WILLIAM GOLDING

ROMAN

Yan Yana*

Deniz Üçlemesi: 2

Türkçesi: Bülent O. Doğan

*SEL YAYINCILIK

William Golding

Deniz Üçlemesi:

2

YAN YANA

Türkçesi: Bülent O. Doğan

****Sel yayınları***

(1)

Kimsenin doğum günümü kutlamak için bana hediye vermeye niyetli olmadığmı sezdiğimden, kendi hediyemi kendim aldım! Gemide parayla alınabilecek her şeyi satan tek kişiden, veznedar Bay Jones'dan aldım elbette ki. Geminin karnındaki tiksindirici kokudan kurtulmanın sevinciyle güverteye çıktığımda, dostum ve geminin birinci subayı Charles Summers'a rastladım. Elimdeki defteri görünce gülmekten kendini alamadı.

"Ah, Edmund, gemideki herkes farkındaydı artık bitirdiğinin... Anlamazdan gelme canım, hani şu sana soylu vaftiz babanın armağan ettiği defteri diyorum."

"Ama... ama nasıl olur?"

"Hay Allah, ne kadar da şaşırdın öyle! Bir gemide hiçbir şeyin gizli saklı kalamayacağını daha öğrenemedin mi? Peki bu seferki ne için, ona uçuracak başka haberlerin mi var yoksa?"

"Hayır, bu öbürünün devamı değil, yeni bir sayfa açıyorum diyebiliriz. Yolculukta geçenlerle içini doldurduktan sonra sadece ama sadece kendime saklayacağım."

"Şu sıralar yazacak bir şey kalmadı gerçi..."

"Bana hiç de öyle gelmiyor, beyim!"

"Kendini hoş tutmak için yeni mazeretler, ha?"

"Bu da ne demek oluyor şimdi?"

"Vay vay vay, her zamanki gibi çalımlısın bakıyorum. Sevgili Edmund, bir bilseydin bize ne kadar baş döndürücü bir yükseklikten baktığını, üstüne üstlük bir de yazar oldun şimdi başımıza!"

Bay Summers’ın konuşmasındaki candanlıkla karışık iğneleyiciliği pek umursadığımı söyleyemem. Yolculuğun ilk *zamanlarında* belki biraz dikkatsizce ortaya serdiğim kendi kadrini bilir tavırlarımdan, burnu büyük

havalarımdan kurtulduğuma yürekten inanıyordum çünkü. Gel gelelim gemicilerin bana "Lort Talbot" adını takmalarına engel olamamıştı geçirdiğim değişim. Ne tuhaf, üstelik unvanımın yalnızca "mister" ya da "esquire" düzeyinde olmasına karşın takmışlardı bana bu adı.

"Amaan, oyalanıyorum işte. Zaman geçmek bilmiyor bu gemide. Dünyanın tepesinden kalkıp uçsuz bucaksız denizin üstünde ta dibine kadar yolculuk etmekte olan aciz bir kara adamı başka neyle meşgul olabilir ki?"

"Bakıyorum da en büyük boylarından almışsın. Kimbilir ne çok serüven gerek bunu doldurmak için. Peki ya şu birinci defter, vaftiz baban için olan..."

"Colley, Wheeler, Kaptan Anderson..."

"Ve diğerleri. Sana samimi bir itirafta bulunayım; tek dileğim ikinci defteri doldurmakta zorlanmandır!"

"Dileğin kabul edilmiştir, ne de olsa kafamın içinde tek bir fikir yok ne yazacağıma dair. Ha, unutmadan... bugün benim doğum günüm!"

Yaa, dercesine başını salladıysa da tek bir söz etmeden baş tarafa doğru yoluna devam etti. Ben de bir of çekip yoluma gittim. Ömrümde ilk defa doğum günümü benden başka hiç kimsenin önemsemediğini fark ediyordum. Aile ocağında işler başka türlüydü tabii... hediyeler, kutlamalar. Ama yalpa vura vura ilerleyen bu gemi bozuntusunda mütevazı eğlenceler, şirin alışkanlıklar çoktan akıp gitmişti güverteden.

Avustralya'ya varıncaya dek yalnız kalıp kafamı dinleyebileceğim, geceleri uyuyabileceğim tek yer olan kümesime, yani kamarama girdim. Yelken bezinden sandalyemi çekip biricik masamın, namı diğer yazı-kapağımın başına oturup defteri önüme açtım. Alabildiğine geniş bir alan. Bu bomboş yüzeye iyice burnumu yaklaştırıp -kamara kapısındaki gözetleme deliğinden içeri sızan ışık o kadar azdı ki, başka şansım yoktu-baktığımda onun her yöne doğru yayıldığı, tüm dünyamı kaplayıncaya kadar genişlediği izlenimine kapıldım. Bir umutla gözlerimi boş sayfaya diktim ve bir başlangıca yaraşır sözcüklerin aklıma gelmesini beklemeye başladım... ama nafile! Uzadıkça uzayan bir bekleyişin ardından, o an oynadığım oyunun, geçici olduğunu umduğum bir yetersizliği kağıda dökmekten öte bir sonuç vermediğinin ayırdına vardım. Hatırlayabildiğim kadarıyla Vaiz Colley, o mutsuz insan minyatürü, kız kardeşine yazdığı mektupta bilinçsizce de olsa İngiliz dilini büyük bir ustalıkla kullanmıştı

oysa, gemimizi ve -ben de dahil olmak üzere- içindeki canlıları öyle güzel betimlemişti ki! Hani denebilir ki, güneşin alnında mayışmış yatan geminin şahane bir resmini yapmıştı.

Ah, tabii ya, sıcak. Hava durumunu ne çabuk unuttun seni sersem! Neden bununla yapmıyorsun girişini? En sonunda durgun kuşağı ardımızda bırakmayı başardık. Tanrının her kulunu bıktıracak kadar uzun kalmıştık orada. Şimdi ekvator bölgesinin ılık havasından kurtulduk, ferah ferah güneye doğru ilerliyoruz, rüzgarı pruva iskelesinden aldığımız için gemi yine yalpaya düştü, ama artık buna o kadar alıştım ki benliğim ve uzuvlarım gündelik hayatın bir parçası gibi algılıyor baş kıç vurmaları ve yalpalamaları. Havanın berraklığı sayesinde lacivert ufku açık ve net olarak görebiliyoruz, Lort Byron'un meşhur buyruğuna boyun eğerek ilelebet yuvarlanıp gidiyor gibi... İşte dizelerin gücü diye buna derler! Bir ara vakit ayırıp ben de denemeliyim. Elverişli bir esinti, hatta belki elverişlinin biraz ötesine geçtiği söylenebilecek bir rüzgar sayesinde (aklımda kaldığı kadarıyla Lort cenaplarının buyrukları arasında bu yoktu) gemi hızlanıyor, daha doğrusu hızlanması gerekirdi, ama göründüğü kadarıyla rüzgarın bizi önüne katıp götürmesini engelleyen, bizi yavaşlatan esrarengiz bir engel var. Ama bu kadar hava durumu yeter. Colley olsa herhalde hava durumunu yazdıklarının içine bir güzel yedirir, hoş bir bağlantıyla anlatmaya devam ederdi. Ama görebildiğim kadarıyla rüzgarın havayı birazcık serinletmekten ve hokkadaki mürekkebin bir o yana bir bu yana gidip gelmesine neden olmaktan başka bir etkisi yok. Edmund, sana emrediyorum! Bir yazar ol!

İyi ama nasıl?

Sık sık hoş görüsüne sığındığım, ama gerçekte hiç de hoş görülü olmayan vaftiz babamın okuması için yazdığım birinci günlükle bu yeni defter arasında kaçınılmaz bir fark var, çünkü bunu... bunu kimin için yazdığımı bilmiyorum. Önceki defteri doldurmak için konu aramam gerekmemişti. Talihin birtakım oyunları sonucunda Colley kendini öldürmüştü ve uşağım Wheeler denize düşüp boğulmuştu, böylece daha ben ne olup bittiğini anlamadan defterimi doldurmuştum. Şimdi bir şeyler bulmak için açıp ona bakmam da mümkün değil, kağıtlara sarılmış, yelken bezinden kılıfı dikilip kapatılmış, mühürlenmiş olarak alt çekmecede duruyor. Gerçi hâlâ hatırlıyorum en sonlara geldiğimde bunun bir deniz hikayesine dönüştüğüne dair bir şeyler yazdığımı. Tamamen kaza eseri hikayeye dönüşmüş bir günlüktü o. Oysa şimdi anlatacak bir hikaye yok.

Dün bir balina gördük. Daha doğrusu hayvan nefes almaya çıktığında fışkırttığı suyu görebildik, ama ne kadar dikkatli baktıysam da bir türlü gövdesinin su yüzeyinin dışına çıktığı anı yakalayamadım. Doğruyu söylemek gerekirse bir an önce ilişkilerimi kesmek istediğim dostum Bay Deverel, fışkıran suyun ateşlenen bir topun görüntüsüne çok benzediğini söyleme gafletinde bulundu. Bunun üzerine Zenobia Brocklebank bir çığlık attı ve ondan böyle tüyler ürpertici şeyler anlatmamasını istedi. Kusursuz bir zamanlamayla -görünüşte bile olsa- açığa vurulmuş bu kadınca zaaf Deverel'ın ona yaklaşmasına, hiçbir direnç göstermeyen ellerini avuçları arasına alarak teselli edici sözler söylemesine yetti ki bu sözlerin altında yatan şehveti sezmek için ayrıca bir çaba harcamaya hiç gerek yoktu. Eski mürebbiyemiz Bayan Granham, gözlerinde şimşekler çakarak değilse bile kıvılcımlar çakarak onları süzdükten sonra, nişanlısı Bay Prettiman'ın deniz ressamımıza, yani miskin Bay Broclebank'e devrimin toplumsal faydaları üzerine söylev çekmekte olduğu yere yöneldi. Bunların hepsi pupada, vardiya subayı Bay Cumbershum ve asteğmen Bay Taylor'ın bakışları altında gerçekleşti!.. Başka ne oldu? Pöh, bunlar pek heyecan verici sayılmaz.

Dün çukur güverteye bir halat uzatıldı, sonra parçalara ayrılıp gizemli bir denizcilik işlemi için kullanıldı. Hiç değişmeyen kahrolası manzara dışında yazmaya değer başka bir şey olmadı.

Lanet olsun! ikinci defter boyunca olayların merkezine koyacağım bir kahramana ihtiyacım var. Hüzünlü kaptanımız Anderson olabilir mi? Hiç sanmıyorum. Üstündeki şatafatlı üniformaya rağmen kahramanlıktan akıl almaz derecede uzak olduğu duygusundan kurtulamıyorum. Dostum ve geminin birinci subayı Charles Summers olabilir mi? Gerçi kendisi önceki hikayemizin iyi adamı ve bu saygınlığından bir şeyler kaybetmesi son derece trajik olacaktır. Ya diğerleri, somurtkan navigasyoncu Bay Smiles, topçu Bay Askew, marangoz Bay Gibbs? Peki veznedar Bay Jones, yani gemimizin güzide tüccarından kahraman yaratmak mümkün olur mu? Şu bizim kara subayı da olabilir, yeşiller içindeki askerlerin komutam, Oldmeadow. Beynimin en el değmemiş köşelerini keşfe çıktım, Smollett ve Fielding'i sahneye davet edip tavsiyelerini istedim, fakat onlardan da bir şey çıkmadı.

Belki de sandığından çok daha akıllı ve duygulu olan genç bir beyefendinin hikayesini anlatabilirim; bu beyefendi Avustralya'ya giden bir

gemidedir mesela, var olduğundan şüphe edilemeyecek yeteneklerini kullanarak orada yeni koloninin valisinin yanında bir mevki edinecektir. O öyle bir adamdır ki... Eee, başka? Baş kasarada göçmenler arasında bir kadın var. Belki onu kahraman seçeriz kendimize, kimliğini gizleyen bir prenses olmasın sakın? Ya da kahramanımız onu kurtarabilir... Ama ne tür bir sorundan ya da kimden kurtaracak? Demek ki geriye bir tek Bayan Broclebank kalıyor, ama onun üzerine yazmak gelmiyor içimden, onun (üvey) annesi Bayan Broclebank'le henüz tanıştırılmadık ve zaten o şiş göbeklinin karısı olamayacak kadar genç ve sevimli kadıncağız.

Aranıyor! Yeni günlüğüme bir kahraman aranıyor, bir de kadın kahraman, bir kötü adam ve içimdeki sıkıntıyı alıp götürebilecek komik olaylar...

Eninde sonunda Charles Summers'a razı olacağım galiba. Düzenli olarak konuştuğum ve birlikte oturduğum tek kişi o. Birinci subay olarak geminin bütününden sorumlu olduğundan vardiya nöbeti tutmuyor. Yirmi dört saatin on sekiz saati geminin içinde dolaşıp duruyor ve yalnızca gemicileri değil, tüm göçmenleri ve yolcuları isim isim biliyor. Hiç kuşkum yok ki geminin yapısını da santimi santimine ezberlemiştir. Anladığım kadarıyla sadece öğleye doğru bir saat mola veriyor, yanılmıyorsam on birden on ikiye kadar, o zaman da güvertede gezintiye çıkan yolcular gibi volta atıyor. O saatte güverteye çıkan başka yolcular da var, ama gururla söyleyebilirim ki Charles arkadaş olarak genellikle beni seçiyor. Bu günlük yürüyüşler için kendimize bir rota belirledik. Çukur güvertenin iskele tarafında aşağı yukarı yürüyoruz. Bay Prettiman ile nişanlısı Bayan Granham ise aynı şeyi güvertenin sancak tarafında yapıyorlar. Alışkanlık edindiğimiz üzere üçer dörder kişi birlikte değil ikişer kişilik gruplar halinde volta atıyoruz. Bu sayede, onlar tam baş kasaranın oradan dönerken biz de kıç kasarasının oradan dönüyoruz. Ortaya doğru ilerlediğimiz sırada grandi direğinin geniş gövdesi iki çifti göz göze gelmekten kurtardığı için her seferinde şapkalarımızı kaldırmamıza ya da başımızı hafifçe eğerek tebessüm etmemize gerek kalmıyor. Ne kadar da saçma değil mi?

Bizi kara insanlarının alışkanlıklarını tekrarlamaktan kurtaran tek şey, kaim bir ağaç kütüğünün aramıza girmesi.

Geçen günkü gezintimizde bunu Charles'a söylediğimde gülmekten kendini alamadı.

"Daha önce hiç bu konu üzerine düşünmemiştim, ama sanıyorum haklısın, hakikaten ilginç bir bulgu."

"İnsanın kültürel yapısı ve alışkanlıklarıyla ilgili, düzenli çalışmalarım sayesinde başardım, politikaya atılmak isteyen her kişi için zorunludur bu."

"Gelecekteki kariyerin şimdiden belli mi?"

"Her adımı. Hem de benim yaşımdaki pek çok kimseden daha açık bir biçimde."

"Meraklanmaya başladım şimdi."

"Şöyle diyelim: Koloni yönetiminde sadece birkaç yıl kalacağım, hatta belki daha da az."

"Ben de orada olup görmeliyim bunu!"

"İnanın bana Bay Summers, bu yüzyıl boyunca uygar milletlerin dünyanın gizli saklı köşelerine ulaşıp hepsinin yönetimini alacağından kuşkum yok."

"Sonra ne olacak?"

"Parlamento elbette. Hani şu "kokmuş şehir" dedikleri yerler var ya, onlardan biri vaftiz babamın avucunun içinde. Bu kentten meclise tamı tamına iki üye gönderiliyor olmasına rağmen seçmenler sadece sarhoş bir çobandan ve her seçimden sonra haftalar boyu zamparalık yapma alışkanlığında olan bir arabacıdan ibaret."

"Böyle bir aşırılıktan senin kazancın olacak mı?"

"Şey, bazı zorluklar var tabii. Kahrolası topraklarımız ipotek altında ve mecliste bir koltuk kapmak yalnızca geliri olan kişilere mahsus olduğundan oraya geçmeden önce ben de bir iki erik toplamak durumundayım."

Charles kahkahayı bastı, ama sonra hemen toparlandı.

"Aslında bunu komik bulmamam gerekiyor, ama yine de gülmekten kendimi alamadım. Bir iki erik ha? Peki ya sonra?"

"Elbette hükümet! Parlamento!"

"Ne hırs!"

"Karakterimin bu yanım sevmiyor musun?"

Önce ne diyeceğini bilemedi, ama sonra sözcükler ağır ağır döküldü ağzından.

"Buna hakkım yok. Ben de senden pek farklı sayılmam."

"Sen mi? Nereden çıkardın canım!"

"Gerçi ben her koşulda senin zararına bir şey olsun istemem. Seni hoşnut kılacak bir kariyer edinmeni ve dostlarının da bundan faydalanmasını yürekten diliyorum. Ama insanlar bu Kokmuş Şehirlerin varlığına daha ne kadar göz yumacaklar? Ne de olsa İngiliz halkının çok küçük bir kesiminin tüm ülkeyi yönetecek insanları seçmesi hem akla hem de eşitliğe aykırı bir durum."

"Sana sonuna kadar hak veriyorum Charles. Seni bu konuda biraz aydınlatmalıyım. Bu görünürdeki kusur aslında sistemimizin en dahiyane yönüdür..."

"İmkanı yok! Böyle bir şey olamaz!"

"Ama sevgili dostum, Demokrasi asla herkesin katılımıyla sağlanamadı ve sağlanamayacak. Yoksa çocuklara ve mülksüzlere oy hakkı vermemizi mi öneriyorsun? Delilere de mi? Hapishanelerde sürünen suçlulara da mı? Kadınlara da mı?"

"Senin yerinde olsam Bayan Granham'ın beni duyacağından korkar, sesimi biraz alçaltırdım."

"Doğru ya, o saygıdeğer hanımefendiyi hor görmek hayatta aklıma en son gelecek şeydir. Bazı istisnalar olabileceğini kabul edebilirim. Öylelerini hakir görmek ha? Aman Allah saklasın, hayatta cüret edemem!"

"Al benden de o kadar!"

Buna ikimiz de güldük. Sonra açıklamama devam ettim.

"Antik Yunan'ın altın çağında oy verme nüfusun belli bir kesiminin hakkıydı. Barbarlar şeflerini naralar atarak ya da kılıçlarım kalkanlarına vurup gürültü çıkararak seçerler. Ama bir toplum ne kadar uygarlaşırsa toplumsal ilişkilerin karmaşıklığım anlayabilecek insanların sayısı o kadar azalır. Uygar bir topluluk muhakkak ki seçmenlerini sağlıklı bir biçimde asillere, iyi eğitim görmüşlere indirger. Elbette onların seçecekleri de toplumun en seçkin tabakasından gelen ve geçmişte yönetmiş, şimdi yöneten, gelecekte de yönetecekler olacaktır!"

Ama Charles iki eliyle birden, yavaş konuş, gibilerinden bir işaret yapıp duruyordu. Galiba gerçekten de sesimi yükseltmiştim. En sonunda dayanamayıp sözümü kesti.

"Edmund! Alçak sesle konuş biraz! Ben Parlamento değilim! Nutuk atmaya başladın. Bay Prettiman grandi direğinin orada en son gözden kaybolduğu sırada yüzü kızarmaya başlamıştı!"

Sesimi alçalttım.

"Sesimi alçaltacağım, ama sözcüklerim keskinliğini koruyacak. O bir kuramcı... yani en iyi ihtimalle. Kuramcıların en başta gelen hatası kafalarında mükemmel bir hükümet taslağı oluşturup bunun fakirler ve güçsüzler için uygun olduğunu sanmaktır! Oysa durum tam tersi, Bay Summers. Kimi durumlarda yalnızca bizimki gibi çelişkilerle dolu ve hantal bir sistemin kusurları cevap verebilir ihtiyaca. Kokmuş Şehir'ler asla tükenmez!.. Doğru kişiler tarafından kullanıldığı sürece tabii."

"Parlamentoda yapılması planlanan bir konuşmanın bazı unsurlarını mı duydu kulaklarım?"

Aniden yanaklarımın yanmaya başladığım hissettim.

"Nereden bildin?"

Charles bir an başını çevirip gemicilerden birini azarladı. Adam elinde bir parça sicim, biraz yağ ve bir kavelayla oyalanıp duruyordu. Sonra bana döndü...

"Peki ya özel hayatın, Edmund... doğrudan doğruya ülkenin hizmetine sunmadığın kısım?"

"Herhalde ben de diğerleri nasıl yaşıyorsa öyle yaşayacağım. Belki bir gün -ama ne kadar geç olursa o kadar iyi- topraklarımın sorumluluğunu üstüme alırım, yani küçük kardeşlerimden biri bu işe gönüllü olmadığı takdirde. Aslını istersen kimi zaman geleceğe dair hayaller kurduğumda," -bunu söylerken kendi kendime güldüm- "minnettar bir ülkenin verdiği bir hediye sayesinde topraklarımı ipotekten kurtarırken görüyorum kendimi! Gerçi şimdi benim bir hayalperest olduğumu düşüneceksin."

Charles da gülmeye başladı.

"Bunlar geçmişe dair değil de gelece dair hayaller olduğu sürece hayalperestliğin bence bir zararı yok!"

"Ama pratikte önüme koyduğum şey bir hayal değil. Kariyerimin uygun bir mertebesinde herkes gibi ben de evleneceğim..."

"Hah işte! Ben de onu merak ediyordum. Genç bayatım şimdiden belirlenmiş olup olmadığım sorabilir miyim?"

"İyi de nasıl olacak bu? Başkasının Juliet'ine Romeo'luk yapacağımı düşünmüyorsun herhalde? Bana on yıl ver, sonra benden on ya da on iki yıl daha genç, namuslu bir aileden gelen, zengin güzel..."

"Ve muhtemelen şu anda bez bebeğiyle oyalanmakta olan..."

"Aynen öyle."

"Sana mutluluklar dilerim."

Güldüm.

"Düğünümde dans edeceksin!"

Bir sessizlik oldu. Charles artık gülümsemiyordu.

"Ben dans etmem."

Başını hafifçe öne eğip veda ederek baş kasaraya girdi. Arkamı dönüp Bay Prettiman ile nişanlısına selam verecek oldum, ama onlar da kıç kasarasının kapısından girip gözden kayboldular. Ben de kümesime geri dönüp yazıkapağımın başına oturdum, yaptığımız konuşmanın defterime yazmaya uygun olduğu kanaatindeydim. Bu arada Charles Summers'ın ne kadar hoş ve candan bir arkadaş olduğunu da düşünüyordum tabii.

Tüm bunlar dündü. Peki ya bu sabah? Hiçbir şey olmadı. Sıkıcı bir yemek yedim, son zamanlarda çok içtiğimi düşünerek ağzıma içki sürmedim, askerlerine yapacak bir iş bulamadığından yakman Oldmeadow'la sohbet ettim, daha doğrusu o konuştu ben dinledim, artık sıradan gemicilerle flört etmeye başlamış olan Zenobia Broclebank'i kaşlarımı çatıp biraz izledim... Ve en nihayetinde kendimi bu geniş beyaz alanın başında bomboş bir kafayla buldum. Biraz düşününce aklıma geldi, buraya yazabileceğim bezdirici bir haberim var. Bugün yine Charles Summers'la birlikte güvertede volta attık. Rüzgarın biraz daha şiddetlendiğini söylediğinde ben de hızımızın arttığını hiç fark etmediğim cevabını verdim. Bana hak verir gibi başını salladı.

"Bunun sebebini biliyorum" dedi sıkıntıyla. "Daha hızlı gitmemiz gerekirdi, ama karinaya tutunan yosunun artması bunu engelliyor. Durgun kuşakta gerçekten çok fazla vakit kaybettik."

Kenara doğru ilerleyip küpeşteden aşağı baktım. Yeşil bir saç gibi iki yanda salman yosunları görmek mümkündü. Geminin burnu biraz kalktığı esnada daha aşağılarda başka bir karaltı belirdi, bu da yosunu andırıyordu, fakat daha değişik bir renkteydi. Geminin burnu indiğinde yeşil yosunlar

yeniden yüzeye çıktı ve hareketimizle hafifçe geriye doğru meylederek iki yana yayıldı.

"Bu süprüntülerden kurtulmanın bir yolu yok mu?"

"Demirlemiş olsaydık çekme halatını kullanabilirdik. Ya da bir dere ağzına girip orada gemiyi karina etseydik işimiz çok kolay olurdu."

"Bu sularda yolculuk yapan tüm gemiler bu kadar yosun tutar mı?"

"Yeni gemiler tutmaz, son model on dokuzuncu yüzyıl gemilerinin böyle sorunları yoktur. Onların karinası bakır kaplı olduğundan deniz bitkileri daha zor tutunur."

"Gerçekten sıkıntı verici bir durum bu."

"Avustralya'ya ulaşmak için sabırsızlanıyor gibisin."

"Zaman çok yavaş geçiyor."

Yüzünde bir tebessümle uzaklaştı. Yeni meşgalem aklıma gelince ben de kamarama döndüm. Benden başka hiç kimsenin okumayacağı bir günlük için "meşgale" dışında hangi tanım kullanılabilir ki? Her şey benim keyfime kalmış artık! Canım istemezse yüzüne bile bakmam defterin. Vaftiz babamı eğlendirme gayesiyle zekice gözlemler yapmak için çabalamak ya da düğün portresi çizilirken öylece oturan bir gelin gibi kendimi iyi göstermeye çalışmak yok artık. Kim bilir, belki de vaftiz babama yazdığım günlükte dürüstlüğü biraz fazla kaçırdım, belki de ne kadar soylu bir adam olduğuma inanması için yazdıklarımı sözcüklerin birinci anlamıyla alacak ve onun himayesine layık olmadığıma kanaat getirecektir. İşin kötüsü bunu önlemek için yapılacak hiçbir şey yok, çünkü vaftiz babamın verdiği o lüzumsuz parlak ciltlere zarar vermeden yazdıklarımı yok edemem. Ne kadar aptalca davrandım. Hayır, aptallık değil bu, sadece bir hesap hatası.

Cumbershum ile Deverel, rotayı Plate nehrine çevirerek gemiyi karina edip yosunlardan kurtulmak için Kaptan Anderson'ı ikna etsin diye Summers'ı sıkıştırıyorlar. Benim muhbirliğimi genç Taylor yapıyor, zaman zaman yanıma yaklaşan şu aşırı coşkulu küçük asteğmen. Ama Summers'ın böyle bir şey yapmaya hiç niyeti yok. Anderson'ın tek bir limana uğramadan yolculuğu tamamlamak istediğini biliyor. Her ne kadar iyi bir insan ve tecrübeli bir denizci olsa da, Summers'ın zevklerinin kaptanınkilerden pek farklı olmadığım kabul etmek zorundayım. Bay Taylor'ın dediğine göre bu sabah meydana gelen şeyi mazeret göstererek isteklerini reddetmiş: Rüzgar epeyce hızlandı ve hızımız da buna bağlı

olarak biraz arttı. Rüzgar hâlâ sancaktan esiyor, artık ufuk çizgisi netliğini biraz kaybetti ve zaman zaman gemiye serpinti yağıyor. Gemiciler ve yolcular bundan hayli memnun. Hanımların da sağlıkları yerinde görünüyor ve

(2)

Birinci bölümü esrarengiz bir biçimde sona erdiren "ve" kelimesiyle bugün yazacaklarım arasında üç günlük bir zaman olduğunu belirtmek gerek. Maalesef yazma işim yarıda kesildi. Tanrım, başım nasıl da ağrıyor, boynumu bile çeviremiyorum! Zonklama bir an bile kesilmiyor! Artık ranzamda uzandığım yerden yazmaya başladım, Phillips dizlerimin üstüne yerleştirebileceğim ahşap bir satıh getirdi ve sırtıma da birkaç tane taş gibi minder koydu, daha doğrusu kendi deyimiyle "takozları yerleştirdi". Gemi yalpadan çıktı çok şükür -aslında, maalesef, demem gerekiyor, zira esinti bizi o kahrolası durgun kuşağa doğru sürüklüyor ve yapacak bir şey de yok. Bu gidişle Avustralya'ya vardığımızda kış mevsimi başlamış olacak ve bunu ne ben istiyorum ne de Hint Okyanusu'nun o mevsimdeki dehşetli haline dair pek çok şey duymuş olan gemiciler! Lanetler okuyacak kadar iyileştiğimde Summers ziyaretime geldi ve yüzünde acı bir tebessümle Kaptan Anderson'ın Plate nehri önerisini reddettiğini ama şimdi Ümit Burnu'na uğrama olasılığına -yani oraya kadar gidebilirsek- boyun eğer göründüğünü söyledi.

"Öyleyse tehlike içindeyiz, değil mi?"

Bir süre sesini çıkarmadan önüne baktı.

"Küçük bir tehlike. Aslında önemsiz, her zamanki kadar denebilir. Aman yalnız çok rica ediyorum..."

"Yolcular arasında umutsuzluk yaratacak sözler söylemeyeceğim."

Bunu duyunca elinde olmadan gülüverdi.

"Amanın, sen artık iyileşmişsin, kuzum."

"Bir de dilimle kafamın içi arasında bir bağlantı kurabil-seydim... aslında şu an yalnızca dış kabuğumla konuşabiliyorum, anlatabildim mi?"

"Başına aldığın darbe yüzünden. Çok geçmeden kendini toparlarsın. Ancak senden tek dileğim, bir dahaki sefere erkekliğe leke sürdürmemek uğruna öne atılmadan önce biraz düşünmendir."

"Beni azarlıyor gibisin."

"Ne dersen de, başına bir darbe daha alırsan neler olacağını kimse bilemez, hele hele belkemiğine bir şey olursa maazallah sakat kalabilirsin."

"Doğrusunu istersen benim başım zaten hep ağrır da, işte boynumu oynatmayı bir türlü beceremiyorum, bak şimdi... ııh! Allahın belası!"

Summers gittikten sonra ben de başımızdan geçen serüvenin hikayesini yazmaya koyuldum. Üç gün önce yazı-kapağımın başına oturmuş mutlu mesut defterimi doldururken aniden altımdaki zeminin eğiminde bir değişiklik olduğunu fark ettim. Son günlerde insanı canından bezdiren zikzaklar, volta seyri ya da ayaklar -artık gemici dilinde her ne deniyorsa- yapıp durduğumuzdan önce önemsemedim. Ama sonra kuyruksokumum (denizcilik sezgileri benden çok daha fazla gelişmişti) normalden daha fazla yana yattığımızı hissetti. Üstelik böyle bir harekete eşlik etmesi gereken lostromo düdükleri, vardiya subayının emirleri, aceleci ayak sesleri ya da yelkenlerin hışırtısı duyulmuyordu. Onun yerine yelkenlerden ani bir gümbürtü geldi, sonra sessizlik oldu ve bu sessizlikte, denizcilik içgüdülerim güvertenin gittikçe daha hızlı sarsılmaya başladığını söyledi. Artık bir yazar olmuştum ve ilk işim kalemi yerine koymak, hemen ardından da hokkanın tapasını kapatmak oldu. Bunları yaparken ranzama doğru kaymaya başladım... artık sessizlik de sona ermişti: Haykırışlar, ıslıklar, ayak sesleri, birbirine çarpan eşyalar, bir de buna yandaki kamaradan gelen, eski aşkım Zenobia’nın çığlıkları ve onunla uyum içinde yükselen, Bay Broclebank'in zan altındaki karısının çığlıkları eklendi. Bütün gücümü toplayıp güverteye çıkmak üzere harekete geçtim, zorlukla kapımı açtım ve bir örümcek gibi oraya buraya tutunarak çukur güvertenin aydınlığına çıktım.

Şimdiye dek okuduğum her seyahat kitabında yazdığı gibi, korkunç bir manzarayla karşılaştım, kanım damarlarımda dondu, tüylerim diken diken... vs. vs. Geminin görüntüsü baştan ayağa değişmişti. Daha önce dümdüz duran güverte bir evin çatısı gibi yana yatmıştı ve yatmaya da devam ediyordu. Çaresizliğimden kaynaklanan bir soğukkanlılıkla batmakta olduğumuza karar verdim. Devriliyorduk, alabora oluyorduk. Tüm yelkenlerimiz yanlış tarafa doğru şişmiş, hatta torbalanmıştı, yanlış halatlar

gerilmişti ve doğru halatlar havada başıboş çırpınıyordu. Rüzgaraltındaki küpeşteler neredeyse denizle aynı seviyeye gelmişti. Sonra bir çatlama, kırılma ve yırtılma sesi duyuldu. Baş taraftaki "babafingo çubuğu" adı verilen koca direkler iki yana doğru sallandıktan sonra iplerini koparıp yelkenleri yırtarak devrildi ve halatlarla yelkenler arasında asılı kaldı. Rüzgarüstündeki küpeştede halatlarla uğraşan birkaç adam vardı. Bir tanesi baş kasaranın orda elinde baltayla bir halatı kesmeye çabalıyordu. Yukarı baktığımda hâlâ aklımın havsalamın almadığı bir manzarayla karşılaştım: Geminin dümen çarkı öyle bir fırdöndü ki onu zarzor tutmaya çabalayan iki adam yağmur damlaları gibi savruldu. Bir tanesi havalanıp çarkın üstünden geçerek öbür tarafta bir yerlere doğru uçtu, bana yakın duran adam ise yıldırım çarpmış gibi yere yapışıverdi. Dümen çarkının dönmeye başlamasıyla birlikte dümenden korkunç bir gümbürtü geldi. Kaptan Anderson'ın bir halatı armadora çeliğinden çabucak çözdüğünü ve hemen ardından atılıp başka bir halatı tüm gücüyle çekmeye başladığım gördüm... ben de onun yanına gidip çekmeye başladım, ikimizin gücüyle halatın gelmeye başladığını hissettim ama tam bu sırada -yani daha sonradan görenlerin anlattığına göre- az önce çözülmüş olan ve boşta kalan halat havada bir yay çizmekteydi ve... aynı anda başıma ve sırtıma sert bir darbe yediğimi hatırlıyorum. Şu hep kullanılagelen "ondan sonrasını hatırlamıyorum" sözünü kullanmayacağım elbette, ama yine de o andan sonra hatırladıklarım epey bulanık kafamda. Galiba bir şekilde genç Bay Willis'e takılıp düşmüşüm. Sırtımdaki sızı ve kafamın içindeki uğultu dışında çok rahattım doğrusu. Çünkü Bay Willis'in üzerinde yatıyordum. Farklı koşullarda Bay Willis'i döşek olarak kullanmayı pek tercih etmezdim, ama olmuştu bir kere, altımdaki çocuğun kurtulmak için öfkeyle çırpındığım hissettim. Sonra birisi onu çekip çıkardı ve artık altımda döşek yerine düzleşmiş olan güverteden başka bir şey kalmadı. Gözlerimi açıp yukan baktım. Masmavi gök yer yer beyaz bulutlarla beneklenmişti. Mizana direğini görebiliyordum, yelkenleri serenlere sarılmamışsa da toplanmıştı. Bakışlarımı pruvaya doğru çevirdiğimde grandi direğinin bir kısmının yerinde durduğunu ve alt yelkenlerinin toplanmış olduğunu, babafingo çubuğunun yana devrilmiş ve halatlar arasında sarkmakta olduğunu gördüm, eminim gemicilerin bu durumu tarif etmek için bir sürü terimi vardır. Pruva direğinin babafingo çubuğu da devrilmişti, ama bu seferki yerinden kopmuş, yarısı geminin dışında, yarısı baş kasara güvertesinde bocurgatın üstünde duruyordu. Ağrılarımın dinmesini beklemeye karar

vererek uzanmaya devam ettim. Uzaktan uzağa Kaptan Anderson'ın emirler yağdırmakta olduğunu duyabiliyordum. Onu hiç bu kadar az anlayıp çok sevdiğim olmamıştı. Sesi yatıştıncı ve güven verici bir şekilde yankılanıyordu kafamın içinde. Ve sonra, ister inanın ister inanmayın, tüm o emirlerin arasında bir an durdu ve daha yakınındaki birine alçak sesle şöyle dedi: "Bay Talbot'ın durumuna bir bakın." Ne büyük bir şeref! Phillips üzerime eğildi, ama ben az önceki şeref payesini reddedecek değildim herhalde.

"Beni bırak dostum. Benden çok daha kötü durumda olan başkaları vardır mutlaka."

Tanrıya şükür Phillips söylediklerimi duymazdan gelmiş başımın altına yumuşak bir şeyler sokmaya çalışıyordu. Bu yastık bozması biraz daha rahat etmemi sağlamıştı. Başımın arkasındaki zonklama nispeten azaldı.

"Neler oldu böyle?"

Önce bir sessizlik oldu. Sonra...

"Henüz bilmiyorum, efendim. Gemi davranır davranmaz size bakmaya geldim."

Önce bir bacağımı, sonra diğerini oynattım. Herhangi bir yaralanma emaresi yoktu, sonra kollarımı yokladım, onlar da iyi durumdaydı. Halat birazcık avucumun içini yakmıştı o kadar. Görünüşe göre kafamda bir şişlik ve biraz sarsılma dışında herhangi bir zarar görmeden atlatmıştım bu faciayı.

"Gidip bayanlara yardımcı olmalısın, Phillips."

Cevap vermek yerine katlamakta olduğu bir bez parçasını daha başımın altına yerleştirdi. Gözlerimi tekrar açtım. Halatlar arasından sarkan babafingo çubuğu yavaş yavaş aşağı indiriliyordu. Donanımdan geriye kalanların arasına gemiciler doluşmuştu. Zonklayan başımı zorlukla kaldırdığımda kırık babafingo çubuğunun güverteye alındığını ve bocurgattan kurtarılmakta olduğunu gördüm. Bocurum yelkeninin gizi bumbasına kadar indirildi. Bir an için aklıma küpeşteler su yüzeyine kadar indiğinde üstlerinde köpüklenen dalgalar ve şişmiş yelkenler geldi.

"Neler oldu?"

"Lafzımı mazur görün, ama kafası işlemeyen askerleri gemiye doldurursanız olacağı budur, efendim."

Kıpırdayacak halim yoktu, bu yüzden başımı kaldırıp çevreye bakınmaktan başka bir şey yapamadım. Bu hareketimin bedelini ömrümde hissetmediğim kadar şiddetli bir acıyla ödedim... sanki başımın arkasından içeri bir hançer sokuldu. Çabalamaktan vazgeçip hareketsiz yatmaya devam ettim. Summers ve kaptan gemici dilinde ateşli ateşli bir şeyler tartışıyorlardı. Dişi iğnecikler bu kadar yıpranmış olmasaydı... omurga bu kadar zorlanmasıydı vs.. Başımı hafifçe çevirerek konuşmaları dinlemeye çalıştığımda, canımın çok fazla yanmadığını fark ettim. Ne söylediklerini duyabiliyordum. Kaptan mizana gargafundosuyla uğraşırken Bay Talbot büyük bir cesaret örneği göstererek onun yardımına koşmuş ama serbest kalmış bir ıskotanın çarpmasıyla bilincini yitirmişti. Zaten Bay Summers da benden bunu beklerdi. Bay Summers görevine dönmek için izin istedi ve ayrıldı. Tam kalkıp oturmaya niyetlendiğimde yine kaptanın sesini duydum.

"Bay Willis!"

Bay Willis, yavaşça bir o tarafa bir bu tarafa dönen dümen çarkının yanında ayakta duruyordu. Tam bu korkunç ihmalkarlığı kaptana göstereceğim sırada iki gemici merdivenlerden yukarı fırlayıp her iki yandan çarkı tuttular.

"Bay Willis!"

Asteğmenlerimizden Bay Willis'in yüzü hep solgundur. Ben başıma aldığım darbe yüzünden mi öyle görüyordum bilemem, ama Willis'in yüzü açık yeşil bir renk almıştı.

"Bir cevap almak için daha kaç kez adınızı söylemem gerekecek."

Zavallı genç Willis önce ağzını kapattı, sonra tekrar açtı. Sanırım dizleri birbirinden destek alıyor olmasa yere yığılıverecekti.

"Efendim."

"Vardiya sizdeydi."

"Efendim, o... yani Bay..."

"Onu ben de biliyorum, Bay Willis. Vardiya sizdeydi."

Bay Willis'in ağzından hafif bir inilti dışında bir şey çıkmadı. Kaptan Anderson'ın sağ kolu havada bir yay çizdi ve tokadı çocuğun suratında patladı. Willis havalandı, yana doğru biraz uçtuktan sonra yere kondu.

"Kalkın beyim, sizinle konuşurken ayakta durun! Şu babafingo çubuklarını görüyor musunuz? Siz kahrolası bir ahmaksınız. Kalkın ayağa!

Ne kadar yelkenin parçalandığından haberiniz var mı, bu kendirler delikleri tıkamaktan başka bir işimize yarar mı artık? Yemin ederim yeni bir mizana direkbaşına sahip olduğumuzda sizi oraya çıkartacağım ve görev sürenizin geri kalanını orada geçireceksiniz!"

"Efendim, Bay... Bay..."

"Onu bulup getirin, Bay Willis! Onun gelip karşıma dikilmesini istiyorum ve bunu *hemen* istiyorum!"

O kadar öfkenin ve tehditkarlığın tek bir kelimeye sığdırılabileceğini hiç tahmin etmezdim. Kaptan Anderson'ın ünlü kükreyişini, o ürkütücü sesi duyunca yerimde kalıp yeni kazandığım cesaret payesini korumaya karar verdim. Gözlerimi kapalı tuttum ve bu yüzden biraz sonraki konuşmanın taraflarını göremedim. Birinin sendeleyerek merdivenleri çıktığını işittim, sonra Deverel'ın peltek ve nefes nefese bir konuşmasını duydum.

"Kör şeytan, ne haltlar çevirdi bu çocuk yine, lanet olsun!"

Anderson ona öfkeli ama alçak bir sesle cevap verdi, konuşmalarının başkaları tarafından duyulmasını istemiyor gibiydi.

"Bay Deverel, vardiya sizdeydi."

Deverel de sesini alçalttı.

"Genç Willis duruyordu ya..."

"Genç Willis mi? Tanrı aşkına, siz gerçek bir budalasınız!"

"Asla böyle bir..."

"Hayır, sesinizi kesip dinleyeceksiniz. Emirler gayet açık; açık denizde seyrederken bir asteğmene vardiyayı terk edemezsiniz."

Deverel'ın sesi ansızın yükselerek bir haykırışa dönüştü.

"Herkes yapıyor bunu! Yoksa bu veletler işi nasıl öğrenecek?"

"Vardiya subayı da sıvışıp subay salonunda kafayı çekecek öyle mi? Gemi sarsılmaya başladığında ben bile yetişip güverteye çıktım, ama siz yerinizde yoktunuz! Sonra da sendeleyerek geldiniz, siz... siz bir ayyaşsınız..."

"Ne siz ne de bir başkası bana böyle hitap edemez! Sizi..."

Anderson da sesini yükseltti. "Bay Deverel. Vardiya sırasında güverteyi terk etmeniz suç niteliğinde bir ihmalkarlıktır. Şu andan itibaren göz hapsinde tutulacaksınız!"

"Canın cehenneme, Anderson. Seni piç kurusu!"

Bu sözlerden sonra oluşan sessizlikte nefes almaya dahi cesaret edemedim. Anderson buz gibi bir sesle devam etti.

"Ayrıca içki içmeniz yasaklanmıştır, Bay Deverel."

Phillips, kaptanın uşağı Hawkins'in yardımıyla beni ranzama taşıdı. Az önceki konuşmaya kulak misafiri olduğum anlaşılmasın diye bayılmış numarası yaptım. Bu durumda bir askeri mahkeme kurulması gerekecekti ve tanık olarak ya da başka bir şekilde bu işe karışmaya hiç niyetim yoktu. Ağzımdan içeri biraz konyak akıttıklarında kendime gelmiş gibi yaptım ve gözlerimi açar açmaz Phillips'i kolundan yakaladım.

"Phillips. Sırtım kanıyor mu?"

"Gördüğüm kadarıyla hayır, efendim..."

"Başıma ve omuzlanma çarpan bir halat yüzünden bilincimi kaybetmişim. Etimin kemiğe kadar kesildiğini hissediyorum."

"Yok canım" dedi neşeyle, "yalnızca halatın ucu geldi... biz ona 'kırbaç' deriz, efendim. En sona kalan adamın sırtında ya da lafzımı bağışlayın, kıçında patlar, efendim. Hafif bir kızarıklıktan başka bir şey bırakmaz."

"Peki gemiye ne oldu?"

"Ne zaman, efendim?"

"Kazadan söz ediyorum be adam, şu kırılan direklerden... ağrıyan başımdan!"

Phillips oturup her şeyi anlattı.

Afallamıştık. Ben afallamıştım, o afallamıştı, gemi afallamıştı, hepimiz afallamıştık. Annemin hizmetçi kıza söyledikleri aklıma geldi: "... fakat o mahlukun kumaşın metresine kaç para istediğini duyunca afalladım, Forbes. Ne kadar kaliteli olursa olsun, gerçekten afalladım!" Ondan sonra annemin son barış zamanında anakaraya yolculuk yapmama izin vermesini, ama küpeşteye fazla yaklaşmamam için beni uyarmasını hatırladım. Ne muhteşem bir dilimiz vardı bizim, en dolaylı anlatımlarda bile kıvraklığını koruyan, kimi zaman bilinçsizce yapılsa da mecazlara sonuna dek açık bir dil. Okul yıllarımda İngilizce şiirleri Latince ya da Eski Yunancaya çevirirken neler yaşadığımı, İngiliz şairin keskin zekasıyla yarattığı mecazi deyişleri, çift anlamlı cümleleri çevirirken çoğunlukla kupkuru metinlere ulaştığımı anımsadım. Olur şey değil doğrusu, bilindik bir mecazın

etimolojik kökleriyle burada bu haldeyken karşılaşmıştım. Gerçekten ben de afallamıştım. Sonra kafamda her şeyi canlandırmayı başardım. Deverel birkaç kadeh atmak için aşağı inmiş ve geminin idaresini kıt akıllı Willis'e bırakmıştı. Yüce Tanrım, aklıma gelince yine başım zonklamaya başladı. Kendimi avutmak için ironiye başvurarak, zavallı ülkem büyük bir kayıp yaşayabilirdi, diye düşündüm. Evet, boğulup ölebilirdim! Bay Willis vardiyadayken rüzgaraltında bir değişiklik olmuş, dalgaların üstünde köpükler belirmiş, bora çıkacağının işaretiymiş bu. Görünmez iki avuçla itiliyormuşçasına dalgalar yükselmiş, bora yaklaşıyormuş... Dümen çarkının başındaki iki adam grandi direğinin güngörmezlerindeki sarsılmayı görünce hemen pusulaya bakmışlar ve bir şeyler olduğunu anlamışlar... Komuta almak için çevrelerine bakındıklarında Deverel yerine yalnızca ağzı açık öylece duran Willis'i görmüşler... O an etrafta başka yetkili de yokmuş... Vakit kaybetmeden çarkı döndürüp borayı karşılamaya kalksalar bunun için kırbaçlanacaklarından korkmuşlar... Hiçbir şey yapmamışlar, çünkü Willis komuta vermemiş ve böylece bora yelkenlerimize ters taraftan çarparak gemiyi bir anda durdurmuş, sonra geriye itmeye başlamış, yelkenler ters tarafa doğru şişmiş, küpeşteler deniz yüzeyine kadar eğilmiş ve dümenimiz de onların ters yönüne dönmüş!

Bütün tayfa Deverel ile Willis'in birkaç saniyelik ihmal neticesinde sebep olduğu aksaklıkları gidermeye çalışırken ben de yatağımda yatıp başımdaki zonklamanın kesilmesini beklemeye başladım, neyse ki bir süre sonra biraz hafifledi de uykuya dalabildim.

(3)

Ama tuhaf bir şey oldu, ranzama uzandıktan sonra kendimi öyle güçsüz hissettim ki bir iki saat değil günler geceler boyu kalkamadım yerimden. Summers zaman zaman gelip bana geminin durumu hakkında bilgiler veriyordu. Rüzgar artık karşı konulmaz bir güçle durgun kuşağa doğru taşıyordu bizi. Gemimizin donanımı eksiksiz olsaydı rüzgara karşı az da olsa yol alabilirdik, ama bu budanmış hali yüzünden tamamen çaresizdik. Direkleri eski haline getirip bütün yelkenleri açmak da mümkün değildi. Bunun için yeterince gönderimiz yok, demişti Summers. Toplam yelken yüzeyindeki azalma, tekneye yapışan yosunların su düzeyindeki kısmının temizlenmesiyle kazanılan hızı götürmüş, hatta daha da azaltmıştı. Zorunlu ihtiyaçlarımı gidermek için ayağa kalkabilecek hale gelmem için üç gün daha geçmesi gerekti. Çukur güverteye çıkmayı başardıysam da ayakta zor duruyor, olduğum yerde sallanıyordum. Güverteye çıkınca sıcağın, sessizliğin ve sisin içinde buldum kendimi. Geminin cıvadrası dahi gözden kaybolmuştu ve direklerin tepesini görebilmemizin tek nedeni epeyce kısalmış olmalarıydı. Geçici olarak kullanılacak yeni babafingo çubukları yapılması, Summers'ın kesin bir ifadeyle söylediğine göre, geminin kalas ve insangücü kaynaklarını hem çok zorlayacak, hem de oldukça uzun sürecekti. O zamana kadar yapılacak bir şey yoktu.

Dördüncü gün hemen hemen kendime gelmiştim diyebilirim, üstelik o gün ve sonrasında olanlar yüzünden başımdaki zonklamayı tamamen unuttum. Phillips tarafından uyandırıldım ve lavaboma su dökmekte olduğunu duymama rağmen homurdanarak çıkmasını emrettim. Hava çok ağır, nemli, üstünde yüzdüğümüz deniz kadar ılık ve bunaltıcıydı. Bilincim yavaş yavaş yerine gelirken hüzünle hatırladım kış mevsiminin en ıslak, en soğuk günlerini... bu hem tıkış tıkış, hem de ıssız monotonluktansa yağmur, dolu, kar, tipi, hepsine razıydım! Zihnimin en derin dehlizlerine kadar her yanı araştırıp yataktan kalkmaya bir mazeret ararken belli belirsiz bir

haykırış ulaştı kulaklarıma. Ne söylendiğini tam çıkaramadıysam da hemen başımın üstündeki güverteden gelmediğinden emindim. Bu haykırışın ardından, güverteden birisi seslendi ve o uzaktan gelen ses de ona cevap verdi. Kıç güvertesinden bir kükreme geldiğini duydum, Anderson'dan başkası olamazdı, her zamanki gibi öfke içinde azarlıyordu birilerini. Koşullarımızda bir değişiklik olduğundan hiç şüphem kalmamıştı ve iyi bir şeyler olduğunu umuyordum. Belki esinti çıkmıştı! Ranzamdan güç bela kalktım ve gömleğimle pantolonumu henüz giymiştim ki tüm yolcuların koridora doluştuğunu ve tuhaf bir dağdağanın başladığım duydum. Ceketimi giymeyi henüz bitirmişken kapım aceleyle çalındı ve ben daha cevap vermeye fırsat bulamadan Deverel kapıyı ardına kadar açtı. Ama karşımda duran kişi utanç ve küskünlüğün ateşiyle için için yanan katı ve soğuk adam değildi artık. Gözleri ışıl ışıldı, sevinç ve canlılık bütün vücudundan taşıyor gibiydi. Sol elinde kınına sokulmuş bir kılıç olduğunu hayretle fark ettim.

"Sevgili dostum Talbot! Yüce Tanrım! Güçlüklerden kurtulmanın bir yolunu buldum! Hadi gel benimle!"

"Ben de güverteye çıkmak üzereydim. Neler oluyor Allah aşkına?"

"Vay canına, duymadın mı? Bir yelkenli!"

"Kahretsin! Dua edelim de bizimkilerden biri olsun!"

"Cesaretine ne oldu dostum? Kuntrata yelkeninin beyaz olduğu görülmüş! Düşman olduğundan kuşkumuz yok!"

"İyi de Summers Fransızların çok kötü durumda olduklarını söylemişti..."

"Hadi canım! Filo halinde geldiklerini kim söyledi? Tek bir gemi... Bonapart önümüzü kesmesi için gönderdi belki... ama ne fark eder ki, Fransız, Yanki, Hollandalı, hepsi bir... kanlı bir savaş tüm hesapları görür... ne kadınlar kurtulur elinden, ne de çarpışmalar... işte karşında saygıdeğer John!"

"Bu sayede rütben yükseltilebilir, senin adına sevindim -ama bana sorarsan- umurumda bile değil şu Fransızlar!"

Deverel son sözlerimi dinlemek için beklemeden çıkıp gitmişti, gerçi fena da olmadı, çünkü bunların pek yiğitçe sözler olduğunu söyleyemem. Ama daha ranzamdan kalkacak gücü yeni bulmuştum ve başımın ağrısından tam olarak kurtulamamıştım... Böyle bir anda hemen kahraman rolüne soyunması için insanın bizzat Nelson olması gerekir. Yine de, yavaş yavaş

kendimi topladım ve çukur güverteye doğru yollandım. Yolcularımız kıç tarafında toplanmışlardı -aslında yığılmışlardı demek daha doğru olur. Göçmenler de pruvada birikmişti. Sis yüzünden sadece gemimizden ibaret kalan evrenimizde kesif bir sessizlik hakimdi. Summers ile Cumbershum kıç güvertesinde yan yana ayakta duruyorlardı. Kaptan Anderson kıçüstü güvertesinin tırabzanmda, Cumbershum'ın alçak sesle söylediklerini dinliyordu. Cumbershum'a göre alçak olan sesini rahatlıkla duyabiliyordum.

"Bu herif aptalın teki, efendim. Güvenilip de sorumluluk verilecek türden biri değil. Bay Taylor'u gönderdim ve bir şey görürse hiç ses çıkarmadan işaretle bildirmesi talimatım verdim."

"Bizi gördüğüne dair bir belirti var mı?"

"Hayır, efendim. Üstelik armayı budattığımız ve artık babafingo çubuklarımız olmadığı için ona görünmemek çok kolay."

"Görünmemek mi dediniz, Bay Cumbershum? Şu 'görünmemek' sözü hiç hoşuma gitmedi. Ona görünmemek gibi bir niyetim yok. Eğer karşı karşıya gelirsek ve düşman olduğu ortaya çıkarsa savaşacağım."

"Elbette efendim."

"Bay Summers. Her iki tarafta altışar büyük topumuz var. Hepsinin başına deneyimli adamlar koyabilir miyiz?"

"Hayır efendim. Bir tarafa koymamız bile zor, başa ve kıça sandal indirir ve güverteye de borda edenleri püskürtmek için adam koyarsak buna imkan kalmaz. Şu anda ağları çektiriyorum. Ama geri kalanı... Bay Taylor işaret veriyor."

Bay Taylor'u yukarıda sislerin arasında görebiliyorduk. Grandi direğinin tepesinde tarifi imkansız bir halatlar ve makaralar karmaşasına tutunmuştu. Kaptan Anderson gözlerini pusulaya dikti.

"Rotayı güneydoğuya çevirin."

"İzninizle efendim, benim baktığım yerden Bay Taylor doğuyu işaret ediyormuş gibi görünüyor."

"Sandallar suya insin, Bay Summers. Sonra da gemiyi hazırlayın. Sanıyorum güneydoğu yönüne giderek hazırlık süremizi uzatabiliriz."

"Şüpheliyim, efendim."

'Ters bir rüzgar işimizi bitirebilir. Hayır, Bay Summers. Gemiyi hazırlayın."

"Başüstüne efendim. Bay Deverel..."

Bundan sonra başlayan emirler silsilesi çok hızlı iletildi. Birini bile anlamayı beceremedim. Bayanlara alt güvertenin yolunun gösterildiğini ve emir verildiğinde hemen oraya geçmelerinin söylendiğini işittim. Nedense bayanlar inanılmayacak kadar sakin görünüyorlardı. Bayan Granham borda etmeye kalkanları çatılmış kaşlarıyla püskürtebilirdi. Bir Jakoben değilse bile ahdetmiş bir Cumhuriyetçi olan Bay Prettiman ise sırf tutumunun ne olacağını merak edenlerin soru dolu bakışlarından rahatsızlık duyduğundan olsa gerek, mağrur ve tehditkar görünüyordu. Kariyerime kısa bir ara vermek zorunda kalacağımdan ya da kariyerimi toptan yitireceğimden çekinmesem, hemen gidip onu sorguya çekmek isterdim. Ama kimseden çıt çıkmıyordu işte. Dilimizi yutmuş gibi öylece durduk, sonra ortak bir içgüdüyle yavaş yavaş yolcu salonuna doğru geriledik. Yolcu salonunda kaldığımız süreçte, yemek sırasında olduğu kadar yemekten önce de şarap tüketiminin biraz arttığı dikkatimi çekti. Bitkinliğimi ve ağrılarımı biraz olsun unutmaya çalışıp içeridekilerin moralini yükseltmek için, böyle bir okyanusta iki geminin kasıtlı olarak birbirini bulmasının son derece zor olduğunu, şans eseri borda bordaya gelmelerinin ise toptan imkansız olduğunu söyledim. Gerçi borda bordaya gelsek bile, dedim, neden savaşmak zorunda kalalım ki? Ardından kadehimi elime alarak zafer için kaldırmayı önerdim. Ama ne fayda! Herhalde hiçbir topluluk bu kadar hüzünlü ve ürkek olmamıştır tarihte! Kimse kılını kıpırdatmadı, yalnızca küçük Pike bıçağını çatalını masaya fırlatıp gözyaşlarına boğuldu.

"Yavrularım, ah yavrularım benim! Minik Arabella! Zavallı Phoebe!"

Karısı elini omzuna koyarak yatıştırmaya çalıştı. Ben de aynı niyetle erkekçe bir çıkış yaptım.

"Hadi, Pike, hiç korkma dostum! Bu işte hep birlikteyiz ve herkes üstüne düşeni yapacaktır! Kızlarına gelince... hiç canını sıkma! Onlar Fransızlar için çok küçük daha!"

Son cümlemin bazı kötü yan anlamları olduğunu biraz geç fark ettim. Bayan Pike hüngür hüngür ağlamaya başladı. Zenobia ile Bayan Broclebank ahenkli birer çığlık attılar. Bayan Granham bıçağını ve çatalını bırakıp buz gibi bakışlarını gözlerime dikti.

"Bay Talbot" dedi. "Seçkinliğinizi ne de güzel gösterdiniz."

"Benim demek istediğim..."

Ama Prettiman sözümü kesti.

"Fransızların tavırları hakkında çevrede dolaşan masallara kanmayın. Onlar en az bizim kadar uygardır. Bizim onlara göstereceğimiz cömertliğin ve hoşgörünün aynısını, hatta kat kat fazlasını beklemeliyiz onlardan!"

"Yani burada öylece durup koyun gibi güdülmeyi mi bekleyeceğiz? Bay Bowles, yanılmıyorsam sizin hukuk konusunda bilginiz vardı."

"Bir avukatın yanında katip olarak çalıştım."

"Biz sivillerin çarpışmaya katılma hakkı yok mu?"

"Bu meseleyi ben de düşündüm. Anladığım kadarıyla yolcular topçulara yardımcı olabilir, tek yapacağımız talimat verildiğinde bir ipi çekmek. Ele geçtiğimizde mecbur edildiğimizi söyleyebiliriz. Ama elimizde kılıç ya da tüfekle güvertede görünürsek, yasal olarak boğazımızın kesilmesi hakkına sahip oluruz."

"Doğrusu çok gerçekçisiniz" dedim. "Hatta soğukkanlı olduğunuzu dahi söyleyebilirim."

"Bunun başka bir yolu daha var. Bunu da araştırdım. Yolcular gönüllü olabilir, yemin ettikten sonra gemi mürettebatına dahil edilebilirler. Ama bu durumda bahriye tazminatı meselesi nasıl çözülür, onu tam olarak bilemiyorum."

"Şerefinize içiyorum, Bay Bowles! Görevin bizi nerede beklediğini çok iyi gösterdiniz."

Bayan Granham, bana bir Minerva gülümseyişi fırlattı.

"Ne soylu bir karar, Bay Talbot. Herhalde bayanların zihninde bu meseleyle ilgili bir muğlaklığın hiç varolmadığını söylediğimde hepsi de bana katılacaktır."

Onaylayan sesler duyuldu ve kahkahalar yükseldi. Ama sonra nişanlısı, yani komik Prettiman, devlet felsefesi konularına gelince yükselen tutkulu sesiyle bağırmaya başladı.

"Hayır, olmaz! İzninizle Bayan Granham... Hangi düşmanla karşı karşıya olduğumuzu bilmeden nasıl gönüllü olursunuz, Bay Talbot? Ya o gemi bir tiranın zalim uşaklarından değil de boyunduruğundan kurtulmuş ve şimdi özgürlükler ülkesine hizmet eden gemilerden biriyse? Ya Amerika Birleşik Devletleri gemisiyse?"

"İyi ama ne fark eder? Amerika'yla da savaş halindeyiz!"

Yolcular arasında bir kaynaşma başladı.

"Siz gönüllü olacak mısınız, Bay Bowles?"

"Belli koşullar altında, Bay Talbot."

"Fransızlarla çarpışmak yerine bir Yanki gemisiyle çatışmaya girmenin daha az heyecan verici olacağını itiraf etmeliyim. Ne de olsa Yankiler de bizim adamlarımız... hay kör şeytan! Şu Paul Jones denen hergelenin gemisinde Amerikalıdan çok İngiliz gemici vardı!"

"Ya Hollandalılarsa?"

"Kim gelirse gelsin. Kendimizi en iyi şekilde savunacağız. Açık ve net bir anlaşma yaptığınızda kimin karnını dökeceğiniz fark etmez, değil mi Bay Bowles? Bay Prettiman ise Fransızlara, Hollandalılara, korsanlara, hatta köle tacirlerine karşı yanımızda olacak ama yoluna çıkacak kadar gözükara Amerikalılara zarar vermeyecek."

Tam beklediğim gibi yine gülüşmeler başladı. Ama en beklenmedik kişi tarafından kesiliverdi. Küçük Pike ayağa fırladı ve histeriye tutulmuş gibi bas bas bağırmaya başladı.

"Böyle konularda şaka yapmaya nasıl cüret edersiniz! Sislerin içinde saklanan şu geminin kimin olduğunun ne önemi var? Tek bildiğim topları olduğu ve bu toplarla üzerimize ateş edebileceği! Buradaki herkes gibi ben de dövüşeceğim. Ama ben ülkem için dövüşmeyeceğim! Zaten terk ediyorum ülkemi! Gemim, kaptanım ya da kralım için de dövüşmeyeceğim. Ama iş ailemi korumaya gelince hangi milletten olursa olsun her gemiye karşı dövüşürüm ve..."

Sonra hıçkırıklara boğuldu. Konuşması sırasında oluşan sessizlik hâlâ devam ettiğinden herkes onun hıçkırıklarına odaklandı. Bayan Granham ona doğru elini uzatacak gibi oldu, ama vazgeçti. Bayan Pike kocasının yanağını okşadı. Bay Pike yerine oturdu ve hıçkırıkları yavaş yavaş kesildi. İngilizliğe hiç yakışmayan bu duygusal patlama sırasında yolculardan çoğunun gözlerini tabaklarına indirdiklerini sanıyorum. Artık hayalperestçe fedakarlıkları ve histeriyi bir yana bırakıp ayağımızı yere basma zamanının gelmiş olduğuna karar verdim. Tüm bitkinliğime rağmen azimle devam etmeyi kendime görev bildim.

"Gelin şimdi durumumuzu adamakıllı bir değerlendirelim. Evet, yakınımızda bir gemi olabilir, sisler içinde yelkenleri görüldü. Ama büyük ihtimalle bizimle uğraşmayacaktır.

Zaten bizi görmüş olduğunu da sanmıyorum. Ne de olsa babafingo çubukları olmayan bir yelkenliyiz. Bizi gördüyse bile... uzaktan bakıldığında Kraliyet Donanması'na ait dört başı mağrur bir savaş gemisiyiz; bu modern çağın en korkulan, en ürkütücü yok etme makinesi! Bir çatışma yaşanması olasılığının çok düşük olduğundan eminim. Eğer çatışma beklentisi yüzünden coşkuya kapılıp düşüncesizce konuşmuş gibi göründüysem, kendilerininki dışında hayatlardan da sorumlu olanlardan özür dilerim. Ama bana inanın. Bu gemiyle karşılaşmamız, hatta onu yeniden görmemiz binde bir ihtimaldir."

“Korkarım durum pek öyle değil.”

Bu sesle öyle bir irkildim ki kafamın içindeki zonklama aniden kendini gösterdi ve gayri ihtiyari elimi başıma götürdüm. Summers, şapkası elinde kapının eşiğinde duruyordu.

"Baylar ve bayanlar, Bay Talbot'ın haklı endişelerinizi yatıştırma yönündeki övgüye değer çabasına rağmen, ne yazık durumun pek öyle olmadığını söylemek zorundayım. Hangi ülkeye ait olduğunu bilmediğimiz o gemi de bizim gibi hareketsiz durumda. Herhangi bir esinti çıkmazsa, yani günlerce hatta haftalarca hava böyle giderse, aralarında hareketsiz bir sıvı bulunan iki ağır nesnenin birbirinin çekme gücünün etkisiyle gemiler yaklaşmaya başlayacaktır. Yani rüzgar çıkmazsa borda bordaya gelinceye dek birbirimize doğru çekileceğiz."

İşte şimdi tam bir ölüm sessizliği çökmüştü.

"Charles, bunu pek inandırıcı bulmuyorum.

"Ama ne yazık ki gerçek bu. Kaptan Anderson yalın gerçekleri bilirseniz daha doğru kararlar verebileceğinizi düşünüyor. Bildiğiniz gibi bir gemi tespit ettik, daha doğrusu bir an için gördük ve bizi görüp görmediği konusunda bir fikrimiz yok. Fransız olması ihtimali var, bizim yolumuzu kesmek için gönderilmiş olma ihtimali de var...

Broclebank onun sözünü kesti.

“iyi de nereden bilecekler nerede olduğumuzu?

Summers bana baktı

“Onların istihbaratı bizim bildiğimiz her şeyi bilir, hiç şüpheniz olmasın" dedim.

“Öyleyse Fransızlar" dedi Bowles. "Bonapart Avustralya'yı işgal etmeyi düşünüyor herhalde!”

“O şimdi Rusya'yla uğraşıyor" dedim. "Yankiler olamaz mı, Charles?”

"Tek bildiğimiz o beyaz yelkenlerin İngiliz yelkeni olamayacağı.”

Peki o zaman ne yapmamız gerekiyor? Buradaki beyefendiler ellerinden geldiği ölçüde yardımcı olmaya kararlılar. Summers gülümsedi.

Zaten sizden de bunu beklerdim. Hepinize uygun bir iş verilecektir. Topçu subayımız Bay Askew içi tutuşturucu ve biraz barutla doldurulmuş borular hazırlattırıyor. Gerçek toplarımızla birlikte top güvertesine yerleştirilecekler ve düşman bizi sislerin içinde gördüğünde bordamızın toplarla donanmış olduğunu sanacak. Tek bir salvoyla onu kaçırmayı hesaplıyoruz, bu yüzden olabildiğince ürkütücü görünmeliyiz."

"Ama bizi sislerin içinde görürse olacak bu. Oysa karanlık basmak üzere!"

"Düşman olduğumuzu nereden bilecek? İşaret fenerlerini yakacak ve cevabımızı bekleyecek. Yaktığı fenerler şifre listemizde yer almıyorsa top atışıyla karşılık vereceğiz."

"Ya sonra?"

“Tek bir salvo. Ondan sonra kimse Kaptan Anderson'ı gemiyi savaşmadan teslim etmekle suçlayamaz.

“Kahretsin, ne demek şimdi bu?”

“İçin rahat olsun, Edmund. Biz majestelerinin donanmasına ait bir gemiyiz ve elimizden geleni yapacağız."

Şöyle bir salonda gözlerini gezdirip herkese gülümsedi, sonra da şapkasını başma geçirip çıktı. Hıçkırıkları ağır ağır kesilmekte olan Küçük Pike bana doğru resmen hırladı.

"Bizi yüreklendirme çabanızdan dolayı teşekkürler, Bay Talbot!"

"Summers’ın benden daha başarılı olduğu şüphesiz. Açıkçası bende kılıç yok. Sizde kılıç var mı, Bay Bowles?"

"Bende mi? Yüce Tanrım, hayır. Ama gemide mutlaka fazla kılıç vardır. En azından birer pala verirler elimize."

"Bay Broclebank, kusura bakmayın, merakımdan soruyorum. Siz de hanımlarla beraber alt güverteye mi ineceksiniz?"

"Güvertede kalmayı tercih ederim. Söylediğim gibi, deniz savaşlarını pek çok kez resmetmiş olmama rağmen, ilk defa bir çarpışmanın ortasında notlar alma fırsatını yakalıyorum. Bir top güllesi havada uçarken taburemde oturup neyin önemli neyin önemsiz olduğunu izleyeceğim. Bir örnek vermek gerekirse, askerlik yapmış insanlara sık sık sorduğum bir soru vardır: Bir top güllesinin havada süzülüşü çıplak gözle izlendiğinde nasıl görünür? Gülle, izleyicinin ne kadar yakınından geçerse o kadar yavaş hareket ediyor gibi görünecektir, tabii ki. Bunu gerçek hayatta sınamak için durumumuz gayet uygun. Tek korkum çarpışma başlayıncaya kadar havanın kararması, o zaman gözlenecek bir şey de kalmayacaktır."

"Anladığım kadarıyla, bir top güllesini en açık seçik gören kişi, kafasını o gülleyle kaybeden kişi olacaktır."

"Bir gün hepimiz öleceğiz. Yaşayacağımız kadar yaşamadık mı zaten... Hem kendi adıma konuşacak olursam fazla bile yaşadım. Hayat nedir, söyler misiniz beyefendiciğim? Bir yolculuk ki kimse bilmez... tüm iddiaların aksine... hiç kimse bildiğini iddia edemez, nereye... dinliyor musunuz beni?"

Bay Broclebank her zamanki sarhoşluk düzeyine iyice yaklaşmıştı anlaşılan. Lafı fazla uzatmamak için ayağa kalkıp veda niyetine bir selam verdim. Bu sırada hayli enteresan bir düşünce kafamı kurcalamaya başlamıştı. Aslında ben de öldürülebilirdim! Böyle durumlara düşmemiş insanlara çok tuhaf gelebilir, ama o ana kadar hiç aklıma gelmemişti bu. Daha doğrusu gelmişti, ama bir şekilde zihnim kovalayıvermişti. Ne olursa olsun, bunu bilmek... bunaltıcıydı, diyebilirim.

"Herkesten beni bağışlamasını rica ediyorum. Yazmam gereken mektuplar var."

(4)

Hakikaten anlaşılmak için ayrıntılı bir açıklama yapmak yerine basit bir bahaneyle salondan ayrılmamın nedeni sağlığımın iyice bozulmuş olmasmdan başka bir şey değildi. Ne idüğü belirsiz bir geminin sisler arasında görülmesinin ardından hepimizi saran heyecan dalgası başımın önceye göre çok daha şiddetli ağrımasına sebep olmuştu. Şerefimin tehdit altında olduğunu hissetmiş ve ne pahasına olursa olsun gerekeni yapmaya karar vermiştim. Eğer kafatasımın içindeki bu ağrılar daha da artar ya da olduğu gibi kalırsa, düşmanla karşı karşıya gelecek takat bulamayacaktım. Gönüllü beyefendilerin arasından öne çıkıp zorlukla konuşurak, savunmada yer almayı çok istediğimi, ne var ki migrenim yüzünden bir şey yapamayacağımı ve alt güvertede hanımların yarımda durmam gerektiğini anlatırken hayal edemiyorum kendimi. Başımın ağrısını biraz dindirmek amacıyla Phillips'ten ilaç istedim, bir süre sonra minik bir şişede gelen ilaçtan bir kaşık alır almaz veznedarın sattığı kâfurlu afyon tentürü olduğunu fark ettim. Bir daha içmemeye kesin kararlı olduğumdan daha fazla almadım, ama aldığım miktar başımdaki ağrıyı on santim kadar yukarıya ve hafifçe sola itmeye yetti. Ayrıca içimde anlaşılmaz bir hayal kurma arzusu ve yeteneği, öyle ki, birkaç dakika sonra anneme ve babama, hatta küçük kardeşlerime mektuplar yazmaya başladım (tabii yataktan kalkmadan ve kafamın içinde). Bu mektupların dikkate değer düzyazı eserler olduğuna inancımı yitirmiş değilim daha. Bu ilacın aslında en doğal, ama aynı zamanda en tehlikeli etkisi de (özellikle sisin içinde bir yerlerde dolaşan bir düşman gemisi olduğu düşünülürse), hemen uykuya dalmam oldu. Zavallı Colley'in ancak rüyada görülebilecek türden doğaüstü bir şekilde düşmanı çağırdığını ve bizim yakınımıza çektiğini gördüğüm rüyadan, daha doğrusu kabustan dehşet içinde uyandım. Başımın ağrısı biraz azalmış, ama onun yerini büyük bir şaşkınlık almıştı, ranzamdan inmekten ziyade yuvarlandım ve çukur güverteye fırladım. İlk başta sisin

daha da artmış olduğunu düşündüysem de, biraz sonra tropikal gecenin çökeceğini anladım. Hanımlar kıç güvertesine çıkan merdivenlerin orada toplanmıştı, herhalde alt güverteye en hızlı inebilecekleri ve en güvenli yer olarak orayı seçmişlerdi. Hepsi de gözlerini iskeleye dikmişti. Onların bir kat üstünde, Oldmeadow'un askerlerinden bazıları mevzi almışlardı ve komutanları da başlarındaydı. Alacakaranlıkta seçebildiğim kadarıyla pruvada da mevzi almış askerler vardı. Göçmen kadınlar baş kasara güvertesine çıkan merdivenlerin dibindeydiler. Ama hiç kimseden çıt çıkmıyordu.

Bir grup göçmenin başında Deverel çıkageldi. Gemide çıkan tek ses onun ayakkabılarının güvertede yankılanmasıydı. Heyecanım bastırmak için büyük çaba harcadığı her halinden belli oluyordu. Kınındaki kılıcını sol eliyle sımsıkı tutmuştu. Hafifçe titriyormuş gibi göründü gözüme.

"Hey, Edmund! Senin topların başında olduğunu sanıyordum!"

"Kahretsin, uyuyup kalmışım."

Bir kahkaha patlattı.

"Aman ne güzel! Çok iyi yapmışsm eski dostum... ama diğerlerinin hepsi top güvertesinde. Sana iyi şanslar!"

"Sana da..."

"Ben mi?., kanlı bir çarpışmaya girebilmek için şu sağ kolumu feda edebilirim!"

Yoluna devam etti ve güvertenin merdivenlerinden yukarı tırmandı. Ben de ters yöne doğru, top güvertesine gittim.

Top güvertesinde acı bir gerçek ortaya çıktı. Burası için fazla uzundum. Herhalde cüceler ya da madenciler için inşa edilmişti ve bir türlü dik duracak bir yer bulamıyordum. Bu yüzden biri bir yol göstersin diye beklemeye başladım. Tüm lombozlar açık olduğundan, top güvertesi bizim kamaraların olduğu güverteden çok daha aydınlıktı. Toplar lombozların önüne getirilmiş, ama daha yerine yerleştirilmemişti. Her topun başına birkaç kişi dikilmiş, bir aşağı bir yukarı yürüyerek konuşan topçu subayı Bay Askew'in söylediklerini dinliyorlardı. Askew'in kemerine iki pistol sokmuş olduğu dikkatimi çekti.

"Şimdi beni iyi dinleyin, özellikle de daha önce bu işin nasıl yapıldığım hiç görmemiş olanlar kulak kesilsin. Topların nasıl doldurulup

hazırlandığını gördünüz. Yeniden doldurulmaları gerekirse siz karışmayacak, işi bilenlere bırakacaksınız. Saygıdeğer beyefendiler ve göçmenler, top görevlilerinin gösterdiği halatları tutacaksınız ve 'Çek!' dendiğinde" -Bay Askew "çek" derken sesi bastırılmış bir gürlemeye dönüştü-"halatları tüm gücünüzle çekeceksiniz. Halatların şurada, şurada, bir de şurada sonuna kadar gerilmesini istiyorum. Ayrıca topları ilk kez lomboza yerleştirirken hiç ses çıkarmayacaksınız, çünkü Bay Summers, Fransızlar geldiğimizi anlamasın diye fareler kadar sessiz olmamızı istiyor. Bu yüzden" -sesini iyice azaltıp basbayağı fısıldamaya başladı- "topları lomboza sessizce yerleştirdikten sonra halatları toplayıp sessice hazır bekleyeceksiniz. Ateş açmamız gerekirse topların geri teptiğim ve şuraya geldiğini göreceksiniz, daha doğrusu bu o kadar hızlı olacak ki göremeyeceksiniz. Topları lombozda gördüm, şurada arkada gördüm, ama arada bir yerlerde hiç görmedim beyler, işte o kadar hızlı teper bu toplar. Bu yüzden topların arkasında durmasamz iyi edersiniz, aksi takdirde Fransızlar geldiklerinde sizi şu *confiture* dedikleri şeyden sanabilirler. Yani reçel, beyler, reçel gibi olursunuz, ona göre."

Küçük Pike okul sırasındaymış gibi elini kaldırdı.

"Peki düşman da ateş edecek mi?"

"Bunu ben nereden bileyim, efendim, hem zaten ne fark eder ki? Bir kez ateş açıldıktan sonra işler değişir, hey gidi günler hey, bir bilseniz işlerin ne kadar değiştiğini! Bir kez top öfkeyle gürledi miydi, her şey bambaşka görünür gözünüze. Ondan sonra majestelerinin -Tanrı onu korusun- kayıtsız şartsız izni vardır istediğiniz kadar bağırıp çağırmak, küfürler etmek, altınıza doldurmak, ne isterseniz onu yapmak için, bu arada emir verildiğinde halatları çekin yeter."

"Yüce Tanrım!"

Bay Askew daha samimi bir havaya büründü.

"Gerçi bunlar hoş ama boş sözler. Fransızlar, siz beyefendilerin sandığı kadar kolay korkmaz. Ama yine de elimizden geldiğince sürdüreceğiz oyunumuzu. Bu yüzden, savaşmak durumunda kalırsak ve gönüllülerden herhangi biri geminin öbür tarafının daha serin olduğunu ve düşmandan da biraz uzak kalacağını düşünürse, kemerime soktuğum bu iki pistolün dolu olduğunu kendisine hatırlatmak zorunda kalırım. Evet yiğitler, şimdi çekin bakalım halatlarınızı!"

Ondan sonraki birkaç saniyede, benim için hayli anlaşılmaz ve çileden çıkarıcı şeyler oldu. En yakınımdaki topun görevlisi olduğunu tahmin ettiğim adam, Bowles”ın arkasında ucunu gördüğüm bir halatı işaret etti. Bowles, bu halatı tutan dört gönüllünün en sonundaydı. Eğilip bir bakayım dediğim sırada top görevlisi birden gürledi, gönüllüler geriye doğru sıçradı ve Bowles bana çarptı, hem de öyle bir çarptı ki iki adım geriledikten sonra düştüm ve başımın arkasını yere çarptım. Kafamı çok hızlı çarpmış olmalıyım, çünkü bir an etrafımdaki her şey karardı ve gözlerimin önünde parlak ışıklar uçuştu. Acı içinde kalkmaya çabalarken, Bay Askew'in bana seslendiğini duydum.

"Vay, vay, vay, Bay Talbot. Nereye gitmeye çalışıyordunuz, beyefendi? Savaş halinde olsaydık kafanıza bir kurşun sıkmak zorunda kalabilirdim, geminin ortasına çok yaklaştınız."

Hissettiğim acı ve kendimi alay konusu yapmış olmak bana öylesine dokundu ki hemen gücümü toparlayıp ayağa fırladım... ama bu kez de kafamı tavana vurdum, hem de çok daha şiddetli bir şekilde. Bu kez gözümün önünde ışıklar uçuşmadı, bilincimi kaybetmişim, kendime geldiğim sırada Bay Askew kahkahaları bastırmaya çalışıyordu.

"Pekala, tamam, hadi beyler, halatı bırakın ve pozisyonunuzu alın! Zavallı beyefendicik kafasını çok kötü vurdu, yüreği ve kafası onunki kadar büyük olan kim var bu gemide? Tanrı bilir kiriş ne kadar zedelenmiştir. Herhalde güverte kalaslarının yarısı titredi. Susun diyorum! Şimdi kendinizi nasıl hissediyorsunuz, efendim?"

Ne yazık ki tek yapabildiğim aklıma gelen bütün küfürleri sayıp dökmek oldu. Yanağımdan aşağı kan sızıyordu. Doğrulup oturduğum sırada topçu subayı kolumdan tuttu.

"Meraklanmayın, Bay Talbot. Top güvertesi size göre bir yer değil. Billy Rogers, Bay Oldmeadow ve siz gemideki en uzun üç kişisiniz. Üst güvertede daha çok işe yararsınız efendim, sizin böyle yüzünüz gözünüz kanlar içinde küfürler savurduğunuzu görünce Fransızlar arkalarına bakmadan kaçacaklardır. Giderken başınızı eğmeyi unutmayın, beyefendiciğim. Dikkat! Güvertenin çetin savaşçısını alkışlayın beyler!"

Baş dönmesinin ve sersemliğin bir anda uçup gitmesinin tek yolu yerlerini öfkenin almasıymış meğer. Sendeleye sendeleye merdiveni çıktım. Beni fark eden ilk kişi Deverel oldu.

"Kahretsin sana ne olmuş öyle? Eski dostum, Edmund! Sen bizim ilk yaralımızsın!"

"Top güvertesi için fazla uzunmuşum, lanet olsun! Kadınlar nerede?"

"Alt güvertedeler."

"Tanrıya şükürler olsun, en azından onlara maskara olmadım. Bana bir silah verin Deverel, ne olursa."

"Bu kadarı yetmedi mi sana? Yüzünün kanla kaplı olmayan yerleri bembeyaz görünüyor."

"iyiyim ben. Tanrı aşkına bir silah! Bir balta... balyoz... ne varsa. Çarpışmaya katılacağım ve karşıma çıkan ilk Fransızı çiğ çiğ yiyeceğim!"

Deverel bir kahkaha atacak oldu, ama hemen eliyle ağzını kapadı. Heyecandan tir tir titrediğini görebiliyordum.

"İşte şimdi tam bir İngiliz gibi konuştun! Benimle beraber düşman gemisine borda edecek misin?"

"Her şeye varım."

"Bay Summers, yeni adamıma bir silah gerek!"

Birileri boştaki eline bir pala bıraktı. Deverel palayı havaya fırlatıp çeliğinden tutarak kabzayı bana uzattı.

“işte silahınız beyim. Sıradan bir gemicinin saldırı silahı. Kullanabilir misin?"

Cevap niyetine palayı havada üç kez savurup ona bir selam verdim. O da kılıcıyla selam verdi.

"Bu kadarı yeterli Edmund. Ama unutma ki en iyisi saplamaktır. Haydi biraderlerimizin arasına katıl."

Peşine takılıp pupaya gittim, Bay Broclebank'in alacakaranlıkta taburesine oturmuş beklemekte olduğu yerde durduk. Broclebank'in kucağında kapalı bir defter vardı. Başı göğsüne düşmüştü, aslında karnının üst kısmına düşmüştü demek daha doğru olur. Şapkasının altında kaldığından gözlerini göremiyordum. Onun yukarısında, kıçüstü güvertesinde kaptan hiddetli fakat alçak bir sesle Summers'la konuşuyordu.

“Siz buna sessizlik mi diyorsunuz, Bay Summers? Ben size talimatları sesimin yettiği kadar bağırarak mı veriyorum? Ben sessizlik emri veriyorum ve sonra ne oluyor, önce bir kahkaha tufanı başlıyor, sonra bağıra bağıra

emir veriliyor, yüksek sesle konuşmalar oluyor... burası bir gemi mi yoksa pazar yeri mi?

"Gerçekten üzgünüm, efendim."

Yaşlı Takatuka biraz yumuşadı.

“Pekala, beyefendi. Görevinize devam ediniz."

Summers şapkasını başına geçirip uzaklaştı. Kaptan Anderson dümen çarkına yaklaşıp ışıklandırılmış pusulaya bir göz attı.

"Bay Summers, anladığım kadarıyla yarım derece kuzeye sapmışız."

Summers kıç küpeştesine koştu ve pupanın altındaki sandala seslendi.

"Williams, dümeni yarım derece sancağa çevir hemen!"

Sonra geri döndü. Tüm bunları izlerken benim gözlerim yaşlarla doluydu. Hâlâ başım dönüyordu ve çıldırtıcı bir sancının pençesinde kıvranıyordum. Beni tepeden tırnağa saran öfke, her zamanki hesaplı tavırlarımı alıp götürmüş, birine saldırıp zarar vermek için fırsat kollayan bir deliye çevirmişti! Çevreme bakındığımda kıçüstü güvertesinin hınca hınç dolu olduğunu fark ettim. Oldmeadow'un askerlerinden bazıları iskele tarafındaki küpeştenin arkasına sinmiş, çakmaklı tüfekleri ellerinde bekliyorlardı. Çukur güvertede sıra halinde dizilmiş adamların, ellerinde mızraklarla, çarmıklara tırmanmaya kalkacak kadar kalın kafalı olan düşman askerlerini şişlemeye hazır olduklarım gördüm. Aslında geminin iskele tarafı boylu boyunca bir savunma hattına sahipti. Aklıma gülünç bir fikir geldi; belki de bize doğru sürüklenmekte olan bu isimsiz gemi sancak tarafından, tamamen savunmasız olan taraftan yaklaşacaktı ve Kaptan Anderson savunma yaptığını göstermekte ısrarlıysa topları boşluğa ateşlemesi gerekecekti.

Ben bunları düşünürken Deverel konuşmaya başladı, daha doğrusu, kaptana çok yakın olduğumuzdan kulağıma fısıldıyordu.

"Şimdi, dostum, beni çok iyi dinle. İster istemez çarpışmak zorunda kalacaksın, anladın mı? Oldmeadow'un askerleri ateş açıncaya kadar bekle, yoksa sen de yaralanırsın. Bir de çizmelerini kullanmayı sakın unutma."

"Çizmelerimle ne yapacağım, Jack?"

"Onların hayalarını patlatacaksın, emin ol işe yarar. Bu arada kendi hayalarını da koru. Palanın ucunu da alt taraflara saplamaya gayret et. Gerçi

her şey birkaç saniye içinde olup bitecek. Kimse uzun süre dövüşmez... onlar sadece kitaplarda ve gazetelerde olur."

"Hay, lanet!"

"Bir dakika sonunda hâlâ hayattaysan, kahraman olduğunun resmidir."

"Hay, lanet!"

Bir an için benden uzaklaşıp adamlarına döndü.

"Herkes hazır mı?"

Adamlardan derin bir hırıltı yükseldi ve beraberinde ağır bir koku getirdi, az kaldı bayılıyordum olduğum yerde. Rom kokusuydu bu, bundan sonra böyle tehlikeli durumlarda mataramı ağzına kadar dolu tutmam gerektiğini aklımın bir köşesine yazdım. Böyle bir maceraya atılmak için fazlasıyla ayıktım ve ağrı kesicinin uyuşturucu etkisi de yavaş yavaş kayboluyordu.

"Sence ne olacak, Jack?"

"Ya zafer ya ölüm" diye tısladı kulağımın dibinde.

Summers'ın kaptanla konuştuğunu duydum. "Her şey hazır, efendim."

"Çok güzel, Bay Summers."

"Mevzilerinde beklemekte olanlara yüreklendirici bir şeyler söylememizi önerebilir miyim efendim, sessizce fısıldanabilecek bir mesaj?.."

"Neden Bay Summers, romlarını içtiler ya!"

"Âdet yerini bulsun diye, efendim, Trafalgar zaferini hatırlatabiliriz."

"Pekala, sizce de uygunsa, o unutulmaz zafer çığlığının herkese hatırlatılmasını sağlayın."

"Kesinlikle uygun, efendim."

"Ha, Bay Summers."

"Efendim?"

"Savaşın gidişatına bakılırsa, bunun para ödülü almak için son şansları olabileceğini de hatırlatın."

Bay Summers çabucak şapkasına dokunarak selam verdi. Kıçüstü güvertesindeki adamlar nasıl olsa mesajı almış olduklarından, merdivenlerden aşağı inip karanlığın içinde kayboldu. Az önce duyduğum derin hırıltı önce çukur güvertede duyuldu, sonra pruvaya doğru dalga dalga yayıldı. Kahramanlık ve rom! Bu ikisinin bileşimini düşünmek, az önce

benliğimi saran çılgınlığı biraz dağıttı ve kendimi nasıl aptal yerine koyduğumu daha iyi kavramamı sağladı. Deverel hiçbir şeyi umursamıyordu, böyle bir çarpışmada kolayca kendini feda edebilirdi. Üstelik içinde bulunduğu güçlüklerden ancak ve ancak yiğitliğini göstererek kurtulabileceğini bildiğinden, ileri atılmak için sabırsızlanıyordu. Kaptan Anderson bile, düşman gemisine borda edilmesine öncülük eden gözüpek bir subayı mahkemeye verip cezalandıracak kadar dar kafalı olamazdı... peki ya ben, benim ne kazancım vardı?

Sonra kafamdaki tüm düşünceler bir anda dağılıp gitti. Gecenin ve sisin gözlerden sakladığı yerden bazı fısıltılar geldi ve bir gıcırtı duyuldu. Ardından güvertede sessizce hareket edenlerin ayak sesleri işitildi.

Deverel kulağıma fısıldadı. "O da toplarım lombozlara çıkarmış!"

Sonra yine sessizlik... şapırtılar, yarılan dalgalar, ağır bir cismin suda yanlamasına hareket ettiğinin kuşkuya yer bırakmayan kanıtları, aslında iki cisim, biz ve onlar, iki gemi... Deverel'ın az önceki konuşmasında, avının yaklaştığım duyan bir yırtıcı hayvanın ateşli soluğunu hisseder gibi olmuştum. Ama ben... karanlığın içinde bir yerlerde yuvarlak top namlularının bana yöneltilmiş olduğu duygusu yüreğimi cendereye almış sıktıkça sıkıyordu sanki. Nefes alamaz olmuştum. Sonra birdenbire parlak bir ışıkla kör oldum, kafamın içinde çakan kıvılcımlardan değildi bu seferki, karanlığın içinde parlamıştı; ışığın hemen ardından bir topun korkunç patlaması duyuldu... ansızın başlayıp ağır ağır sönen bir gürleme. Bu gürleme barış zamanındaki kutlama atışlarına hiç benzemiyordu. Gerçek patlamaya gökyüzünden ürkütücü bir yankıyla cevap verilirken olduğum yerde sıçradım ve heyecandan titremeye başladım. Pala elimden düşüverdi, güvertede bir tangırtı çıkarmış olmalı, ama ben kafamın içinde yankılanan kalp atışlarımdan başka hiçbir şey duyamadım. Hemen eğilip kabzasını yakalamaya çalıştım, ama sağ elim donup kalmıştı ve kapzayı kavramak ya da yerden almak için parmaklarım kapanmıyordu bir türlü. Her iki elimi de kullanmam gerekti, sonra sendeleyerek ayağa kalktım.

Kaptan Anderson bir şeyler söylüyordu, görünüşe bakılırsa konuştuğu kişi gökyüzünde bir yerlerdeydi.

"Direkbaşı rapor ver!"

Bay Willis donanımın bir yerlerinden seslendi.

"Her şey yolunda, efendim. Bizi vuramadı, efendim."

"O bir işaret atışıydı, küçük şapşal!"

"işaret atışı" diye mırıldandı Deverel, "herhalde Fransızlar kendimizi göstermemiz için işaret topunu ateşlediler. Çarpışma ihtimali ortadan kalkmış değil çocuklar! Bakın, işte geliyor!"

Az önceki patlamadan kalma yeşil lekeler yavaş yavaş kayboluyordu. Deverel'ın kılıcıyla işaret ettiği yere gözlerimi dikip dikkatle bakmaya başladım. Sislerin içinde beliren tepeler gibi... ama bir benzetme yapmak imkansız. İlk başta kuşku uyandırıcı ve belirsiz olan görüntü ansızın meydana çıktı, artık hiçbir kuşkuya yer kalmamıştı, dev bir geminin karaltısı karşımdaydı. O da toplarım çıkarmış ve bize çevirmişti. Yüce Tanrım, diye geçirdim aklımdan, dizlerimin bağı her an çözülüverecek gibiydi, Yüce Tanrım, *L'Orient* çapında bir gemi, 120 tane topu var!

Geminin üst donanımında bir yerlerde kıvılcımlar çaktı. Ardından bir şeyler alev aldı ve üç kör edici ışığa dönüştü; iki beyaz ışık ve ortalarında kırmızı bir ışık. Işıklar biraz oynaştı, parıldadı, dumanlar çıkardı ve sudaki yansımalarına doğru ateşten damlalar ve kıvılcımlar döküldü. Willis'in yukarıdan yüksek sesle bir şeyler söylediğini işittim, ama aynı anda bizim donanımda da üç ışık yandı; iki beyaz ışık ve ortalarında mavi bir ışık! Hemen önüme ışıktan bir yağmur gibi kıvılcımlar döküldü. Deverel önce diğer geminin ışıklarına, sonra bizim geminin ışıklarına baktı. Ağzı açıldı, gözleri büyüdü, oluşan aydınlıkta yüzü birden incelmiş gibi duruyordu. Sonra küfürler savurmaya başladı, kınından çektiği kılıcını tüm gücüyle küpeşteye sapladı! Kaptan Anderson bir konuşma borusu kullanarak bir şeyler söyledi, ama ne dediğini anlayamadım. Diğer gemiden başka bir ses cevap verdi, sesi konuşma borusundan yankılanarak bize doğru geliyordu, öyle ki, konuşan adam ışıktan bir yağmurun içinde havada asılı duruyormuş gibi göründü bana.

"Kraliyet firkateyni *Alcyone*'dan Kaptan Sör Henry Somerset, Plymouth'dan yirmi yedi günlük mesafede."

Deverel'ın kılıcı küpeşteye saplanıp kalmıştı. Zavallı adam kılıcının başında, yüzünü ellerinin içine almış öylece duruyordu. Konuşma borusundan gelen ses devam etti.

"Size ve gemidekilere haberlerimiz var Kaptan Anderson. Fransızlarla savaşımız sona erdi. Bonapart yenildi ve iktidardan düşürüldü. Artık Elbe Adasından başka yerde hükmü yok. Tanrı yüce kralımızı korusun, Tanrı majestelerini, Fransız Kralı on sekizinci Louis'yi korusun!"

(5)

Bu sözleri takip eden gürleme, az önceki top atışını aratmıyordu ürkütücülükte! Kaptan Anderson hemen konuşma borusunu çukur güverteye doğru çevirdi, ama sözleri aşağıdaki curcunanın içinde boğulup gitti.

Gemimizde bir kaynaşma başlamıştı, her yer oynayıp zıplayan insanlarla doluydu. İşaret ateşleri denize dökülüp sönerken şurada burda başka ateşler yakıldı. Gemiciler ellerinde fenerlerle direklere, çarmıklara tırmanıyorlardı. Birileri kıçtaki büyük fenerlerin örtülerini kaldırıyordu. Denize çıktığımdan beri ilk kez pupanın ve kıçüstü güvertesinin yağ lambalarının güçlü ışığıyla aydınlatıldığını görüyordum. *Alcyone* gittikçe yaklaşıyordu ve tuhaf bir şekilde yaklaştıkça küçülüyordu. Uzunluğu bizim gemi kadar vardı ama güvertesi su düzeyine daha yakındı. Baş kasara güvertesinde ayakta duran Summers'ın ağzının açılıp kapandığını gördüm, ama ne söylediğini duymak mümkün değildi. Bir astsubay ya da lostromo gürleyerek halatlar ve usturmaçalarla ilgili emirler yağdırırken nereden geldiği belirsiz bir ses - Billy Rogers olabilir miydi acaba?- üç kez "Yaşa!" diye bağırdı ve bu sese *Alcyone'* un güvertesinden başka sesler cevap verdi! Gemi artık o kadar yaklaşmıştı ki insanların sakallarını, kel kafalarım, kara, esmer, beyaz suratlarım, gözlerini ve açık ağızlarını, sırıtırken görünen dişlerini seçebiliyordum. İşte şimdi bir pazar yerine dönmüştük ve ışıklar, gürültü, sevindirici haberlerle ben de en az diğerleri kadar çılgına dönmüştüm!

Sonra bunun bir mecazdan ibaret olmadığını ve gerçekten çıldırmış olduğumu anladım. İki gemi arasına daha bir iskele uzatılmadan adamın biri diğer geminin küpeştesinden bizim küpeşteye tırmandı. Yukarı gelen adam... bu bir hayal olmalıydı! Bu adam Wheeler"dı, günler önce denize düşüp boğulan ikiyüzlü uşak parçası... Her şeyi bilen ve her şeyi bulan Wheeler. Adam tam karşımda duruyordu, solgun yüzü güneş ve tuzdan yer yer soyulmuştu, kel kafasının iki yanındaki kabarık beyaz saçları hiç

değişmemişti. Önce Summers'la bir şeyler konuştu, sonra dönüp kıçüstü güvertesinde durduğum yere doğru yürümeye başladı.

"Wheeler! Kahretsin, sen boğulmuştun!"

Adam durduk yerde aniden ürperdi. Hiçbir şey söylemeden dikkatle sağ elimdeki palaya bakıyordu.

"Boğulmuştun! Lanet olsun!"

"İzninizle, efendim."

Başını hafifçe eğerek elimdeki palayı çekip aldı.

"Ama, Wheeler! Bu... bu..."

Adamın tüm bedeni yeni bir ürpermeyle titredi.

"İçimdeki yaşama isteği çok güçlüydü, efendim. Yaralanmışsınız efendim. Kamaranıza biraz su getireceğim."

Ayaklarımın uzun zamandır aynı yerde, aynı biçimde durduğunu fark ettim birden. Sanki birisi beni güverteye çakmıştı. Sağ avucuma kabzanın izi çıkmışta. Başım korkunç bir biçimde ağrıyor ve fini fırıl dönüyordu. Yeni komşularımızın karşısında nasıl bir görünüm sergilemem gerektiğini hatırlayarak olabildiğince düzgün bir şekilde kamarama gittim. Kamaradaki küçük aynada kendime baktığımda yüzümün gerçekten kanlar içinde olduğunu, kanların saçlarımın içinde pıhtılaşmış olduğunu gördüm. Wheeler bir kova suyla kapıda göründü.

"Wheeler! Sen bir hayaletsin. Boğulmuştun, diyorum!"

Wheeler lavaboya soğuk suyu boca ettikten sonra bana döndü. Bakışları ancak boynuma kadar çıkıyordu, ama daha yukarıya kesinlikle bakmıyordu.

"Evet, efendim. Ama üç gün sonra. Herhalde üç gün olmuştu. Çok haklısınız, efendim. Ondan sonra boğuldum."

Tüylerim diken diken oldu. Bu sefer gözlerini kaldırmış benim gözlerime dikmişti. Gözlerini kırpmadan bana bakıyordu.

"Boğulmuştum, efendim. Boğulmuştum... ama içimdeki yaşama isteği çok güçlüydü!"

Bu şekilde konuşmamın ne kadar üzücü ve huzursuz edici olabileceğinin o zaman farkına vardım. Hem de adamı avutmam gerekirken."

"Vay canına, sen şanslı itin tekisin, Wheeler. Diğer gemi seni kurtardı demek. Bates'e söyle artık onun hizmetine ihtiyacım kalmadı."

Wheeler duraksadı. Ağzım açtı ve bir süre söyleyeceklerini dinlemek için bekledim, ama ağzım geri kapattı ve belli belirsiz reverans yapıp dışarı çıktı. Üstümü başımı çıkardıktan sonra yüzümdeki ve ellerimdeki kanı becerebildiğim kadarıyla temizledim. Ondan sonra da tükenmiş bir halde sandalyeme çöktüm. Anlaşılan bu tuhaf zamanları yaralı olarak, bir rüyada sürüklenir gibi geçirecektim. Yeni gelen haberin ne anlama gelebileceğini düşünmeye çalıştım ama başaramadım. 1808'deki kısa ve aldatıcı bir barış dışında tek bildiğim siyasi durum savaş haliydi. Şimdi savaş bitmiş, durum değişmişti ve yeni duruma uygun, anlamlı bir çözümleme yapmayı bir türlü beceremiyordum. Fransa tahtında oturmakta olan bir XVIII. Louis'nin neler getireceğini hesaplamaya çalıştım, ama bunu da başaramadım. Eski rejimin -artık içinde bulunduğumuz duruma yeni rejim demek gerekiyordu herhalde şanını şerefini gözümün önüne getirmeye çalıştığımda, bir daha tekrarlanacağına zerre kadar inanmadığımı fark ettim; sağduyu, ya da *siyasal bilinç* o günlerin geri gelmesine müsaade etmeyecekti! Dünyanın yüzü felaketlerle pek çok kez değişmişti... Fransa'nın durumu, büyük hanedanların çöküşü, önce olanaksız bir özgürlük ve kardeşlik kandırmacasıyla sömürülen sonra da tiranlığın getirdiği zorluklara göğüs geren, yoksullukla, savaşlarda dökülen kanlarla zayıf düşen bir halk... Şimdi insanlarımızın neşeyle kutladığı bu yeni dünya üzüntüyle dolu olacaktı, yani ister istemez böyle şeyler geçiyordu aklımdan. Ama kulaklarım hâlâ gaipten gelen seslerle çınlıyordu, böyle bir anda hiç kimse uyumayı aklından bile geçirmese de, bu kutlamaya katılıp başından sonuna götürecek gücümün kaldığından emin değildim. Bir kez daha gerçekleri gözden geçirmeye çalıştım... tarihte bir dönüm noktası, dünyanın en önemli olaylarından biri, şimdi bir kavşaktaydık vs. vs.... faydası yoktu. Kafamın içinde karmakarışık görüntüler ve fikirler at koşturmaya başladı. Top güvertesinde yanı başına çömeldiğim bir gülle yığını uygar dünyanın her köşesine yığılmış milyonlarca ton demirin simgesine dönüşmüştü zihnimde... artık hiç kullanılamayacaktı, paslanan toplar en fazla selamlamalar, kutlamalar için ateşlenecekti, çakmaklı tüfekler ve mermileri antika diye satılacaktı; bir de kılıçlar, benim kullandığım şu ünlü palalar... kafamın içindeki demir ve kurşunun bir sonu yok gibiydi. Şimdi yeni inşa edilen muhteşem savaş gemileri hiç denize indirilmeyecekti!

Ondan sonra hakikaten çok acayip bir duyguya kapıldım. Hissettiğim şey korkuydu galiba. Bir an için durumun gerçekliği karmakarışık bilincimden içeri girmeyi başardı. Katıldığım ilk savaşta ilk topun öfkeyle gürlediğini

duyduğumu sandığım sırada ayaklarımı güverteye çakan büyük, kapsayıcı bir korku değildi bu! Avrupa'daki ve bizim ülkemizdeki halklar artık kralları ve ülkeleri için savaşmak gibi basit ve anlaşılır bir işten yoksun kalacaktı. Düzenli toplumları şimdiden kaosa sürüklemiş olan şu özgürlüklerin genişletilmesi için mücadele etmeleri anlamına geliyordu bu. Kendi kendime "siyaset kanadı"nın bu işten kârlı çıkacağım söyledim, çünkü artık sorunlar kılıçların ölümcül çatışmasıyla çözülmeyecekti. Artık sıra siyasetçilerdeydi, sıra bize gelmişti, benim sıram gelmişti! Ama bu uyanıklık hali sadece bir an sürdü ve ardından kafam yeniden karmakarışık oldu. Gerçeği söylemek gerekirse, sanırım bir ara hüngür hüngür ağladım.

Ama hanımların kapımın önünden geçip çukur güverteye çıkarken gülüştüklerini, neşeyle konuştuklarım duyabiliyordum. Hatta Bayan Granham'ın bütün gücüyle haykırdığını bile duydum: "Ve etek de hayatta temizlenemeyecek hatta tamir edilemeyecek hale geldi!" Tam bu sözler söylenirken kapımı açıp dışarı çıktım. Çukur güverteye vardığımda her yer ışıl ışıldı ve insanlar neşe denemeyecek, daha çok histeriye benzeyen bir canlılıkla bir şeyler yapıyorlardı. Şimdi iki gemi halatlarla birbirine bağlanmıştı ve *Alcyone*'un güvertesi de yalnızca bir güverte kadar aşağıda görünüyordu. Küçücük dünyamızdaki yaşama alanı birdenbire genişleyivermişti. Çevrede o kadar çok yeni yüz görüyordum ki! Yüce Tanrım, Çin İmparatoru'nun ülkesi bile bu kadar kalabalık ve karmaşa içinde değildir! Ama her iki geminin usturmaçaları insanlar arasında birkaç metre koymaya yetiyordu. Subaylarımız gemicilerin durumundan hiç memnun görünmüyorlardı. Denize çıktığımdan bu yana ilk defa astsubayların "kamçılarını" şevkle kullandıklarım gördüm. Biraz önce disiplinin yok olmasına neden olan curcunanın hepten bir karmaşaya dönüşeceğinden korkuyorlardı. Bu manzarayı izlerken, korkarım biraz bencilce bir tavırla, o an kollarımızı kavuşturup sağduyunun işbaşına geçmesini beklememizin en iyisi olacağım anımsattım kendime. Önce kıç güvertesine, oradan da kıçüstü güvertesine çıktım. Kaptan Anderson iskeledeki küpeştenin hemen gerisinde, şapkasını eline almış dikiliyordu. Dört başı mağrur bir beyefendi ve biraz da süslü bir adam olan Sör Henry Somerset, *Alcyone'* un mizana çarmıklarına tünemiş, bizim kaptanla aynı yükseklikte duruyordu. Sör Henry her *ayağını* bir basamağa koymuş, bir üçüncüsüne oturmuş, dördüncüsünü sağ eliyle tutmuş, sol eline de şapkasım almıştı. Kaptanımızla konuşuyordu.

"...derhal Hindistan'a ulaşmakla görevlendirildim, eğer zamanında oraya varsaydım nefis bir deniz savaşını berbat edebilirdim! Lanet olsun, eğer varsaydım Süveyş'in doğusundaki en sevilmeyen adam olacaktım!"

"Peki donanmaya ne oldu, efendim?"

"Yüce Tanrım, gün geçmiyor ki beş on geminin daha kızağa çekilmesi için yeni bir emir gelmesin! Sokaklar ücretlerini bekleyen ve dilenen gemicilerle doldu. Gemilerimizde bu kadar çok haydut beslediğimizi bilmezdim! Sözün özü, artık savaş falan kalmadı... Peki şu beyefendi kim?"

Deverel'ın neredeyse ikiye böldüğü küpeşteye bir elini dayamış olan Kaptan Anderson, beni tanıttı. Vaftiz babamdan ve onun kardeşinden, beni bekleyen görevden söz etti. Sör Henry çok candan davrandı. Tanışıklığımızı ilerletmek ve beni Leydi Somerset'e tanıtmak istediğini belirtti. Kaptan Anderson her zamanki *savoir-faire* yoksunluğunu göstererek karşılıklı komplimanlarımızı yarıda kesti. Rüzgar çıkana kadar Sör Henry ve Leydi Somerset'e eşlik etme zevkinden mahrum kalmamayı umuyordu. Ama tayfa ya da en azından kendi tayfası dizginlenmeli ve tekrar işlerinin başma dönmeliydi. Bu arada...

Sör Henry katıldığım belirterek eski bir gemicinin olağan becerisiyle çarmıklardan aşağı indi ve güvertedeki subaylardan birisiyle konuşmak üzere uzaklaştı.

Kaptan Anderson vakit kaybetmeden gürledi. "Bay Summers!"

Zavallı Summers bir asteğmen gibi telaşla koşturarak pupaya geldi. Her iki geminin saçtığı ışığın altında, çoğunlukla ifadesiz olan yüzünün kızarmış olduğunu, ahunda boncuk boncuk terler biriktiğini görebiliyordum. Kaptanın çağrışma uymak için karşısına çıkan adamları sağa sola iteleyerek geliyordu. Bunun hiç de onurluca olmadığım ve ona yakışmadığım düşündüm.

"Bay Summers, adamlar gemiden gemiye geçiyor!"

"Biliyorum, efendim, elimden geleni yapıyorum."

"Elinizden gelenin daha iyisini yapmalısınız! Şuraya bakın... şurada da! Kahretsin... tavuk gibi yolacaklar bizi!"

"Çok coşkulular, efendim..."

"Coşkulu mu? Ama bu resmen yağma! Hemen gidip *Alcyone'* dan son ayrılan adama on kırbaç vurulacağım bildirin, Sör Henry de kendi

adamlarına aynısını yapacak!"

Summers selam verip yine koşarak uzaklaştı. Anderson suratını ekşiterek bana döndü ve dişlerini gösterdi, ardından kıçüstü güvertesinin iskele tarafında bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı, ellerini arkasında kavuşturmuş, ekşi suratını bir ona bir buna çeviriyordu. Bir kez ortaya doğru ilerleyerek tırabzana yaslanıp gürledi. Summers baş kasara güvertesinden cevap verdi, ama kaptanın tersine, bir konuşma borusuyla.

“Bay Askew barut hakkını toplamış ve kibriti istif etmiş. Şimdi de top güvertesini neta ediyor.

Kaptan Anderson, anladım, der gibi başım salladıktan sonra her zamankinden daha seri adımlarla güvertede volta atmaya devam etti. Beni hiç umursamadığını görünce artık çekilme zamanımın geldiğine karar verdim. Çukur güverteye indiğimde huysuz kaptanımızın endişesini bir ölçüde anladım. Gemicilerin kahkahaları biraz fazla gürültülü ve ölçüsüzdü. Benim ya da subayların bilmediği bir yoldan sert içkiler edindiklerine kuşku yoktu. Newton'un kanunları harekete geçerek -herhalde onun kanunlarıdır, başka kimin olacak ki?- iki gemiyi yan yana getirmiş, ama Kraliyet Donanması”nın karşı karşıya kaldığı, kitapta yazılı olmayan bazı sorunlara çözüm bulamamıştı. Bir gemiden ötekine bir şişenin fırlatıldığına ve köprüyü; daha doğrusu iskeleyi sağlamlaştırmakta olan bir grup gemici arasında kaybolduğuna şahit oldum, kafamın içinde çakan şimşekleri unutmaya çalışarak, dikkatli bir şekilde onları gözlememe rağmen şişenin tekrar meydana çıktığını görmedim. Sahnede gösteri yapan sihirbazların oyun kartlarını kaybetmesi gibi gizemli bir şekilde kaybolmuştu. İskelenin kurulmasıyla tayfanın kanundışı değiş tokuşlarının daha da kolaylaşacağını düşünmeden edemedim. Ama kargaşa devam etti ve değiş tokuşun ve hırsızlığın yolu sonunda açıldı. Bu arada rahatsızlığım da bitecek gibi görünmüyordu. Yine kulaklarımın uğuldamasına, gözlerimin önünde benekler uçuşmasına, hatta kollarımda, bacaklarımda derman kalmamasına rağmen, gidip ranzama uzanma arzusuna karşı canla başla direniyordum. Tropikal bölgenin bunaltıcı sisleri içindeki bu mekan fuar alanı gibi ışıklı ve gürültülüyken uyunur mu hiç? Ayakta zor duruyor olsam da mutlaka bir şeyler yapmanın zorunlu olduğunu hissettim, ama tam olarak ne yapmam gerektiği bir türlü aklıma gelmiyordu. Nihayet kafayı çekmeye karar verip yolcu salonuna yollandım, ama tam kendi kamaramın önünden geçerken ansızın ortaya çıkan genç bir adamla çarpıştım ve düşmemek için tırabzana

tutunmak zorunda kaldım. Phillips, Wheeler ve başka bir adam onun peşinden koşuyorlardı, ama beni görünce hemen durdular. Phillips'den belli belirsiz bir içki kokusu yükseliyordu, o halimle bunun rom değil de konyak olduğunu ayırt etmeyi becerdim. Phillips soluk soluğa konuşmaya başladı.

"O hırsız *Alcyone'dandı,* efendim. Tüm özel eşyalarınızı kilit altında tutsanız iyi olur."

Anladım, gibilerinden başımı sallayarak yolcu salonuna doğru yoluma devam ettim. Salona girdiğimde küçük Pike'dan başka kimselerin olmadığım gördüm, gözyaşları kurumuş, göğsü bir güvercininki gibi kabarmıştı! Çabuk toparlanmış olmama ne kadar sevindiğini belirtti, gerçi biraz hüzünlü görmüştü beni. Cevap vermeme dahi fırsat vermeden konuşuyordu. Başkalarının yanındayken biraz çekingen davrandığını fark etmiştim, oysa şimdi onu durduracak kimse yoktu çevrede.

"Düşünsenize Bay Talbot, topçu olarak ordumuza hizmet verdim! Sonra hücum emri geri çekilince halat takımlarının başını bekledim."

"Sizi kutlarım."

"Yok canım, lafını etmeye bile değmez, aslında. Her neyse... Bay Askew dağılma emrini vermeden önce, birkaç gün top başında eğitim verdikten sonra hepimizi birinci sınıf topçular yapabileceğim söyledi."

"Öyle mi dedi?"

'Tabii ya, dediğine göre dünyadaki tüm Fransızları yenebilirmişiz, hatta şu kahrolası Yankileri böcek gibi ezmemiz işten bile değilmiş!"

"Bu gerçekten mutluluk verici. Evet, Bates, konyak alayım. Bates... Wheeler'a söyler misin kamarama bir şişe konyak ve bir kadeh bıraksın?"

"Memnuniyetle, efendim."

"Bay Pike'a da bir kadeh konyak getir."

"Ah, hayır, efendim, konyak içemem! Konyağa hiç alışkın değilim, Bay Talbot. Ağzımın içini çok fena yakıyor. Mümkünse bira alayım ben."

"Duydun mu, Bates? Hepsi bu kadar."

"Nasıl isterseniz, efendim."

"Sizin yere düşüp başınızı çarpmanıza çok üzüldüm, Bay Talbot. Sonra da başınızı tavana vurduğunuzda -yani başaltına demek istiyorum, sanırım

adı böyleydi- ben de gülmek zorunda kaldığım için üzgünüm, o an bize çok komik görünmüştü, ama eminim çok canınız yanmıştır."

"Evet yandı."

"Ama o sırada hepimiz... nasıl desem, keman yayı gibi gerilmiştik, en ufak bir şey makaraları koyvermemiz için yeter-liydi, sizi öyle görünce... çünkü Bay Wilkins'e gülmemek için kendimizi zor tutmuştuk... hele bir de Bay Askew sizin geminin ortasına fazla yaklaştığınızı söyleyince... işte o zaman..."

"Gayet iyi anımsıyorum, Bay Pike."

"Bana Dick diyebilirsiniz, beyefendi. Sakıncası yoksa yani. Zaten bana işyerinde Dicky, hatta Dickicik derlerdi..."

"Bay Pike!"

"Efendim?"

"Başıma gelen o talihsiz olayı unutmak istiyorum müsaadenizle. Bu yüzden mecburen..."

"Ah, elbette beyefendi, nasıl isterseniz. Aslında Bay Askew'e bakılırsa hepimiz çok komik görünüyormuşuz. Bir keresinde topun yanı başında ağzım açık duruyormuşum, yani ben hiç farkında değilim, ama Bay Askew hemen lafı gediğine koyuverdi. "Hey, Bay Pike, tampionu mu yuttunuz beyefendi?' Ötekiler nasıl kahkahalara boğuldu bir görseydiniz! Herhalde bilirsiniz, tampion şeyin ucundaki kapağa denir, neydi yahu?.."

"Evet, ne olduğunu biliyorum. Bira Bay Pike için, Bates."

"İşte böyle, Bay Talbot, kahrolsun Fran... ay, pardon, artık bunu söylememememiz gerekiyor, değil mi? Kral Louis'nin şerefine, diyelim o zaman. Vay canına, okyanusun ortasında ölümle burun buruna geldim."

"Hâlâ heyecanınızı bastıramamışsınız, beyefendi."

"Doğru, heyecanlıydım ve hâlâ da öyleyim. Böyle şeyler insanın kanını kaynatıyor. İzin verirseniz size bir konyak ısmarlayayım."

"Şimdi değil. Birazdan ısmarlarsanız alırım."

"Bir topun yanı başında durduğumu düşünmek bile!., yani ben şimdi iskele tarafındaki bir topun başında hizmet verdim, tam olarak öyle herhalde, değil mi?"

"Orasını Tanrı bilir, Bay Pike. Hatırladığım kadarıyla bodoslamaya bakarken toplar geminin sol yanında görünüyordu, yani pruvaya bakarken demek istiyorum, baş tarafa..."

"Bay Pike."

Bu Bayan Granham'dı. ikimiz birden ayağa kalktık.

"Bayan Pike, ikizler konusunda kendisine yardıma olursanız çok sevineceğini bildirmemi rica etti benden. Çocuklar çok heyecanlanmış."

"Elbette hanımefendi."

Pike, gideceği yerde heyecanının yarardan çok zarar getireceğini unutarak fırlayıp gitti. Görebildiğim kadarıyla birasına dokunmamıştı bile.

"Lütfen oturun hanımefendi, izin verin. Şu minderi de..."

"Aslında ben burada Bay Prettiman'ı bulmayı umuyordum. Phillips onu tıraş edecekti."

Nişanlım kelimesini kullanmaktan çekinmesi bana biraz komik göründü. Biraz fazla insancaydı belki, beklenmedikti.

"Ben şimdi onu bulurum, hanımefendi."

"Hayır, lütfen, hiç gerek yok. Oturun Bay Talbot... ısrar ediyorum… oturun! Aman Tanrım, gerçekten de başınızdan yaralanmışsınız! Pek kendinizde görünmüyorsunuz zaten.”

Gülümseyerek omuz silktim.

“Herhalde güvertenin büyük bir kısmı kafamın üstünde kaldı."

“Ama kafanız yarılmış.”

“Lütfen, hanımefendi...”

“Ama öğrendiğim kadarıyla sör Henry”nin gemisinde bir doktor var.”

"Yumruk dövüşlerinde daha sert darbeler almıştım, hanımefendi. Lütfen o kadar üzerine düşmeyin.

“Başınıza gelenleri duyunca gülmüştük, ama şimdi halinizi görünce kendi kendime kızmaya başladım.

"Anlaşılan kanlar içinde kalmam şöhretimi pek iyi etkilememış.

"Hanımlar için pek öyle sayılmaz, beyefendi. Evet, ilk başta gülüştük, ama ondan sonra herkes hayran oldu size. Öğrendiğimiz kadarıyla topların

olduğu yerden yüzünüz kanlar içinde çıkmışsınız ve insan aklının alabileceği en tehlikeli çarpışmaya girmek üzere gönüllü olmuşsunuz."

Elime bir pala tutuşturulmasından söz ediyor olmalıydı... gerçi sisin içinde işaret topu ateşlendiğinde ayaklarım da bulunduğum yerde kasılıp kalmıştı. Cesaretimin bu beklenmedik övgüsünü nasıl almam gerektiğini düşündüm bir süre. Belki de Bayan Granham'ın ciddi yüzündeki beklenmedik ve biraz insani ifade yüzünden gerçeği anlatmaya karar verdim.

"Aslını isterseniz durum pek öyle değildi, hanımefendi" dedim gülerek. "Geriye baktığım zaman anlıyorum ki, o gülünç adam top güvertesinden sendeleyerek yukarı çıktığında aklı başında değildi ve o daha ne yaptığını anlayamadan gönüllüler arasına itiliverdi!"

Bayan Granham şefkatle yüzüme bakıyordu! Sirke, barut, tuz ve biberden ibaret olduğunu sandığım bu kadın bana sevgiyle gülümsedi!

"Ne demek istediğinizi anlıyorum, Bay Talbot, ama hayranlığım zerre kadar azalmış değil. Gemideki bayanlardan biri olarak, bizi koruduğunuz için size minnettarım."

"Yüce Tanrım, lütfen devam etmeyin... her beyefendi... her İngiliz beyefendisi yapardı bunu... aslında... Tanrım! Alt güvertede beklemek sizin için çok zor olmuştur!"

"Gerçekten zor oldu, ama bunun nedeni yaklaşan tehlike değil, aşağıdaki mide bulandırıcı kokuydu."

Kapı aniden ardına kadar açıldı ve ufak tefek Bayan Broclebank içeri daldı.

"Letitia... Bay Talbot... oyunumuz! Balo!"

"Tamamen unutmuşum!"

"Oyun mu dediniz, hanımefendi? Peki ya balo nereden çıktı?"

"Tanrım, hazırlıksız yakalandık" dedi Bayan Granham, daimi soğukluğuna daha yakın bir sesle. "Hava da çok berbat doğrusu."

"Saçmalama lütfen! Tıpkı İtalyanlar gibi derhal yapmamız gerekiyor, hatta bu gece yapmalıyız..."

"Bu gece geçti bile."

"Yarın yaparız o zaman."

"Sevgili Bayan Broclebank."

"O korkunç yerde beklerken bana 'Celia' demekte bir sakınca görmüyordunuz, hatta elimi bile tuttunuz. Bay Talbot, aklınıza gelebilecek en ürkek insan olduğumdan ve o pis kokular, karanlık ve gümbürtüleri duyduğumda... neredeyse düşüp bayılacaktım, biliyor musunuz?"

"İstiyorsanız size 'Celia' demeye devam edebilirim" dedi Bayan Granham, soğuk bir sesle, "ama ne fark edecek..."

"Tamam, anlaştık o zaman. Ama en heyecan verici olanı... kaptanlarımız aralarında anlaştılar, eğer hava böyle devam ederse... Sör Henry'nin bunu nasıl tarif ettiğini tekrarlayamayacağım... ama yirmi dört saat daha esinti olmadan yan yana kalırsak... siz ne dersiniz, beyefendi?"

"Hiç bilemiyorum, hanımefendi. Ama belki bir esinti yaratmak için hepimizin birden üflemesini isteyebilirler."

"Ah, yapmayın, Bay Talbot. Size de ciddi bir şey sormaya gelmiyor. Tıpkı Bay Broclebank gibisiniz."

Herhalde bu benzetmenin beni nasıl tiksindirdiğini gizleyemeyerek yüzümü ekşitmiş olacağım. Bayan Granham gülümsedi, hatta Bayan Broclebank bir an için susup şaşkın şaşkın yüzüme baktı.

"Şey, şakacılıktan söz ediyordum, beyefendi. Gün geçmiyor ki Bay Broclebank'in bir şakasıyla kahkahalara boğulmayayım. Aslında bazen çok yüksek sesle güldüğümden ve diğer yolcuları rahatsız ettiğimden korkuyorum."

Kulaklarım uğulduyor, başım zonkluyordu, yarılmış olan yer sanki açılıp kapanıyordu. O anda bu hanımların çok çok uzağındaydım aslında.

"Bize heyecanlı haberler getirdiğinizi söylemiştiniz, hanımefendi."

"Haa, evet ya! Yarın da bir arada kalacağımız anlaşılırsa bir balo düzenlenecek! Bir düşünsenize! Subaylar üniformalarını giyecekler, *Alcyone'un* bandosu bizim için çalacak... çok hoş bir eğlence olacağından hiç kuşkum yok!"

Şaşkınlıktan bir an için başımın ağrısını unuttum.

"Kaptan Anderson balo düzenlenmesini kabul etti mi, yani? Yok canım, olamaz!"

"Hayır, ilk başta kabul etmedi zaten, söylediğine göre hiç niyeti yokmuş. Ama sonra Leydi Somerset bir şekilde Sör Henry"yi sırf bu mesele için

Kaptan Anderson'dan ricada bulunmaya ikna etmiş... ne nefis başarı değil mi? Dahası da var!"

"Daha ne olsun, hanımefendi? Bu fırsattan daha nefis ne olabilir?..."

"Aklınızın ucundan geçmez... dediklerine göre Kaptan Anderson'ı balo için ikna eden Sör Henry, meğerse tropikal bölgeye girdiğimizde sandıklarımızın yukarı çıkarıldığını sanıyormuş ve böyle bir şey olmadığını öğrendiğinde büyük hayal kırıklığına uğramış. Aslında yolcu taşıyan bütün gemiler bir günlük havalandırma, üstbaş değiştirme molası verirlermiş... sen beni çok iyi anlıyorsun, Letitia, Bay Talbot bunun ne demek olduğunu anlamasa da sen önemini biliyorsun! Diyorlar ki Kaptan Anderson'ın bunu ihmal etmesinin sebebi kızgın olmasıymış... sizce neye kızmış olabilir? Ben Bayan Chumley'den duydum, o da Leydi Somerset'ten duymuş. Sör Henry kesinlikle kimseye söylememesini tembihledikten sonra söylemiş eşine. Meğerse Kaptan Anderson göçmen taşımak zorunda bırakıldığı için öfkeliymiş, domuz taşıyormuş gibi hissediyormuş kendini! Ama neticede sandıklarımız ve kutularımız şafakta yukarı çıkarılacak ve balo akşam saat beşte başlayacak."

"Tabii havada bir değişiklik olmazsa. Peki ya esinti çıkarsa... Hem birlikte yelken açıp hem de dans edemeyiz, değil mi?"

"Leydi Somerset esinti çıkmayacağını söylemiş... esinti çıkmayacağını hissediyormuş! Bu konuda duyarlıymış. Sör Henry de hava değişimleri konusunda 'küçük cadısına' sonuna dek güvendiğini bildirmiş. Gerçekten çok çekici ve sevimli bir çift. Diyorlar ki bazılarımızı akşam ya da öğle yemeğine davet edeceklermiş."

Bunun üzerine bir sessizlik oldu. Ne bayan Granham ne de ben bu sessizliği bozmaya zahmet ettik. Nihayet sessizliği bozan yine Bayan Broclebank oldu.

"Leydi Somerset'in bir piyanosu var, ama uzun zamandır çalmadığını söylüyor. Çok güzel piyano çalan Bayan Chumley'i ikna etmeye çalışıyormuş."

'Tüm bunları nereden biliyorsunuz, hanımefendi?"

"Ayrıca kimdir şu Bayan Chumley kuzum?" diye devam etti Bayan Granham.

"Bayan Chumley bir yetim ve Leydi Somerset dehâ mı, esin veren mi ne, öyle bir şey dermiş ona."

"Yüce Tanrım!" diye araya girdim. "O kadar iyi bir müzisyen olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Onu Hindistan'a götürüyorlar, orada uzak bir akrabasıyla yaşayacak, çünkü yeteneği dışında hiçbir geliri yok."

Bu konuşmayı doğru yerde mi aktardım bilemiyorum. Hiç şüphe yok ki belli bir noktada şöyle düşünmeye başlamıştım: Tüm bunlar çok gülünç, bunların gerçekten olmasına imkan yok... herhalde başıma aldığım darbeler yüzünden hayal görüyorum. Oradan nasıl kurtuldum bilemiyorum. Bayan Granham'ın dinlenmem için ısrar ettiğini hatırlıyorum, ama salondan çıktıktan sonra kamaramı geçip çukur güverteye çıktım, ardından kıçüstü güvertesine çıkan merdivenlere yöneldim. Kıçüstü güvertesinde gözlerimi görünmeyen ufka dikerek ne kadar zaman düşünmeye çabaladım, onu da hatırlamıyorum! Kendimi hiç bu kadar acayip bir durumda hissetmemiştim! Ancak şimdi anlayabiliyorum tüm bunların heyecandan, korkudan, üstüste çarptığım kafamın zonklamasından kaynaklandığım. Bir ara Wheeler"ın ortaya çıkıp biraz uyumamı önerdiğini ama zekice bir bahaneyle onu gönderdiğimi hatırlıyorum. Ardından bulunduğum yerin hemen altından bastırılmış bir kükreme duydum ve biraz sonra Bates gelip kıçüstü güvertesinde dolaşmamamı rica etti, çünkü kaptan kamarası tam altındaydı ve kaptan da kamarasına dönmüştü. Bu yüzden rüyadaymış gibi yürüyüp uzaklaştım. Wheeler yeniden ortaya çıktı.

"Tüm bayanlar ve beyefendiler geri döndüler ve uykuya daldılar, efendim"

"Bayan Broclebank hakkında ne düşünüyorum, biliyor musun Wheeler?"

"Duyduğum kadarıyla başınızı çok fena vurmuşsunuz, efendim. Ama meraklanmayın, efendim. Ben yanmızda kalacağım."

"Etime saplandığım hissettiğim şey bir hançer mi, kabzası..."

"Şimdi gelip uzanın, efendim, ben yarımızda…"

"Çek ellerini üzerimden be adam! Vardiya kimde?"

"Bay Cumbershum'da efendim"

"Öyleyse güvenli ellerde olduğumuzu varsayabiliriz, değil mi Wheeler?"

Olayların mantık sıralamasını tamamen yitirmiştim! Ama Wheeler bir şekilde koridora inmem için beni ikna etmiş ya da zorla sürüklemiş olmalı. Koridorun ne kadar değiştiğini görünce şaşıp kalmıştım. Birincisi, en az iki

güçlü yağ lambası koridoru aydınlatıyordu! İkincisi, kamaraların dışına sandıklar, kutular, bavullar yığılmıştı, dikkatli bakınca benimkileri de gördüm. Yolculuk için edindiğim kütüphanenin geri kalanını koyduğum bavulun da aralarında olduğunu sevinçle fark ettim. Wheeler beni sandalyeme oturtup çizmelerimi çıkardı.

"Şimdi aklıma geldi. Sen çok dikkatsiz bir adamsın Wheeler. Nasıl oldu da küpeşteden aşağı düşmeyi başardın?"

Uzun bir sessizlik oldu.

"Wheeler?"

"Ayağım kaydı, efendim. Elimdeki bez rüzgarda uçup çarmıklara takıldı. Küpeşteden tırmanıp almak istedim. Sonra ayağım kaydı, efendim."

Başımın içindeki o uğultuya rağmen işin aslını bildiğimi geçirdim aklımdan. Onun ölümü önceden planlanmıştı. Billy Rogers'ı kaptana ihbar etmiş, karşılığında para almıştı ve suçluların öç almasından korkuyordu. Ama öyle kötü durumdaydım ki sadece başımı salladım ve üstümü başımı çıkarmasına izin verdim.

"Sen bir hayaletsin, Wheeler."

"Hayır, efendim."

"Hadi git biraz uyu."

"Sizinle kalacağım efendim, bu halinizle yalnız kalmamalısınız. Başımı şuracığa koyar uyurum ben."

Galiba ona bağırdım, çünkü hemen çıkıp gitti. Ben de ranzaya yıkılıp derin bir uykuya daldım.

BÜYÜK GÜN

Gerçekten de bu güne başka ad verilemez. O tuhaf mekanda uyandığım andan itibaren geçirdiğim günü en ufak ayrıntısına kadar mezara götürmek isterdim. Kağıda dökerek anısını yaşatma konusundaki yeteneğim pek fazla değil. Sözcükler, sözcükler, sözcükler! Hepsini verip karşılığında o günün sadece bir anını... yo, yo, yapmam öyle bir şey. Ne kadar gülünç bir fikir.

Ancak şimdi aklıma geliyor Colley'in uzun, bitmemiş mektubu. Herhalde tasvirde ve anlatıda usta biri olarak görmüyordu kendini, ama tam da bu masumiyeti, çektiği acılar ve bir kağıt parçasında da olsa dostluğu arayışı, ancak hayran olabileceğim, hiçbir şekilde taklit edemeyeceğim bir yazma kabiliyeti kazandırmıştı ona.

İşte, ben bunları yazarken ayaklarım sandalyenin ayaklarına dolanmış durumda, gemi baş-kıç vururken güverte bir yükselip bir alçalıyor... kamaramda dahi paltomu giymezsem üşüyorum.

Fakat önce geriye dönmeliyiz. Nem ve sıcağın etkisiyle ter içinde uyandım. Kalkıp giyinmemin tek nedeni koridordan gelen gürültünün istesem de daha fazla uyumama müsaade etmeyeceğine kanaat getirmiş olmamdı. Üstelik bedensel zorunluluklar, yarılmış bir kafa gibi önemsiz şeyleri hiç dikkate almıyordu. Bu yüzden giyindikten sonra koridoru geçip sancak tarafındaki tuvaletlere gittim. Bu tuvaletler geminin kıç tarafının sağındaydı... geriye dönerken kendimi bir pazar yerinde gibi hissettim! Yolumun üstünde yalnızca balyalar ve kutular, sandıklar ve bavullar yoktu, bunları açıp kapayan, içlerinden bir şeyler çıkaran bayan yolcularla doluydu her taraf. Ancak bir Doğu pazarında görülebilecek türden karmakarışık bir sergiye benziyordu koridor. Zenobia ile ufak tefek Bayan Pike bir şeylerle uğraşıyorlardı. Bayan Granham rengarenk giysilerin arasından doğruldu ve bana gülümsedi! Başımın ağrısını bahane ederek balodan kaçmayı planlamıştım, ama o gülücük, ardından Bayan Broclebank'in çapkın bakışı -apaçık itiraf ediyorum işte- fikrimi değiştirmeye yetti. Wheeler'dan frağımı ve poturumu çıkarmasını istedim. Hindistan'a geziye gitmiş olan bir adamın önerisiyle almış olduğum ince kumaştan giysilerimi de çıkarttırmayı unutmadım. Bu ince giysileri üzerime geçirip çıktığım sırada, yolcu salonu dahi kadın terzihanesine dönmüştü. Bayan Granham'ın tam olarak önceki gün oturduğu yerde oturmakta olduğunu gördüm, gerçekten de... sevimli diyemeyeceğim, ama tarif edilemez bir heyecan içinde, morali yerinde ve hoş görünüyordu! Üzerinde lacivert ipekten bir elbise ve uçlarım göğsünün üstünden bağladığı açık mavi bir şal vardı. Doğrusu bir mürebbiye için fazla süslü görünüyordu. Ah Yüce Tanrım! Neyse ki hemen hatırladım onun artık bir mürebbiye olmadığım; siyaset arenasında kesinlikle tasvip edilmeyecek bir kişiliğe sahip olsa da, dört başı mağrur bir beyefendinin nişanlısıydı o. Sözü uzatmaya gerek yok, Miss Granham kozasından çıkmıştı işte.

"Günaydın, Bayan Granham. Bu hoş görünümünüzle günümüzü aydınlatıyorsunuz."

"Yiğit koruyucumuzdan güzel bir kompliman. Gerçi günümüzü aydınlatan güneş olsa daha iyi olurdu."

"Sis de altın gibi parlıyor."

"Bu seferki de şiirseldi adeta. Başınız nasıl oldu beyefendi?"

"Artık 'taş kalpli' deyiminin birinci anlamını çok iyi biliyorum. Yani bu deyimi başım için kullanabilirim."

"Sizin kıyafetiniz de hayran olunacak kadar iklime uygun görünüyor."

"Sırf rahatım için giydim. Ama siz hanımlar bizi neşelendirmek için bu amaçtan sapıyorsunuz."

"Hanımlar konusundaki fikriniz pek aydınlık değil, beyefendi. Maalesef gerçek şu ki, bir gün sürecek bir şenlik için hazırlanıyoruz. *Alcyone*'un subay salonunda bir yemek verilecek. Bir de bizim güvertede yapılacak balo var, gemicilerimiz bir gösteri düzenleyecekler."

"Aman Tanrım!"

"Bana kalırsa fena olmaz bu... bu..."

"Mutsuz gemide, mi diyecektiniz?"

"Siz söylediniz, ben değil."

"Bir de balodan söz ettiniz!"

"Komşumuzun küçük bir bandosu var."

"Peki gemicilerin sunacağı gösteri?"

"Eğitici olacağım umuyorum, ama korkarım pek öyle olmayacaktır."

"Her neyse, bir balo olacak neticede... Bayan Granham, baloda benimle dans eder misiniz?"

"Onur duyarım da henüz söz veremem. Aslım isterseniz Bay Prettiman'ın böylesi etkinlikler konusundaki fikirlerinin ne olduğunu pek bilemiyorum ve o zamana kadar..."

"Elbette, anlıyorum hanımefendi. Başka bir şey demiyorum, fakat umudumu yitirmiş değilim."

Kapı açıldı ve sevimli Bayan Broclebank uçarak içeri girdi. Kucağı bir tür kabarık malzemeyle doluydu. Bir saniye içinde hanımlar öyle anlaşılmaz teknik terimlerle konuşmaya başladılar ki onları rahatsız etmeden yanlarından uzaklaşmanın en doğrusu olduğuna karar verdim. Eğer denizcilerin bir gemici dili varsa, bu hanımların (bir ağızdan ve mükemmel bir şekilde) konuşmalarına da "Terzi Dili" demek yanlış olmaz herhalde. Pike'ın "iskele kemere"sinden bahsetmesi içimdeki duyguların iyice güçlenmesini sağladı. Denizciler gibi konuşma çabalarımın budalaca bir

yapmacıklıktan öteye gitmediğini daha iyi gördüm. Manşetlerden, yakalardan, yamalardan konuşmaya kalkmaktan ne farkı var! Bırakalım diğer yolcular gönüllerince konuşsunlar gemici dilini. Ben yine devam etmeliyim kara adamı ağzıyla doğru dürüst konuşmaya! Demek ki, elveda Falconer, elveda *Denizcilik Sözlüğü,* en ufak bir pişmanlık duymadan, hatta huzura kavuşarak!

Kamaramdan şapkamı alıp çukur güverteye çıktım. Ufkun hemen üstündeki güneş sislerin içinde belli belirsiz parlıyor, kendini ancak aydınlatıyordu, ama olağandışı şenlikli günümüzün hazırlayıcıları seyir halinde... yani işlerini bitirmek üzere çalışıyorlar, demek istiyorum. Gerçi "seyir halinde" terimine teknik anlamının dışında bir gündelik anlam yüklemek ne kadar anlamlı? Her ne kadar karşımdaki manzarayı bir daha asla unutamayacağıma inansam da, o an için bir şekilde tasvir edilmeliydi. Güvertenin üstüne grandi direğinin en alt sereni hizasında tenteler çekilmişti... ya da yelkenler tente şekline sokulmuştu. Hızla göğe yükselen güneş henüz bu tentelerin altından rahatça ışınlarım gönderiyorsa da birkaç saat sonra güneşin yakıcı etkisinden kurtulacaktık. *Alcyone'un* tenteleri de bizimkilerle aynı düzeydeydi, ama onunki direklerin daha yukarısına çekilmişti elbette. Bu sayede yan yana iki cadde görünümü kazanmıştık... küçük bir kasaba olmuştuk, ya da en azından bir köy, bu ıssız açıklıkta yapayalnız bir köy... Tamamıyla akıldışı bir manzaraydı bu. Barışın geldiğini duyan gemicilerin vahşice, hatta isyankar tavırları kalmamıştı, hepsi de sessiz sedasız, görünür bir iyiniyetle işlerini yapıyorlardı. Büyük ihtimalle eğlence fırsatını buldukları için seviniyorlar, uslu durmaya çalışıyorlardı. Hepsi de canla başla işini yapıyordu ve gördüğüm kadarıyla hallerinden gayet memnunlardı. Tentelere küçük bayraklar, renkli kumaşlar asılmıştı. Hatta yer yer çiçekler bile çarptı gözüme... tabii ilk başta sandığım gibi kaptanın kamarasından gelmiyordu bunlar, kırpıntılar kullanılarak hazırlanmış yapma çiçeklerdi. *Alcyone* bandosunun prova yaptığı bulunduğum yerden işitilebiliyordu. Ama tüm bunların yanı sıra geminin zorunlu işleri de devam ettiriliyordu; hareketsiz dümen çarkımızın başında iki gemici vardı, başımı çevirdiğimde *Alcyone*'un dümen çarkında da iki kişi olduğunu gördüm. Bizim tuhaf navigasyoncu koltuğunun altına bir dürbün sıkıştırmış kıçüstü güvertesini arşınlıyordu, komşumuzun güvertesinde de bir asteğmenin aynı şeyi yaptığım gördüm. Bizim görüş mesafemizin dışında, tentelerin yukarısında da işlerin devam ettiğinden, üst tarafı uçmuş direklerimizde halatların, yelkenlerin arasında arı gibi çalışan gemiciler

olduğundan, pruva direğinde, grandi direğinde ya da mizana direğinde bir gözcünün, güneşin sislerin içinde daha da güçlü parlamaya başladığı ufka bakmakta olduğundan kuşkum yoktu. Tüm bunlar o kadar beklenmedik ve acayipti ki, kulaklarımdaki uğultuyu unuttum ve bir kez daha normal halime dönmeyi hemen hemen başardım diyebilirim. Küçük kasabamızın iki caddesi koca koca kütüklerle ayrılmıştı, gemiler birbirine sürtünüp zarar görmesin diye yanlardan sarkıtılmıştı bu kütükler. Eğik duran iskele iki okyanus caddesini birbirine bağlayan bir sokağı andırıyordu. Hanımların bile rahatlıkla kullanabileceği kadar geniş bir sokaktı bu. Sokağın *Alcyone* tarafını kırmızı üniformalı iki deniz eri tutmuştu, bizim tarafı ise Oldmeadow"un hayli sıkkın görünen yeşiller içindeki iki askeri tutmuştu. Küpeşteye yaklaşıp aşağıya baktım. Bir lombozun kapandığını, daha doğrusu kapanmasına birkaç santim kaldığını görebilmek için tam zamanında eğilmişim. Demek ki her iki geminin tayfası da subaylar izin versin vermesin aralarında iletişim kurmak için yollar bulabiliyordu... elbette hepsi bu kadar da değildi, direkten direğe, serenden serene maymun gibi iplerle sallanarak gidip gelebiliyorlardı. İki gemi yan yana dururken disiplini sağlamak hiç de kolay değil anlaşılan. *Alcyone*'dan bir asteğmen iskeleye yaklaştı, selam verip adımı sorduktan sonra beyaz renkli, hafifçe parfümlenmiş bir pusula verdi. Pusulayı açtım. Kaptan Sör Henry ve Leydi Somerset, Bay Edmund FitzHenry Talbot'ın kendilerine katılmasından memnuniyet duyacaklarmış. Esinti ve iklim müsaade ederse saat on ikide, *Alcyone*'da bir yemek verilecekti. Resmi giysi gerekmiyordu ve sözlü olarak cevap vermem yeterliydi.

"Memnuniyetle kabul ettiğimi bildiriniz."

Kümesime geri döndüm. Tüm bunların başımı vurduktan sonra gördüğüm bir düş ya da sanrı olmadığını kendi kendime tekrarladığımı çok iyi hatırlıyorum. Yine de karadan binlerce mil uzağa inşa edilmiş bu acayip mezrayı ya da köyü saran buharlar, güvertelerimizi örterken zihnimi de işgal ediyordu sanki, geçmişte kalanlar ve gelecekte olacaklar o kadar önemli değildi, hatta hiçbir değeri yoktu, öyle ki, ardımızda bıraktığımız İngiltere ve varmaya çalıştığımız Avustralya bir haritadaki figürler dışında bir anlam taşımıyordu artık. Bir de Wheeler geri dönmüştü, öylesine fırlatılan bir ipliğin iğne deliğine girmesi kadar küçük bir ihtimal gerçekleşmiş ve firkateyn onu bulup kurtarmıştı. Önemli olan tek şey burasıydı. Yan yana duran iki cadde... *Alcyone*'da kampana çaldı, hemen ardından bir yankı gibi bizimki de cevap verdi; öğle öncesi dört

kampanasıydı bu. "Fıçı başına" çağrısı da önce orada duyuldu, ardından birkaç metre ötemde yankılandı... bu güverteleri ve onların altındaki güverteleri dolduran kalabalıklar... harıl harıl devam etse de bana pek bir şey ifade etmeyen işler her iki gemide de hayatı yaşanabilir kılmak için yirmi dört saat devam ediyordu... ahşap kaplamaların kara ve yer yer kabarmış armuzları, ki geminin hareketi çoğaldığında kasvetli ve hasta edici bir şekilde göze batarlar... işte gerçek olan yalnızca bunlardı.

Ne klişe ama! Aklımdan geçenleri ifade etmeye çalıştım, ama başaramadım. Bu tropikal hiçlik büyüyüp genişlemiş, tüm dünya olmuştu... *hayal edilebilen* tüm dünya. Tarihin dönüm noktasındaydık, en büyük savaşın sonunda, en uzun yolculuğun ortasında... hiçbir yerde! Her şey, bir şaşkınlık, buz gibi bir gerçek. Anadilimi biraz eğip bükerek aklımdan geçenleri ifade etmeye çalıştım, ama nafile.

"Edmund."

Oturduğum yerde başımı çevirip arkama baktım. Deverel kapı aralığından başını uzatmış bana bakıyordu. Onun ziyaretinin beni pek memnun etmediğini itiraf etmeliyim.

"Ne oldu, Deverel? Ben de tam..."

"Yarabbim! Adamın kendi konyak deposu varmış! Okulun kötü çocuğu şerefine bir kadeh içmek isterim izin verirsen."

"Hiç çekinme. Ama senin içki içmen..."

"Bir vaiz evladı gibi içki içmemin yasaklandığını mı söyleyecektin? Tanrı onun cezasını versin, artık barış zamanındayız ve daha fazla zincirli kalmaya niyetim yok. Göz hapsini kaldırmamakta diretirse kılıcımı suratına fırlatıp görevden ayrılırım, karaya çıktığımızda da ödettiririm ona yaptıklarını!"

"Sen ne dediğini bilmiyorsun."

"Neden bilmeyecekmişim, sevgili Edmund, ne yapabilir ki? Saygıdeğer Amiralden kınama cezası mı çıkartacak? Hadi alsın beni görevden, ne olacak yani, en fazla kılıcımı alacak elimden... alt tarafı bir çakı, bu barış ortamında ne işime yarayacak ki?"

"Bir beyefendinin kılıcı..."

"Süveyş'in doğusunda beyaz adam olmak neyime yetmiyor?"

"Süveyş'in doğusunda değiliz."

Deverel koca konyak bardağım bir dikişte bitirdi. Soluk soluğa kalmıştı. Sonra yine başladı."

"Gidip o herife yalvaracak değilim ya. O zaman kılıcımın yerine şahsiyetimi kaybederim. Onurumu korumak zorundayım."

"Hepimiz onurumuzu korumak zorundayız."

"Planımı dinle. Benim niyetimin ne olduğunu gidip ona söyleyeceksin."

"Ben mi söyleyeceğim?"

"Sen söylemezsen kim söyleyecek? Diğerlerinin hepsi de tavşan gibi korkak. Üstelik, senin kaybedecek neyin var ki?"

"Düşünemeyeceğin kadar çok şeyim var kaybedecek."

"Ona de ki, bir limana ulaşıncaya kadar başına hiçbir dert açmayacağım..."

"Bak bu iyi fikir..."

"Dur, daha bitirmedim. Oraya varınca istifa edeceğim."

"Ya da seni atacaklar, Deverel."

"Aman, ne fark eder ki? Edmund, bakıyorum da hiç içmiyorsun, herhalde o yüzden böylesine sıkıcısın. Subaylıktan ayrılır ayrılmaz düello davetimi kendisine ileteceğini de söyleyeceksin ona..."

"Ben mi?"

"Anlamıyor musun? Şu ihtiyar Takatuka'nın düello daveti alınca ne hale geleceğini düşünebiliyor musun?"

"Eh, sayılır."

"Alcyone'u Fransız gemisi sandığımız sırada yaprak gibi titrediğini görmedin mi?"

"Sen ciddi misin?

"O halini görmedin mi?"

"Bence onu fazla küçümsüyorsun."

"Orası beni ilgilendirir. Ama sen onunla konuşacaksın, değil mi?"

"Bak Deverel... Jack. Bu tamamen delilik."

"Ona benim söylediklerimi aktaracaksın!"

Çok kısa bir an için durup düşündüm.

"Hayır."

"Hayır mı? Hepsi bu kadar mı?"

"Kusura bakma."

"Tanrı aşkına, nasıl bakmayayım kusura! Ben de seni bir şey sanmıştım, Talbot!"

"Dinle beni. Aklını başına toplamaya çalış. Açık bir tehdit olduğu su götürmez olan bir mesajı kaptana götürmemin hiçbir şekilde mümkün olamayacağını aklın almıyor mu? Kendini kaybetmiş olmasaydın sen de..."

"Yoksa sen beni sarhoş mu sanıyorsun? Yoksa korktuğumu mu düşünüyorsun?"

"Hiç olur mu öyle şey. Sen biraz sakinleş de."

Deverel bardağına yine konyak doldurdu, bu seferki önceki kadar değildi, ama yine de dikkate değer miktardaydı. İçkiyi doldururken bardağı tutturmakta hayli zorlandı. Daha fazla içip iyice sarhoş olmasını engellemeliydim. Gayet doğal bir hareketle elimi uzatıp bardağı aldım.

"Çok sağol, eski dostum."

Bir an üstüme saldıracağı endişesine kapıldım. Ama tuhaf bir şekilde gülmeye başladı..."

"Lort Talbot, sen gerçekten de serinkanlı bir insansın."

"Yoksa sen bunu kendine mi doldurmuştun? Kusura bakma..."

"Tamam, tamam, içmene bak sen."

"Barışın birinci günü. Öyleyse 'fıçı başına!'"

Bardağı kafama diktikten hemen sonra gürültüyle öksürdüm. Deverel sessizce beni izledikten sonra ağır ağır ranzanın öbür tarafına oturdu.

"Edmund..."

Bardağın üstünden gözlerine baktım.

"Edmund... şimdi ne yapacağım ben?"

Deverel artık öfkeli görünmüyordu. Çok tuhaftı, ama son yirmi dört saatte meydana gelen olaylar sonucunda tanıdığım yiğit genç adam gitmiş, yerine çok daha güvensiz biri gelmişti. Ancak şimdi fark ediyordum boyunun ortalamanın üstünde olmasına karşın ince yapılı olduğunu ve kaslarının pek zayıf göründüğünü. Yüzüne gelince, yine hayretle fark ettim

ki öne doğru taradığı gür favorileri, zayıf yapılı çenesini bilerek ya da bilmeyerek gizlemek için uzatılmıştı. Beyefendi Jack, saygıdeğer Atılgan Jack! Bir öfke nöbeti ve ardından korku, evet, korkuydu kılıcını küpeştenin o kadar derinlerine saplamasına neden olan. Bu kavrayış öylesine yoğundu ki, kendimi en az onun kadar korkmuş ve harap olmuş hissettim. Çok bilmek korkunç bir şey. Gördüm ki ailesinin adı ve hakiki olmaktan uzak edaları olmasaymış, bir seyis, basit bir asker, bir uşak olur çıkarmış! Bir zamanlar subayların en beyefendisi olduğunu düşündüğüm bu adamın gözlerine bakmak çok zordu... ama gerçekten de bir beyefendiydi ve bu da durumu iyice zorlaştırıyordu! Tüm o ihmalkarlığının ve taşkınlıklarının şu anda gördüğüm ve kavradığım şeyle hiçbir ilgisi yoktu. Az önce sözünü ettiği zalimce plan, güya Kaptan Anderson’ın korkaklığına dayanıyordu, fakat bunun için en ufak bir kanıt yoktu, tamamen hayal ürünüydü. İster subay olsun ister sivil, Deverel'dan gelecek bir meydan okumayı küçümsemeyle karşıladığında kimse suçlayamazdı onu. Deverel'ın bu işe girişmesine bir şekilde engel olmalıydım!

"Bay Deverel... Jack, izin ver biraz düşüneyim."

Arkasına yaslanıp kendini bıraktı, gerginliği biraz olsun azalmış görünüyordu. Bir Düşünül'ün karşısındaymış gibi saygılı bir hali vardı şimdi! Ama gerçekler...

"Bakın, Bay Deverel..."

"Daha şimdi senli benliydin, Jack diyordun, borda etmek üzereyken konuştuklarımızı ne çabuk unuttun."

'Tamam! O anı hiçbir zaman unutmayacağız... ha? Pekala, Jack, diyorum o zaman. Ama beni iyi dinle. Başımı çok kötü çarptığımı... hatta tam üç kere çarptığımı biliyorsun... şu anda böyle şeyleri düşünüp sağlıklı kararlar verecek halde değilim. Hâlâ kulaklarım uğulduyor."

"Bir bardak..."

Sağ elimi kaldırarak bunu hiç istemediğimi ve dinlemeye devam etmesini işaret ettim.

"Ne yapılabileceğine bir bakabilirim belki... yani, elimden geleni yaparım. Ama ilk işim Summers'la konuşmak olacaktır."

"Yüce Tanrım! O herif bir Metodisttir!"

"Gerçekten mi? Onun ahlaki değerlere önem verdiğini biliyordum, ama hiç düşünmemiştim..."

"Elinden gelenin en iyisi bu mu?"

"Bu birinci adım. Önce donanma kanunlarına göre durumun ne olduğunu öğrenmem gerek. Sen bu işi o kadar şahsileştirmişsin ki doğru algılama yeteneğini yitirmişsin."

"Sen de oradaydın!"

"Fiziksel olarak oradaydım, ama bilincim yerinde değildi. Halatın ucu çarpınca aklım başımdan gitmişti."

"Yani senin yardım önerin bundan mı ibaret?"

"Ama sen de her şey bir kerede olup bitsin istiyorsun, Deverel."

"Çok teşekkürler, Bay Talbot."

"Ben sana yardım etmeye çalışıyorum. Bir deniz subayı kadar ani hareket etmemi bekleme benden."

"Tanrı aşkına, beklemiyorum zaten!"

"Haydi topla kendini! Düşmana borda eder gibi davranamazsın bu meseleyi çözmek için. Acele işe şeytan karışır."

"Ne dedin? Bu gemilerde iki kaptan ve en az beş tane üstüm olan subay varken acele etmeyeyim öyle mi? Kaptanın hiçbir zorluk çekmeden askeri mahkeme kurdurabileceğini göremiyor musun? Onlara bir sana iki!"

"Jack!"

Bu sözün yumuşatıcı bir etkisi oldu. Gerçekten çok tuhaf! Tüm öfkesine ve göğsünün hızlı hızlı inip kalkmasına rağmen sesini alçaltarak devam etti:

"Hemen şimdi bir askeri mahkeme kurmaya yetecek kadar subay var."

"Hem de rüzgar bizi her an farklı yönlere sürükleyebilecekken, öyle mi? Donanmada işleri nasıl çözüyorsunuz bilemem, ama seni denizde yargılayamayacaklarından kesinlikle eminim. Artık savaş zamanında değiliz ve ortalıkta bir isyan falan da yok. Sen adama herhangi bir şiddet uygulamış değilsin. Üstelik hava durumu izin verirse bir balo düzenlenecek, eğlence olacak, tüm bunlar da yetmezmiş gibi, Sör Henry'ye yemeğe gitmem gerekiyor! Görmüyor musun be adam, şu barış ilanı ve tahtın el değiştirmesi, uygar dünyanın bu büyük krizinin çözüme ulaşması..."

Deverel ranzanın kenarında oturduğu yerde sıçrayıverdi.

"Yemek mi? İşte bak bir fırsatın da var. Hiç şüphen olmasın, Anderson da aynı yemeğe davetlidir. Sör Henry'nin de duyabileceği şekilde onunla konuşursun, elbette içkiler içildikten sonra..."

"Onun içki içtiğini sanmıyorum. Üstelik..."

Başımdaki zonklamanın arttığını, kulaklarımda bir vızıltı peydahlandığını fark ettim. Hayır, hayır... resmen uğuldamaya başlamıştı yine.

"Şu kahrolası başımın nasıl ağrıdığım bir bilsen!"

"Demek hiçbir şey yapmayacaksın."

"Önce zeminin sağlam olup olmadığına bir bakacağım... Gerçi bu sudan cehennemde bundan söz etmek ne kadar doğru, onu bilemem. Adımımızı sağlam atmak istiyorsak, daha yapacağımız çok iş var."

"Yani beklemem gerektiğini söylüyorsun. Babanım odasına almaya dahi tenezzül etmeyeceği bir adamın beni aşağılamasına katlanmamı istiyorsun."

"Senin için elimden geleni yapacağım, ama yine de elimden çok az şey gelmesi ihtimali var."

"Yaralı parmağa işemem, diyorsun yani!"

Bu samimi sözler içime işledi. Gerçekten de pek samimi değildim söylediklerimde. Ama nedense Deverel’ın son sözlerini duyunca kendimi ona daha yakın hissetmeye başladım. Gönülsüzce gülümsediğimi gördüğünde bunu yanlış yorumladı ve bu kez ağzını açıp gözünü yumacaktı ki ona meydan vermemek için aklıma ilk geleni söyleyiverdim.

"Anderson da yemeğe gelirse konuyu düelloya getirip onun bir meydan okumaya nasıl tepki vereceğini öğrenmeyi deneyeceğim."

"Ne gerek var? Elbette vurulma ihtimali onu dehşete düşürecektir."

Hayretler içinde yüzüne baktım. Pek çok kanlı çarpışmada yer almış olan Kaptan Anderson! Asteğmen olarak göreve başlayan, sonra Cochrane'in filosunda bir kundak gemisine komuta ederek onu Basque Roads'dan geçiren Anderson! Düşündüğümden daha kötü bir durumla karşı karşıyaydım. Deverel'ın heyecanı bir bardak konyağın verdiği sarhoşlukla açıklanabilecek cinsten değildi. Telaşlıydı, bir yandan ellerini ovuşturuyor, bir yandan sırıtıyordu! Ayaklarını tekrar yere basmasını sağlamaya karar verdim.

"Bana kalırsa, sevgili dostum, senin meydan okumanı görmezden gelecek kadar güçlü olduğunun -kimi insanlar buna aklın gücü de diyebilir- anlaşılması ihtimali daha büyük. Değersiz bir mesele için hayatını tehlikeye atmanın aptallıktan başka bir şey olmadığı, asil bir kan taşımayanlar arasında yaygın bir kanıdır. Senin meselenin değersiz olduğunu söylemiyorum, yanlış anlama, ama başkaları böyle düşünebilir.

"Zaten öyle düşünüyorlar."

“Ben onun ağzından laf almaya çalışırım.”

“Başka bir şey yapmayacak mısın?"

"Şu an için başka bir şey yapamam."

"Şu an için... Bu çok uygun bir tanım, beyefendi."

Sesimi çıkarmadım. Deverel önce öfkeli gözleriyle beni süzdü. Sonra yüzündeki ifade küçümsemeye dönüştü. Bunun üzerine kestirip attım.

“Tekrarlıyorum. Başka bir şey yapamam şu anda.”

Bir süre hiç konuşmadan durdu, lavabonun üstündeki aynaya dalıp gitti. Sonra...

"Diğerleri gibi."

Karşılık vermedim. Kısa bir duraksamadan sonra devam etti.

"Gayet iyi biliyorum şu Beyefendi Jack ve Atılgan Jack hikayelerini, ama hiç algılayamıyor musun buradaki alaycılığı? Colley”in denize gömüldüğü günü hatırlasana, Summers bile bile geciktirmişti yelkenin toplanması komutasını vermemi hatırlatmayı, az daha dümeni kaybediyorduk. Ama ben senin o kahrolası geri zekalılardan biri değil, bir beyefendi olduğunu sanıyordum; en azından senin benim tarafımı tutacağını ve beni mahvetmeye çalışmayacağını..."

"Sen delirdin galiba!"

Bir şey söylemedi ve birkaç saniye sora ağır ağır yerinden kalktı. Bana yan yan bakarak kötü kötü gülümsemeye başladı; düşmanları arasında olduğunun bilinciyle sakıngan davranan bir kişinin içten içe, bastırılmış, acı tebessümüydü bu. Kamaranın kapısını açıp dışarıyı kolaçan ettikten sonra bir anda gözden kayboldu. Bense çok berbat bir ikileme düşmüştüm. En kötüsü de, adamla bir nevi yakınlaşma içine girmiştim ve şimdi de görevini ihmal etmesinin kaçınılmaz sonucu olarak gördüğüm cezalandırmaya hiçbir şekilde karışmak gelmiyordu içimden. Öte yandan, Kaptan Anderson'la

aramızda oluşan kısmi anlayışın ve karşılıklı hoşgörünün zarar görmesini de istemiyordum. Deverel'ın istediğini yaparsam adamı düpedüz kışkırtmış olacaktım. Böyle bir olayda Devemi'ın avukatlığını üstlenmemi gerektirecek hiçbir şey yoktu ve gittikçe de farkına varıyordum ki, en kaba tabiriyle, Deverel buna değmezdi.

Kampanaların çaldığım duyunca tekrar dünyaya döndüm. Davet edildiğimiz yemeğe gitmenin vakti gelmişti! Aynanın karşısına geçip başımdaki yarayı saçlarımla örttüm (bir an için tereddütte kaldım... Neden gidiyordum? Neden vazgeçmiyordum?). Yine de üstümü başımı biraz düzelttikten sonra kadın terzihanesinin içinde yürümeye başladım. Yürürken başımın üstündeki güvertede çıplak ayakların seslerine sert ve tanıdık ayak seslerinin de karıştığım duydum. Yukan çıkıp kaptanın peşinden gemiler arasındaki iskeleye doğru ilerledim. Tam iskelenin bittiği yerde aniden durdu ve şapkası göğsünde beklemeye başladı. Onu çok yakından takip ettiğimden, çarpmamak için büyük gayret göstermem gerekti. Derhal sol elimle yandaki halatı yakalayıp durdum, sağ elimle de şapkamı çıkarıp en az kaptan kadar azametli bir şekilde durmayı başardım, iskelenin öbür tarafındaki güverte kalabalık ve tıpkı Colley'in cenazesindeki gibi merasim düzenindeydi. Beyaz eldivenli uşaklar, düdüklerini çalmak için hazır bekleyen lostromolar, misket tüfekleriyle hazırol vaziyetinde duran denizciler, boruları ve trampetleriyle bandocular, birkaç asteğmen, bir iki yüzbaşı., ve bu merasim alayının en sonunda ışıl ışıl bir Sör Henry Somerset! Tam takım üniformasıyla gelmişti bizi karşılamaya, unvanını gösteren şeritlerin şişkin karnının üstünde epeyce gergin durduğu dikkatimi çekti. Trampetler çaldı, borular üflendi, düdükler öttü, her iki gemide çalışanlar durup sesin geldiği yere baktı. Tüm bunlar, bir adam bir kalastan öbürüne adım atarken oldu! Sonra merasim sona erdi. Kaptan Anderson geleneklere uygun bir şekilde *Alcyonef* un güvertesine geçmişti ve her iki geminin mürettebatı işine dönebilirdi, tabii havadaki sisten dolayı her iki geminin de yalnızca bir kısmını görebildiğimden bu işler bana son derece karmaşık ve çeşitli göründü. Ben de kaptanın peşinden gemiye adım attığımda, Sör Henry tarafından büyük bir sevecenlikle karşılandım; maalesef soylu vaftiz babamla tanışma şerefine erişememişti, ama o da tüm dünya gibi... Sonra kaptanımıza döndü ve bizi kaptan kamarasına götürürken onunla konuşmaya devam etti. Deniz savaşlarından ne ganimetler elde edilebileceğini kimse bilemez! Öte yandan Sör Henry'nin zenginliğinden çok şişmanlığının dikkatimi çektiğini itiraf etmeliyim.

Merdivenlere doğru ilerlerken kullandığımız yol, Hindistan cevizi lifinden örülmüş bir hasırla kaplıydı, böylece erimiş armuzların ayakkabılarımızın alfanı lekelemesinin önüne geçilmiş oluyordu. Geminin içinin berbat kokusundan biraz olsun kurtulmak amacıyla kıçüstü güvertesinden yukarıya uzatılan yelken bezinden bacalar mizana donanımına bağlanmıştı. (Kahretsin, gemici dili konuşmamak konusundaki kararlılığımı sürdüremeyeceğim galiba.) Kıçüstü güvertesinde hasır sona eriyordu. Armuzlara basmamak için başımı öne eğip dikkatle yürümeye çalıştığım esnada Sör Henry bana döndü.

"Lütfen kendinizi yormayın, Bay Talbot. Ayakkabılarınızı kirletecek hiçbir şey yok zeminde."

Kaptan Anderson da durmuş şaşkınlıkla yere bakıyordu.

"Yüce Tanrım, Yivlenmiş!"

Anlaşılan gemici dilinden vazgeçmeye çalıştığım sırada yeni kelimeler öğrenme şansım elde etmiştim.

"Yivlenmiş ne demek, Sör Henry?"

Sör Henry, ne önemi var, dercesine elini salladı.

"Ganimetlerim arasında bir miktar değerli kereste vardı. Çok şanslıydım. Gördüğünüz gibi abanozdan yaptırdım."

"İyi ama yivlenmişin anlamı nedir?"

"Çok yaygın olarak kullanılan ve ayakkabılarımıza bulaşan zift ve kalafat kıtığı yerine sert ağaçtan şeritler kullanılmasıdır. Şu ince kalaslar da maundur. Yüce Majesteleriyle tanışma şerefine erişmek üzere kraliyet yatına çıktığımda görmüştüm bu tekniğin güvertede kullanıldığını. Yatın tamamı Bristol tarzında döşenmişti. Önden buyurun Kaptan Anderson, Bay Talbot."

"Siz önden buyurun, efendim."

"Rica ederim efendim..."

Böyle hoş ve saygıdeğer bir biçimde kaptan kamarasına indiğimizde Leydi Somerset bizi karşılamak için ayağa kalktı. Bize doğru yaklaşırken yürümüyor, adeta yüzüyormuş gibi bir hisse kapıldım. Leydi Somerset her beyefendinin dönüp bir daha bakacağı türden bir kadındı. Çok narin ve güzel bir görünümü vardı ve giysilerinden de modayı yalandan takip ettiği anlaşılıyordu; aslında, üzerindeki elbise gün ortasından çok akşam giyilen

türdendi. Bu muydu "gayri resmi kıyafet"? Göğsünde parlayan kolyedeki safirlerin aynısından küpelerinde ve bileziklerinde de vardı. Herhalde Sör Henry şans eseri İstanbul'a gitmekte olan mücevher yüklü bir gemi ele geçirmişti. Leydi Somerset'in elbisesi göğsünün hemen alfandan iyice sıkılmış ve... yok canım, henüz öğrenemedim şu kadın terzisi terimlerini. Üstelik onun görünüşünü değerlendirmek için çok az zamanım oldu, çünkü bana doğru eğilmiş ve inlemeye başlamıştı. Bunu başka sözcüklerle tarif etmek mümkün değil; Anderson'ın gelişigüzel baş selamı karşısında bana döndü, hafifçe eğilerek, çok önemli bir merasimin ortasındaymışçasına yüzünde ciddi bir ifadeyle gözlerime baktı, sonra yeniden Kaptan Anderson'a döndü ve derinden gelen bir sesle, "Ne Şeref!" dedi. Bu büyük şerefin etkisiyle her an bayılabilirmiş gibi durduğundan, destek almak için her ikimize birden ellerini uzatmak üzere olduğu hissine kapıldım. Yine de, benim zevkime uymayacak kadar yoğun bir koku saçıyordu etrafına. Tam elimi kaldırıp ona destek olmaya niyetlenmiştim ki, sudaki yosunların hareketini anımsatacak şekilde iki elini birden öbür yana uzatarak yeniden inledi.

"Çok sevdiğim, değerli Janet!"

Değerli janet'in nasıl biri olduğu konusunda pek şüpheye yer yoktu, doğrusu. Bir elinde yarım kalmış bir nakış kasnağı (iğne ve iplik hâlâ desenin üstünde duruyordu) ve bir yelpaze tutuyordu. Öteki elinde ise bir kitap tutuyordu ve bir parmağı da kaldığı sayfanın üstünde duruyordu. Kolunun altında bir yastık vardı ve tüm bunlar yetmiyormuş gibi dişlerinin arasına da bir miktar kurdele sıkıştırmıştı. Olağandışı bir sadeliği vardı bu kadının. Bu yeni insanları halihazırdaki bilgilerimle sınıflandırırken, onu da hiç çekinmeden "nedime" kategorisine yerleştiriverdim. Benim zihnimden bunlar geçerken kadın bir reverans yaptıktan sonra çabucak kaptan kamarasından çıktı.

"Bayan Oates" diye mırıldandı Leydi Somerset, "bir akrabamız"

"Uzak bir akrabamız" diye araya girdi Sir Henry. "Leydi Somerset ondan ayrılmak istemiyor. Gerçekten çok yumuşak bir kalbi var. O istedikten sonra bana söz düşer mi hiç?"

"Sevgili Sör Henry, hiçbir isteğimi geri çevirmez, hiçbirini!"

Tam kibarlıkla bir cevap verecektim ki Sör Henry'nin yüzü aydınlandı ve canlı bir sesle konuşmaya başladı.

"Gelsene, Marion, gir içeri! Hazır sen yokken dedikodunu yapıyorduk biz de!"

Mizana direğine düşen yıldırım aşağıya indi ve iletkenini eritip kızgın beyaz damlalar haline getirdi. Direk parçalandı ve kıymıklar dört bir yana dağılıp sisin içinde kayboldu. Başaltı aniden yarıldı ve bu elektrikli sıvı beni yakıp kül etti.

Sonra da karşımda duran kızın başının çevresinde beyaz bir haleye dönüştü.

(7)

"Kaptan Anderson, takdim etmeme izin verin. Bay Talbot, siz de lütfen: Bayan Chumley. Bugün ne kadar güzel görünüyorsun, Marion, tabiri caizse, tam bir dilber olmuşsun. Bu beyefendi Bay Edmund FitzHenry Talbot, tatlım. Leydi Talbot FitzHenry'lerdenmiş ve Bay Talbot da şu anda..."

Herhalde konuşmaya devam etmiştir. Bir kez daha kafamı çarpmışım gibi her yer karardı, bilincim yerine geldiğinde beyefendilerin ellerinde birer kadeh vardı ve nasıl olmuşsa benim elimde de bir tane peydahlanmıştı. Bir şekilde kadehi elime alma eylemini gerçekleştirdiğime ve onu tutmaya devam ettiğime göre, hayatımın bu ilk dakikalarında elimden gelen tek şey aynı zamanda konuşmuş olduğumu varsaymaktı, ama ne söylediğimi kesinlikle hatırlayamıyordum. Ah, sen, Marion, reveransların en uysalını ve en içtenini bitirip doğrulurken... tüm bestelerin, tüm şiirlerin esin kaynağı ki şimdiden kopuk kopuk notalar ve dizeler yepyeni anlamlarla hücum etmeye başlamıştı zavallı zihnime. Fakat bu yok edilmişlik halimden kurtulmayı başardığım sırada konuşan kişi Sör Henry'ydi.

"Zavallı Marion kelimenin tam anlamıyla yere serilmişti! En ufak bir harekette, dalgaları geçtim çırpıntılar bile midesindeki her şeyin ağzına gelmesine yetiyordu. Kendisine de söyledim, Hindistan'a gittikten sonra orayı kendine yurt edinse iyi olur, aksi takdirde dönüş yolculuğunun sonunu görmesi çok zor."

"*Alcyone*"nun yalpalaması çok hissediliyor galiba."

"Eh, biraz hissediliyor tabii. Üst donanımına oranla boyu fazla uzun ve sizin de bildiğiniz gibi en yüksek hızda seyretmek kolay değildir. Sizin geminiz nasıl?"

"Kaya gibi sağlam ve bir pusula kadranı kadar kıpırtısız, Sör Henry. Şaşkın bir subay yüzünden armayı budattığımızda, benim hesabıma göre neredeyse on dakika boyunca küpeşteler su düzeyine inmiş olmasına rağmen iyi durumda."

"Sör Henry, Kaptan Anderson, baksanıza zavallı çocuğun beti benzi attı! Meraklanma Marion, beyefendiler artık bu konuda konuşmayacaklar. Geminin zemini bir balo salonunun zemini kadar sağlam, bundan emin olabilirsin."

Kaptan Anderson lafa karıştı. "Üstelik daha da hareketsiz bir zemini olan benim gemimde düzenleyeceğiz baloyu."

"Alcyone" diye inledi Leydi Somerset, "bu güzel ve vahşi yaratıktan daha sarsıntılı bir yer olamaz zaten!"

En nihayetinde ben de sesime kavuşmuştum.

"Hiç şüphem yok ki Kaptan Anderson yolculuğunuzun devamında kendi gemisine sığınmanızı önerebilir, Bayan, Bayan... Chumley!"

Bayan Chumley gülümsedi... Marion gülümsedi! Dudağının kenarları yukarı kıvrıldı... şimdi bile hatırlayınca yüreğim hızlı hızlı çarpmaya başlıyor... bu gülümseyişi kağıda dökmek ne büyük bir zevk! Gerçi doğuştan öyle bir ağza sahipti ki gülümsemediği zamanlarda bile sevinçli görünmekle kalmıyor, sonsuz bir neşe kaynağı olacak kadar komik bir fıkrayı hep belleğinde taşıyormuş gibi duruyordu. Fakat çok geçmeden, bu ağza nezaketsizce bakma hastalığının tek ilacının, daha da nezaketsizce -ve çaresizce- yukarıdaki gözlere bakmak olduğunu keşfettim, ama o zaman minik burun ihmal edilmiş oluyordu, bir hayret ifadesiyle kalkan kaşlar uzakta kalıyordu ta ki gülümseyen ağzın etkisiyle yüzün tamamında oluşan canlılık ve ilgi görülebilsin... ah, Tanrım! Mesele şu ki, Homeros zamanından beri en büyük şairler yaratıcılıklarının son haddini hep genç kadınların tasviri için zorlamışlar. Azımsamadan mübalağaya kadar hiçbir konuşma biçimi, hiçbir söz sanatı kalmamış bu iş için kullanılmayan! Bu yüzden belagat sanatının bildik kurallarının dışına çıkmalı... esinli saçmalıklara bakmalı, bir Shakespeare'in ya da Virgilius'un küstahça büyülerinin sırrını çözmeli..."

Gittikçe tıkanıyorum, hiçbir yere varamıyorum. Elbisesi nasıldı? O sırada hiç dikkat etmemiştim nedense, ama şimdi...

Elbisesi beyazdı. Galiba mavi bir kurdele geçirilmişti bir omzundan öbür omzuna, kaymasın diye de yakasına iliştirilmişti. Aynı kurdeleden, bileklerinin hemen yukarısındaki dantelli manşetlerde de vardı. Gümüş küpeleri çiçek biçimindeydi ve göğsünün hemen üstüne kadar inen gümüş kolyesi de çiçek biçimindeydi. İncecikti ve daima öyle kalacaktı, ama böyle konuşma, doğrudan söyleme ima et... şairlerin en büyüğü bunları anlatırken nasıl anlatıyordu, hatırla!

Ama Kaptan Anderson konuşuyordu... daha doğrusu konuşmuştu. Söylendikleri sırada bilinçli olarak duyamadığım sözlerini sonradan hatırlamayı başardım.

"Hayır, hayır, Bay Talbot. Hindistan'a değil Sidney Körfezi'ne gidiyoruz! Üstelik gemimiz göçmenlerle, yolcularla, envai çeşit yükle dolu..."

"Görüyor musun, tatlım" dedi Sör Henry, gülerek, "senin derdinin çaresi yok! Hindistan'a gitmek zorundasın ve yolculuğunu da mecburen *Alcyone'* da yapacaksın!"

Leydi Somerset söze girdi. "Nasıl olsa Fransızlan yenilgiye uğrattık, siz bahriyeli beyefendiler neden her şeyin bir an önce yapılması gerektiği inanandan vazgeçmiyorsunuz. Eminim Kaptan Anderson..."

Bahriyeli beyefendiler aynı anda gülmeye başladılar. Evet, Anderson gerçekten de gülüyordu!

Konuşma gücümü bir kez daha toparlamayı başardım.

"Bayan Chumley, bizimle birlikte yolculuk edecekseniz, kamaramda kalabilirsiniz. Ben alt güvertede. Hiç şüpheniz olmasın ki geceleri güvertede yürüyüşe çıktığımda Kaptan Anderson'ın tarafında değil öbür tarafta yürüyeceğim... ama bir dakika... boş bir kamaramız var zaten. Ben oraya taşınırım ve Bayan Chumley de gelip benim kamaramda kalır!"

Galiba bunların hepsini rüyamda konuşur gibi söylemiştim. Erkekler şair olmalı... bunu şimdi anlıyorum, ah, Edmund, Edmund, seni iğrenç siyasetçi!

Anderson, Colley vakası üzerine bir şeyler söylüyordu... nasıl bir ayyaş olduğunu ve şok edici bir içki aleminin ardından nasıl *düşük ateş* ten öldüğünü anlattı. Ne var ki, Bay Colley' in arasını savunmak konusundaki kararlığım çoktan çıkıp gitmişti zihnimden. Günlüğüm bunun için yeterliydi ve artık üzerine düşünmeye değmezdi. Gök gürlemiş, yüreğime bir yıldırım düşmüştü, başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

"Bayan Chumley, söylentiye göre esin veren bir kişiymişsiniz, bunu duyduğumda pek önemsememiştim ama şimdi doğrunun ta kendisi olduğunu görüyorum."

"Esin veren mi dediniz Bay Talbot?"

"Esin veren, Bayan Chumley!"

Boynunu çevreleyen gümüş çiçekler kadar ışıltılı bir kahkahayla yanıtladı beni.

"Size bilgi veren kişi sözleri yanlış aktarmış, beyefendi. Leydi Somerset zaman zaman benim için "esirgenen" der, hepsi o kadar."

"Bayan Chumley, benim için daima "esin veren" olarak kalacaksınız."

Hâlâ gülümsüyordu, ama biraz kafası karışmış gibiydi... bunda tuhaf bir şey yoktu aslında, çünkü yıldırım bana her ne yaptıysa, onun gözünde beklenmedik ve alabildiğine aşina olduğu bir şeyin ya da bir kimsenin tezahürüne dönüşmüştüm; burada aşina olmaktan söz ederken gerçekten tanışmış olmayı kastediyorum ve belki de bir tür haddini aşmışlığı! Gerçekten de, ben bu tahmini yürütürken derhal en tartışılmaz kanıtı bana sunuverdi.

"Daha önce tanışmış mıydık, beyefendi?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse, tanışmış olsak mutlaka hatırlardım!"

"Elbette. Peki o zaman, eğer tanışmıyorsak..."

Bir an durdu, başım başka tarafa çevirdi, kararsızca güldü, sonra tekrar bana baktı ve bir şey demedi. Ben de bir şey söylemedim, öyle sessizce birbirimizin yüzünü inceledik bir süre. Yine ilk konuşan ben oldum.

"Tanıştık... ve tanışmadık!"

Bakışlarını indirdiğinde ben de aşağı baktım ve sol elimin onun sağ elini tutmakta olduğunu gördüm. Onun elini avucumun içine aldığımın farkına varmamıştım ve kabahatimden dolayı utanç içinde elini serbest bıraktığımda başım iki yana sallayarak hiç önemli olmadığım ima etti.

Sör Henry'nin Bayan Chumley'i karşılarken kullandığı ses tonuyla konuşmaya başladığını fark ettim.

"Ah, Tanrı aşkına girsene içeri Janet! Korkmana hiç gerek yok, bir şey söylemek zorunda da değilsin, seni sadece sayıları eşitlemek için çağırdık."

"Sevgili Janet! Mümkünse şöyle oturabilir misin, Kaptan Anderson'la Sör Henry'nin arasındaki sandalyeye."

Masaya doğru hareketlenen Leydi Somerset için hemen bir sandalye çektim. Sör Henry'de aynı şeyi Bayan Chumley için yaptı, herhalde Anderson da aynı şeyi değersiz ve bahtsız Janet için yapmıştı. En azından bir süre için ev sahibemle ilgilenmek zorunda kaldım ve sanırım pek başarılı olamadım, çünkü kulağım Sör Henry'deydi. O da Bayan Chumley'e akşamki eğlencede bir şarkı söylemek istememesinin ne büyük bir felaket olduğundan, zavallı insanların güzel bir şarkı dinlemekten mahrum kalacaklarından söz ediyordu. Neyse ki Leydi Somerset her sınıftan ve her ırktan kadında bulunan doğal toplumsal algılara sahip olduğunu gösterdi. Öbür tarafa dönüp Anderson'ı önemsiz bir konu hakkında lafa tutmaya başladı, hiç kuşku yok ki öteki de bundan memnun olmuştu. Çünkü suratını asmış tek söz etmeden Janet'e bakıyordu ve beriki de gözlerini kesinlikle tabağından kaldırmıyordu. Anladığım kadarıyla Anderson'ın başarıyla meşgul edildiğini görünce rahatlayan Sör Henry, tombulluğunun nedenlerini açıkça ortaya koyan bir hırsla tabağına saldırdı. Bayan Chumley ise elinde bir çatalla tabağındaki küçük bir yiyecek parçasını didikleyip duruyordu, ağzına tek lokma götürmediğini fark ettim.

"Aç değil misiniz?"

"Hayır."

"Öyleyse ben de değilim."

"Hiç fark etmez, çatalınızı bir şekilde tabağın üstünde tutmalısınız. Sizce bu zarif bir davranış değil mi?"

"Bence büyüleyici bir davranış. Hele siz yapınca. Ama şunu da bilmelisiniz, eğer yemeğinizi yememekte ısrar ederseniz gerçek bir meleğe dönüşebilirsiniz."

"Genç bir bayana bundan daha hoş bir kompliman yapılamaz, doğrusu. Üstelik bir melek olmayı gerçekten de isterdim."

"Siz belki isteyebilirsiniz, ama benim gerçekten istediğim... ah, hayır, bağışlayın beni. Haddimi aşıyorum... ama bunun nedeni.... söylemeden edemeyeceğim. Ani bir sempati, belki... ya da aşinalık."

"Tanıştık... ve tanışmadık?"

"Ah, Bayan Chumley! Aslını isterseniz şaşırdım... hayır... gözlerim kamaştı! Tanrı aşkına kurtarın beni!"

"Bunu yapmak hiç de zor değil, beyefendi. İlla ki birbirimize vakit geçirtmemiz gerekiyorsa, size elinizde ne olduğunu kısaca anlatayım. Ben bir yetimim. Salisbury Manastırında din adamlarının çocuklarına eğitim veren bir kurumda iyi derecede Fransızca, biraz İtalyanca ve Coğrafya öğrendim. Ayrıca İngiltere krallarının hepsini ezbere bilirim, en sonuncusu III. George'tur, Tanrı onu korusun. Tahmin edebileceğiniz gibi dindarım, ılımlıyım, iğne iplikle harikalar yaratırım ve neredeyse notaları tutturarak şarkı söyleyebilirim."

"Ne olursunuz birazcık yemek yiyin, tüm bu yeteneklerin sürdürülmesi gerekir."

Bu harika yaratık bana doğru biraz eğildi. Başlarımız, kendimden geçmeme ramak kalıncaya dek birbirine yaklaştı.

"Siz hiç canınızı sıkmayın, Bay Talbot. Aynı zamanda birazcık sinsiyimdir ve şu anda hiç aç değilim, çünkü..."

"Sakın söylemeyin! Aman Yarabbim! Kamaranızda gizli gizli bisküvi yediniz demek."

O samimi ve ışıltılı kahkahası kaptan kamarasının duvarlarında çınladı.

"Bay Talbot, umarım bu minik sırrım canınızı sıkmamıştır!"

"Bunun için çok geç, çoktan büyülediniz beni. Bunu daha önce de yapmıştınız... en son görüştüğümüzde... neredeydi?.. Çin, Tataristan, Kaf Dağı'nın ardı, hangisiydi?"

Sör Henry bir an için tabağını silip süpürmeye ara verdi.

"Daha önce hiç yolculuk yapmış mıydınız, Bay Talbot?"

"Hayır, Sör Henry."

"Bildiğim kadarıyla Marion da yapmadı."

Bayan Chumley yine bir kahkaha atta.

"Bay Taylor ve ben bir peri masalı tasarlıyorduk, enişteciğim. Siz lütfen dinlemeyin, saçmalıktan başka bir şey değil."

"Saçmalık mı, Bayan Chumley? Beni en hassas yerimden yaraladınız."

Başlarımız yine yaklaştı.

"Bunu asla yapmam, Bay Talbot. Ayrıca peri masalları kimileri için saçmalık değildir."

Hâlâ bilemiyorum o an gözlerimin neden yaşlarla dolduğunu! Yetişkin bir adam, aklı başında, gerçekte biraz kurnaz bir adam, öyle bir adam ki yaşlar göz kapaklarının ardına birikse dahi onların yanaklarından aşağı süzülmesine izin vermeyecek kadar siyasal bir yaratık olduğunu ispatladı!

"Bayan Chumley, siz beni... tarif edilemez bir mutluluğa sürüklüyorsunuz. Bu mutlak savunmasızlığım beni neşelendiriyor."

Yemeğimi değil göz yaşlarımı yutarken bir sessizlik oldu. Evet, evet, kafama aldığım darbeler, uykusuzluk, öyle olmak zorunda, ne olduğunu gayet iyi bildiğim şey olamaz, hayatta mümkün değil!

Fakat o mırıldanır gibi konuşuyordu.

"Çok hızlı gidiyoruz. Beni bağışlayın, beyefendi, söylemem gerekenden çok daha fazlasını söyledim ve galiba siz de aynını yaptınız." Sonra çevresine bakınarak devam etti: "Masadakileri susturduk, görmüyor musunuz! Helen!"

Leydi Somerset, o sevgili kadın yardımıma koştu.

"Acaba bizim konuştuklarımız daha mı önemli. Hâlâ gençken tadını çıkarın canlarım!"

Anderson'la Sör Henry konuşmaya devam ediyorlardı. Elbette mesleki şeylerdi sözünü ettikleri... kim nereye atanmış, kim kızağa çekilmiş, falan filan. Leydi Helen gülümsedi, onaylayıcı bir biçimde başını salladı ve şükürler olsun ki bizi görmezden geldi.

Ve işte o masada oturuyordum ve Tanrıdan tek dileğim bir an önce yaralarımı gerçek yapmasıydı - şişlikler, sıyrıklar değil kılıç yaraları, kurşun delikleri istiyordum! Keşke, dedim, olanaksızı başarmak üzere maceralara atılıp yiğitçe yaralanmış olarak geri dönseydim, yaram çok ağır olsaydı da bakıcım da bu yeni keşfettiğim melek olsaydı. Ah onun gözlerini kamaştıracak bir de üniformam olsaydı üstümde, gerçi bir madalya da görürdü işimi; içten içe küfrettim yaşlı adamlara artık bir işlerine yaramayacak madalyalar veren dünyaya! Yine de daha en baştan anlamıştım onun zeki ve anlayışlı bir kız olduğunu, mavi çuha ve altın sırmayla gönlünün fethedilemeyeceğini... ah, Yarabbim, gene neler söyledim? O hiç de böyle...

Ne hakkında konuşuyorduk? Şu anda aklıma gelmiyor, çünkü o tuhaf oturma odasında salınıp duran duygusal gelgitlerin yanında sözlerin çok az bir önemi vardı! Kimi zaman aramızda canlı bir sessizlik olduğuna ve tam da bu sessizliğin sonsuz bir tatlılıkta olduğuna yemin edebilirim. Tıpkı Leydi Somerset gibi, galiba biz de ya da en azından ben de duygularımın esiri olmuş, hassas bir insana dönüşmüştüm! Marion'ın yanı başımdaki varlığını sadece duygularımla algılayabiliyordum, hayatta keşfedilen yeni bir şey, yeni bir bilgi belki ya da bilgiye ulaşma yolu, bilinç; ve onun da benim yanımda benzer duygular içinde olduğuna yemin edebilirim yine.

Kaptan kamarasında konuşmalar sürüyordu, ama biz gümüşi bir kabarcığın içinde bir başımıza kalmıştık.

Bir kabarcık! Paranın ağaçta yetiştiğini sanan ve dallardan yaprak yerine altın liralar düşmesi için adamlarına ağaçları sallamalarını söylemesinin yeterli olduğuna inanan müsrif bir vâris misali geçirdim o saadet dolu saatleri. Benim bir çırpıda harcadığım o iki saat tamı tamına yüz yirmi dakika ediyordu, hatta yedi bin iki yüz saniye ve her saniye, her an alabildiğine yaşanmalıydı, her anın tadına varılmalıydı... yo, hayır, bu kelime çok kaba kalıyor... her kelime bir ödüldü aslında... kıymetli güzel bir kelime olurdu, duruma uyardı, hatta büyülenmek daha da güzeldi. Eski masallardan fırlamış bir şövalye gibi, Edmund FitzHenry Talbot, önünde koskoca bir kariyer olan adam, o saatleri aşkın harap olmuş şapelinde kalkanına yaslanıp uyuyarak geçirdi! Bağışlayın bu genç adamı, yoksa genç aptal mı demeli; bağışlayın onun ateşini ve taşkınlığını! Şimdi anlıyorum coşkuya ve taşkınlığa ancak dehanın kaleminden döküldüğünde kulak verebilir dünya.

Peki ne hatırlıyorum? O büyülü anlar hakkında açık seçik hiçbir şey kalmadı belleğimde, sadece sonunu hatırlıyorum, "kahrolası balo" hakkında bir şeyler homurdanan Anderson'ın sesiyle kendimize geldiğimiz anı.

"Balo... Bayan Chumley, bakın çoktan unutmuşuz! Bu akşam bir balo düzenlenecek! Duyuyor musunuz, bir balo? Bütün gece dans edebiliriz. Ne olur benim naçizane teklifimi kabul edin... ah, tabii ne için? Elbette bütün danslar için, hiç değilse bazıları için -çoğu için desek daha iyi- en uzun dans için söz verin bana... en uzun dans hangisiydi? Eminim bir kotilyon yapılacaktır! Evet! Ve bir de Alman dansı... acaba vals yapmamıza da izin verilir mi?"

"Hiç sanmıyorum, Bay Talbot. Lort Byron'un uslanmaz bir hayranı olan Leydi Somerset büyük ihtimalle vals yapılmasına razı olmayacaktır, ne dersin, Helen?"

"Leydi Somerset, size yalvarıyorum! Byron akılsız adamın tekidir ve valstan hoşlanmamasının tek nedeni de topal olmasıdır. Kedinin uzanamadığı ciğere pis demesi gibi bir şey bu!"

Tartışma bütün masaya yayıldı, Marion benim tarafımı tutarak İngiliz dilinde Alexander Pope'un dengi tek bir şair olmadığını (elbette Shakespeare'i klasman dışı bırakmak şartıyla) ilan etti, Sör Henry yazılıp çizilenlerin büyük bir kısmının işe yaramaz olduğunu söyledi, Anderson homurdanmayı sürdürdü, Leydi Somerset şiir okumaya başladı... "Dalgalan, ey derin ve lacivert Okyanus - dalgalan!"

"Helen! Yapma! Hemen şimdi kalkıp kamarama kapanmamı mı istiyorsun?"

Kabarcık patlamıştı.

Leydi Somerset tam "on bin filo" derken birdenbire sustu.

"Sör Henry" diye atıldım. "En azından Ümit Burnu'na kadar birlikte yolculuk edemez miyiz? Kaptan Anderson da benimle aynı fikirdedir herhalde, çünkü göstermelik bir savunma yapmaktan bile aciz durumdayız!"

"İsteğinizi yerine getirmek için elimden geleni yapacağım, Bay Talbot, ama kararı verecek kişi ben değilim. Üstelik artık korkacak bir şey kalmadı, ne de olsa Fransızlarla barış imzaladık!"

"Ben onu demek istememiştim..."

Anderson bana döndü.

"Plymouth"dan bu kadar çabuk gelebildiğine göre *Alcyone* yüzmüyor, uçuyor demektir. Birkaç saat içinde bizi geride bırakacaktır." Ardından Sör Henry'ye dönerek devam etti. "Herhalde karinamıza yapışan yosunlarla ne kadar hız yapabileceğimizi siz de takdir edersiniz, efendim!"

"Doğrusunu isterseniz, Kaptan Anderson, Cebelitarık'a varıncaya kadar yengeç gibi ilerledik. Yelkenlerin her an şişeceği beklentisiyle yukarı bakmaktan boynuma ağrılar saplandı! Birinci subaya kalsa en ufak bir esintide bütün yelkenleri fora edecek; çağırdım bunu, dedim ki, bak

Bellamy, bu gemi kahrolası bir firkateyn, sizin oradan bakınca yük gemisine mi benziyor? Peki sizin adamlar nasıl?"

"Gayet iyiler. Hiçbir şikayetim yok, Sör Henry, gayet mutlu bir gemi. Spidhead'de esinti çıkmayınca biraz canları sıkılmıştı, ama sonra keyifleri yerine geldi."

"Demek esinti çıkmadı ha? Keşke siz de Plymouth Sound'un arkasından geçseydiniz, Shit Creek üzerinden giderdiniz. Bizi bir buharlıyla çektiler. Yarabbim, hiç bu kadar tuhaf bir şey gelmemişti başıma."

"Her yan is içindeydi" diye inledi Leydi Somerset, "metal bacası durmadan duman ve is saçıyordu her yana. Kamaramdaki örtülerin hepsi kirlendi. Marion da yastığının simsiyah olduğunu söylüyor."

"Helen!"

"Öyle söylemedin mi, tatlım? Tenindeki karalığı çıkarmak için az uğraşmadık herhalde!"

"Yapmayın, Bayan Somerset" diye araya girdim, "Bayan Chumley bir Kızılderili değil ya! Bu arada, nedir şu buharlı denen şey?"

"Kesinlikle olağandışı bir icat, Bay Talbot" dedi Sör Henry, "hiç şüphe yok ki, ülkemizin yaratıcı zekası sayesinde ortaya çıkmış bir makine! Buhar kazanıyla çalışıyor, kazanın yaptığı basınçla her iki taraftaki büyük çarklar dönerek gemiyi ileri itiyor. Çarkların üstüne koruma yapmasalar tonlarca su sıçratacak havaya."

"Aşağıda çok fazla ateş yanıyor" dedi Anderson. "Böyle şeylerden hiç hoşlanmam. Eğer patlarsa koca bir filoyu kibrit çöpleri gibi yakıp kül edebilir."

"Düşünsenize, ya çarklar yerinden çıkarsa" diye devam etti Sör Henry. "Ne yelkeni ne de küreği var. Denizin ortasında kalakalır öyle. Yedekte çekildiğimiz esnada ne olduğunu size anlatayım, Anderson: Sancak kontraya çıkıp Eddystone'un doğusundan geçmek için çekme halatım çözdüğümüzde çapalar demir boyunda öyle bir savruldu ki geminin başına çarptı ve kenefte oturmakta olan bir adamım oturağıyla beraber çapanın tırnağına geçip dışarı fırladı."

"Portsmouth'ta daha büyüklerini inşa ediyorlarmış" dedi Anderson. "Denizciliği berbat edip çıkacaklar sonunda."

"Anladığım kadarıyla kullanım alanları hayli sınırlı" dedi Bayan Chumley. "Üstelik görünümleri de insanı ürkütüyor."

"Etrafa pislik saçtıkları doğru" dedi Sör Henry, "ama bizi iki saat boyunca rüzgara karşı çektiklerini de inkar edemem, aynı şeyi tonoz demiriyle yapmaya kalksak bütün günümüzü alırdı."

Artık kafam çalışmaya başlamıştı.

"Daha büyük buharlı tekneler yapsalar okyanusta da kullanamazlar mı?"

"Bildiğim kadarıyla böyle bir ihtimal var, ama bunun gerekli olduğunu sanmıyorum. Bir kez denize çıktıktan sonra yelkenli her açıdan daha iyidir."

"İyi ama neden buharlı savaş gemileri yapmayalım, kolayca limandan çıkıp düşmana ulaşabilirler, değil mi?"

Her iki bahriyeli beyefendi de aynı anda kahkahayı koyverdi... Gerçeği söylemek gerekirse, Kaptan Anderson'ı hiç bu kadar neşeli görmemiştim. Birkaç dakika boyunca gemici dilinde kesik kesik konuşmalar dışında hiçbir şey duyulmadı. En nihayetinde Sör Henry göz yaşlarını silerek konuşmaya başladı.

"Sizin şerefinize içiyorum, Bay Talbot. Hükümette size de yer verdiklerin de... çok rica ederim, Amirallik dışında hiçbir mevkii kabul etmeyin!"

Bayan Chumley (beni savunmak için ileri atılması gerçekten çok dokunaklıydı) kahramanca söze girdi.

"Fakat Bay Talbot'ın sorusuna cevap vermediniz, enişteciğim! Üstelik onun mükemmel bir amiral olacağından hiç şüphem yok!"

"Bay Talbot'a gülmenize hiç gerek yoktu" diye devam etti Leydi Somerset, "ayrıca ona vereceğiniz cevabın ne olduğunu ben de çok merak ediyorum, doğrusu."

"Pekala, Leydi Somerset" dedi Sör Henry, "ilk defa bu konulara ilgi duyduğunuzu ifade ediyorsunuz. İşin içinde sarı saçlar, kahramanlıklar ve dizeler olmadıkça bahriyeye hiçbir ilgi duymadığınızı sanıyordum oysa ben! Yarabbim, eğer o buharlıları düşmana saldıracak kadar büyük yapmaya kalkarsak her şeyden önce temiz tutmak için tayfayı iki katma çıkarmamız gerekecek, sürekli kömürle beslemek için gereken adamları hiç saymıyorum!"

Bayan Chumley'in atılganlığım görünce ben de yüreklenmiştim.

"Britanya'nın mekanik dehası tüm zorlukların üstesinden gelecektir, bundan kuşkum yok."

"Lütfen cevap verin, Kaptan" dedi Sör Henry. "Sizin de en az donanma kaptanları kadar akıllı olduğunuza kuşku yok ne de olsa."

Kaptan Anderson akıllıkla suçlandığına biraz içerlemiş gibi göründü bana. Ne de olsa akıllılık, *entelektüelinde* aynı kapıya çıkıyordu.

"Bu abes soruya illâ ki bir karşılık vermek gerekiyorsa, birinci ve en önemli itirazım şu olacaktır: Biz aylar boyunca denizde kalabiliriz. Ama buharla işleyen bir gemi yol almak için taşıdığı kömürü tüketmek zorunda kalacaktır. Bir geminin uzunluğu da onu inşa etmek için uygun kereste miktarının uzunluğundan daha fazla olamayacağına göre, bir buharlı geminin gidebileceği mesafe, taşıdığı kömür miktarıyla sınırlıdır. İkincisi, eğer sözünü ettiğimiz buharlı bir savaş gemisiyse, her iki yanına çark monte edilmesi borda uzunluğunu azaltacaktır ve bu da atabileceği metal miktarının azalması anlamına gelir. Üçüncüsü, bir muharebe sırasında çarkın dayanıksız parçalarına tek bir güllenin isabet etmesi dahi buharlı geminin kontrol edilebilmesini olanaksız kılacaktır."

"Cevabımızı aldık, Bay Talbot" dedi Bayan Chumley. "Muharebede yenildik ve meydandan sürüldük."

Ah o "biz" deyişindeki tatlılık!

"Oysa ben söylediklerinizden bir şey çıkaramadım, Kaptan Anderson" dedi Leydi Somerset, "itiraf etmeliyim ki öğrenciyken sınıfın en mankafası seçilmiştim."

"Hiçbir şey" dedi Bayan Chumley, bunu söylerken ağzının kenarları yukarı kıvrıldı ve (burada gemici diline teslim oldum) *sancak tarafındaki yanağı* olarak adlandırabileceğimiz yerde nefis bir gamze ortaya çıktı, "gerçekten hiçbir şey, münasip derecede cehalet kadar yakışamaz genç bir insana."

Fakat bu son sözün ardından, Leydi Somerset diğer iki bayana anlamlı bir bakış fırlatınca biz üç beyefendi birden ayağa kalktık. Bayanlar çıktı ve Sör Henry bize *nereye* gitmemiz gerektiğini gösterdi. Birazdan orada durmuş, cennetten sürülmüş halde, Kaptan Anderson'ın yanı başında Lort Byron'un "lacivert okyanus"una doğru ihtiyacımı gideriyordum. Uçları yukarı kıvrılmış o ağızdan uzak kalmanın düşüncesine bile dayanamıyordum... ah, Yarabbim, bundan böyle nasıl yaşarım! Ben bunu

bir efsane saymıştım oysa, basit bir tiyatro klişesi sanmıştım, ilk görüşte aşk, *coup defoudre,* bir peri masalı... ama onun da söylediği gibi, kimileri inanır peri masallarına!

Öyle olmasım yürekten isterim. Ne olur başka türlü olmasın.

Çok oyalanmadan kaptan kamarasına ve konyak servisine geri döndüm. Bayanlar henüz ortaya çıkmamışlardı ve onları son kez görmüş olduğumuzu düşünerek korkulanınla boğuşmaya başladım. Boş laflar ettim, ama diğer iki beyefendi de orada olduğuna göre ben de kalmakta sakınca görmedim. Gemici dilinde derin bir sohbete dalmışlardı. Bizim geminin muhtemelen yerinden çıkmış dişi iğneciklerinden, *Alcyone'* un temiz kıç kuruzundan, babafingo çubuklarından ve sarhoş bir yüzbaşıdan söz ediliyordu. İşte bu sarhoş yüzbaşının ihmali sayesinde Sör Henry böyle hoş bir kompliman yapma imkanına kavuşmuştu, çünkü bize yetişmesi gerçekten büyük bir şanstı. Her iki beyefendi de gün içinde hafif bir esinti yakalanması durumunda tayfayı eğlenceden mahrum edip gönülsüz çalışmalarına yol açmamak konusunda fikir birliğine vardılar. Kaptan Anderson’ın, tayfayı temsilen huzuruna çıkan heyetin ricalarına rağmen, barış imzalanması gibi harika haberleri bile fazladan içkiyle kutlamayı reddettiğini öğrendim. Ancak ve ancak demir attığında yaparmış böyle bir şeyi, çünkü günde iki tur rom, disiplinsizliğin kapısını ardına kadar açmak demekmiş. İşte sohbetleri böyle devam edip gitti. Tam karamsarlığa kapıldığım sırada bayanlar çıkageldi. Bir firkateynin kaptan kamarasının hem yemek salonu hem de oturma odası olarak kullanılması kadar doğal bir şey olamaz zaten. Kuşkusuz Leydi Somerset'in ayarlamasıyla tüm protokollere rağmen kendimi yine Bayan Chumley'in yanında oturur buldum. Herhalde oturduğum yere pencere koltuğu deniyordu, çünkü geminin büyük kıç penceresinin tam dibindeydi, ama yanlış hatırlamıyorsam bu koltuğun başka bir adı vardı... pupa oturağı mı nedir... ama ne fark eder ki? Tanrı Leydi Somerset'i korusun!

Korkarım biraz delice sözler ettim. Ama bunun nedeni konyak değildi. Uykusuz geçirdiğim sonsuz kadar uzun görünen zamanın etkisi de değildi. Her türden sarhoşluğun en trajiği, en gülüncü, en tatlısıydı sözlerimin nedeni.

"Bayan Chumley, Alman dansını bana lütfedecek misiniz... bir de kadrili... halka dansını da... kotilyonu da..."

"Hangisini seçmeliyim?"

"Mümkünse hepsini! Dayanamam başkasıyla..."

"Fakat bu uygun olmaz, efendim. Eminim siz de farkındasınız bunun!"

"Öyleyse uygunsuzluğun tarafım tutacağım bu seferlik. Grandi direğinin çevresinde Alman dansına katılmalı, çukur güvertenin bir ucundan öbür ucuna kotilyon..."

"Bay Talbot! Benim gibi zavallı çaresiz bir genç hanım..."

"Hadi canım! Ancak *Alcyone* kadar çaresiz olabilirsiniz siz. Sör Henry' den daha fazla fetihle doludur geçmişiniz. Ben de listedeki fazladan bir İsimim sadece."

"Ben o kadar katı yürekli değilim. Sizi serbest bırakacağım. Üstelik..."

"Üstelik ne?"

"Artık barış zamanındayız, efendim. Gelin barışın güzelliğini paylaşalım."

"Gitmeme izin verecek kadar zalim olamazsınız!"

"Eninde sonunda rüzgar yapacak bunu. Ah, o korkunç yalpalamaları düşündükçe fena oluyorum! İnanın bana, *mal de mer* öylesine iğrenç, öylesine aşağılayıcıdır ki, genç bir hanım onun pençesine düşünce görünüşüne bile dikkat edemez!"

"Hâlâ onların üzerinde baskı kurup sizi bizim gemiye aldırabiliriz."

"Bir kez emir verilmeyegörsün. Ben yataklara düşmüş sayıklarken dahi Sör Henry hareketi azaltmak için tek bir yelkeni toplatmadı, hem de Leydi Somerset'in tüm yakarışlarına rağmen. Bende olduğunu varsaydığınız gücün ne kadar sınırlı olduğunu anladınız mı şimdi?"

"Peki siz gidip şahsen ricada bulundunuz mu?"

"Ben o sırada sefil bir durumdaydım, sadece ölmek istiyordum. Gerçi sizin geminize doğru çekilmeye başladığımızı duyduğum ve henüz sizin dost mu yoksa düşman mı olduğunuzu bilmediğimiz sırada yeniden düşündüğümde, hastayken delicesine arzuladığım şeyi dehşet verici bulduğumu fark ettim."

"Size bir sır vereyim mi, Bayan Chumley? Çok cesurmuş gibi davrandım, ama aslım isterseniz ben de sizinle aynı durumdaydım!"

İkimiz birden güldük.

"İtirafınızı duydum ve bağışlıyorum, beyefendi, bu sırrı kimseye açmayacağım!"

"Peki Leydi Somerset de telaşlı değil miydi?"

Bayan Chumley koyu renkli saç lülelerini önüme dökerek yelpazesinin ardından cevap verdi.

"Sadece görünüşte, Bay Talbot. Bana kalırsa bir korsan gemisine rastlamayı umuyordu!"

Gürültüyle güldüm.

"Ve bizim gemicilerin dediği gibi 'sefil görünüşlü çürümüş

keresteden yükümüzü' bulunca limanları ıssız ve ağzı açık kaldı!"

"Bay Talbot!"

"Aman, ne fark eder! Biz sonuçta anlaştık, öyle değil mı. Olabildiğince çok dansa kaldıracağım sizi, hatta belki uygun görülen miktardan da fazla, kabul mü?"

"Bileğimden tutup esir edilirsem, boyun eğmekten başka ne yapabilirim? Ama bu durumda her şey sizin hatanız olur."

"Arsızlığa vururum işi."

Bir suskunluk yaşandı. Tam bu sessizliğin ardından havadan sudan sohbeti önemli bir şeylere doğru derinleştirmek için umutsuzca bir çabaya giriştim. Ama şok edici itiraflarıma başlamak için daha ilk nefesimi almıştım ki -hanımefendi, bir yıldırımla çarpıldım sanki- Leydi Somerset'in yüzündeki gülümsemenin ne kadar sabitleşmiş olduğu dikkatimi çekti. Kaptan Anderson ayağa kalktı. Ben de gerçek bir yürek sarsıntısıyla kavradım ziyaretimizin -mecburen- sona erdiğini. Şu anda anlatamıyorum o büyülü saraydan nasıl çıktığımı, kümesime nasıl girdiğimi, boğazımda düğümlenmiş sözcüklerle düşünürken -ne komedi!- tam o sırada onunla konuşan kişinin... iyi de neyin peşindeyim ben böyle? Bir şair değilim ki *işim* böyle anlar sonrasmda erkekleri rahatlatmak olsun. "Dünya Gözümden Silindi" ya da "Her Şey Aşka Dair!" Ansızın hissettiğim ve esiri olduğum tutku gerçekten de böyle bir şeydi. Ziyaret sırasında nasıl göründüğümü düşününce bir panik duygusuna kapıldım, elimi başıma götürdüğümde saçlarımın arasındaki kurumuş kanın sertliğini hissettim; aklıma gelen tek şey o "genç hanım"ın ne kadar iğrenmiş olabileceğiydi. O baştan ayağa nezaketti, incelikti ve... ama çok iyi tıraş olmuştum, ayrıca

kıyafetim de... ah, zavallı budala, zavallı Edmund, ne düşüş, hayır, ne yükseliş... hayır, ikisi de değil, ama ne inanılmaz bir dönüşüme uğramıştım! Acı çekeceğimi hissettim, zaten acı çekiyordum, ama yine de dünyada yaşayan başka kimseyle yer değiştirmek istemezdim, gerçi bazılarıyla belki yer değiştirebilirdim, başka erkeklerle - *Alcyone* bu türden erkeklerle doluydu! Ah, Yüce Tanrım!

Ve Anderson'ın düello etme konusundaki eğilimini de öğrenememiştim!

(8)

İşte her şey böyle oldu. Bir ateş tüm bitkinliğimi yakıp tüketti ve görünmez yalazlarıyla geçici bir kuvvet vererek beni canlı tutmaya.... hem de onca zamanın uykusuzluğuyla ranzama devrilmeme rağmen... ama kelime haznem yetmiyor benim gibi üstün zekalı, sağ duyulu bir adamın başına gelenlerin ne gibi hisler uyandırdığını anlatmaya! Sonsuz ve derin bir aşkın pençesindeydim, ve hâlâ da pençesindeyim! Sadece heyecan değil, aynı zamanda korkuydu hissettiğim... yeni bir dünyaya adım atmanın ürkekliği belki, karakterimin hiç de uygun olmadığı riskli, şansa bakan bir dünyaydı bu... onun rotası Hindistan'dı, benimki Avustralya... kariyerim... tasarladığım kârlı birliktelik...

Edmund Talbot üstünde elbiseleriyle ranzasına uzanmış yatarken hayatta en çok arzu ettiği, en çok düşündüğü, en büyük tutkuyla bağlandığı kişi, bir vaizin beş parasız kızıydı!

Bir süre sonra aklım birazcık başıma gelince Wheeler'ı çağırdım ve gelinceye kadar da her seferinde sesimi yükselterek tekrar tekrar bağırmam gerekti.

"Seni kahrolası herif, leş gibi rom kokuyorsun!"

"Kutlama için içki dağıttılar, efendim. Benim de payıma birkaç yudum düştü."

"Kaptan Anderson..."

"Sör Henry onu ikna etmiş, efendim. Gerçek bir beyefendi şu Sör Henry."

"Pekala. Tüm eşyalarımı toplayıp daha önce Bay Colley'in kullandığı kamaraya taşımanı istiyorum."

"Bunu yapamam!"

"Ne demek bunu yapamam?"

"Bunun için emir almadım, efendim!"

"Ben emir veriyorum sana."

"Kaptan Anderson..."

"Az önce onunla birlikteydim. Hiçbir şekilde itiraz etmedi, bu yüzden senin de..."

Wheeler söylenmeye başladıysa da lafı ağzına tıktım.

"Bu arada işe başlamadan önce akşam giyeceğim kıyafetleri hazırlarsan iyi olacak."

Potur, ayakkabılar, çoraplar, kuyruk... adam işini iyi biliyordu ve çok geçmeden hepsini çıkarıp güzelce ranzanın üstüne dizdi. Üstümü değiştikten sonra Colley'in kamarasına geçtim. Beklediğimden daha tuhaf gelen ilk şey, bu kamaranın geminin sancak tarafında olduğuydu... yani sağ tarafta, pupaya doğru bir yerlerde bulmuştum kendimi. Az önce terk ettiğim kamaranın tam simetrik karşıtıydı ve orada kaldığım haftalar boyunca edindiğim alışkanlıklar nedeniyle kendimi birden bire solak gibi hissetmeye başladım. Geminin baş tarafından gelen gürültü daha fazlaydı, aslında geminin her yerinden gelen gürültüler burada daha iyi duyuluyordu. Geminin kıç tarafında da bir curcuna vardı anlaşılan, bazı kamaralarda sesler yükseliyor, kahkahalar atılıyordu. Herhalde şu gemiden gemiye ziyaret meselesinden dolayı, demek hâlâ devam ediyor. Aslında tayfalar benzeri bir etkinliğe girişmeye kalksalar çok ciddi bir biçimde cezalandırılırlar, çünkü bunu onlar yaptığında ismi "gemiden kaçmak" oluyor. Ama yolcular rahatça birbirlerine gidip gelebiliyorlar, genç subaylar da aynı rahatlıkla subay salonundan subay salonuna, asteğmen kamarasından asteğmen kamarasına mekik dokuyorlar ve geminin bu tarafını Sör Henry'nin kaptan kamarasından çok daha canlı bir hale getiriyorlar.

Birinin kapımı vurmakta olduğunu işittim.

"Giriniz!"

Her zamanki yıpranmış üniforması ve yüzünde endişeli bir ifadeyle Summers girdi içeri.

"Bay Talbot, nedir bu yaptığınız?"

"Hey, neden balo için üstünü giyinmedin, dostum?"

Sorduğum soruyu duymazdan geldi.

"Kamaranızı değiştirmişsiniz!"

"Haa, o mu? Bu sayede Bayan Chumley'i gemimize alabileceğiz."

"Edmund! Buna imkan yok!"

"Aklımın pek başımda olmadığını kabul ediyorum, Charles. Ama bir süre için bunu görmezden gelemez misin?"

"Gerçekten de kafana ciddi darbeler aldın, ama Colley'in kamarası..."

"Şöyle diyebiliriz: Bayan Chumley'den gelip de o zavallı mahlukun bile bile kendini öldürdüğü ranzada yatmasını istemeye gönlüm razı olmadı!"

Summers başım iki yana salladı. Bu işi ciddiye aldığı belliydi.

"Ama görmüyor musun..."

"Off, boş ver yahu! Sen söylesene bakalım, neden dans için giyinmedin?"

Summers, esmer teninin altında pembeleşti.

"Ben baloya katılmayacağım."

"Seni Metodist!"

"Size daha önce de söylediğim gibi, dans etmeyi öğrenmeye hiç fırsatım olmadı, Bay Talbot" dedi soğuk bir sesle. "Kadril, Alman dansı, vals gibi dansları bilmeye de ihtiyacım olmadı bugün dek. Hatırlamıyor musunuz, tayfanın arasından yükselerek geldim bu mevkie?"

"Ama gemiciler dans eder!"

"Evet, ama sizin gibi değil."

"Hâlâ kızgınsın galiba."

"Öyleyim ve hep öyle kalacağım. Gerçi balo sırasında vardiyayı almaya gönüllü oldum... yani gerçekleşirse, demek istiyorum."

"Bu baloyu durdurabilecek kadar zalim olamaz kader."

"Ben de kıçüstü güvertesinde volta atıp geleceğimizdeki bu ani değişim üzerinde düşüneceğim."

"Barışı mı kastediyorsun? Hem nasıl bir değişim? Hayır, Bay Summers. Karınca kararınca tarih okuduğumu söyleyebilirim. Hiçbir değişiklik olmayacak. Tarihten alınacak birinci ders, kimsenin tarihten ders almadığıdır!"

"Kim söylemiş bunu?"

"Ben söyledim. Kuşkusuz başkaları da söylemiştir ve yine söyleyecektir... ama yine de durum değişmeyecektir."

"Çok karamsarsın."

"Ben mi? Ah bir bilseydin Sevgili Charles... heyecan içindeyim ve..." tam bu noktada dudaklarımdan "aşık" sözcüğü çıkar gibi oldu, ama karakterimdeki bir özellik bu sözcüğün duyulmasını engelledi... "başım dönüyor, zira konyağı biraz fazla kaçırmışım, ayrıca son birkaç yıldır hiç uyumamış gibi hissediyorum kendimi."

"Başındaki yaralar..."

"Benim kendi..."

"Alcyone'da bir doktor var."

"Sakın bunu ağzına alayım deme, Charles! Doktor halimi görürse baloya katılmama izin vermeyecektir, şu anda böyle bir şeyi aklıma bile getirmek istemiyorum."

Summers sözümden çıkmayacağım belirtircesine başını salladıktan sonra çekildi. Çevremde yükselen seslerden "eğlence" vaktinin gelmiş olduğunu çıkardım. İşlemeli yenlerimin içinden kollarımı geçirdim, uzun süre sandıkta kalmanın neden olduğu can sıkıcı bir kırışıklığı elimle düzelttim. Yeni kümesimin kapısını açıp kalabalığa karıştım, hep beraber koridordan çıkıp merdivenlere yöneldik. Gemicilerin yapacağı gösteri kıç güvertesinden izlenecekti. Bayan Granham'ın mavi, Bayan Broclebank'in yeşil ve Bayan Zenobia'nın gökkuşağı renklerinde süzülerek yanımdan geçtiklerini görmek olağanüstüydü! Fakat bu şenlikli toplantıyı gördüğümde hissettiğim neşe, tam çukur güverteye çıktığımız anda içine düştüğüm şaşkınlığın yanında hiç kalıyordu. Her şeyden önce, akşamın alacakaranlığı normalden daha koyu bir karanlığa bırakmıştı yerini, bunun nedeninin hâlâ çevremizi sarmakta olan nemli sis olduğunu düşündüm. Bu koyu gecenin içinde ada gibi yapayalnız bir mekan vardı. Bizim mekanımız, gözümüzün görebildiği dünyanın tamamı öyle parlak ışıklarla aydınlatılmıştı ki, sonsuzluğun ortasında minik bir nokta olmaktan çıkıp oyun alanlarının en genişine dönüşmüştü. Gemiciler her yana fenerler asmışlardı. Bu fenerlerden bazılarında renkli camlar kullanılmış olduğundan, etraf yalnızca gündüz olduğundan daha aydınlık değil, aynı zamanda prizmatikti. Çok fazla bayrak vardı. Oraya buraya asılmış çelenkler, süsler, taçlar, gerçek olamayacak kadar büyük çiçekler gördüm.

Ve tüm bu süslemelerin arasında kımıldanan pırıltılı bayanlar, ışıltılı üniformalar, gemimizin baş tarafında gizli bir oyuktan çevreye neşe saçmakta olan, Sör Henry'nin bandosunun kemanları, flütleri, davulları! *Alcyone*'un hanımları ve subayları kendi güvertelerinde birikmişler ve eskiden iskele olan geniş bir caddeden yukarı, bizim güvertemize doğru sırayla ilerliyorlardı. Gemimizin hemen girişinde, genç Bay Taylor tam takım giyinmiş sevimlilik ve yaşını aşan bir nezaketle bayanları güverteye alıyordu! Hatta bir adım atıp Bayan Chumley'i onun elinden kurtarmak zorunda kaldım, zira onu alıkoymaya niyetli gibi duruyordu. Bunu yaparken sert davranmaktan çekinmedim, ardından birkaç yüzbaşıyı da savuşturduktan sonra daha fazla tantanaya meydan bırakmadan onu Kaptan Anderson'ın soluna yerleştirip ben de diğer yanına geçtim. Gemicilerimiz şakacıktan bana "Lort Talbot!" adını taktıklarına göre bu şöhretimin avantajlarını kullanmamın ne sakıncası olabilirdi ki? Tüm bunları öyle bir kararlılık ve başarıyla gerçekleştirdim ki, gerçekten düşmanla karşılaşmış olsaydık borda ettiğimizde de aynı beceriyi gösterebilir miydim, diye düşünmeden edemedim. Leydi Somerset de Anderson'ın sağ tarafında oturuyordu.

Sör Henry ayağa kalktı, geminin hem pruvasında hem pupasında herkes onunla beraber kalktı. Bando hemen havayı değiştirdi ve "Tanrı Kralı Korusun" ezgilerinin ciddiyeti her yanı sardı. Bu işlem tamamlandıktan sonra, biz yerlerimize oturmaktayken adamın teki ileri çıkıp şehvet ve neşeyle bir "Buyur Britanya" nidası çekti. Böylece "yaşa" teranesi başladı tabii, Majesteleri Kral, Fransız Kralı, kral naibi, Rus Çarı ve biraz geri dönerek Sör Henry ve Leydi Somerset, son olarak da Kaptan Anderson bu "yaşa"lardan nasibini aldı. Hey Yarabbim, sen benim aklımı koru, Sör Henry dikkatle seçtiği birkaç teşekkür kelimesi etmek için söze başlamasa "yaşa"lar sabaha kadar devam edecek gibi görünüyordu. En nihayetinde yerlerimize oturmayı başardık ve eğlence başladı. Bir adam ileri çıktı ve güya şiirsel bir bağlılık konuşması yaptı... adamın dizelerinin hem yarım kafiyeli hem de hayatımda duyduğum en ipe sapa gelmez beyitlerden oluştuğunu söylemek zorundayım.

Sör Henry Somerset ve Kaptan Anderson

Madem bitti artık muharebe ve çatışma

Pek çok hayata ve batığa sebep olan

Müsaade var mı çizgiyi aşmaya, saygılarımızı sunmaya.

O an adama karşı bir merhamet duygusu uyanmıştı içimde. Ama şimdi durup geriye baktığımda, Bayan Chumley' in belli belirsiz ama okul çocukları gibi kıkırdayışında biraz sempati olduğunu kabul etmeliyim. Adam okuyabiliyor ve okuduğunu aklında tutabiliyordu. İşte adamın olağandışı tek yönü buydu. Ufak tefek ve pörsümüş bir görünüşü vardı. Fenerlerin ışığında kel kafası zaman zaman çakıyordu. Elinde birden fazla kağıt olduğunu görünce bu hitabının ortak bir çalışmanın ürünü olduğunu anladım. Ya önceden düşünememişti ya da elinde yeterince kağıt yoktu, belki de daha önce böyle bir deneyim yaşamadığından, temiz bir kopyanın önemini henüz keşfedememişti! Bu yüzden, ister istemez bir o kağıda bir bu kağıda bakıyor, sonra ters tuttuğu öbür kağıda dönerek ne yazdığım anlamaya çalışıyor, ters çevirdikten sonra konuşmaya devam ediyordu. Bu kağıtların yazarlarından birinin şiirsel dağarcığı biraz bayatlamış olmalıydı, çünkü ansızın şiirin yapısı karmaşıklaşıyor ve Fransızlar

beyhude sürüyordu köpüklü dalgalarım çalkantılı denizin.

Ardından bir iki dize sonra yeniden başlıyorduk.

…tüm bunları yapıp bitirdikte

Evle aramızda hiçbir engel yok,

kahrolası Yankileri saymazsak elbette...

Bayan Chumley'e doğru eğilmiş tam bu olanlardan ne büyük bir utanç duyduğumu ifade edecektim ki, yelpazesinin ardından fısıldayarak bu kadar eğlenceli bir gösteriyi en son mezuniyeti sırasında piskoposun konuşmasında gördüğünü söyledi. Bu büyüleyici yaratığın zihninde çakan zeka kıvılcımının açık kanıtını duyunca zevkten deliye dönüyordum neredeyse. Bu sözleriyle beni kendisine daha sıkı bağlarla esir ettiğini itiraf edeceğim sırada baş kasaradan gelen bir kahkaha tufanı beni engelledi...

"Ne söyledi, Bayan Chumley?"

"Galiba 'Billy Rogers'la ilgili bir şeydi. Kimdir bu kişi?" Derinden sarsılmıştım, ama bunu fark etmesine izin vermedim tabii.

"Bizim gemicilerden biri."

Fakat başımı çevirip gösteriyi izlemeye başlar başlamaz yeni bir şey işittim.

Bay Prettiman ve eşi bayrakları çektiler

Küçük bir Cumhuriyetçi örgüt edindiler...

Buna intikam duygusuyla pupa yelken denirdi işte! Ama gemicilerin kahkahalarına pek hoş olmayan alkışların da karıştığını söylemek zorundayım. Ama her nasılsa toplumsal filozofumuz rahatsız oldu, bakışlarını yere çevirdi ve yanakları al al oldu, aynı anda çetin nişanlısı da hayatında ilk ve son kez onunla birlikte kızardı. Artık bunun bir ona buna laf atma şiiri olacağını anlamaya başladığımdan, Bay Broclebank'e yapılan atıfları neşeyle dinledim, hatta (hey Tanrım baş kasarada nasıl bir kahkaha kasırgası oldu!) ilgisiz görünmeyi bile başardım adam rüzgardan bahsederken şu dizelere geldiğinde:

Ölüleri uyandıracak kadar gümbürdedi

Ya da başaltına çarpan "Lort Talbot" gibi.

Bir anda başlar bana doğru, daha doğrusu bana ve bu dizeleri duyunca yüzünü ekşiten Bayan Chumley'e döndü.

"Fakat bu hiç hoş değil!"

"Kesinlikle katılıyorum tat..."

Ah, "tatlım" kelimesinin sade, ince yakınlığını dahi kullanamadım, Tanrının, Adem'in kaburgasından kadını yarattığı zamandan beri tanıdığım bu güleç kıza karşı!

"... Bayan Chumley."

İşte böylelikle söylev devam etti. Sonrasında adam ne bağlılık ne de görevle ilgili bir konuya değindi, bundan sonraki dizelerin tek konusu yiyecekti! Üstüne var mıydı gemimizin *batma sanatı* konusunda? Genel olarak önerilen şey Güney Afrika'da bir limana yanaşmak, oradan mümkün olduğunca çok taze et ve yeşil sebze edinmekti. Ben şahsen yemeklerde herhangi bir kusur olduğunu düşünmüyordum ve tam bu fikrimi güzel sırdaşıma iletecektim ki başka dizeler geldi kulağıma.

Valla soracak olursanız bizlere

Malum boynuzlu öyle bir rüzgar yarattı ki

Tuhaf bir şey geminin şu anki kıpırtısız hali

Sidney Körfezine çoktan varmış olmalıydı oysa ki

Sör Henry bunu duyunca kahkahayı bastı ve Anderson'a şaka yollu seslendi. Küçük Bay Tommy Taylor kahkaha atarken oturduğu yerden arkaya devrildi. Ama nedendir bilinmez, bu dizelerle söylev sona erdi. Adam beceriksizce bir reverans yaptı, ardından baş kasarayı ve oraya çıkan

merdivenleri doldurmuş olan göçmenlerin ve gemicilerin arasında gözden kayboldu. Onlar tarafından bol bol alkışlandı ve bir ara "Taze yemek! Taze yemek!" diye ahenkli bir slogan başladıysa da kısa zaman içinde sönüp gitti. Ondan sonra söylevcinin güvertede bıraktığı boşluğa gelen kişi ise, hayret verici bir biçimde, Bayan East'ti! Görüldüğü kadarıyla tam olarak iyileşmiş olmasa da, düşük sonrasında biraz toparlanmıştı, en azından yürümeyi beceriyordu; ama insanın içini acıtacak kadar sıskaydı ve yanaklarındaki çukurlar onu yiyip bitiren bir hastalığın işareti gibi duruyordu.

"Bu Bayan East."

"Onu tanıyor musunuz, beyefendi?'

"Birkaç kez görmüştüm. Ölüm döşeğinde yatıyordu. Tekrar toparlanacağından hiç ümidim yoktu, zavallı kadıncağız."

Bayan East şarkı söylemeye başladı!

Bunun olağandışı bir etkisi oldu. Şehrimizin üstüne mutlak bir sessizlik çöktü, tek bir kımıltı, tek bir ses kalmadı. Elbiselerin en sadesinin içinde, ellerini önünde kavuşturmuş, kıpırtısız şarkı söylerken biraz çocuksu görünüyordu - fiziksel yetersizliği nedeniyle bu izlenimim güçleniyordu. Şarkıyı yalnızca sesiyle söylüyordu, hiçbir çalgı eşlik etmiyordu. Ama yine de, çıplak sesi yeterli olmuştu içkiyle coşmuş gemicilerin hepsini susturup oldukları yere mıhlamaya. Tuhaf bir şarkıydı söylediği... tuhaf ve basit! Daha önce hiç duymamıştım. Şarkının adı "Bonnie'nin Matemi" idi ve alabildiğine ilkel olmasına rağmen hâlâ aklımdan çıkmıyor... bunun nedeni o, yani Bayan East değildi, hiçbir şey değil, sadece şarkının kendisiydi galiba... lostromo düdüğünün sesi zavallı Colley'in cenazesinden sonra nasıl hiç aklımdan çıkmadıysa bu da öyleydi. Elbette sızım sızım sızlayan kafam epeyce karışıktı, uyku nedir unutmuştum... ama tıpkı lostromonun düdüğü gibi bu şarkı her şeyi değiştirdi. Sanki kapılar ardına kadar açıldı ve kabul edildik, kabul edildim salonlara, odalara, açık mekanlara, duygulardan ibaret yeni saraylara... ne kadar aptalca, ne kadar ihtimal dışı tüm bunlar! Hayatımın yepyeni bir evresine girerken tutmayı başardığım gözyaşları şimdi yanaklarımdan aşağı süzülüyordu. Bu kez durduramıyordum onları. Ne hüznün, ne de sevincin gözyaşlarıydı bunlar. Böyle bir şey nasıl mümkün olur bilemem ama, kavrayışın gözyaşlarıydı yanaklarımdan süzülenler. Şarkı bittiğinde sessizlik devam etti, sanki insanlar bir yankıyı dinliyor ve şarkının sona erdiği düşüncesine

dayanamıyorlardı. Önce bir uğultu başladı sonra da yerini içten ve uzun bir alkışa bıraktı. Bayan Chumley yelpazesini kapattı, halkasını parmağına geçirip avuçlarını üç kez birbirine vurdu.

"Güzel söylüyor, değil mi Bay Talbot?"

"Kesinlikle."

"Öte yandan, solfej hocamız burada olsa tremolonun artırılmasını ve omuzların biraz geriye atılmasını isterdi."

"Evet, bundan eminim."

"Ama, ama siz..."

"Beni bağışlayın, Bayan Chumley. Söylediğim gibi, başıma darbeler aldım ve tam olarak..."

"Yüce Tanrım, asıl bağışlanması gereken benim! Sizi göz yaşlarına boğan bir şarkıyı eleştirme gafletinde bulundum. Şarkı gerçekten dokunaklıydı, tonlaması da çok iyiydi. Doğanın bağrından kopmuş bir eser! İşte! Bu söylediklerim sizi biraz olsun avutmuyor mu?"

"Sizin söylediğiniz her şey avutur beni."

"Aldığınız o yaralardan sonra fazla heyecanlanmasanız iyi olur. İnsan ruhunu derinden etkileyen duygular yaşamanız hiç doğru değil. Bakın! Gemici dansı başladı. Demek ki müziği kesme korkusu olmadan sizinle konuşabileceğim. Biliyor musunuz, bir keresinde Sanat ve Doğa konusunda bir kompozisyon yazmamı istemişlerdi! Düşünebiliyor musunuz, benim gibi birinden hem de! Ne yazık ki genç kişiler genellikle uysal olsalar da (yoksa sorumluluk sahibi mi demeliyim?), tüm diğer öğrenciler Doğa'nın savunmasını yapmak için bütün güçlerini kullanırken... ne de olsa bugünlerde Doğa'ya inanmak pek moda, siz de bilirsiniz... Sanat”ı savunmayı tercih ettiğimi hayretle fark etmiştim! İşte o an yetişkinliğe ilk adımımı atmıştım. Herhalde yetimlerin Doğa'nın kurbanları olduğunu ve Sanat'ın onlar için tek tutunacak dal olduğunu fark eden benden başka kimse yoktu okulumuzda. Hatta bunun için cezalandırılmıştım bile."

"Buna nasıl cesaret ederler!"

"Ettiler işte!"

"Artık toparlandım ve bir kez daha sizden özür diliyorum, Bayan Chumley."

"Bunu duyduğuma ne kadar sevindim bilemezsiniz. Aslında o talihsiz kompozisyondan söz etmekle kendimi büyük bir tehlikeye attım. Leydi Somerset hiçbir zaman duymamalı Doğa karşıtı sözler ettiğimi. Yoksa şaşkınlıktan küçük dilini yutması işten bile değil. Körü körüne inanıyor Hindistan'ın doğal bir cennet olduğuna. Bana kalırsa hayal kırıklığına uğrayacak."

"Peki ya siz?"

"Ah, ben mi? Benim ne beklediğim ya da ne istediğimin ne önemi olabilir? Genç insanlar gemiler gibidir, Bay Talbot. Ne kaderlerine, ne de varacakları limanın hangisi olacağına karar verebilirler."

"Böyle söylediğinizi duymak beni üzüyor."

"Bunun üstesinden gelebiliriz! Sizin üzülmenize izin vermeyeceğim!"

"Ne yapabiliriz ki?"

"Eğlencenin ve balonun, bir de arkadaşlığımızın tadım çıkarınız! Daha açık konuşmamı beklemiyorsunuz herhalde!"

Gemici dansı tiyatrolarda sık sık seyrettiğimiz danslar kadar ustalıkla yapılamadı elbette. Onun ardından köy dansları başladı. Bildik önlükleri ve hasır şapkalarıyla sekiz erkek vardı. Ellerindeki tahta kılıçları bir halka haline getiriyor ve sonra bizim isteksiz alkışlarımızı almak için yukarı kaldırıyorlardı. Ayrıca bir tane at kılığında şaklaban vardı. Olabildiğince çok yakışıksız iş yaptı ve genç kadınları kovaladı. Ardından öne çıkıp hanımefendilerin oturduğu yere yöneldi, ama geldiği yere geri dönmesi için sert bir dille uyarıldı. Bunun üzerine geri döndü, ama basit bir mekanizmanın yardımıyla kuyruğunu havaya öyle bir dikti ki hemen o an denize atılması gerekirdi! Ardından Sör Henry ayağa kalkıp eğlence için halka teşekkür etti ve barışın tadını çıkarmalarım diledi. Bando pozisyonunu değiştirdi ve kadril başladı. Sör Henry' nin imasından hiçbir şey anlamamış olan halk, dansın görülebileceği her boşluğu doldurmuş neşeyle mırıldanıyordu. Bayan Chumley'le aramızda başlayan sohbeti dans sırasında devam ettirmeye kalkışabilirdim. Ama bu çabamın her ikimize de sıkıntı vereceğine kanaat getirdim. Romanlarda yazanların aksine, böyle bir sosyal etkinliğin içine girdiğinizde hem dans edip hem de konuşmak hayli zor bir iştir. Benim herhangi bir girişimde bulunmadığımı gören Bayan Chumley de konuşmuyordu ve her ikimiz de konuşmadan, çok daha doyurucu olan bir ortaklık duygusuyla hareket ediyorduk.

Ne var ki çok geçmeden huzurum kaçtı. Deverel, göz hapsinde ve içkiye yasaklı olmasına rağmen, baloya katılma düşüncesizliğini göstermişti. Subayların kılıçları üstlerinde olmadığından onları diğer beyefendilerden ayırt edecek bir şey kalmamıştı ve bu yüzden o da fark edilmeden aramıza karışabilmişti. Fakat bulunduğum yerden onun sarhoş olduğunu kolayca fark etmiştim ve bir ara, şarap ve rom kadehleri çevrede dolaşırken bir tanesini yakaladığını ve kaptanın açık yasaklamasına rağmen cesurca kafasına diktiğini gördüm. Ardından Bayan Chumley'i sonraki dansa kaldırma cesaretini gösterdi. Yapabileceğim bir şey yoktu, çünkü bu dansı -biraz isteksizce, ama iyi bir heveslilik taklidi olduğunu umduğum bir tavırla- Leydi Somerset'ten rica etmiştim. Dansın adımlarım hatırlama çabalarım ve dans ettiğim hanımefendinin ağdalı sözlerinden dolayı ancak zaman zaman diğer İkiliye bir göz atıp Deverel'ın neler yaptığına bakabiliyordum. Gördüğüm kadarıyla, haddini aşıyor denemese de, kur yapmakta olduğu ortadaydı. Leydi Somerset Alman dansının adımları ve dönme hareketleri dolayısıyla daha doğal bir dans olduğu fikrini öne sürdü -anladığım kadarıyla bu sözleri, formel kadrile göre Alman dansının Doha'yla daha uyumlu olduğu manasına geliyordu. Bir ara Deverel'ın, Marion'ın elini okşadığım gördüm, hay Yarabbim! Leydi Somerset güverteyi zımparalayan gemicilerin gücünü övmeye başladı, zemin tıpkı bir balo salonunun zemini gibi dümdüzdü. Deverel'ın eşine *fazla* yaklaştığını gördüm! Dansın iki adımını kaçırdım.

"Hayır, hayır! Sağ ayağınız, beyefendi!"

Bir şekilde dansa yeniden ayak uydurmayı başardım. Leydi Somerset'ten Marion'ın bizim gemiye geçmesine izin vermesi için ricada bulundum... fazladan bir odamız vardı... Üstelik, bunu kabul etmemeleri durumunda yücegönüllü bir şahsın büyük acılar çekmesine yol açacaklardı. Fakat Leydi Somerset iki yana doğru sallanmayı bıraktı, beklenmedik ve şimdi düşündüğümde son derece sağduyulu olduğunu düşündüğüm bir cevap verdi.

"Yapmayın, Bay Talbot. Kimin büyük acılar çektiğini ve çekmeye devam edeceğini ikimiz de biliyoruz!"

"Koşulların beni engellemesine izin vermeyi reddediyorum."

"Genç adamlarda görmeye alışık olduğumuz bir fikir, işte şiir böyle bulur yolunu ve ben kendini şiire adamış bir kişiyim, ama tüm şairlerin alaya alacağı bir yerdeyim!"

"Hayır, hanımefendi!"

"Eğer kendinizde olsaydınız, Bay Talbot, aldığınız yaraların etkisi altında olmasaydınız siz de benim gibi görürdünüz gerçekleri. Marion benim sorumluluğum altında. Bu yüzden *Alcyone*'da kalması gerekiyor. Bunun aksi düşünülemez bile. Yarın aklınız., aklınız..."

Burada sustu ve bir süre bir şey söylemeden dans ettik. Bayan Chumley Devere"ın münasebetsizliğinden rahatsız oluyormuş gibi geldi bana. O an için yapabileceğim bir şey yoktu. Yine de...

"Eğer dağ Muhammed'e gelmezse..."

Nihayet dans sona erdi ve acılarım bir son buldu, hatta Bayan Chumley' in, Deverel'ın kendisine eşlik etmesine fırsat vermeden ondan uzaklaşmasıyla mutlulukla dolduğum bile söylenebilir. Leydi Somerset'i götürüp kocasına teslim ettikten sonra Bayan Chumley'in olduğu yere yöneldim ve Deverel'ın hemen onun yanına, benim sandalyeme çöreklenmiş olduğunu gördüm.

"Bay Deverel... benim yerim burası!'

"Lort Edmund Talbot. Aldığın terfiden dolayı seni kutlarım, evlat. Böylece Atlantik'teki en yüksek rütbeye eriştin, emin ol Takatuka ve Lafebesi de aynı şeyi düşünüyor!"

Henüz tam olarak sandalyesine yerleşmemiş olan Bayan Chumley, hızlı hızlı soluyarak biraz hava almamızı önerdi, gerekçe olarak da İngiltere'den yeni gelmiş bir şahıs için bu iklimin dayanılmaz olduğunu öne sürdü. Ona kolumu uzattım ve kalabalıktan nispeten uzak olan kıçüstü güvertesi tırabzanının altına geçtik. Yaptığımız sohbetin arka planını tropikal bir gecenin manzarasının tasviriyle süslemek isterdim; yıldızlar, yol yol olmuş kapkara bir deniz ve yüzeyine vuran ışıklar... Ama, heyhat! Ansızın Bayan Zenobia'nın aklıma gelmesiyle tüm bu güzellikleri unutuverdim, onunla yaşadıklarım bir utanç kaynağıydı benim için ve her ne kadar gülünç görünse de, beni kirlettiğini düşünüyordum. Midemin bulanmaya başladığını hissettim, ah, eğer bilseydi, bu tazecik ve tatlı yaratık bilseydi yaptıklarımı, en ufak bir dokunuşum bile tiksindirirdi onu! Metodist olan kimdi şimdi? Aslında gerçek manzara benim yeni bilincine vardığım duruma daha uygundu. Kopkoyu bir sis, iki kalabalık geminin yan yana durması yüzünden kokuşmuş bir hava. Küpeşteye yaslanmış dururken gözlerimiz buluştu. Ben başımı hafifçe aşağıya eğmiştim ve o da biraz

kaldırmak durumunda kalmıştı. Yelpazenin gidiş gelişi yavaşladıkça yavaşlıyordu. Dudakları kıpırdadı ve konuşmasa da söyleyeceklerini ifade edecek kadar aralandı. Ölümlü bir insan bu kadarına dayanamazdı artık.

"Bayan Chumley, bir yolunu bulacağım... birbirimizden ayrılmamalıyız! Siz de hissetmiyor musunuz, siz de görmüyor musunuz? Size sunacağım... ah, size ne sunabilirim ki? Evet ya, kariyerimin mahvını, bir ömür boyu bağlılığı..."

Fakat onun başı hafifçe öbür yana çevrilmişti. Çukur güvertede bir yere baktı, sonra hızla başını ters tarafa çevirdi ve soluk alışı sıklaştı. Onun baktığı yere döndüm. Deverel ona doğru kaldırdığı kadehini indirmekteydi, sonra üç adım yana doğru sendeledi ve sol elini kaldırıp direğe tutundu. Sol ayağını sağ ayağının üstünden geçirdi, Phillips'in taşıdığı tepsiden bir kadeh kaptı ve tam bir kabadayılık olarak adlandırabileceğim bir hareketle kadehi kaldırıp Kaptan Anderson'ın yüzüne karşı içip bitirdi.

Bu işin her iki geminin tüm halkının gözleri önünde yapıldığını söylemeliyim... derme çatma kasabamızın tüm sakinleri görmüştü olanları! Kaptan Anderson'ın başının omuzları arasında gömüldüğünü ve gövdesinin öne doğru kaykıldığını gördüm, sonra da çenesini öne çıkararak ürkütücü dişlerini gösterdi! Bir sonraki dans henüz başlamamış olduğundan müzik sesi de yoktu. Hışımla söylediği sözcükleri sadece ben değil gemideki herkes duydu.

"Bay Deverel, göz hapsine alınmıştınız ve içki içmeniz yasaklanmıştı. Hemen subay salonuna dönün ve orada kalın!"

Deverel’ın bu emri aldığında yüzünde oluşan ifadede olağandışı bir öfke vardı. Kadehini yeniden kaldırdı, ama bu kez içmeyi değil de Anderson'ın suratına fırlatmayı düşünüyor gibiydi... ama bir an için sağduyusu yerine gelmiş olacak ki duraksadı ve öbür yana dönüp kadehi firengi deliklerine doğru fırlattı.

"İsa aşkına, Anderson!"

Cumbershum ona yaklaşıp omuzlarından yakaladı.

"Kes sesini, aptal herif! Bir şey söyleme artık!"

Deverel'ı sabırsızca sarstıktan sonra onu yarı çekerek, yarı sürükleyerek gözden uzaklaştırdı. Pupanın altındaki koridorda gözden kayboldular. İnsanlar arasında ansızın bir söyleşme ve gülüşme patlaması yaşandı. Ardından müzik yeniden başladı.

"Bayan Chumley, gelin olduğumuz yerde kalalım!"

"Sizin şu Bay Taylor'u hayal kırıklığına uğratmak istemem."

"Küçük Tommy Taylor mu? Yüce Tanrım, o haylaz velet mi? Bunun için kulaklarını koparacağım... ah, bakın! İşte gidiyor, benim koparmayı düşündüğüm kulaklardan biri Bay Askew'in parmaklarının arasına sıkışmış, kimbilir ne kabahat işledi yine! Maalesef eşinizi kaybettiniz, hanımefendi, bu *yüzden* sonraki dansa kadar, ki onda da beni eş seçmenizi rica ediyorum, burada pupanın sancak tarafında kalabiliriz. Yoksa itirazınız mı var?"

"Ben sizin esirinizim."

"Keşke öyle olsaydınız! Ama biliyorum ki merhametlisiniz ve yürekten yakarışıma kulak vereceksiniz."

Hemen aşağıda Sör Henry ve Kaptan Anderson ayağa kalkmıştı.

"Sizinle biraz konuşmak istiyorum, Sör Henry. Kıçüstü güvertesine çıkabilir miyiz?"

İki kaptan merdivenlerden kıçüstü güvertesine doğru çıkmaya başladılar. Bayan Chumley mırıldandı.

"Geri dönmemiz gerekmez mi?"

Parmağımı dudaklarımn üstüne koyup onu susturdum. Kaptanlar yanımızdan geçip ikinci merdiveni tırmandılar. Sonra da yukarıda volta atarak konuşmaya başladılar, tırabzana her yaklaştıklarında sözleri anlaşılıyor, ama geri döndüklerinde anlaşılmaz oluyordu.

"... Deverel ailesinden, değil mi? Ah, ne büyük talihsizlik!"

Bir sonraki seferde:

"Hayır, hayır, Anderson. Bir askeri mahkeme kurmak için zamanımız yok. Biliyorsunuz ki görevim acil."

Bir sonrakinde:

"...hem yetkiniz dahilinde olan cezayı biraz hafifletmek için bir yol bulabileceğinizi ummaktan başka çare var mı... o genç budala! Hem de bir Deverel! Hayır, Anderson, hayır. Burası sizin geminiz ve adamlar da sizin adamlarınız. Ben hiçbir şey duymadım, diyelim. Mesela Prettiman'ın nişanlısıyla, o keskin zekalı hanımefendiyle sohbete dalmıştım."

Bayan Chumley bir kez daha fısıldadı.

"Bana kalırsa dönsek iyi olur, Bay Talbot!"

"Küçük dünyamızın en az yarısını kolayca görebileceğimiz bir yerdeyiz, Bayan Chumley ve... Tanrı aşkına, şunların yaptıklarına bakın!"

Baş kasara güvertesi insan kaynıyordu. Onlar da kendi çaplarında kadril dansı yapıyorlardı! Açık konuşmak gerekirse, bizim dansımızın bir parodisiydi bu! Üstelik ürkütücü derecede becerikliydiler. Ama bu insanların ne kadar başarılı hicivciler olduklarının bilincinde olduklarını hiç sanmıyorum. Gerçek figürleri yapmayı beceremiyorlardı tabii, fakat ikide bir eğilip kalkarak hareket ettiklerinde dansın büyük bir kısmım halletmiş oluyorlardı zaten. Yelken bezinden bol bir gömlekle sallana sallana dans eden ve ikide bir ayılıp bayılan genç adamın Leydi Helen'i taklit ettiği ortadaydı! Ayrıca yaşlıca tıknaz bir adamın omzuna bir miço çıkmış ve ikisi birden hatırı sayılır bir uzunluğa erişmişlerdi, ötekiler onları görünce gülünç bir şekilde eğiliyorlardı önlerinde. Öyle çok gülüşme, alkış vardı ki zavallı Bay Taylor'ın uzaklaştırıldığı dans pistinin müziği zorlukla duyuluyordu. Bayan Chumley baş kasaradaki dansı izlerken gözleri parlıyordu.

"Ah, ne kadar da mutlu görünüyorlar, ne kadar neşeliler! Keşke ben de..."

Bir an duraksadı, ama ben de bir şey söylemeyince nihayet devam etti başını iki yana sallayarak.

“Siz bunu anlamazsınız, beyefendi.”

“Anlatın o zaman."

Bir kez daha başını salladı.

Bu arada Sör Henry ile Kaptan Anderson kıçüstü güvertesini terk etmiş ve dansın hemen kıyısındaki şeref mevkiinde yerlerini almışlardı.

"Biz de aşağı inmeliyiz, Bay Talbot."

"Bir dakika! Ben..."

"Ne olur başka bir şey söylemeyin. Sizin içinde bulunduğunuz durumu sizden bile daha iyi anladığım konusunda en ufak bir şüpheniz olmasın! Başka bir şey demeyin!"

"Herhangi bir erkeğe gösterilebilecek kadar küçük bir lütufla yetinemem, bu haldeyken sizi bırakıp gidemem!"

"İşte kotilyon başladı!"

Böylece aşağı indik ve son dans için yerlerimizi aldık. Biz bunu yaparken gemi kampanaları çaldı, lostromo düdükleri öttü ve ardından yetkili ağızlar

aynı anda komuttan verdi:

"Siz oradakiler! Duyuyor musunuz? Sesi kesin! Sesi kesin!"

Dikkate değer bir uysallıkla (tüm o parodilere ve iki kez dağıtılmış olan romun etkisine rağmen) gemiciler dağılıp görev yerlerine gittiler. Sadece Sör Henry'nin bandosu ve Bayan East de aralarında olmak üzere birkaç göçmen son dansı izlemek için oldukları yerde kaldılar. Herkesin de bildiği gibi kotilyon başbaşa kalıp konuşmak için uygun bir dans olmasına rağmen, bitinceye kadar hemen hemen hiç konuşmadık. Artık konuşmaya bile cesaretim kalmamıştı.

En sonunda dans sona erdi ya da şöyle mi demeliyim: Bir zevk olmaktan çok hüzün kaynağı olduğundan, en sonunda bitti de kurtulduk. Yolculardan bazıları Kaptan Anderson'a veda edip gitti, bunları *Alcyone*'un subayları takip etti. Sör Henry eşinin koluna girip çevreye bakındı. Ama Leydi Somerset sert bir edayla onu iskeleye doğru sürükledi. Her iki gemide de fenerler teker teker söndürülüyordu. Artık bir karaltıya dönüşmüş olan Kaptan Anderson ana direğin orada dikilmiş, biraz önce balo salonu olarak kullanılan güvertenin bir zarar görüp görmediğini anlamaya çalışır gibi etrafı inceliyordu. Bayan Chumley iskeleye doğru ilerledi. Tüm cesaretimi toplayıp onu bileğinden yakaladım.

"Tekrarlıyorum. Herhangi bir erkeğe gösterilebilecek kadar küçük bir lütufla yetinemem, bu haldeyken sizi bırakıp gidemem! En azından bir an durup..."

"Ben Külkedisiyim ve geri dönmem gerekiyor..."

"Büyülü arabanıza mı döneceksiniz?"

"Evet, yoksa bir balkabağına dönüşür!"

*Alcyone'u*n güvertesinden Leydi Somerset'in ahenkli sesi geldi:

"Marion, tatlım!"

"En azından beni herhangi bir erkek gibi görmediğinizi söyleyin..."

Dönüp gözlerime baktığında, karanlığın içinde gözlerinin parladığını gördüm; hemen ardından fısıltısı kulaklarıma ulaştı, bir fısıltı bu kadar içten olabilirdi:

"Ah, kesinlikle hayır!"

Gitmişti.

(9)

Yine gözlerim yaşlarla doldu. Yüce Tanrım, çatlak bir kap gibiydim, sularımı içimde tutmak istiyordum, ama şimdi işi azıtmış, baştan başa yarılmıştım! Ayaklarım güverteye mıhlanmış bir halde orada kalakaldım, ama bu sefer donakalmamın sebebi korku değil mutluluktu. Acaba o anla kıyaslanacak kadar muhteşem bir şey yaşar mıyım ömrüm boyunca? Hiç sanmıyorum. Tabii eğer... Kaptan Anderson bana dönerek İyi geceler, Talbot" diye homurdandıktan sonra merdivenlere yöneldiğinde, Deverel ansızın ortaya çıktı, daha doğrusu sendeleyerek güverteye fırladı. Elinde bir kağıt parçası tutarak Anderson'a doğru ilerledi ve tam karşısına dikildi. Kağıt parçasını kaptanın suratına doğru salladı.

"Görevden ayrılıyorum... şahsi beyefendilik... bu kağıt resmi bir düello davetidir..."

"Geri dönün, Bay Deverel! Körkütük sarhoş olmuşsunuz!"

Ondan sonra, sadece büyük pupa feneri tarafından yer yer aydınlanan alacakaranlık güvertede olağandışı bir oyun başladı. Çünkü Deverel kaptana kağıdı vermek için ilerledikçe kaptan geri çekiliyordu. Bir süre sonra iş kovalamacaya dönüştü, gülünç ama ölümcül bir "Elim sende" ya da "Körebe" oyunu parodisiydi. Kaptan grandi direğinin çevresinde dönüyor ve Deverel de onu kovalıyordu. Kaptanın bunu yapma nedeninin saldırıya uğramamak olduğuna -ki bunun için ölüm cezası vermesi gerekebilirdi- inanmayan Deverel "Korkak! Korkak!" diye bağırarak onu kovalamaya devam ediyordu. Ardından Summers, Bay Askew ve Bay Gibbs merdivenlerin oradan onlara doğru koşmaya başladılar. Bir tanesi kaptana çarptı ve bu sayede hemen ardından gelmekte olan Deverel ona yetişmeyi nihayet başardı. Bu çarpışmanın bilinçli olup olmadığını göremedim, ancak Deverel'ın öyle olduğunu düşündüğü belliydi, çünkü bir zafer çığlığı attı ve

hemen ardından da diğer subayların oluşturduğu bir yığının altında kaldı. Kaptan ana direğe yaslandı. Soluk soluğa kalmıştı.

"Bay Summers."

Summers'ın sesi kımıldanıp duran yığının içinden geldi.

"Efendim."

"Onu zincire vurun."

Bunu duyan Deverel'dan hayvani bir uluma yükseldi ve yığın sarsıldı. Uluma hiç kesilmeden devam etti ve ancak Deverel dişlerini Bay Gibbs'in etine geçirirken kesildi ki aradaki boşluğu da Gibbs'in uluması ve küfürleri doldurdu. Şok olmuş bir halde dikilirken, Sör Henry'nin karaltısının *Alcyone'un* kıçüstü güvertesine çıkmakta olduğunu gördüm. Bizim gemiden yana bakıyormuş gibi duruyordu. Ama bir şey söylemedi.

Genç Bay Willis üzerinde sadece gömleğiyle koşarak geldi, sonra baş tarafta kayboldu. Kaptan Anderson güvertenin üstünde duran katlanmış kağıdın yanında ayaktaydı. Bana dönerek konuşmaya başladı:

"Kağıdı almadım, Bay Talbot. Lütfen siz de şahit olun.

"Hangi anlamda almadınız, Kaptan Anderson?"

"Almayı kabul etmedim. Almak için hamle etmedim."

Cevap vermedim. Genç Bay Willis geri döndü. Peşinden de, elinde şakırdayan bir şeyler taşıyan yaşlıca bir denizci geliyordu.

"Tanrı aşkına, bu da nedir?"

Kaptan Anderson, "Demirci" diye karşılık verdi her zamanki sertliğiyle. "Mahkumu zincire vurmak için gerekli."

"Yüce Tanrım! Yüce Tanrım!"

Summers koşarak geldi.

"Efendim, hiç hareket etmiyor. Ranzasına yıkıldı kaldı.

Sizce gerekli mi onu...

Kaptanın onunla konuşurken sesini alçaltmaya çalıştığını hissettim.

“Emirlerimi yerine getirin, Bay Summers. Şerh koymak isterseniz kağıda dökün imzalayayım.

"Başüstüne, efendim. Teşekkür ederim, efendim."

"Şu güvertede duran kağıda gelince. O bir delildir. Ona dokunmadığımı siz de gördünüz. Lütfen yerden alın ve saklayın. Daha sonra sizden talep edilecektir."

"Emredersiniz, efendim."

"Bay Talbot, siz de her şeyi gördünüz mü? Bir şey söylemedim.

"Bay Talbot!"

Zavallı Deverel için en iyisi ne olurdu? Aşkım, azizem Marion Chumley'in ezici yokluğu dışında hiçbir şeyle meşgul olmayan aklımda yasal yükümlülükler ya da hesap kitap konusunda hiçbir şey kalmamıştı!

"Askeri meselelere karışmak istemiyorum."

Kaptan Anderson'dan bir kahkaha yükseldi, romancılar böyle bir kahkahayı genellikle "Ha! Ha!" gibilerinden birkaç harfle ifade etmeye çalışırlar. Ama bu kahkahaları öyle ifade etmeye çalışmak yetersiz, hatta yanıltıcı olur. Çünkü kaptanın çıkardığı bu sesin içinde, kişiliğim ve yaptıklarım hakkındaki fikirlerinin tamamı vardı ve bu fikirlerin pek de olumlu olduğunu söyleyemem. Bildiğimiz kahkahalar gibi neşe dolu değildi. Aslında, kaptanın çıkardığı sesi Eski Ahitte geçen savaş atının "muharebenin tam ortasında" çıkardığı sesle kıyaslamak daha yerinde olur. Kağıda dökülemeyecek, delil olarak gösterilemeyecek bir biçimde ifade etmişti hakkımdaki fikrini. Beni aşağı gördüğü de ortadaydı. Böylelikle büyülenmişlik namına içimde ne varsa yok etti, içimdeki tatlı yıkım hissini ortadan kaldırdı, kim bilir kaç günlük ya da kaç yıllık uykusuzluktan sonra bu tatlı hisle ranzama uzanma arzumu azalttı.

Tüm bunlar beni öfkelendirmişti.

“Lanet olsun, ne yapmamı bekliyorsunuz? Olanların ve getireceği sonuçların ben de en az sizin kadar bilincindeyim..."

"Hiç sanmıyorum, beyefendi..."

"Böyle zamanlarda söylenen her söz daha sonra delil olarak kullanılabilir. Kararımı vermekte aceleci davranmak istemiyorum !"

Kaptan Anderson karanlığın içinden küçümseyici bir bakış fırlattı bana. Sonra kısa bir baş selamı verdikten sonra arkasını dönüp kıçüstü güvertesine doğru ilerledi. Ellerimle başımı tuttum. Aşağıda bir yerlerde demire vurulan bir çekicin sesi duyuluyordu. Hâlâ bir ucunda denizcilerin diğer ucunda bir askerin beklediği iskeleye yöneldim önce. Sonra geri

dönüp ayak uçlarıma basarak kıçüstü güvertesine çıktım, ahşap duvarın ardında Marion'ın uyumakta olduğu muhtemel yeri görebilirim belki diye küpeşteye yaslandım. Kısa bir süre sonra, Sör Henry”nin güvertede bana doğru ilerlemekte olduğunu fark ettim.

"Sör Henry!"

"Ne berbat bir şeydi o öyle! Her şey yolunda mı şimdi?"

"Sör Henry, sizinle konuşmalıyım!"

"Yüce Tanrım! Bir Somerset'in bir FitzHenry”nin isteğini geri çevirdiğinin düşünülmesi en son isteyeceğim şeydir. Bu tarafa gelin, çocuğum... hayır, oradan değil, hay lanet olsun! Denize mi düşmek istiyorsunuz? Şuradan, iskeleden gelin!"

Tekrar merdivenlerden inip iskeleden geçerek *Alcyone*'a ulaştığımda, Sör Henry beni pupanın çıkışında bekliyordu.

"Pekala, sorunumuz küçük Marion”la ilgili, değil mi? Gerçekten de çekici bir kız, ama onunla mektuplaşmak istiyorsanız sevgili çocuğum, Leydi Somerset”ten izin almanız gerekiyor..."

"Hayır, Sör Henry, benim sorunum daha büyük..."

"Yüce tanrım! Yoksa o küçük arsız!..."

"Onun hiçbir kusuru yok ve olamaz, efendim. Sizden *Alcyone'da* seyahat etmeme izin vermenizi rica etmeye geldim."

"Tanrı aşkına! Siz aklınızı mı..."

"Ben Muhammet'im."

"Tanrı aşkına! Çok fazla içmişsiniz, evet, bunun başka bir nedeni olamaz!"

"Hayır, efendim! Ben sizinle birlikte gitmek..."

"Kariyeriniz ne olacak çocuğum, vaftiz babanız, anneniz, kahretsin neden böyle bir şey istiyorsunuz?"

"Ben..."

İyi ama neydim ben? Neredeydim ben?

"Benden istediğiniz her şeyi yapabilirim, çocuğum, fakat bu isteğiniz beni bile aşar!"

"Size yalvarıyorum, efendim!"

"Ah, tabii ya, neredeyse unutuyordum. Başınıza darbe almıştınız siz! Hadi şimdi gelin benimle!"

"İzin verin burada kalayım!"

"Biri bana yardım etsin!"

Charles Summers”la Cumbershum'ın nasıl ortaya çıktıklarını bile bilmiyorum. İskelenin başında bekleyen asker de onlara yardım etmiş olmalı. Açık seçik hatırladığım tek şey, beni resmen sürüklerlerken, yukarıda olanları duyduysa Marion'ın beni hayatta affetmeyeceğini düşündüğümdü... sonra birileri beni ranzama doğru itti, Wheeler giysilerimi ve iç çamaşırlarımı çıkardı. Ağrı kesicinin keskin kokusunu duydum.

Tasvir sanatında Colley”in doğuştan gelen yeteneğine sahip olmadığımdan, ondan sonra yaşadıklarımı anlatmama imkân yok gibi görünüyor. Hangi aşamada sayıklamaya başladığımı, hatta düşünmesi daha da tuhaf ve korkunç olanı, hangi olaylar sırasında aklım başımda sanırken hayaller gördüğümü bir türlü hatırlayamıyorum. Dediklerine göre doktoru yatağından kaldırmışlar, adamcağız gemimize gelip benim durumuma bakmış, ama ben buna dair hiçbir şey hatırlamıyordum tabii. Belki de *Alcyone?* da yediğimiz yemek ve ondan sonra olanlar da genç bir adamın ateşli bir hastalığın kucağında gördüğü hayallerden başka bir şey değildi. Ama hayır, durum öyle olamaz. Tüm o olayların gerçekten meydana geldiği ve benim de altı üstü arzulu bir delikanlı gibi davrandığım söylendi. Yani en azından karanlıkta diğer gemiye geçip Sör Henry'yle konuşuncaya dek. Ondan sonra, sanki bir fren çekilmiş gibi geçici olarak aklımı yitirmiştim. Gerçekten de hatırladığım -kavga değilse bile- beni sakinleştirmeye çalışan grupla bir itişmeydi. *Alcyone*'a acilen transfer edilmemin mutlak gerekliliğini umutsuzca açıklamaya çalışmıştım ve gerçekten de gerekliydi bu, ama bakıcılarım ya da gardiyanlarım bunu yaralı başımın neden olduğu başka bir delilik nöbeti saymışlardı. Daha sonra, giysilerimi çıkarırlarken söylemek istediğim şeyleri söyleyemediğimi, onun yerine saçmalayıp durduğumu fark ettim. Colley'in ranzasında yatıyordum, çünkü beni kamarama götürdüklerinde oranın boş olduğunu görmüşler ve tekrar alıp daha fazla tehlikeye atmadan o mutsuz adamın hatırasını hep taşıyacak olan o ranzanın üstüne bırakmışlardı. Dediklerine göre doktor sadece dinlenmem gerektiğini söylemiş, kafatasım çatlamamış olduğundan başka ilacı yokmuş benim derdimin. Böylece, ne onların ne de benim anlayabildiğimiz şeyler saçmalayarak ranzada yatıp kalmışım, ardından bir

şekilde ağzımdan içeri ağrı kesici dökmüşler ve ben de hemen melekler arasında neşeyle şarkı söylemeye başlamışım. Böyle sevinçle bir şarkı söyleyip bir ağlayarak en sonunda şu iyileştirici uyku dedikleri uykulardan birine dalmışım.

Kişinin kendi durumunu tam olarak kavrayabilmesine iyileşmek deniyorsa, daima hasta kalmayı tercih ederdim. Zaman zaman bilinçlilik haline doğru süzülüyor, sonra yeniden uzaklaşıyordum; ya da ne bileyim, ağrı kesicideki afyonun etkisiyle cennetin yedi kat üstüne çıkmam gerekirken, diyelim ki zaman zaman bilincime doğru düşüyor ya da süzülüyordum, ama bir türlü oraya ulaşamıyordum. Yüzler hatırlıyorum... tahmin edilebileceği gibi öncelikle Charles Summers, sonra Bayan Granham, Bayan Broclebank. Dediklerine göre şarkı söylesin diye Bayan Granham'a yalvarmışım. Ah, sayıklamanın küçültücülüğü! Bir hasta odasının alçaltıcı, mide bulandıncı zorunlulukları! Kamarada böylece rezil olduğum yetmiyormuş gibi tepeme bir de kendi ellerimle deli külahı geçirmiştim... gerçi eğer kabahat bende aranacaksa tek nedeni sersemlemiş olduğum için diğer yolcular uysalca savunmaya katılırken kafamı başaltına vurmamdı. Aklım başım-dayken de değilken de şahsıma ve kaderime karşı olan öfkem dinmemeli.

Bir ara bilincim yerine gelir gibi oldu. Nasıl gittiyse bir şekilde geri dönmek zorundaydı ne de olsa. Geminin başkıç vurduğunu hissedebiliyordum, başım yastığa bastırılıyor, sonra serbest kalıyordu. Ben uzanmış yatarken aynı şey binlerce kez tekrarlandı ve birdenbire buz gibi bir esintiye maruz kalmış gibi her şeyi anlayıverdim - hareket halindeydik, rüzgar çıkmıştı ve seyir halindeydik. Artık ayna gibi bir denizde pineklemiyor, yükselip alçalan azgın dalgalan yararak ilerliyorduk. Bir ara naralar attığımı hatırlıyorum. Ranzamdan aşağı yuvarlandım, sürüklene sürüklene kapıya ulaşıp açtım ve sular içindeki koridora, oradan da güverteye çıktım, önce merdivenleri sonra da en yakın çarmığı tırmandım ve avazım çıktığı kadar bağırarak akıldışı, saçma sapan sözler söyledim.

Evet. Bunu iyi hatırlıyorum; evet, daha sonra bu anları tüm gülünçlükleriyle bir araya getirdim. Gemi dalgalı bir denizde sert bir rüzgar altında olabildiğince hızlı ilerliyor. Tüm bu rüzgara rağmen tam yol gidemiyor çünkü direklerin gövdeleri bunun için yeterli değil. Güvertede çok az insan var, Tanrıya şükür. Ama sonra yorgun görünüşlü bir

delikanlı, saçları darmadağınık ve sakalları uzamış bir halde kıç kasarasının altından çıkıyor, tam karşısından gelen rüzgarın vücuduna yapıştırdığı geceliği sayesinde vücudunun hatlarmı görmek hiç zor değil! Çarmıklara tırmanıyor, halatlara sıkı sıkı tutunarak bomboş ufka gözlerini dikip bağırmaya başlıyor:

"Geri dönün! Geri dönün!"

Beni aşağı indirdiler. Dediklerine göre direniş göstermemiş, bir ceset gibi taşındığım ve bir kez daha Colley'in ranzasının yatağına yatırıldığım sırada itiraz etmemiştim. Summers'ın nasıl anahtarı kilitten çıkardığını ve öbür tarafa koyduğunu gördüğümü hatırlıyorum. Ondan sonra, bir süre için, beni ziyarete gelen herkes içeri girerken kapının kilidini açtı, çıkarken de kapıyı arkasından kilitledi. Artık bir akıl hastası ve bir mahkum konumuna düşmüştüm. Summers ilk defa beni yalnız bıraktığında nasıl ranzama yıkılıp ağlamaya başladığımı da hatırlıyorum.

(10)

Kimse sonsuza dek ağlayamaz. Bir zaman sonra bütün zihnimi kaplayan keder, geminin hareketinin artık eskisi gibi olmadığı duygusuyla, önce yavaş yavaş karışmaya başladı, sonra tamamen yutuldu. Artık geminin başkıç vurması daha rahatsız edici ve sarsıntılıydı, kimi zaman bildik hırçınlığım aşıp ateşli bir öfkeye kapılıyor gibiydi eski teknemiz. Bunun nedenini kavrayamayacak ve onunla savaşamayacak kadar zayıf olduğumdan, batmakta olan bir gemide terk edilmiş halde ateşler içinde yattığım duygusuyla çocukça bir telaşa kapıldım. Sonunda bir gün, Tanrı yardımcım olsun, Charles Summers'a seslendikten sonra, onun yerine kapıda beliren Wheeler'ın suratına doğru tüm gücümle bağırdım.

"Bay Summers'ı görmeliyim! Getir onu!"

Gemi tüm gayretiyle beni ranzamdan savurmaya çalışırken dişimi tırnağıma takıp dayandım. Uzun bir bekleyişin ardından Charles göründü. Kapının eşiğinde durmuş, bir yandan kapıyı açık tutmaya çalışıyor bir yandan da kızgın kızgın bana bakıyordu.

"Yine mi? Bu sefer ne oldu, Edmund?"

Konuşmasının başında "yine mi?" diye yakınması beni aniden sakinleştirmişti.

"Kusura bakma. Galiba bir süredir kendimde değilim."

"Gidebilirsin, Wheeler! Bay Talbot'la konuşuyorum. Bana bak, Edmund, ben bu geminin kocasıyım..."

"Nesisin?"

"Hayal edebileceğinden çok daha fazla şeyden sorumluyum. Ne kadar iyi niyetli olursam olayım, sana çok kısa bir zaman ayırmak zorundayım. Şimdi söyle ne istiyorsun?"

"Geminin başkıç vurması beni öldürüyor."

"Tanrı aşkına, sen hâlâ iyileşememişsin. İyi dinle beni. Hatırlarsan, yaralanmıştın. *Alcyone'un* doktoru beyin sarsıntısı geçirdiğini söyledi. Bol bol uyumanı ve dinlenmeni tavsiye etti."

"Gemi böyle sallanıp dururken ne uyuyabilirim, ne de dinlenebilirim."

"Bu hareketi engelleme imkanımız yok. Eğer açıklarsam kendini daha iyi hisseder misin?"

"Batmakta olmadığımızı bilmek beni biraz rahatlatır en azından."

Bir an için duraksadı, sonra gülmeye başladı.

"Tamam o zaman... bir saatin nasıl çalıştığım bilir misin?"

"Sen beni ne sanıyorsun? Saatçiye mi benziyorum? Cep saatimi kurmayı çok iyi bilirim, bu da bana yetiyor."

"İşte. Eski Edmund geri dönmeye başladı."

Başka şeyler de söylemek için ağzım açtı, ama biraz uzağımızdaki kamaralardan birinden gelen çığlıklar onu engelledi. Pike'ın çocuklarının sesine benziyordu, basit bir çekişme histeriye dönüşmüştü herhalde. Charles çığlıkları duymazdan gelip yeniden konuşmaya başladı.

"Gemi bir sarkaçtır. Sarkaç ne kadar kısa olursa salımmı da o kadar hızlı olur. Babafingo çubuklarımız gitti, bu da sarkacımızın kısaldığı ve salımınımızın daha hızlı olduğu anlamına geliyor. Direklerini tamamen yitiren bir gemi o kadar hızlı başkıç vurur ki içinde yaşamak mümkün olmaz, insanlar sağa sola savrulur, gittikçe daha hasta ve yorgun olurlar. Bu yüzden kaybolup giden gemiler olduğunu duymuştum."

"Ama bizim gemide böyle bir şey olmaz!"

"Tabii ki olmaz. Bizdeki salınımın etkisi en fazla yolcuların kendilerini biraz rahatsız hissetmeleri olabilir. Bu yüzden onları avutmak için elimizden geleni yapmalıyız. Beyefendilerden bazıları salonda toplanmış durumdalar. Herhalde aralarına katılmandan memnun olurlar."

Zorlukla ranzamda doğruldum.

"Lütfen özürlerimi kabul edin, Bay Summers. Hemen kendimi toplayacağım ve diğer beyefendilerle hammefendileri neşelendirmek için elimden geleni yapacağım."

Charles tatlı tatlı güldü.

"Umutsuzluğun uçurumlarından on saniyede soylu kararlara! Düşündüğümden daha değişken bir karaktere sahipsin.

"Yok canım, ne alâkası var."

"Tamam. Beyefendiler seni görmekten memnun olacaktır, fakat sen de hanımefendiler gibi burada kalsan daha iyi olur."

"Ranzamda yatıp durmaktan sıkıldım zaten."

Charles kapının dışındaki kilide takılı olan anahtarı çıkarıp iç tarafa taktı.

"Ne yaparsan yap, çok dikkatli olmalısın, Edmund. Unutma bir elinle kendini kollayacaksın bir elinle gemiyi! Aslında senin her iki elinle de kendini kollaman gerek... zaten başına gereğinden çok darbe aldın."

Böyle söyledikten sonra çekilip gitti.

Olabildiğince dikkatli bir şekilde ranzamdan çıkıp aynada yüzümü inceledim. Manzara korkunçtu. İyice uzamış sakallarım yetmiyormuş gibi yüzüm de öylesine incelmişti ki bütün kemiklerim ortaya çıkmıştı. Parmaklarımı fırlak elmacık kemiklerimin üstünde gezdirdim, hâlâ kalkık ama artık incecik burnuma dokundum, alnıma dökülmüş saçları düzelttim. Bir kafatasının böyle küçülebileceğine hayatta inanmazdım!

Wheeled"a seslendiğimde hemen içeri girdi, anlaşılan hemen kapının önünde bekliyordu. Giyinmeme yardım ettikten sonra beni tıraş etmeyi önerdiyse de kabul etmeyerek kendim tıraş oldum, ama tıraş olmaya başladığımda ılık olan bir tas su, bitirdiğimde buz gibi olmuştu. Yine de tıraşı kazasız belasız bitirmeyi başardım, sadece sol yanağıma küçük bir kesik atmıştım, ama geminin hareketi düşünülürse bu da gayet dikkate değer bir başarıydı. Ben tıraş olurken Wheeler sürekli yanı başımda dikilip seyretti. Özürler dileyerek bir öneride bulunmak durumunda olduğunu belirttikten sonra, zeminde çok fazla su olduğundan kauçuk çizmelerimi giymemin yerinde olacağım söyledi. Böylece kamaramdan çıktım, bacaklarımı iyice iki yana açarak, bir elim yolcu kamaralarının dışına yerleştirilmiş tırabzana kenetlenmiş halde ilerlemeye başladım. Gemi beni bir o yana bir bu yana savuruyor, sular koridorun esmerleşmiş ahşabının üstünde dalgalar halinde gidip geliyordu. Hareket etmemi zorlaştıran şeyin sadece güçsüzlüğüm olmadığım anladım. Daha önce sadece usandırıcı olan hareket, şimdi dayanılmaz bir hal almıştı.

Aralarında her ne konuşuyorlarsa, ben görününce hepsi sessizliğe gömüldü. Kıç penceresinin hemen akındaki uzun masanın bir ucuna

oturmuşlardı. Avukat katibi Bay Bowles en sonda oturuyordu. Genç subay Oldmeadow onun soluna geçmişti ve hemen onun yanında da Bay Prettiman oturmuştu. Bay Pike onların karşısındaydı. Geminin burnu kalkınca bir koşuda onların yanına vardım ve Bay Pike'ın hemen yanına çöküverdim. Oldmeadow yüzünü göğe kaldırıp gözlerini indirerek beni tepeden tırnağa süzdü. Başını bu şekilde arkaya devirmesinin nedeni kibir değildi. Onun rütbesindeki subayların giymek durumunda kaldığı acayip görünüşlü miğfer yüzünden başı öyle bir eğim almış ve o da buna alışmıştı. Aslında dünyadaki insanların en uysalı, en barışçılıydı.

"Umarım kendinizi daha iyi hissediyorsunuzdur, Bay Talbot. Bize katılmanız çok iyi oldu."

"Artık tamamen iyileştim, teşekkürler."

Bu bir yalandı, ama beyaz bir yalan sayılırdı. Yine de yutmadılar, Bay Bowles bana bakarak başını iki yana salladı.

"Hiç de iyileşmiş gibi durmuyorsunuz, Bay Talbot. Ama gerçekte hepimiz bu durumdan etkileniyoruz."

"Hmm, geminin hareketi mi, yok canım! Hayli eğlenceli geliyor bana."

"Bana pek öyle gelmiyor. Kadınlara ve çocuklara da pek öyle gelmiyor..."

Onun sözlerini desteklemek istercesine, büyük kıç penceresinde görünen ufuk çizgisi bir yana doğru hızla eğildi ve aşağıda kayboldu. Ayaklarımızın altındaki ıslak güverte bizi kaldırdı, sonra da düşerken havada asılı bıraktı. Alnımda ter damlacıklarının birikmeye başladığım hissettim.

"Bana kalırsa, beyler..."

Fakat bu türden maskaralıklara karnı tok gibi görünen Bowles konuşmaya devam ediyordu.

"Artık burada olduğunuza göre, bir an önce işbirliğine gitsek iyi olur. Hareketimiz..."

"Sadece yelkenlerimizin kısalmış olmasından kaynaklanıyor, beyler. Bir sarkaç... işte tam bir..."

Bowles sözümü kesmek için elini kaldırdı.

"O hareketten bahsetmiyoruz, Bay Talbot. Komitenin hareketinin nasıl olacağım tartışıyoruz burada."

"Çocuklarımın durumu göz önüne alınmalı, Bay Talbot. Bayan Pike da hiç iyi durumda değil. Ama küçük çocuklarım, benim Phoebe'm, Arabella'm..."

Kendimi elden geldiğince topladım ve inandırıcı olacağım umduğum bir kahkaha attım.

"Evet beyler, beni gerçekten şaşırttınız! İngiltere dalgaları da yönetir derler, bunu herkes bilir, ama..."

"Biz bir çare bulunabileceğini düşünüyoruz."

"Nasıl? İçinde bulunduğumuz koşullarda kaçınılmaz olan bir soruna çare bulunabileceğim hiç sanmıyorum. Zavallı Dryden'in bir zamanlar tasarladığı gibi bir şey mi var aklınızda yoksa? Onun şu *Annus Mirabilis*'inde Hollanda donanmasıyla savaşırken direkler isabet alıp devrildiğinde gemicilerin 'daha uzunlarını dikmelerini' tasvir edişini hatırlıyorum da."

"Bay Talbot..."

"Ayrıca şunu da belirteyim ki, o sırada denize adımını atmamış genç bir adam olmama rağmen bu tasvir bana hayli saçma görünmüştü! Hiç sanmıyorum böyle..."

Bay Prettiman sesini yükseltti:

"Bay Bowles bu toplantının başkanı seçilmiş bulunuyor, beyefendi! Onun yerine geçmek istemiyorsanız lütfen sözü kendisine bırakır mısınız?"

"izninizle, Bay Prettiman. Bay Talbot bunun basit bir sohbet toplantısından başka bir şey olmadığını düşünmekte pek kabahatli sayılmaz. Bakın Bay Talbot. Kendi başımıza geçici bir komite oluşturduk ve bir takım kararlar aldık. Bir şekilde kaptanın dikkatine sunmak istediğimiz, fikirlerimiz olmasa bile -nitekim buna hakkımız olup olmadığını bilmiyoruz- derin hislerimiz var. Bazı başlıkları şu kağıda sıraladık. Bir. Geminin şu anki eksik donanımıyla rüzgara karşı ilerleme çabasından doğan hareketin daha fazla devam etmesi sağlık açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır... özellikle de kadınlar ve çocuklar söz konusu olduğunda, iki. Rotanın değiştirilmesi ve geminin tamir edilip yolcuların da iyileştirilebileceği bir Güney Amerika limanına gidilmesiyle bu sorunun kısmen çözüleceğini düşünmekteyiz."

Başımı iki yana salladım.

"Rotanın değişmesi gerekseydi subaylar bunu yapardı zaten."

Oldmeadow subayların gülmeye çalışırken yaptığı gibi çenesini yakasının içine gömerek gakladı.

"Tanrı aşkına, hayır, Talbot. Belki gemiyi ve baş taraftaki gemicileri önemserler, ama biz umurlarında bile değiliz... özellikle de Kara Kuvvetleri hiçbir değer taşımaz onlar için!"

"Yolculuk yaparak geçireceğimiz zamam boşu boşuna uzatmış olacağız."

"Küçük Phoebe, Arabella..."

Bowles tekrar elini kaldırdı.

"Bir dakika, Bay Pike. Sizin de bize katılacağınızı ummuştuk, Bay Talbot. Sanıyorum bunu size resmen sormam gerekiyor."

"Affedersiniz ama anlayamadım, efendim."

"Sözlerimi yanlış yorumlamanızı istemem. Bu durumda kararı ne sizin ne benim verebileceğimizi, bunu yapacak tek kişinin kaptan olduğunu söylemeye çalışıyorum. Şu an için tek yapmak istediğimiz kaptanı dileklerimizden haberdar etmek. Aslını isterseniz, yokluğunuzda sizi... nasıl desem... elini taşın altına koyacak kişi olarak seçtiğimizi de itiraf etmeliyim.”

“Hay lanet!”

“Bunu sizden daha iyi yapacak kimse yok, Bay Talbot... bunu hepimiz biliyoruz. Zavallı minik Phoebe'yi kucağınıza alıp yukarı götürebilir, önlüğünü kaldırıp isilik olmuş bacaklarını gösterebilirsiniz, buna hangi yürek dayanabilir, hem zaten karşı çıkarsa başınıza ne..."

“Bay Pike, Tanrı aşkına yapmayın!”

"Eğer bunun sizi küçülteceğini düşünüyorsanız ben kucağıma alır gelirim..."

"Bu kadar küstahlık yeter, Pike! Ben de bir çocuğu kucağıma alabilirim elbette! Tanrı adına bırakın biraz düşüneyim!"

Başımı terden sırılsıklam olmuş avuçlarımın arasına aldım. Midem bulanıyordu... inip çıkan ufkun ötesinde kalmış bir kıza aşıktım, kafam yarılıp açılmış gibiydi, hem içi hem de dışı ağrıyordu... yediklerim ağzıma kadar çıkmıştı bile.

Bowles yumuşak bir sesle konuşmaya başladı.

"Bu bir komplimandır, efendim. Kaderimiz sizin ellerinizde. Kaptanı etkileme ihtimali sizden fazla olan kimse yok gemide. Vaftiz babanız..."

Başımı iki yana salladım, ama bir şey söylemeden önce biraz daha düşündüm.

"Siz işe yanlış yerden başlıyorsunuz. Kaptana başvurmak yapacağınız en son iş olmalı. Şahsen ben de rotamızın değiştirilmesi gerektiğini düşünmüyorum. Çocuklar isilik olmaya yatkındır. Benim küçük kardeşlerim de... dayanmamız gerek... hedefimize ulaşıncaya kadar bu ıssız denizde hayatta kalmalıyız. Ama yine de hassas noktalara... Birinci subayla konuşup dileklerinizi kaptana iletmesini sağlamaya çalışacağım. Eğer bunu yapmazsa ya da kaptan onun söylediklerini reddederse, o zaman ben kendim gideceğim." Sonunda başımı ellerimin arasından çekip onlara doğru gözlerimi kırpıştırdım.

"Çok özenli hareket etmeliyiz. Bir savaş gemisinde yolcuların konumu... kaptanın yetkileri her şeyin üstünde olabilir. Kaptanın bizim moğolumuz olduğunu söylediğimde kimin aklına gelirdi köşe başında bizi böyle olayların beklediği? Görüşlerinizi birinci subaya ileteceğim. Hatta şu anda güvertedeyse... hemen yapacağım bunu."

Ayağa kalkıp eğildim. Sendeleyerek kapıya vardım ve sular içindeki koridorda biçimsizce koşturarak kamaramın kapısına ulaştım ve içeri girdiğim gibi ranzama yıkıldım. Önce salon kapısının dışında, sonra kamaramın kapısında beklemekte olduğundan kuşkulandığım Wheeler içeri girdiğinde... sanki rahatlığım için bana zincirlenmiş gibi sürekli çevremde bulunmaktan da zevk alıyordu galiba... Wheeler muşambalarımı üstüme giymeme yardımcı oldu. Yüzümü ekşiterek ona çıkmasını söylediğimde kamarayı temizlemek ve "elinden geldiğince" ranzayı düzeltmek için kalmak istediği cevabım verdi. Önce bu acayip şevkin kaynağım merak ettiysem de hemen ardından koltuğuma gömülüp kendimi toparlamakla meşgul olmaya başladım. En nihayetinde zorlukla bedenimi ayağa dikip kapıyı açtığımda suyu kamaralarımızdan uzak tutması gereken eşik tahtasının üstünden aşan sular içeri girdi. Tırabzanlara tutuna tutuna çukur güverteye, gün-ışığına çıktım. Rüzgar sol yandan geliyordu, yukarda kurşun rengi bir gök, çevrede kurşun rengi deniz, kirli beyaz köpükler vardı ve ben de son derece sıkıcı bir teknenin üstündeydim. Çukur güverteyi hayli tehlikeli bir yer haline getiren sahici dalgaların yanında koridordaki su solda sıfır kalıyordu. Her tarafa güvenlik halatları gerilmişti.

Onları görünce insanın aklına olur olmaz şeyler geliyordu, hatta bir ara bu halatların asıl işlevinin artık ıslak, yorgun bir sandığa dönüşmüş olan gemimizi bir arada tutmak olduğu duygusuna kapıldım. Bir gemicinin halatlardan birine tutunarak baş kasaraya doğru ilerlemeye çalıştığım gördüm. Dalga beline kadar çıkıp köpüklü sular baş kasara güvertesinden başına ve omuzlarına dökülürken bir eliyle halata tutunarak dayandı. Hareketin bir an için durmasını fırsat bilerek ben de geminin rüzgarüstü taratma doğru hızla ilerleyerek küpeştenin hemen altındaki bir armadora çeliğini yakaladım. Ağzımı ardına kadar açarak nemli havayı derin derin içime çektim ve böylece karnımdaki rahatsızlığı biraz olsun bastırabildim. Charles Summers geçen sefer zavallı Colley'e yardım etmek için konumumu ve zekamı kullanmamı istediği zamanki kadar huzursuz hissediyordum kendimi. Bir de başarırsam, geminin rotasını Güney Amerika sahillerine çevirmesi için kaptanı ikna edersem, Avustralya'ya varışımı geciktirmekten başka bir faydası olmayacaktı bana. Böylece içimde büyütmeye çalıştığım umutları tamamen yitirecektim... hani belki Ümit Burnunda bir gecikme... Onların gemisi gecikse hatta bir kaza sonucu o da armayı budatsa, hem de gabya çubuklarına kadar, sonra bizim tarafımızdan kurtarılsa... Bilinmeyen bir gelecekte değil kısa bir süre sonra Bayan Chumley'i bir kez daha görme şansı bulmanın umudu olmadan yaşayamazdım!

Avazım çıktığı kadar bağırarak küfürler ettim. Gemi sanki azabımı arttırmak ister gibi dev bir dalgaya çarparak ürkmüş bir at gibi şaha kalktı ve gergin yelkenlerine rağmen hiç hareket etmediği izlenimi vererek bir an öylece kaldı. Durumumuzu açıkça anlama çabasıyla çevreme bakındığımda, gördüklerim beni kaygılandırmadı dersem yalan olur.

Gemimizin böyle bir havayla karşılaştığına en son tanık olduğumda Manş Denizi'ndeydik. Sanki İngiltere'nin gözlerinin kendisi üzerinde olduğunu fark etmiş gibi, havanın ve denizin tüm sertliğine rağmen dostça bir yarışmadaymışçasına güle oynaya ilerliyordu. Ama sonra tavırları değişmişti. Yorulmaya başladığını, gittikçe ahırından uzaklaştığını bilen bir at misali sarsılmaya, yavaşlamaya başlamıştı. Artık iyice uyuşuklaşmıştı ve kamçının dokunuşuna... daha da iyisi, ahırdaki yemliğin kokusuna ihtiyacı vardı! Rüzgarın neredeyse arkamızdan esiyor olmasına rağmen neredeyse hiç ilerleyemiyordu. Dalgalar altından geçip gidiyordu -kimi zaman da üstünden aşıyormuş gibi görünüyordu- ama onun tek yaptığı şöyle bir yükselmek, sonra da aynı çukura düşmekti. Bir ara cesaretimi toplayıp

kendimi biraz yukarı çekerek küpeşteden aşağı baktım. Bu çabamın ödülünü de aşağıda köpükler arasında kımıldanan yeşil kılları görerek aldım, sanki şu efsanevi ve düşman kız kardeşler çevremizde yüzüyor, bizi geriye ve aşağıya doğru çekiyorlardı! Bu manzaranın ürperticiliğinden kurtulmama kalmadan kılları ve köpükleriyle bütün okyanus bana doğru yükseldi, üstümden aştı, beni soluksuz bıraktı ve bedenimi beraberinde götürmek için öyle bir çekti ki iki elimle armadora çeliğine tutunmasam gemiden düşüp sonsuza dek kaybolmam işten bile değildi.

Birisi kulağımın dibinde bağırıyordu.

"Burası yolculara göre bir yer değil! Hâlâ fırsatınız varken geri dönün! Haydi şimdi... koşun!"

Son derece otoriter bir sesti bu. Güverte kısa bir süre için düzleşip ardından diğer yöne doğru eğilirken, dört bir yandan dökülen suların içinden birlikte koştuk. Bir ara ayağım kaydı ve yanımda koşan adam kolumdan tutup beni kıç güvertesine çıkan merdivenlere doğru savurmasaydı firengi deliklerine kadar kayıp orada kemiklerimi kırmam işten bile değildi. Beni merdivenin tırabzanına yasladı, tutunduğumdan emin oluncaya kadar da bırakmadı.

"Neredeyse gidiyordunuz, efendim. Herhalde siz Bay Talbot'sınız."

Geniş kenarlı şapkasım çıkarıp olağandışı gürlükteki altın saçlarını savurdu. Benden daha ufak tefekti. Ama gemidekilerin büyük bir çoğunluğu için bu geçerliydi zaten. Bir serpinti salvosu bizi bir kez daha ıslatıp geçerken, adam başını kaldırıp neşeyle gülümsedi bana. Karşımdaki yüzde masmavi gözler, pembe yanaklar, narinliklerinden dolap havanın sertliğinden ve tropikal güneşin yakıcılığından korunmayı başarmış gibi duran kıpkırmızı dudaklar gördüm.

"Yardımınız için teşekkürler. Doğrusunu isterseniz henüz gücüm tam olarak yerine gelmedi. Ama bunu siz de fark etmişsinizdir. "

"Benêt, efendim. Subay Benêt, bir 'n' ile, ayrıca ikinci 'é'de vurgu var."

Boşta kalan elimi onunla tokalaşmak için nazikçe kaldırdım, ama o başını kaldırdı ve yüzündeki ifade birden öfkeye dönüştü. Geminin baş tarafının yukarılarındaki donanıma bakarken gözlerinden kıvılcımlar saçıyordu.

"Francis, seni dikkatsiz budala! Sırf başını derde sokmak için makara sapanından kayıp düşmeye kalktığım görürsem pişman ederim seni!" Sonra tekrar bana döndü. "Çocuktan beterler, sizin bilmediğiniz için yapacağınız

bir hatayı sırf dikkatsizliklerinden yapıp ölmeleri an meselesi. İzin verirseniz sizi kamaranıza kadar bırakayım... Hayır, hayır, hiç problem değil, Bay Talbot..."

"Fakat siz bu gemide görevlisiniz!"

Cevap yerine bakışlarını tekrar yukarı doğru kaldırdı.

"Bay Willis! Direk başına çıkma cezası yemiş olmanız yukarıdaki işlerden ve adamlardan sorumlu olmadığınız anlamına gelmiyor. Aman dikkat edin, bu sefer de gabya çubuğunu ve ana direği kaybetmeyin. Evet, Bay Talbot... koşun!"

Sonradan düşününce hayret ettim, ama o sırada bu adamın komutuyla birlikte tuhaf bir şevkle peşinden koştum, Kaptan Anderson olsa yaptıramazdı bana bunu. Daha da ötesi, koridordan içeri daldığımızda tüm bunların ne tuhaf bir şaka olduğunu düşünmeye başlamıştım!

"Gidebilirsin, Wheeler. Bay Benêt, lütfen oturun."

"Siz şu anda hastasınız, efendim. Ben bedenen hasta değilim, ama kafamın içinde olup bitenler başka bir hikaye tabu. Hüzünle doluyor yelkenlerim.

Ey güzeller güzeli kadın

Fevkalade bir namın ve endamın.

Önceki vardiyada biraz kafamda evirip çevirmiş, kafiyeyi başka türlü uydurmuştum. Hah, şimdi hatırladım. Şöyle bir şeydi.

Ey güzeller güzeli varlık, her dişiden tatlı

Fevkalade bir namın ve endamın vardı

Mısralar ağzımdan dökülüyordu sanki. Hepsi bir seferde toplanıp alt alta dizildi.

Ne de hayıflanmanın kederi

Mahcup bir tüy misali konabilir ruhuna

Şu tüy sözü çok iyi oturmuş, öyle değil mi?"

Acı verici bir şüphe duygusu sıkıştırmaya başladı yüreğimi.

"Siz *Alcyone'dansınız!'*

"Bu ıssız denizde, başka nereden olabilirim?"

Uzun mu uzun bir sürgün şimdi payıma düşen.

Bu aliterasyon sizce de uygun mu? Mutlaka tekrar görüşmeliyiz. Ama şu anda gidip birinci subayla bir toplantı yapmam gerekiyor."

Çevik hareketlerle kapıdan çıkıp kayboldu. Her zamanki gibi kapının dibinde bekleyen Wheeler'ı çağırdım. Muşambalarımı çıkarmama yardım etti.

"Gidebilirsin, Wheeler."

Altın renkli bukleleri olan bir delikanlı, güzel bir yüz ve Bayan Chumley'le aynı gemide geçen haftalar! Bir zamanlar şairlerin abarttığını düşündüğüm kederin pençesinde kıvranmaya başladım böylece."

(11)

Yan kamaralardan gelen olağandışı seslerle kendime geldim. Sesler yaklaştıkça yaklaştı ve nihayet benim kapım da çalındı. O zaman bu seslerin kaynağının, dizlerine bağladığı tuhaf deri parçalarıyla kamaramdan içeri dalan gemi marangozu Bay Gibbs olduğunu keşfettim.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim, efendim. Kalaslardaki yarıkları araştırmam gerekiyor da."

"Tanrı aşkına ne gerek var buna?"

Bay Gibbs sarı saçlarmı karıştırarak geğirdi. Neredeyse bir metre mesafeden nefesindeki içki kokusunu aldım.

"Aslını isterseniz, efendim -pardon!- dediklerine göre gemi biraz fazla sarsılıyormuş ve uzun zamandır denizde olduğundan zaten..."

"Ama eski bir çizme gibi dayanıyor, değil mi?"

Bay Gibbs, durumu kavramamdan memnun olmuş gibi görünüyordu.

"Kesinlikle öyle, efendim. Aslında hiçbir sorun yok. Yolculara! endişelenmesi tamamen yersiz. Böylesine kısacık bir zamandan beri denizde olan sizin gibi bir beyefendinin neyin ne olduğunu bilmesi gerçekten şaşırtıcı. Bay Broclebank'in kamarasında çalıştığım sırada ne yaptığımı zerre kadar anlamadı, ama yine de zahmetlerime karşılık bana biraz içki ikram etti..."

Burada susup konyak şişesine bir göz attı, ama hiçbir harekette bulunmadım. Bu yüzden eğilip ranzamın altındaki çekmeceleri çıkarmaya koyuldu, fakat ufacık kamarada bunu yapması hiç de kolay değildi.

"Sen ne yaptığını sanıyorsun, Gibbs? Dur, yavaş ol! Gömleklerime dikkat et!"

"Merak etmeyin, giysilerinizi kirletmem efendim, ama elimi birazcık şuraya... ah!"

"Sen oradan duyabiliyor musun beni?"

"Elimi biraz daha içeri sokup aralıkları bulmam..."

Konuşması birden bire çığlığa dönüştü. Hızla geri çekildi, parmaklarım ağzına sokup emmeye ve iki yana sallanarak inlemeye başladı.

"Ne yaptın Gibbs, söylesene?"

Sallanmaya ve inlemeye devam etti, sağlam eliyle de parmaklarım ağzının içinde tutmaya çalışıyordu.

"Konyak!"

"Çok gerekliyse alabilirsin. Yüce Tanrım, benzin attı birden!"

Hacıyatmazımı kullanma inceliğine hiç zahmet etmedi Şişeyi lavabonun üstünde bulunan raftaki deliğinden aldı, mantarı dişleriyle çıkardıktan sonra kafasına dikti. Herhalde nefes almadan şişenin dörtte birini içmiştir.

"Böyle giderse körkütük sarhoş olacaksın!"

Şişeyi tekrar deliğine yerleştirdi, parmaklarını şöyle bir çıtlattıktan sonra üstlerine üfledi.

"Bunca yıldan sonra çıraklar gibi elimi kaptırdım! Evet, sizin dediğiniz gibi dayanıyor. Kimileri içinde bulunduğumuz duruma böyle diyor, efendim, kimileri de başka şeyler diyebilir, ama bunun bir önemi yok, değil mi?"

"Tehlike var mı?"

"Dayanıyor işte. Armayı budatmak ona pek yaramadı, doğrusunu isterseniz. Ama evet, dayanıyor. Aslında bu geminin gövdesinde neler olup bittiğini söylemek istemiyorum... gerçi bir adam bu geminin her kalasına bir çivi çakmışsa ve dişisini kovalayan köpek gibi kalaslara burnunu dayayıp durumu anlamaya çalışıyorsa, aklından geçirdiği şeylerin ne olduğu..."

"Ne gibi?"

"Eh, işte bu adam kendi karısından daha iyi tanıyorsa ve her türlü ayrıntısını planları çizen heriflerden çok daha iyi biliyorsa... her kalasını, her çivisini..."

"Bizim gemi ha?"

Bay Gibbs yere çömelip topuklarının üstüne oturdu.

"Elbette bizim gemi. Bunca zamandan sonra birkaç kadeh içtik diye bilmiyor değiliz ya."

"Tehlikede miyiz, değil miyiz?"

Bay Gibbs gözlerini kaldırıp beni baştan aşağı süzdü, sanki büyük bir çaba harcıyormuş gibi ağır ağır kaşlarını çattı. Kısacık saman sarısı saçlarını bir kez daha kanştırdıktan sonra biraz kendine gelir gibi oldu. Yüzü aydınlandı, hatta gülümsedi. Fakat bu gülümseme pek de inandıncı gelmedi bana.

'Tehlike mi, Bay Talbot? Endişelenmenize hiç gerek yok! Kılığına bakıldığında hemen dağılıverecekmiş izlenimi veren gemiler bilirim ben, limana vardıklarında parçalanıp satılacakmış gibi dururlar. Ama asıl böyle gemiler..."

Bir an durup tekrar parmaklarım emdi.

"Hadi be adam. Anlatsana!"

Bay Gibbs benim bulunduğum yöne doğru gülümsedi, ama ne gülümseme!"

"Tamamen kuru tahtadır, efendim. Gemide tek bir tahta parçası yoktur ki, gemideki herhangi bir kişiden daha genç olsun, tabu Martin Davies'ı saymıyorum, zavallı baş belası. Asıl tehlike başkadır, efendim, karıştığı zaman kötüdür... yani kuruyla yaş karıştı mıydı... Ben daha şu kadarcıkken bir dirsekten sürgün çıktığım görmüştüm... büyük ihtimalle ölüydü, ama o yaşta nereden bileyim ben bunu? Bizim takatukacıya bunu söyledim, ama kulağımı bir güzel kıvırmaktan başka hiçbir şey yapmadı."

Neredeyse boşalmış konyak şişesine dalıp gitti bir süre.

"Daha fazla içmenizi hiç tavsiye etmem, Bay Gibbs."

"Peki öyle olsun. Daha ufacık bir velettim, ama o sürgün hakkında bir sürü kabus gördüm. Bir keresinde bağıra çağıra uyandım ve hamağımdan düştüm, karanlıkta el yordamıyla takatukacıyı buldum -adı Gilbert'tı, ama ben ona Bay Gilbert demek zorundaydım- ama etraf çok karanlıktı ve hamağının altından dürterek uyandırıverdim onu. "Ne var be?' diye bağırdı. 'Bay Gilbert' diye bağırdım 'o sürgün var ya, dallanıp budaklanıyor!' Hamağından eğilip bükmek için kulağımı aradı, ama bulamadı. 'Ben şimdi sana dalı budağı gösteririm, bücür seni' dedi. 'Ama bu hiç hoşuma gitmedi' dedim, 'yapraklanıyor bu kahrolası.' Bu sefer kulağımı yakalayıp öyle

bir büktü ki dünyam şaştı. 'Demek yapraklanıyor ha?' dedi. 'Çiçek açtığı zaman gel beni uyandır.'"

Bay Gibbs bu anısının belleğine gelmesiyle eski güzel günlere dalmış mutlu mutlu gülümsüyordu.

"Bir zamanlar bir gemi varmış, Bay Gibbs, bu gemide o kadar çok ağaç varmış ki yapraklardan geminin gövdesi görülmezmiş."

"Galiba şaka yapıyorsunuz, efendim.”

“Bu geminin direğinde bir asma varmış ki ondan yapılan şarapla herkes sarhoş olmuş.

“Sarhoş olmalarına pek şaşırmadım, efendim. Hangi limandan çıkmış dediniz?

"Yunan gemisiymiş galiba. Mitolojik bir gemi."

"Çok fazla yaş tahta kullandılarsa başlarına bunun gelmesine hiç şaşırmam, dediğim gibi, ama bildiğim kadarıyla oralarda pek içki içmezlermiş! Şimdi kusura bakmazsanız..." Adam şişeden bir yudum daha aldı.

"Bay Gibbs, bakın gerçekten olmuyor böyle!"

"Sadece bir yudum, efendim. İçki gerçekten başıma vurursa çalışamam zaten! Aha! İşte geliyor!"

Halen topuklarının üstünde, gözlerini kapayıp geminin hareketinin ters yönüne doğru vücudunu eğdi. Bir süre sessiz kaldı ve ben de yeni oluşan merakımı bir şekilde gidermeye karar verdim.

"Bay Benêt çok cana yakın bir beyefendiye benziyor. Herhalde bayanlara karşı da epeyce cana yakın davranıyordun"

"Herkese karşı cana yakın davranıyor efendim, hem de zengin çocuğu olmasına rağmen. Eğlence için birkaç satır şiir yazmıştı, ama o kadar derinlikli ve hisliydi ki tek bir kelimesini dahi anlamadım. Bu konyak hakikaten sertmiş, efendim. Burada olanları birinci subaya anlatmazsanız çok sevinirim. Evet, Bay Benêt çok cana yakın bir adam, aslında Burun'un diğer tarafında on beş deniz mili hızla seyrediyor olması gerekirdi, tabii kaptanın karısına karşı o kadar cana yakın olmasaydı!"

"Yok canım... neler söylüyorsun sen?"

"Yine çenemi tutamadım işte. Bir türlü tutturamıyorum şunun ayarını. Herkes biliyor, ama onun bir subay olduğunu göz önüne alarak fısıltıyla konuşuyorlar. Kaptan onları yakalamış meğerse, Benêt dizlerinin üstündeymiş ve Leydi de pek onu tersliyormuş gibi görünmüyormuş."

"Leydi Somerset! Ben de düşünmüştüm ki... ama bu nasıl olur?"

Bay Gibbs bir hamlede ayağa kalktı. Yazı masası olarak kullandığım kapağa doğru sendeledi. Az önce solgun olan yüzü şimdi kıpkırmızı kesilmiş ve ter içinde kalmıştı. Saman sarısı saçları da bu görüntüyle birleşince, içindeki alkolün alev aldığı izlenimini uyandırıyordu insanda. Elini alnına götürerek selam verme biçiminin bir subaya yakıştığını hiç sanmıyorum, astsubay olması da bunu hiçbir şekilde değiştirmiyor. Bir daha sallandı, kapıyı açtı ve geminin o anki hareketi dolayısıyla *yokuş aşağı* kapıdan çıkıp gitti. Ardından geri dönerek yandaki kamaranın kapısını çaldı ve böylece çıkardığı sesler ağır ağır uzaklaştı. Kamaralarımızı birbirinden ayıran kontrplağın üstündeki desenlerden biri olduğundan şüphelendiğim Wheeler onun açık bıraktığı kapıyı kapattı, sonra tekrar açarak çekmeceleri yerine koymasına müsaade edip edemeyeceğimi sordu. Gördüğü kadarıyla kamarada hareket edecek yer kalmamıştı.

"Wheeler. *Alcyone*'daki sarsıntı hanımlar için dayanılmaz olmalı."

"Haklısınız, efendim. Buna hayır diyemem."

"Bayan... Bayan Chumley yolculuğun başından beri ranzasından kalkamamıştır herhalde."

Wheeler bu kez cevap vermedi. Bu türden sözleri bir uşağa söylemenin uygunsuzluğu beni rahatsız etmeye başlamıştı. Ama yine de bir kez daha denedim.

"Bay Benêt..."

Sözcükler boğazıma düğümlenip kaldı. Benim için aynı anda hem zevk hem de ıstırap kaynağı olan bu konuyu gündeme getirmemin hiçbir yolu yoktu! Yine de birileri olmalıydı hislerimi itiraf edebileceğim -o anda "itiraf etmek" doğru bir tanım gibi göründü. Aşık olduğumu ve o Sevgili Nesne'yle doğrudan konuşma şansım olmadığından, onun hakkında konuşmak için yanıp tutuştuğumu itiraf edebilmeliydim!

"Wheeler..."

Adam uysalca çenemin altında bir yerlere bakıyordu. Sonra gözlerini kaldırdı ve bir insan yüzü onun için çok yeni bir şeymiş gibi kah yüzümün sağ tarafını kah sol tarafım incelemeye başladı.

"Pekala Wheeler. Gidebilirsin."

Adam birkaç saniye daha yüzüme bakmayı sürdürdü, ardından hafif bir irkilmeyle kendine geldi.

"Peki efendim. Sağ olun efendim."

"Bir şey daha var, Wheeler. Sen çok şanslı bir adamsın. Herhalde şansın milyonda birdi ancak! Bunun için Tanrıya dua etmelisin."

Adam olağandışı bir şekilde tepeden tırnağa sarsıldı. Sonra başını eğdi, bir daha bana bakmaktan kaçınarak dışarı çıktı ve kapıyı ardından kapattı. Gerçekten de bu adamı sırdaş edinmenin bir yolu yoktu... öte yandan, pek çok konuda son derece anlayışlı olan Charles Summers'ın da aşk meselelerinde pek anlayışlı olduğunu sanmıyordum. Ya Bay Benêt ya da hiç kimse... Bay Benêt kesinlikle tanıyordu Bayan Chumley'i... öte yandan, âşıktı... bir yandan da onun görüşleri...

Peki alt güvertenin neresinde bulacaktım onu?

Deverel! Gönülsüzlüğü ve nefreti hiç saymasak bile hastalığın ve aşkın tamamen zihnimden uzaklaştırdığı eski dost! Deverel zincire vurulmuştu! Ona bakmak için aşağıya inecek ve güya tesadüf eseri Bay Benêt ve Charles Summers'la karşılaşacaktım. Hazır kimsecikler yokken onlara sadece komitenin talebini değil bu talep hakkındaki fikirlerimi de iletecektim. Düşüncesizlik ettiğim, yardıma ihtiyacı olan bir dostumu unuttuğum için kendi kendime kızdım. Ancak yaralanmam ve daha sonraki beyin sarsıntısı bahane olabilirdi böyle bir ihmalkarlığa. Neyse, bir süre sonra Benét'i Charles'tan uzaklaştırır ve konuyu yavaş yavaş *Alcyone*'a ve oradaki bayanlara getirebilirdim!

Merdivenlerden sendeleye sendeleye inerken bir yandan da söyleyeceklerimi tekrarlıyordum kendi kendime. Bu yoldan aşağı bir önceki inişimin sebebi, itiraf etmesi pek kolay değil ama, şehvetten başka bir şey değildi. Şimdi bu gölgeler içinde alçalıp yükselen, gıcırtılı, her yarımdan şıp şıp sular damlayan yere doğru ilerlerken, önceki inişimle bu inişim arasındaki farkı çok iyi gördüm. Altına girdiğim işin büyüklüğünü hissettim. Aklıselim olmanın, kurnaz ve daima uyanık bir zekaya sahip

olmanın cezası, ilk ve son tutkumuzu çok geç fark etmemiz ve beklenmedik olduğundan dolayı çok daha güçlü hissetmemizdir.

Aşağıdaki kamaraların en aydınlığı olan asteğmen kamarasına girerken hayal etmeye çalışın beni. Bir gemide rahatına en düşkün kimseler astsubaylardır ve bunu doğrularcasına kamarada, yolcu kamaralarının tümünden daha fazla ışık kullanılıyordu. Başaltında en az üç fenerin sallandığı dikkatimi çekti. Bu üç fener -gemicilerin don yağıyla doldurduğu kesik şişelerden değil pirinçten yapılmış ağır fenerlerden bahsediyorum- öyle bir sallanıyordu ki, herhalde bir gemi dışında böyle bir hareketin görülebileceği tek yer bir bale salonudur. Fenerlerin hepsi aynı anda ve aynı açıyla sallanıyordu. Daha doğrusu -bunu tarif etmek çok zor, Colley'in edebi gücüne ihtiyacım var- sallanıyormuş gibi görünüyorlardı. Aslında gemiydi sallanan, kirişlere asılı duran fenerler ise sabit duruyorlardı. Çok tuhaf ve mide bulandırıcı bir manzaraydı bu. Başka yöne bakmaya çalıştığımda, tüm bu parlak ışıklara rağmen asteğmen kamarasının köşeleri çok karanlık göründü bana. Fenerler bu garip danslarına devam ederken gölgeler kımıldıyor, biçim değiştiriyordu. Kapıya yaklaştığımda fenerler pirinç kıçlarını bana döndüler, sonra öbür yana salınıp gözlerimi kamaştırdılar, birkaç saniye sonra tekrar bana doğru salındılar. İnsanın aklım oynatmasına yeter de artardı bu yan yana dizilmiş dans eden fenerler. Düşüncelerimi toparlamakta ve ağzımın içindeki pis tadı unutmakta epeyce zorlandım.

Bay Gibbs ortalıkta görünmüyordu. Fakat yere sabitlenmiş bir masanın arkasında topçumuz Bay Askew ve yaşlı asteğmen Bay Davies yan yana oturuyorlardı. Bay Davies damarları çıkmış buruş buruş ellerini masanın üstüne koymuştu. Ağzı hafifçe açık, boşluğa bakıyordu. Sanki sabit olmayan sabit fenerlerin ortalığı bir ışıtıp bir karartması (kocaman kamaranın her tarafında dev gölgeler bu salınıma uygun olarak oynaşıp duruyordu) onu susturmuş, hipnotize etmişti - kafası boşalmış, belki de hiç gelmeyecek bir emri bekliyor gibiydi.

Bay Askew yüzünü ekşiterek bana baktı. Önünde bir bardak vardı. Beni gördüğüne hiç de sevinmiş gibi görünmüyordu.

"Sizin burada ne işiniz var, efendim? Zaten yattı artık."

Başıyla nispeten karanlık bir köşeyi işaret etti. İki ucundan başaltına bağlanmış salyangoz kabuğu benzeri bir nesneyi seçer gibi oldum.

"Bay Deverel..."

"Oradaki kişi George Gibbs'dir, Bay Talbot. Sallana sallana aşağı inip sizin ona konyak içirdiğinizi ve bünyesinin buna hiç alışkın olmadığını söyledi. Rom payını kafasına diktikten sonra bir anda sızdığı için hamağını ben hazırladım ve onu yatırdım. Öğlene kadar uyanırsa benim adım Askew değil."

"Ben Yüzbaşı Deverel'la görüşmek istemiştim."

Bay Askew dikkatle beni incelemeye başladı. Sonra bardağını masaya koyup kısa bir kilden pipo çıkardı. Masanın altında bir şeyler aranmaya devam etti.

"Martin! Ne yaptın benim çubuğumu

Bay Davies'ı dürttü, ama adamcağız hafifçe sarsılmak dışında hiçbir tepki vermedi. Bay Askew, sağ elini asteğmenin sol cebine soktu.

"Hay hırsızların yüz karası seni!"

Adamın cebinden yelken bezine sarılmış uzun bir nesne çıkardı ve ucundan bir dilim kesti. Kestiği dilimi biraz ezip pipoya doldurduktan sonra masanın üstündeki kutudan bir kibrit alıp tütünü yaktı. Ardından öyle berbat kokulu bir duman üfledi ki ister istemez öğürdüm. Bir anda hâlâ kapıda durduğumu, ellerimi kapının iki yanına dayamış olduğumu fark ettim, bu şekilde salak gibi görünüyor olmalıydım.

"Lütfen bana Yüzbaşı Deverel'ın nerede olduğunu söyleyin, Bay Askew. Ondan sonra buradan gideceğim, çünkü pek hoş karşılanmadığımı görüyorum."

Bay Askew bir şey söylemeden ağzından burnundan dumanlar savurmaya devam etti. Işıklar ve gölgeler, fenerlerin akıldışı, balerinleri anımsatan dansları, kısacası geminin denizde huzursuzca baş-kıç vurmasının tüm belirtileri kafamı bulandırdı, gırtlağıma bastırdı, midemi kaldırdı, dizlerimi titretti.

"Sakıncası yoksa...

Sendeleyerek ilerledim, masayı yakaladığım anda kendimi sıranın üstüne bıraktım. Şeytani dumanlar çevremde halkalandı, şakaklarım terlemeye başladı.

“Kendinizi pek iyi hissetmiyorsunuz galiba, Bay Talbot. Bugünlerde 'lort'luk yapasınız gelmiyor gibi...”

Artık bu kadarı fazlaydı. Ağzıma kadar çıkmış olanları bir kerede yutuverdim.

"Bir asilzade olmayabilirim, ama sizin hayatınızda hiç duymadığınız ve duysanız da anlayamayacağınız işlerde majestelerine hizmet etmekle görevlendirildim. Bir bahriye çavuşunun konumuma göstermesi gereken saygıyı göstermenizi rica etmek zorundayım."

Bay Askew dumanlar savurmaya devam etti. Duman başaltında birikmiş, temizlenmesi gereken bir bacaya sıkışmış gibi asılı kalmıştı. Adamın yüzü koyu kırmızıya dönmüştü, ama Bay Gibbs'in içki yüzünden kızarmasına pek benzetemedim durumunu. Koca bir duman bulutunu küstahça yüzüme

doğru üfledi. Konuşmaya başladığında sesi çatlak ve heyecanlıydı.

"Hiç ama hiç candan değil, haksız mıyım?"

"Candan mı?"

"Aşna fişne. Caka satmalar. Züppelik. Etrafta bizi duyacak kimse olmadığına ve bu noktaya kadar geldiğimize göre."

Derhal Bay Davies'a bir bakış fırlattım, halen sessizdi, halen aynı büyünün etkisi altında gibiydi. Bay Askew pipoyu ağzından çıkarıp sararmış ve sert başparmağıyla sapını sildi.

"Kafanızı öyle vurmanız ve bir kahraman olmaya çalışmanız hoşuma gitmişti. Elinizden geleni yapmaya çalışıyordunuz. Günün birinde erkek olacak, dedim kendi kendime, tabii biri onu öldürmezse. Tek sorun hiçbir şey bilmiyor olmanız, haksız mıyım? Düzenlenen eğlencede Joss 'Lort Talbot'la ilgili kısmı okuduğunda ayağa kalkıp elinizi kalbinizin üstüne koyarak yüzünüzde bir gülümsemeyle eğilseydiniz değirmencinin eşeği kadar uysalca avucunuzdan yerdik yemimizi. Ama siz ne yaptınız, yüzünüzü ekşittiniz. Aah, ah, bilirim insan genç olunca kan nasıl deli akar... Hey gidi günler, hey!.."

"Siz benim kaç..."

"Gençsiniz işte, hepsi bu. Nice subaylar gördüm, şu ya da bu görevde denizciler... Bombay'da dedikleri gibi, şekerle boku ayıramayan herifler gördüm ben..."

"Bir başkasının önünde bu konuşmanın devam etmesine müsaade edemem! Bunu daha sonra özel olarak konuşuruz, beyefendi, o zaman size cevap vermesini bilirim!"

"Başkası mı? Kim? Martin mi? Tanrı aşkına, Martin'i adamdan mı sayıyorsunuz? iyi bakın şimdi!"

Yaşlı adamı dürttü sonra eğilip kulağına doğru bağırdı.

"Öt Martin! Hadi benim Martin'im!"

Bir an duraksadı. Oluşan sessizlikte fenerlerin dansı devam ediyor, suların şıpırtısı, kalasların gıcırtısı duyuluyordu.

"Öt Martin."

Yaşlı adam ince ve titrek bir sesle şarkı söylemeye başladı: "Gün doğarken nehre giderdi..."

Bu sözler şarkısının hem başlangıcı hem de sonuydu. Sonsuz bir sondu bu, aynı sözleri tekrarladı da tekrarladı.

"Nasıl ama, kafası beton gibi olmuş, gördünüz mü? Azıcık şanslı olsa, ne bileyim bir torpil falan bulsa o da teğmenliğe, yüzbaşılığa terfi edemez miydi yani? Kaptan bile olurdu. Ama artık onun için bunun bir önemi kalmadı, haksız mıyım? Geçmişte ne olduğunun ya da gelecekte ne olacağının hiçbir değeri yok şimdi. Zamanını doldurdu ve evine döndü, efendimiz. Şu anda bizi duyamaz, çünkü burada değil."

"Ne... ne diyeceğimi bilemiyorum."

"İnsanın isyan edesi geliyor, haksız mıyım? Bana sorarsanız sakatlanmış atlar gibi vurulsaydı bir savaşta, tüm sıkıntıları giderilmiş olacaktı, gerçi kahrolası bir barış imzalandı şimdi. Bir tek şu Yankiler kaldı sokaklarda sürünmemize engel. Pek çok şey değişecek insanlar için, halk için - gerçi sizin halkla bir işiniz yok. Ama merak etmeyin onun kimseye bir zaran yoktur. Bildiğim kadarıyla henüz altına yapmaya başlamadı. Pekala, Martin. Bitir artık."

Ağzım açık kalmış olmalıydı. Zorlukla yutkundum.

"Buradaki herkes..."

"Tanrı iyiliğini versin, onu demiyorum ben. Neylersin, denizde hayat böyledir işte. Dediğim gibi o artık evine döndü. Ama benim gibiler, biz geminin kalasları kadar sertiz, anne babalarımızı hiç aklımızdan geçirmeyiz. Fakat Martin anne babasını hatırlayabiliyor, bu yüzden onun gidebileceği bir evi var, gerçekten eve gitmeyi kastetmiyorum tabii, ama şu gördüğünüz hale geldiğinde pek bir şey değişmiyor."

Bilmediğim bir sebepten ötürü birden bire küfürler savurmaya başladım. Bitirdiğimde çenemi avuçlarımın arasına almış, dirseklerimi masaya dayamıştım.

"Ben öyle demezdim, Bay Talbot. Ve onlardan biri olmasanız da lortların arasında yaşıyorsunuz. 'Bir lort gibi sarhoş olmak' lafını duymuştum, ama böyle ağır sözler... vay canına!"

"Size söylemeliyim, Bay Askew, Bay Gibbs benden önce Bay Broclebank'in ikram ettiği ağır içkileri içmişti, sonra da ikram etmememe rağmen benim kamaramda içmeye devam etti."

"Yine başlayıp başlamadığını merak ediyordum ben de."

"Siz de biliyorsunuz ki, Bay Askew, ben... iyi değildim. Şimdi ayağa kalktım ve bahriyelilere karşı bir önyargı da beslemiyorum. Sadece Bay Deverel'ı biraz teselli etmek ve elimden gelen yardımı yapmak için buraya indim. Kendisi şu an nerede?"

Bay Askew başaltına yayılan sise biraz daha katkıda bulunurken uzun bir sessizlik yaşandı.

“Çok güzel bir soru, efendim. Ranzanızdan kalkamadığınızı biliyorum, ama o kadar iyi dostunuzsa nasıl oldu da duymadınız anlayamadım doğrusu.

"Nasıl? Öldü mü yoksa?"

"Şöyle diyebiliriz, efendim. Bay Deverel şu anda *Alcyone'* da ve büyük ihtimalle Burun'un diğer tarafında."

"Ama ben düşünmüştüm ki..."

"Onun boynuna ilmiği geçirdiklerini düşünmüştünüz, değil mi? Bulunduğunuz yerdeki kuralları bilmediğiniz için bu yanılgıya düştünüz, efendim. Savaş sanatı değil sözünü ettiğim. işlerin nasıl yürüdüğünü bilmiyorsunuz. Bir keresinde Batı Hindistan açıklarında kaptanın teki bir subayı astırdığından beri -isimlerini de biliyordum, ama şimdi aklıma gelmiyor- kaptanlar bu konuda çok daha aklıselim davranıyorlar. Yani donanmanın yasaları bir türlüdür, gemilerde yürürlükte olan gerçek yasalar başka türlüdür. Bir değişim yapıldı, demek istiyorum."

"Yüzbaşı Benêt!"

"Şimdi anladınız galiba."

'Fakat kaptanların böyle bir değişim yapmaya yetkisi olamaz!"

"Olamaz mı? Derler ki, bir gemi artık karadan görülemeyecek kadar açıldığında... 'Herkes kendi gemisinin kaptanı' lafını hiç duymadınız mı? Bir kaptanın açık denizdeki yetkileri sınırsızdır. Sör Henry de Bay Benét'i gemisinden uzaklaştırmanın bir yolunu bulamıyordu, ne de olsa adam bir vardiya subayıydı. Onun yerine subayları değiştirdiler ve kimsenin bir şikâyeti kalmadı. Ekselansları, subayların mutluluğunu daima önemsemiştir. Neyse işte, dediğim gibi, Kaptan Anderson'ın kurtulmak istediği mutsuz bir subay vardı ve Sör Henry'nin de kurtulması gereken aşırı mutlu bir subay vardı, gitmek için can atan Atılgan Jack öbür gemiye geçti ve bir beyefendinin bilmesi gerekenden kat kat fazlasını bilen Yüzbaşı Benêt bizim gemiye geldi. Dediklerine göre Kaptan Anderson ondan hayli memnunmuş. Bay Summers'ın tüm itirazlarına rağmen kronometreleri bir güverte yukarı çıkarma fikri Bay Benet'inmiş. Bay Benêt subaylar tarafından seviliyor, yaşlı hanımlar tarafından seviliyor, çocuklar ve asteğmenler de seviyor onu... Geminin toplarından sorumlu barut yanıkları içindeki yaşlı atlar sevmeyecek mi?"

"Deverel! Atılgan Jack Deverel! Yakışıldı Jack!"

"Aynen öyle, efendim. Bana sorarsanız, Sör Henry yağmurdan kaçarken doluya tutuldu."

"Peki ya hanımlar! Eminim o da... yok canım. Leydi Somerset güzel bir kadın ve Deverel'ın gözünün başkasını göreceğini hiç..."

Bay Askew bir kahkaha patlattı.

"Jack Deverel söz konusu olunca bir lordun karısından memeleri daha yeni çıkmış küçücük kızlara kadar herkes tehlike altındadır."

"Kızlar! Genç kızlar! Deverel!"

"Bizim Jack nadir bulunur bir çapkındır."

Bir anda kendimi ayakta buldum. Bir fener tehlikeli bir şekilde kulağımın dibinde sallanıyordu.

"İşte böyle efendim, burada aşağıda Bay Deverel'ı aramanızın hiçbir anlamı yok, yelkenlilerden daha hızlı yüzemiyorsanız başka yerlere de bakamazsınız. Ama onu bulursanız, bu gemidekilerin onun nerede olduğunu bilmek isteyeceğinden emin olun, yoksa verdiğimiz borçları nasıl geri alırız?"

"Bay Benêt!"

"Baş tarafa giderseniz onu Bay Summers’ın yanında bulacaksınız, grandi direğinin arkasında, tulumbaların başında. Geminin durumu ve sarsıntı konusunda bilgi almak ister de burada horladığım görürlerse zavallı George'a ne yapacaklarını Tanrı bilir. Onu iyi hallettiniz, Bay Talbot."

"Daha önce söylediğim gibi, Bay Askew, o ne yaptıysa kendi yaptı."

(12)

İçerisi gerçekten karanlıktı. Bu alt bölgelere önceki ziyaretimde genç Bay Taylor'un kılavuzluğu sayesinde yolumu bulmayı başarmıştım. Üstelik o sırada tropikal sularda bir tüy gibi kayıyorduk. Oysa şimdi delirmiş gibi baş-kıç vuran bir geminin karnında el yordamıyla yürümek zorundaydım. Asteğmen ya da zabitan adayı kamarasının ışıklarım geçtikten iki metre sonra ne ışık ne de yön duygusu kaldı beni sarmalayan karanlığın içinde. Bir beş metre kadar daha yürüdükten sonra en derin ormanlarda bile başıma gelmeyecek bir biçimde yolumu kaybettim! Yalnızca sesler duyuyordum, bol bol gıcırtı ve birbirine sürtünen çakıllar, ama öte yandan bir kumsalda yürüyormuşum hissini veren dalga sesleri de işitiyordum geminin içinde! Gözlerim karanlığa alışır diye bir süre bekledim ve böylece içine düştüğümüz çıkmazın seslerini duyabildim! Yine de mesleki düzeyde değerlendirme yapacak durumda değildim ve cehaletim yüzünden aslında doğal bir kavrayış olması gereken şey büyüyüp bir tür dehşet duygusuna dönüştü. Bir nevi tali şıpırtılar olarak adlandırabileceğim şeyler işittim, bunun dışında damlama sesleri, akma sesleri de duyuluyordu, ama en kötüsü bunlar değildi. Bu yerel izlerin ötesinde ve altında daha fazlası vardı. Elimi ıslak bir yere koydum ve parmaklarımın üstüne bilinmeyen bir yerden dökülen sular bilmediğim bir yere doğru akmaya devam etti. Bir elim ahşap bir eşyanın kenarındaydı ve öteki de bir kumaş parçasına dokunuyordu. Yürüyüş yolum bir kalas genişliğinde ancak vardı, bu yüzden ben de çömelip beklemeye başladım, ta ki ağır ağır ilerleyişimiz sırasında nasıl sallanıp durduğumuzun altını çizen ürkütücü, soğuk gerçek aklıma girsin. Güvertede ya da kamaramda rüzgarın ve denizin vahşice seslerinin arasında duyulmayan bir ritim vardı burada. Bilinmedik bir uzaklıkta dökülen suyun sesiydi bu... pruvaya doğru bir yerlerde akıyordu su, tabii eğer yönümü doğru seçebildiysem. Olduğum yerde durup tekrar çömeldikten sonra

gözlerimin yerine kulaklarımı kullanmaya başladım. Bana doğru gittikçe hızlanarak yaklaşan şeyin çatlamakta olan bir dalgadan başka bir şey olmadığına gittikçe daha çok emin oluyordum! Bu dalga normal ıslaklığı fazla artırmadan beni geçip gitti. Geldiğim yöne doğru gözden kaybolurken gücünü de kaybetti ve ben de bir kez daha damlama ve akma seslerini işittim. Ardından, ben tüm ağırlığımı vererek sağ elimle kenara sıkıca tutunurken sular altımdan geçerek geminin bir tarafından öbür tarafına gitti... ve ondan sonra birinci dalganın geri dönmekte olduğunu gördüm, herhalde gemiyi baştan başa kat edip gelmişti! Sağı solu pençelerimle sıkı sılaya tutarak ilerlerlerken, bir halata takılıp düştüm ve çuvalların üstünde bir süre kıpırtısız kaldım. Sonra yukarıda kutsal bir ışık belirdi, sanki güverte açılmış da gökyüzü içeriye bir göz atıyordu.

Bir ses duyuldu. "Kim var orada?"

"Benim, ben!"

Ancak ondan sonra yukarıda gördüğüm ışığın veznedarın derme çatma ofisinden geldiğini anlayabildim. Açıklıkta ayakta duruyordu ve aşağıya bakmak için yelken bezini kaldırmıştı.

"Az önce bağırdığınızı duydum. Tekrar soruyorum, kim var orada?"

"Benim, ben, Edmund Talbot."

"Bay Talbot! Ne işiniz var sizin burada? Lütfen yukarı gelin.

Alacakaranlığın içinde zar zor seçebildiğim bir çarmığı yakalayıp yukarı tırmandım.

"Son görüşmemizden bu yana sağlığınızın pek iyi olmadığını duydum, Bay Talbot. Gelin gelin oturun lütfen. Şu sandığın üstünde rahat edersiniz umarım. Evet, sizin için ne yapabilirim efendim? Herhalde size satma şerefine eriştiğim defteri bitirmiş olamazsınız."

“Hayır bitirmedim. Ben sadece...

“Kayıp mı oldunuz?"

“Yolumu şaşırdım."

Bay Jones başını iki yana sallayarak tatlı tatlı gülümsedi. "Geminin yapısı bakımından tam olarak nerede olduğunuzu söyleyebilirim, fakat bunun pek işe yarayacağım sanmam."

“Ben de sanmam. Sakıncası yoksa biraz soluklandıktan sonra yoluma devam edeceğim. Benim asıl aradığım Bay...”

“Bay?.."”

“Bay Summers... ya da Bay Benêt.”

Bay Jones çelik çerçeveli gözlüğünün yarım daireleri üstünden beni şöyle bir süzdü. Sonra gözlüğünü çıkarıp masanın üstüne koydu.

“Her iki beyefendiyi de orada, tulumbanın bu tarafında, dolayısıyla grandi direğinin arkasında bulabilirsiniz. Galiba toplantı gibi bir şey yapıyorlar.”

"Geminin güvenliği konusunu mu değerlendiriyorlar?"

"Bana toplantının konusunu söylemediler, ne yalan söyleyeyim ben de hiç merak edip sormadım.

"Ama bu konu herkes kadar sizi de ilgilendirir!

“Ben sigortalıyım." Başını iki yana sallayarak gülümsedi, kendi zekasına hayran olmuş gibi bir hali vardı... "Ben biraz tuhafım işte, ne yapalım.”

"Geride bıraktıklarınız için böyle bir güvence sağlamanız güzel bir davranış, ama bunun şahsınıza ne faydası var ki?.."

"Geride bıraktığım kimse yok, efendim. Galiba beni yanlış anladınız. Kişisel güvenliğimi tehlikeli anlarda en faydalı şahısların ellerine bırakıyorum... güçlü denizcilerin, işini bilen insanların."

“Fakat bu hepimiz için geçerli!

"Hayır, efendim. Ne diye hepimiz konusunda endişe duyayım ki?"

"Bu kadar bencil olamazsınız, ayrıca bu kadar güvende de olamazsınız!"

"Sözcükler kifayetsizdir, Bay Talbot."

"Eğer güvenliğiniz hayal ürünü değilse hepimizin bundan faydalanması gerekir!"

"Bu tamamen olanaksız. Bu gemide bin sterlin sahibi olan kaç kişi var? Belki siz varsınız, efendim. Başka hiç kimse yok."

"Hay kör şeytan!"

"Anladınız mı? Bir sözleşme yaptım ve taraflara imzalattım. En azından parmak bastılar. Geminin başına kötü bir şey gelirse ben onlar için tamı tamına bin sterlin değerindeyim. Onlar dediğim de dünyadaki en güçlü ve en becerikli gemiciler. İngiltere Bankası dahi bu kadar güvende olamaz."

Bu kez gerçekten kahkahalar atarak cevap verdim.

"Ticaretle, ilişki kurmakla hayatını kazanan bir adam bu kadar sığ düşünüyor olamaz! Bir düşünsenize, bir felaket yaşandığında onlar -aslında biz desem daha doğru olur- kadınların ve çocukların güvenliğini sağlamadan önce sizin gibileri dert edinmeye başlar mı hiç?"

Bay Jones acıyan gözlerle bana bakarak tekrar başını salladı.

"Herhalde gemi batarken altınları tek tek sayıp her adama payını dağıtacağımı sanmıyorsunuz. Güven denen şeyin ne olduğunu anlayamamışsınız, Bay Talbot. Benim geride bıraktığım kimse yok, fakat gemicilerin çoğunun karada yakınları, bir de zengin olma umutları var. Para onları kıyıda bekliyor, beni ne kadar çabuk kıyıya sağ salim çıkarırlarsa o kadar çabuk alırlar paralarım. Tanrı aşkına, Bay Talbot, elimizdeki filikalar gemide bulunanların onda birini almaya dahi yetmez! Benim her yolculuk öncesi yapma alışkanlığında olduğum böyle bir sözleşme olmazsa, deniz üstündeki hayatımızın bir şans oyunundan farkı kalmaz!"

"Galiba rüya görüyorum. Dünya üstünde bu kadar... tamam gemicilerin pervasız insanlar olduğu hep söylenir, ama yine de... sizin hayatınızı kendi hayatlarından üstte mi tutacaklar?"

"Filikam yukarıda bumbalanın üstünde, Bay Talbot."

"Ya Kaptan Anderson..."

Bay Jones aniden gelen esnemesini bastırmaya çalışır gibi yaptı, sonra bir kez daha başını iki yana sallayarak hoş bir anısını hatırlamış gibi gülümsedi... onun tuhaflığı da buradaydı demek ki.

"Siz çıktıktan sonra yelken bezinden perdeyi açık tutacağım. Böylece onların ışığını görene kadar yolunuzu bulabilirsiniz."

Bu veda karşısında şaşkınlığa düştüğümden başka bir şey diyemedim. Yanından geçerken hafifçe eğildiğimde, hareketlerimin içine bir nebze olsun küçümsemeyi de katmaya çalıştığımı itiraf etmeliyim, ama buna hiç dikkat etmiş gibi görünmüyordu. Bir noktada kesinlikle haklıydı. Zifiri karardığa tekrar adım atacağımı sandığım sırada -ne tuhaftır ki ışık, geminin içindeki dalganın, bize özel minik dalgamızın seslerini de bastırmış görünüyordu- ileride başka bir lambanın ışığım gördüm, çuvallarla sarmalanmış faytona benzer bir şeyin arkasından geliyordu.

"Hey! Hey! Merhaba! Kimse var mı orada?"

Oluşan sessizlikte geminin karnındaki suyun iştahlı şapırtıları daha bir duyulur oldu. Sonra bağırsaklarını yıkayan gemimizin içindeki dalga sesleri arasından tamdık bir ses geldi:

"Kim var orada?"

"Charles? Benim, ben, Edmund."

Kısa bir sessizliğin ardından ışık güçlendi ve genç Bay Taylor'u! tuttuğu bir fenere dönüştü. Fenerin ışığı faytonun tekerlerine, koşum takımına, okuna vurdu, hepsi de çullara sarılmıştı; sular geminin bir yanından öbür yanma gidip gelirken ben nasıl olduysa bir kulübe bozmasının yanı başında bulmuştum kendimi.

"Bay Talbot, bu kadarı da fazla artık! Hemen gitmelisiniz buradan !"

"Müsaadenizle, Bay Summers, bu yaptığınız akıllıca mı? Bay Talbot bir elçi olarak gönderildi..."

"Sakıncası yoksa, Bay Benêt, bu geminin birinci subayı hâlâ benim ve ekselansları tersini ilan edene kadar da öyle kalacağım!

"Müsaadenizle, efendim, demek istediğim eğer komiteden bize bir mesaj getirmişse..."

İki solgun yüz birbirine bakarken bir sessizlik yaşandı. İlk hareketi yapan Charles Summers oldu, teslim olduğuna yorulabilecek bir şekilde elini havaya kaldırdı.

"Roberts, Jessop, tekrar iş başına geçeceğinizin bilgisini ilgili yerlere verin. Bay Taylor, feneri burada bırakın ve Bay Cumbershum”ın yanına gidip işinizin başma dönün. Kendisine teşekkür etmeyi de unutmayın. Evet, efendim; ah, Tanrı aşkına otursana Edmund! Şu balyanın üstüne oturabilirsin. Daha hastalıktan yeni kalktın ve gemi böylesine sallanırken ayakta olmaman gerekiyor."

"Bu kabine dayansam yeter..."

"Kasaya demek istiyorsun yani. Dayanmasan iyi olur, lütfen ayaklarını dinlendirmek için şu sandığı kullanmaya devam et. Üç kronometremiz de dayanmak istediğin yerde saklanıyor."

"Müsaadenizle, efendim, şu an için saklanıyor."

"Komiteyi ve benim mesaj getirdiğimi nereden biliyorsunuz... yani şerh koysam da karara bağlanmış olan mesajı?"

"Böylesi işlerin gizli saklı kalabileceğini mi sanıyordun? Aslını istersen özel görüşmeler yapmak için geminin en uygun yerinde bulunuyorsun şu anda ! Sizin şu kıymetli komiteniz gizli kalmak istiyorsa burada toplanmalıydı."

"Müsaadenizle, efendim, Roberts ile Jessop'ın buralarda oyalanıp oyalanmadığına bir bakmak istiyorum."

"Pekala, Bay Benêt. Evet, Edmund, mesajım almış sayabilir miyim kendimi?"

"Onlar... *'biz'*, ben diyebilirim ki ya da bilinmesini isterim ki onların görüşü kadınların ve çocukların güvenliği için geminin rotasının Güney Amerika'ya çevrilmesidir."

"Sıfır noktası diye bir şey duydun mu hiç?"

"Hatırladığım kadarıyla hiç duymadım."

Bay Benét'in yüzü tekrar göründü, fenerin ışığında en az önceki kadar solgun görünüyordu.

"Her şey yolunda, efendim."

Charles Summers anladığım göstermek için başım salladı.

"Dinle, Edmund, ilk insanların, vahşi kabilelerin ve Bay Benêt gibi şairlerin nice duygularına hitap eden deniz, bazen öyle şeyler yapar ki en temel yanılgımız sebepleriyle birlikte gözlerimizin önüne serilir. Gemiyle denize açılanlar kimi zaman öyle bir koşullar bütünüyle karşılaşırlar ki bunu Tanrının cezası sayarlar! Fırtınalardan ya da esintisiz havalardan bahsetmiyorum -tabii onların tehlikeli olmadığı anlamına gelmiyor bu- aslında önemsiz olaylardan küçük niteliklerden, tuhaf istisnalardan ve hesaba katılmamış tavırlardan bahsediyorum... dinliyor musunuz, Bay Benêt?"

"Can kulağıyla, efendim."

"... tüm bunlar canlı olmamasına, tamamen doğal olayların neticesi olmasma rağmen, öyle durumlar yaratırlar ki insanlar tüm bilgilerine, kuvvetlerine, ustalıklarına rağmen... evet bunlara rağmen amansızca tepelerine çöken yok edici gücü elleri kolları bağlı seyretmekten başka bir şey yapamazlar."

Biz üç adam sessizce birbirimize bakarken geminin karnındaki damlama ve akma sesleri devam etti. Aşağıdaki dalga bir kez daha altımızdan geçmiş

gibi geldi bana.

"Buna hiç hazır değildim. Nedir bu koşullar? Gidip komiteye söylemem gereken şeyler bundan mı ibaret?"

"Önce koşulların ne olduklarını tam olarak anlamalısın."

"Elimden geleni yaparım. Ama bu anlattıklarınız yüzünden başım dönmeye başladı."

"Sıfır noktası. Bu terim zaman zaman iki akıntının karşılaştığı ve denizin durgunlaştığı yerleri tarif etmek için kullanılır. Bizim durumumuzu tarif edebilecek daha güzel kelimeler gelmiyor şu an aklıma. *Point non plus,* bu daha açık olur mu? Asıl mesele Güney Amerika'ya doğru gitmek isteyip istemediğimizde değil. Tahminimde yanılmıyorsam Plate nehrine ulaşmayı planlıyorsunuz. Fakat o yöne doğru ilerlememiz imkansız. Dahası, Ümit Burnu'na hiçbir şekilde yaklaşmayacağımızdan da eminiz. Anladığımız kadarıyla çok fazla güneye inmişiz..."

"O, o kahrolası bizi fazla güneye indirdi!"

Charles hemen Bay Benét'e döndü.

"Bay Talbot'ın kaptanımız hakkındaki görüşlerine kesinlikle katılmadığıma şahit olunuz, Bay Benêt."

"Şahitim, efendim."

"Hem zaten gemiler bundan çok daha güneye de gidiyor! Tanrı aşkına, ne var bunda?., bilmiyor musun, balina avcıları güney denizlerinde yıllarca kalıyor!"

"Benim söylemeye çalıştığım o değildi. Yani şimdi ben gidip de -'yalan söylemek' kelimelerini kullanmasam bile- durumumuzun ciddiyetini olduğundan az mı göstereceğim yolculara ve bu konuda endişe duyan herkese?"

"Ona durumu açıklasak daha iyi olacak galiba."

Charles Summers bir balyanın üstüne oturdu, Bay Benêt ise bir sıranın ucuna ilişti, ben de bir balyaya dayanmış onları dinliyordum ve kronometre muhafazalarının üstünde duran fener soluk ışığıyla yüzlerimizi aydınlatıyordu.

"Bu işin başlangıcı... öncelikle gemiyi ele alacak olursak, hikayenin başı ta inşaatına kadar dayanıyor!"

"Söylentiye göre bu gemiler bir mil uzunluğunda yapılır, sonra da küçük küçük kesilirmiş, Bay Talbot, sanırım bu söylenti geminin kalitesi konusunda sizi aydınlatacaktır!"

"Eksikli inşaat savaş gemilerinde çok sık görülen bir şeydir, Bay Talbot. Kalasın içinden geçmesi gereken bakır cıvatalar kimi zaman dış tarafta bir kör kafa ve içeride bir iğneyle hallediliyor. Böylece aradaki bakırdan tasarruf ediliyor ve artan para birilerinin cebine akıyor. Tabii gemi parçalanıp dağılıncaya kadar ortaya çıkmıyor bu aldatmaca."

Bay Benêt neşeyle güldü.

"Bir de denizde ortaya çıkar, efendim, deliklerden su fışkırmaya başlayınca anlaşılır, ama böyle şeyler genellikle rapor edilmez!"

"Kimin vicdanı elverir bunu yapmaya? Söz konusu olan bizim..."

"Bu türden kusurların gemimizde olup olmadığım bilmiyoruz aslında. Elimizde henüz kesin deliller yok. Ama geminin çok fazla oynadığını hissediyoruz, o kadar çok kıtık kustu ki omurgasının sağlam kaldığına inanmak zor, üstelik çok yaşlı. Bunları tek tek hesaba kattıktan sonra bir de rüzgar en az on derece döndüğü bir anda dostun Deverel"ın, yani ihmalkar bir subayın aşağıda içki içebilmek için vardiyayı zavallı bir çocuğa... bir asteğmene devri..."

"Willis."

"... ki yüz yıl yaşasa bile asla bir denizci olamaz."

"Siz devam etmek ister misiniz, Bay Benêt? İstemiyorsanız lütfen sözümü kesmeyin... Yani durum daha da kötü, Edmund. Resmen afalladık ve armayı budattık, hem de aklı başında bir subay kolayca önüne geçebilecekken. Yana yattı ve babafingo çubukları kırılmasa alabora olabilirdi. Yine de pruva direği oynadı ve ıskaçayı kırdı. Pruva direğine dikkatli bakarsan mauna yataklarının -direkten geri kalanın en üst kısmı- küçük bir çember çizdiğini görebilirsin. Ön direği kullanamayız ve senin de hemen farkına varacağın bir güçler dengesi dolayısıyla mizana direğini de kullanamayız. Son günlerde yaşadıklarımızı bir düşün. Bizi sakatlayan rüzgar bizi tekrar sıcak denizlere doğru itti, çaresiz onun istediği yöne gittik. Çok oyalandığımız için yosunlar fazlasıyla uzadı ki bu da bizi daha da çaresiz kılıyor. Yani neticede hiçbir seçeneğimiz yok. Aşağı yukarı rüzgarın bizi sürüklendiği yere gidebiliriz ancak."

"Peki ne olacak o zaman? Demek ki mahvolduk!"

"Hiç alakası yok. Doğanın güçlerine boyun eğersek, uysalca onun gösterdiği yoldan gidersek belki onu kandırabiliriz."

"Tabii yalnızca yolcuları değil tayfayı da. Üstelik sizin de bildiğiniz gibi yosun konusunda bir takım adımlar atılmasını önerdiğimden..."

"Sözlerimi bitirmeme müsaade eder misiniz, Bay Benêt?"

"Beni bağışlayın, efendim."

"Pekala. Dinle şimdi Edmund. Gemilerin bir noktadan diğerine giderken uyması tavsiye edilen rotaları çizgilerle gösteren bir atlas gördün mü hiç bugüne kadar?"

"Hayır."

"Görürsen çok enteresan bulacağından eminim. Örneğin Hindistan'a gidecek olan bir gemi Burun'u geçtikten sonra doğrudan Hint Okyanusu'ndan geçip hedefine varmaz, öyle büyük bir kavis çizer ki neredeyse Avustralya kıyılarına kadar gider..."

"Yani bir şekilde *Alcyon*"a tekrar rastlayabiliriz!"

Charles gülümsedi ama olumsuz anlamda başını salladı.

"Üzgünüm, Edmund, çok üzgünüm! Buna imkan yok. Bizim yapamadığımızı onlar yapacak ve rüzgardan gayet iyi faydalanarak hızla ilerleyecekler. Bizim sıfır noktamızdan yola çıkarak belirleyeceğimiz rota, Güney Denizinde daha da güneye gitmemizi gerektiriyor. Orada rüzgarlar yön değiştirecek ve batıdan esmeye başlayacak. Bu rüzgarlar bizi Avustralya'ya doğru sürükleyecek. Yani sonuçta başımıza geleceklere boyun eğerek gideceğimiz yere varabiliriz."

"Tıpkı yokuş aşağı gitmek gibi olacak, Bay Talbot, isteseniz de duramazsınız, ama zaten aşağı inmek istediğinizden bir önemi yoktur. Avustralya'ya kadar bütün yolu yokuş aşağı gideceğiz!"

"Anlıyorum. Daha doğrusu bu kez gerçekten anladım galiba!"

"Çok uzun bir yolculuk olacak, Edmund."

"Ve batma riski var, değil mi?"

İki subay birbirlerine baktılar. Sonra Charles bana döndü:

"Sana güvenebilirim, değil mi? Evet, batma riski var."

Tek kelime etmeden bu çıplak gerçeği sindirip bir duygu haline getirmeye çalıştım ve beklediğimden daha çabuk başardım. Jack Deverel

elime bir pala verdiğinde olduğu gibi kaskatı kesildim. Ama Summers hafif bir kahkaha attı.

"Yapma, Edmund! Bugün ya da yarın değil, belki de hiçbir zaman... Tanrının izniyle."

"Bir de kronometreler var. efendim. Kronometreleri unutmayın!"

Charles Summers, bahriyelilerin adetlerine alışkın olmayan kimselerin hakaret sayacağı bir tavırla genç adamı duymazdan geldi.

"Bu bilginin yolcular ve göçmenler arasında yayılmasının pek iyi olmayacağı kanaatindeyiz."

"Fakat sonradan *Alcyone* olduğu anlaşılan gemiye karşı kendimizi savunmaya hazırlanırken gayet cesurca davranmıştık!"

"O çok ani, umutsuzca bir çabaydı ve kısa sürede sona erdi. Şimdi karşı karşıya olduğumuz tehlike başka türden. Morali en yüksek kimseleri bile zamanla umutsuzluğa sürükleyebilir... sanki çılgınca sallanmamızın etkisi yetmezmiş gibi!.."

"Haklısın, Charles. Ama bu durumda bir çıkmaza giriyorum. Gidip şu budalalar komitesine bir cevap iletmem gerekiyor, onları görmezden gelemem... fakat şimdi gereğinden çok şey biliyorum!"

"Belki de Bay Talbot benim mecazımı biraz duruma uyarlayarak onlara tüm yolu yokuş aşağı gideceğimizi söyleyebilir, efendim."

Charles, fenerin ışığında solgun bir tebessümle ona baktı.

"Beyefendilerin bazı şeylerden haberdar olmaması şu anda gerçekten tercih edeceğimiz bir durum ve Bay Talbot bunu başarmanın bir yolunu bulur herhalde."

"Şeytan alsın, ne diyeceğim onlara?"

"Rotayı güneye çevireceğimizi ve hareketin azalacağını..."

"Bir öneride bulunmama izin verirseniz, efendim, Bay Talbot'ın çekme halatından söz etmesinin işe yarayabileceğini düşünüyorum. "

"Ne Afrika'ya ne de Güney Amerika'ya gidemeyeceğimizi söylersem haklı olarak daha fazla korkuya kapılacaklardır. Kaptan Anderson'ın önerimizi reddettiğini söylersem bana inanacak ve onları bu belaya bulaştırdığı için onu suçlayacaklardır!"

"Evet bu bir sorun olabilir. Belki de bu iş seni aşıyordur... Romalılar gibi çeneni kaldırma, Edmund! Elinden geleni yapacağına kuşkum yok, ama bana kalırsa senin de bir şeyden haberdar olmadığım belirtmen..."

"Birinci subay demek istiyor ki, Bay Talbot, onların kafasını birazcık bulandırabilir, her şeyin yoluna gireceğine ve bizim de, en doğru şeyleri yaptığımıza hepsini inandırmakla yetinebilirsiniz. Güney Denizi'ne inme fikrinin benim de gözümü yıldırdığını itiraf etmeliyim. Orada çok daha sert bir denizle boğuşmak zorunda kalabiliriz. Kayıtlara göre bu denizde çok ürkütücü olaylar yaşanmış. Dünyanın hiçbir yerindeki denizlere benzemediği söyleniyor. Sağlam yapılı bir bir gemi bile..."

"Ama biz eski bir çizme gibi dayanıyoruz."

Charles bu kez gerçekten güldü, ama yine de sesi pek neşeli çıkmadı. "Lort hazretleri ellerindekiyle idare etmeyi öğrenmişler bakıyorum. Dostun Bay Deverel'ın dikkatsizliği yüzünden artık babafingo çubukları yok, yedekleri süpürge sopasından farksız, ön direk yerinden oynuyor ve geminin gövdesi kötü bir şekilde burkuldu."

İki elini bir araya getirerek burkulmanın nasıl bir şey olduğunu gösterdi.

"Kaptan Anderson bu gemiye komuta etmeyi reddetmeliydi."

Bay Benêt başını iki yana salladı.

"Bir gemiye komuta etmeyi reddeden kaptana kimse başka bir gemi vermez."

Charles ona döndü.

"Bay Benêt, şahsımın Kaptan Anderson'a karşı hiçbir eleştirisi olmadığına şahit olun. O iyi bir denizcidir. Kendinizi öyle bir subayın eline teslim ettiğiniz için şanslısınız, Bay Talbot. Kabahati illa ki birilerinde aramak istiyorsanız, eleştiri oklarınızı daha çok Amiralliğin memurlarına yöneltmelisiniz, onlardı sizi umursamazca bu... bu...

Bay Talbot'ın 'enkaz' kelimesini kullandığını duymuştum, efendim.

Aynen öyle, Bay Benêt. Bay Talbot kullandı bu kelimeyi.

"Peki ne yapmalıyım?"

"Hafifçe rüzgarüstüne döneceğimizi, bütün hızımızla güneye doğru ilerleyebileceğimizi ve orada rastlayacağımız düzenli rüzgarlarla rotamıza döneceğimizi açıklayabilirsin."

“Peki geminin sallanması biraz olsun azalacak mı?"

Subaylar bir daha birbirlerine baktılar.

“Birinci subay da hareketin daha farklı olacağı konusunda benimle fikir birliğindedir sanıyorum. Sizin de 'farklı' kelimesini kullanmanıza kendisinin bir itirazı olmayacaktır herhalde.

Pekala, durum hayatiyet arz ettiğine göre her şeyi yapabilirim. Sizin benden istediğiniz yolcu salonundakileri sakin ve mutlu kılmam mı? Onları neşelendirmemi mi istiyorsunuz?"

"Tanrı aşkına, Bay Talbot. Delirmişçesine neşe içinde gemide dolaşmaya kalkarsanız herkesin huzursuzluğunu kat kat artıracağınızdan kuşkunuz olmasın!"

"İyi ama ne yapabilirim? Elimden hiçbir şey gelmez ki!"

"Ruh halinizin değiştiğini belli etmeyin. Yaralanmadan önce nasıl idiyseniz şimdi de öyle olmaya çalışın. Bunun sonucunda iyileştiğiniz için sizi kutlamanın ötesine geçmeyeceklerdir."

"Daha önce nasılsam öyle mi olayım? Nasıldım daha önce?"

Önce bir sessizlik oldu, ardından Charles ve Bay Benêt aynı anda gülmeye başladılar, Charles”ın kahkahalarında biraz histeri de sezmedim değil hani. Onu daha önce hiç böyle görmemiştim. Fenerin solgun ışığında gözlerinden yaşlar süzüldüğünü gördüm. İki büklüm bir halde gülerken bir elini uzatıp dizime koydu. Bu alışılmadık temas karşısında öyle bir irkildim ki derhal elini geri çekti ve yüzünden süzülmekte olan gözyaşlarını sildi.

"Kusura bakmayın, Bay Talbot. Şu andaki işbirliği yapma hevesiniz -yoksa buna yardakçılık mı demeli?- normalde ne kadar çabuk kızdığınızı unutmama neden oldu. Bay Benêt, sizce diğer yolcuların tavırlarının değiştiğini fark etmemesi için Bay Talbot'ın nasıl davranması gerekir?"

Bay Benet'in gülümsemesi yüzüne iyice yayıldı. Her iki eliyle sarı saçlarım geriye atarak cevap verdi.

"Beyefendiyle tanışıklığımız henüz daha başlangıç aşamasında, efendim, fakat 'Lort Talbot' adım ben de duydum. Kendini beğenmişlik diyemesem de çalımlı diye tabir edilen tavırlarını da..."

"Tamam beyler, anlaşılan işiniz bitti ve şimdi de benimle dalga geçmeye karar verdiniz. Gerçekten de benim uzunluğumda bir adam için bu basık güverteler ve dırdırcı gemiciler diyarında doğru dürüst davranmak hiç kolay

değil. Uzunluğunu gizlemeye kalktığında kocamış dedeler gibi eğilmek zorunda kalırken, Tanrının onu yarattığı biçimde dimdik durmaya kalktığında sürekli kafasını bir yere vurur ve sendeleyerek yürür... sizi lanet olası çenesiz mahluklar, diliniz kopsun emi!"

"Bu yolculuğun sizi adam edeceğinden hiç kuşkum yok, Bay Talbot. Hatta kimi zaman içinizde güçlü bir insanlık damarı olduğunu fark ediyorum ve tıpkı bizler gibi sıradan bir adam olduğunuzdan kuşkulanıyorum!"

"Hepimiz sıradan insanlar olduğumuza göre, benimle daha fazla bilgi paylaşmaya ne dersiniz? Az önce kronometrelerden söz edildiğini duydum."

"Haa, doğru ya. Kronometreler sayesinde doğuya ve batıya doğru olan hareketimizi ölçtüğümüzü biliyorsunuz herhalde. Yani boylamımızı onların yardımıyla buluyoruz. Geminin şu durumunu göz önüne alarak onları bir güverte yukarıya çıkarmanın nasıl olacağını değerlendiriyoruz şu anda. Fakat..."

"Dalga!"

"Ne dalgası?"

"Geminin içindeki dalga tabii ki. Sizin bulunduğunuz yere gelmeye çalışırken sesini duyduğum dalga!"

"Geminin içinde dalga falan yok, Edmund. Böyle bir duruma gelmesinden çok önce bütün tayfayı tulumbaların başına geçiririz zaten..."

"Yolcuları da, efendim, nöbetleşe herkesi..."

"Yelkenleri çıkarıp delikleri tıkamak için kullanır, topları denize atardık! Senin duyduğun şey dalga değildi. Son zamanlarda çok yağmur yağdı. Güverte tahtaları kıtığı kustu. Yağmur sularının bir kısmı güvertelere indi... yağmur suyunun ve serpintinin tamamı sintineye inmez. Bir güvertede kalıp bir süre oradan oraya sürüklenir, insanlara biraz sıkıntı yaratır ama onun dışında sorun çıkarmaz. Karşımızdaki gerçek tehlikeyle kıyaslanırsa çok önemsiz bir sorun bu.

"Bir de tahıllar vardı, efendim."

"Evet, birkaç ton tahılı denize bırakmak zorunda kaldık, Bay Talbot. Islanmıştı ve şişiyordu. Onlarla uğraşamayacak kadar meşgulüz."

"Bay Talbot çekme halatından da söz edebilir, efendim. Hızımızın artacağının bilinmesi yolcuların huzursuzluğunu biraz olsun giderecektir."

Charles'ın gözlerinin içine baktım.

"Yani şimdi pompalamalar arasında sintinede bir dalganın gemiyi baştan başa dolaşmasına yetecek kadar çok su aldığımız konusunda yanılıyor muyum?"

Uzun bir sessizlik oldu. Charles Summers önce elini ağzına götürdü, sonra geri çekti.

"Dalga yoktu. Kulakların seni yanıltmış."

Sessiz kalma sırası bu kez bana gelmişti. Konuyu değiştirmeye karar verdim...

"Peki ya çekme halatı ne için?"

"Bay Benêt açık denizde çekme halatıyla yosunun temizlenmesi konusunda Kaptan Anderson'ı ikna etmeyi başardı. Ben de bu konuda ne düşünürsem düşüneyim, aldığım emirler doğrultusunda hareket edeceğim. Ondan sonra elimizdeki bütün halatlarla geminin omurgasını sıkıca bağlama, yani tutturma yolunda benim yaptığım öneri değerlendirilecek. Bu halatlar doğru bir biçimde bağlanırsa geminin sürtünmesini biraz azaltacaktır.

"Anladım. Bitmez tükenmez bir tehlike hissine alışmaya çalışacağız... her an bir facia yaşanması ihtimaline karşı tetikte olacağız. Pekala, benim kariyerim de buraya kadarmış! Vay be, demek sonum böyle olacakmış... gerçekten de yapılacak başka bir şey yok mu?"

"Dua edebilirsiniz."

"Colley gibi! Asla dizlerimin üstüne çökmeyeceğim!"

Ayağa kalktım. Grandi direğinin ötesinden gelen ışık şafağın söküşüne benziyordu.

"Nedir şu ışık?"

"Vardiya değişimi yapılıyor. Cezalı adamlar on beş dakikalık vardiyayla tulumba başına geçiyorlar."

Işık daha da güçlendi. Adamlar direğin her iki yanından çıkan uzun kolları tuttular. Eğilip doğrularak kolları bir aşağı bir yukan bastırıp çekmeye başladılar.

"Tulumbalar takırtı çıkarır sanırdım."

"Hava çektikleri zaman çıkarırlar. Ama bu tulumbalar su çekiyor."

"Benimle bu sırları paylaştığınız için size teşekkür etmeliyim beyler. Bu güveninizi kötüye kullanmayacağımdan emin olabilirsiniz"

"izin verirseniz, efendim, Bay Talbot'a asteğmen kamarasına kadar ışık tutayım.

"Size zahmet olacak, Bay Benêt."

"Hiç önemli değil, efendim. Sizin için yapabileceğim başka bir şey var mıydı, Bay Talbot..."

"Peki benim sizin için yapabileceğim bir şey var mı, Bay Benêt?"

"Yarabbim, Bay Talbot, bu gemi iki dalga arasında kalınca ortasının çöktüğü resmen hissediliyor."

"Ortası mı çöküyor dediniz, Bay Benêt?"

"Üstelik bir de bel veriyor, efendim.. Ortası bir iniyor bir çıkıyor."

"Yaş dalı kırarken olduğu gibi."

"Aynen öyle, efendim. Dalganın sırtına gelince baş ve kıç aşağıya doğru esniyor, iki dalga arasındaki çukura gelince de yukarıya doğru esniyor."

"Hiç dikkatimi çekmemişti."

"Buna pek şaşırmadım. Bu konuda eğitim almamış bir kişinin hareketin aşırı olup olmadığım anlaması çok zor. Tıpkı Ay'ın hareketi gibi, efendim, herhalde siz onun yalnızca gökte bir kavis çizdiğini düşünüyorsunuz. Oysa aklınızın almayacağı kadar karmaşık bir şekilde hareket eder. Kimi zaman Ay'ın da bir gemi olduğunu hayal ederim, onun kalasları da gıcırdar, aşağı bükülür, yukan bükülür, dalgalanır -pek yıpranmıştır, her bir parçası ayrı oynar- yani tıpkı bizim dert teknesi gibi."

"Demek bu yüzden George Gibbs bardak bardak konyağımı içtikten sonra üstüne bir de romla cila çekti! Demek kalaslardaki çatlakları araştırıyordu! Anladığım kadarıyla nerede içki bulacağına karar verirse orayı seçiyordu çalışma mekanı olarak. Böylelikle geminin hareketini hisseden uzuvlarının yüreğine saldığı korkuyu hafifletmeye çalışıyordu. Size hesap vermesi gerekecek, değil mi?"

"Hayır birinci subaya hesap verecek ve bunu çoktan yapmış olması gerekiyordu. Ben onun astıyım."

"Buna şaşırdım doğrusu. Bay Gibbs'ten kalan konyağı tüketmek için lütfedip gelir miydiniz... kümesime kadar? Kümes kelimesini kullanmamda bir mahsur yoktur umarım."

"Ne yazık ki görevdeyim, efendim, dönüp Bay Summers'a katılmalıyım. Ama başka bir zaman *avec beaucoup de plaisir!"*

Elini alnına götürüp buklelerini düzeltti, hafifçe şapkasına dokundu ve şapkayı çıkaracakmış gibi elini orada tutup selam verdi -asteğmen kamarasmın fenerleri "bahriyelilerin adetlerine" uyum sağlamak istermiş gibi Benet'in eliyle aynı açıyı tutturdu- sonra da öbür yana doğru sallandı. Bay Askew hâlâ ahşap duvara sırtını vermiş oturuyordu. Kaşlarım çatarak bana baktı.

"George Gibbs'i yüzbaşıya ihbar ettiğinizi duydum. George'un buna çok canı sıkılacak."

Gemideki hareketin arttığı izlenimine kapıldığımdan olabildiğince kısa bir cevap verdim:

"Canını sıkacak tek şey bu değil!"

Denizcilerden çok denizin ruhuna uyum sağlıyormuş gibi görünen merdivenlerden çıkmaya çalıştım, ama çıkmaktan çok boğuşmak için imal edilmiş gibi duruyorlardı. Salınım gerçekten artmış gibi duruyordu, fakat çok geçmeden aklım başıma geldi ve bunun nedenini anladım. Geminin karnında toplantımızı yaptığımız yer, salınımın en az olduğu yerdi aynı zamanda, kronometrelerin oraya konmasının sebebi de buydu zaten. Ve ben de oradan uzaklaştıkça vahşi rüzgarların, dalgaların ve ıslak tahtaların eline düşmüş oluyordum, yani benim gibi geleceği parlak bir şahıs, bu hoş tasarımlı saatler kadar kıymetli değildi! Kamarama varıncaya kadar baldırlarım sızlamaya başladı, hasta yatağından yeni kalkmış, bu haldeyken pek çok korkunç gerçeği gemi subaylarıyla paylaşmış bir kişi için bu kadar hareket çok fazlaydı. Kapıya yaklaştığım sırada içeride bir süpürge sesi duydum. Bir hamlede kapıyı ardına kadar açtım.

"Wheeler! Ne işin var burada? Hortlak gibi dikilme şurada!"

"Ben sadece kamarayı temizliyordum, efendim..."

"Aynı günde üçüncü kez mi? Sana ihtiyacım olduğunda ben çağırırım!"

"Efendim..."

Bir an duraksadıktan sonra, ancak öteki sesi olarak adlandırabileceğim bir sesle devam etti, bu öyle bir sesti ki tuhaf bir şekilde başka toplumlardan, başka yerlerden ve geleneklerden izler taşıyor gibiydi.

"Cehennem azabı çekiyorum, efendim.

Koltuğuma oturup gözlerine baktım.

"Ne demek oluyor tüm bunlar?"

Wheeler, gemide diğer uşaklardan farklı olarak genellikle uysalca, hatta biraz dalkavukça davranırdı.Daha önce hiç gözlerini kaldırıp benim gözlerimin içine bakmamıştı, fakat bu kez baktı.

“Yüce Tanrım, ne oldu, hayalet mi gördün yoksa? Hayır!

Cevap verme, istemez!

Tam o sırada hiç durmadan mücadele etmek zorunda olduğum sarkaç hareketi kronometre bulunduğu hareketsiz merkezden uzaklaştığımdan beni yenilgiye uğrattı. Can havliyle lavabonun altındaki kovaya eğildim ve kusmaya başladım. Bu dertten muzdarip olan herkesin tahmin edebileceği gibi, ondan sonra bir süre çevremdeki her şeyin tek belirleyici özelliği mide bulandırıcılığı oldu. En nihayetinde kendimi yüzükoyun ranzama atarak hasretle ölümü beklemeye başladım. Wheeler daha sonra kovayı alıp çıkmış olmak. Kovayla birlikte geri döndüğünü ve içeride beklediğini biliyordum. Yanılmıyorsam ağrı kesici içmem için beni ikna etmeye çalışmıştı ve ben de bir noktadan sonra teslim olup her zamanki dozun sihirli etkisine razı olmuştum. Ben bilinçsizce yatarken Wheeler sürekli koltuğumda oturmuştu, çünkü rüyalarım arasında uyandığımda onu hep orada gördüğümü hatırlıyorum Afyonun neden olduğu sanrılardan kurtulur kurtulmaz gözlerimi açtığımda onu yine orada gördüm sandalyeden yana doğru kaykılmış, başım ranzamın köşesine dayamıştı, tamamıyla bitip tükenmiş gibi görünüyordu.

(13)

Neden sonra başımda bir ağrı ve ağzımın içinde pis bir tatla uyandım. Wheeler hâlâ kamaramın içindeydi, ama ayakta duruyordu. Bir takım mırıltılar çıkararak onu kovalamaya çalıştıysam da gitmeye niyetli görünmüyordu. Doğrulup oturduğumda geminin salınımından daha az etkilendiğimi fark ettim.

"Derdin neyse onu anlatırsan iyi olacak, Wheeler. Ama şimdi değil. Mümkünse biraz sıcak su istiyorum şimdi. Bir de temiz gömlek çıkart... ne diye bön bön bakıyorsun yüzüme?"

Dudaklarını yaladı. Sarkacın amansız hareketi ürkütücü bir biçimde kesildiğinde gemi yalpaladı. Wheeler sendeledi. Hemen ardından ranzamın köşesine tutunmamış olsaydı düşebilirdi.

"Senin sorunun nedir be adam?"

"Üzgünüm, efendim. Temiz gömlek, değil mi efendim? Şu çekmeceydi... işte buyurun, efendim. Ama sıcak su..."

"Ne olmuş sıcak suya?"

"Ateş söndürüldü de, efendim. Maalesef ancak ılık su bulma imkanım olabilir."

"Kahve de istiyorum, sıcak olacak."

Gözlerini boşluğa dikti. Artık o anda her ne düşündüyse, bu düşünce pek hoşuna gitmemiş gibiydi.

"Wheeler!"

"Hawkins'ten kaptanın mutfağındaki ateşin üstüne bir kap su koymasını isteyebilirim."

"Çok güzel."

Bu gemi alabildiğine engin bir dünya! Hatta bir evren! Yola çıktığımızdan beri ilk defa fark ediyordum sıcak suyun, hatta sıcak yemeğin ateş yakılmasını gerektirdiğini ve ateş yakılması için de ateş tuğlası, demir, baca görevini görecek bir delik gerektiğini! Benim tamamen yabancısı olduğum bir hayat haftalardır sürüp gidiyordu işte! Ancak bugün, belki de dün gözümün önüne ilk defa gelmişti geminin parçaları... bir teleskopla bakar gibi parça parça tanışmıştım gemiyle!., yataklarında duran kronometreler, kasa, grandi direğinden kıça doğru tulumbalar, grandi direğinden başa doğru tulumbalar... "denizcilik işi"nin ustası olmaya karar vermiştim bir de kendi kendime! Wheeler'ın bana ağrı kesici içirmesine izin verdiğim için kendime kızıyordum, içki içmemeye yemin etmiş ve şimdi kendini akşamdan kalma gibi hisseden birinin ruh haline sahiptim. Artık temizlenmem gerektiğini hissediyordum! Belki de bana mezar olacak bir gemide, hem ambarın pisliği, hem ağrı kesicinin içindeki afyon, hem de koşulları değerlendirme yetersizliğim yüzünden kirlenmiş hissediyordum kendimi... ve tüm bunların nedeni Marion Chumley'in gözümün önünden silinmeyen hatırasıydı! Batma tehlikesi yanı başımızdaydı, ama benim zihnim her seferinde dönüp dolaşıp Marion Chumley'e varıyordu!

Wheeler eli boş geri döndü.

"Bu kez sorun nedir?"

"Kaptanın ateşi de söndürülmüş, efendim."

"O kahrolası ne diye... şey, yani neden söndürülmüş?"

"Beklenenden uzun süre denizde kalacağımız anlaşılınca, kaptan ateşin söndürülmesini ve odunların gemi mutfağı için saklanmasını emretmiş, efendim."

"Kaptan Anderson mı? Yolcuların selameti uğruna ateşsiz kalmaya razı mı olmuş?"

"Hawkins'e bakılırsa, tayfanın selameti uğruna, efendim."

"Kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi böyle olacağı!"

"Kaptan Anderson iyi bir kaptandır, efendim, kimse de aksini söyleyemez zaten."

"Yani havlar ama ısırmaz, diyorsun ha?"

"Hayır, efendim. Hem havlar hem ısırır ve her ikisi de çok kötüdür. Bu yüzden içecek yok, efendim. Size bunu bildirmeye geldim. Bates'ten gemi

mutfağına gidip bir bakmasını istedim, fakat oradan gelen su da en fazla ılık olabilir."

Bunları söyledikten sonra çıkıp gitti, ama koridorda beklediğinden hiç şüphem yoktu. Sandalyeme oturup kafamın içindeki karmaşayı çözmeye çalıştım. Hakikaten kirliydim, hem içim hem de dışım kirliydi. Geminin salınımı devam ediyordu, sarkaç biraz daha sakinleşmişti, ama yine de gemi hiç durmadan, bıktırırcasına bir yükselip bir alçalmaya devam ediyor, bu da insanı canından bezdirmeye haydi haydi yetiyordu. Atılgan Jack Deverel benim umutsuzca binmeye çalıştığım gemide serbestti; o güzel, vahşi varlık ise...

Çıplak ayağımın altındaki tahtada bir tuhaflık hissettim. Gerçekten de doğruydu, yüce Tanrım, kalaslar canlıydı! Bir esneme hatta kasılma hareketi vardı! Dalgalar altından geçerken tüm geminin zalimce eğilip bükülmesinden çok daha rahatsız edici bir keşif yapmıştım.

Wheeler geldi ve çamur gibi bir kahve ikram etti. Ilık bile sayılmazdı ama yine de içtim. Sonra da lavaboma biraz su döktü ve kahvemi yarıda bırakıp yıkanmaya geçtim. İçimdeki korkunç temizlenme arzusu yüzünden her tarafımı suyla sildim, bir süre sonra hem pis hem de buz gibi hissetmeye başladım kendimi... sanki yıkanmakla yalnızca üstümdeki kirlerden değil, aynı zamanda geminin pisliğinden ve kafa karıştırıcı, yıldırıcı durumundan da kurtulacaktım. Temiz önlüğü ve gömleğimin ucunu bacaklarımın arasına kıstırırken, bir "kırbaç" sırtıma ve başıma çarptığından beri ilk defa kendimi toparlamış olduğumu hissettim. Giysilerimi üstüme geçirdim, ardından bu defteri açıp neler yazdığıma üstünkörü bir baktım. Yolculuğumuzun birinci kısmını anlatan defteri koyduğum paketi çekmeceden aldım, açıp daha önce yazdıklarımı yeniden değerlendirmeyi aklımdan geçirdim. Fakat tekrar paketlemenin zorluğu gözümü korkuttu.

Neler gelmişti her şeyi öğrenme ve her şeyi yönetme aşkıyla gemiye binen o kendine güvenli delikanlının başına? Ona sorarsamz bu korkunç seferin, bu maceranın, Londra'yla Bath arasında yolculuk yapan bir posta arabasmdan farklı bir seyri olmayacaktı! Hiç durmadan tatlı tatlı esen rüzgarlarla Sidney Körfezine varacaktı, hem de donanmanın gururu olan yepyeni bir gemiyle. Ama savaş sona ermişti, donanmanın gururu elma gibi çürük çıkmıştı, Deverel'la Willis kafa kafaya vermiş, bu elmanın, geminin, arabanın bir tekerini kırmışlardı, *Alcyone* bizim delikanlıyı yolda

yakalamış, onun üstüne yıldırımlarını yollamış ve tutkunun, ayrılığın, kıskançlığın acılarını öğretmişti...

"Deverel! Yakışıklı Jack!"

Ne kadar sürdüğünü bilmediğim bir dalışın ardından yüzeye dönen bir dalgıç gibi kendime geldim. Geçen zaman içinde hayli değişmiş yüzümü aynada bir süre seyrettim. Aynadaki solgun ve yorgun yüzü incelerken, vaftiz babamın bu halimi görünce hem güleceğini, hem de beni ayıplayacağım geçirdim aklımdan. Edmund yanlış kıza aşık... hiç buluşamayacağı bir kıza aşık... o alaya ihtiyar gidip Leydi Somerset'le şansımı denesem daha iyi edeceğimi söylerdi mutlaka! Üstelik, her şeyin ötesinde, Edmund çok yalanda suların dibini boylayacak bir gemide... yanlış gemide...

Yanlış gemi onu kötülediğimi anlamış gibi ayağımın altındaki kalas titredi.

“Mutlaka...”

Sustum, istem dışı dudaklarımın arasından fırlayan bu yarım kalmış "mutlaka" nın altında anlayamadığım bir şeyler olduğunu fısıldadım kendi kendime. Kafamın içinde bir düşünce, hatta bir duygu dolaşmaya başladı, bu konuda bir şeyler yapmalıydım ve eğer ben yapamayacaksam, binlerinin mutlaka yapması gerekiyordu! İster inanın ister inanmayın, kafamdaki düşünceler bizim asık suratlı kaptanın çevresinde dönmeye başladı. Neticede, geçici de olsa bir komite benden onunla görüşmemi istemişti! Daha sonra onlara önerdiğim biçimde hareket etmiş ve Charles Summers'la görüşmüştüm, şimdi onların önerisine uymalıydım. Wheeler'a seslendim ve ben daha sözümü bitirmeden kapı açıldı. İçeri girip muşambalarımı giymeme yardım etti. Kauçuk çizmelerimle kapıya doğru bir adım attığımda geminin pruvası aniden aşağı indi. Bir denizci gibi paldır küldür yürüyerek çukur güverteye doğru yollandım. Hayal gücüm beni yanılttı mı bilemiyorum, ama bizim taraftaki kamaraların en sonuncusunda birinin hıçkıra hıçkıra ağladığını duyar gibi oldum. Çukur güverteye çıkıp pupanın altında ayakta durdum. Geminin baş-kıç vurması gerçekten artmıştı. Zaman zaman sabrı taşmış ya da öfkelenmiş gibi ileri atılıyor, her seferinde yorgunca dalgaların kucağına düşerek dayanması zor bir sarsıntı yaratıyordu. Rüzgaraltındaki küpeştenin üstünden aşan yağmur ve serpinti küçük iğnecikler gibi yüzüme batıyordu. İleri atılma da bir yanılgıdan ibaret gibiydi, sanki gemi çılgınca bir

yükselip bir alçalıyor, fakat yerinde saymaya devam ediyordu. Iskotalarından yağmur ve serpinti suları sızan yelkenler sadece grandi direğinde açılmıştı ve o sırada rüzgarın etkisine karşı hayli acınacak bir tepki gibi duruyordu. Havanın sertliğine rağmen baş kasara güvertesinde farklı büyüklüklerde halatlarla hummalı bir çalışma yapılıyordu. Görüldüğü kadarıyla bu halatları kullanarak bir şey yapılacaktı, fakat yapılacak şeyin ne olduğu benim anlayış gücümün ötesinde kalıyordu. Uzun zamandır adeta su altında çalıştıklarını görünce bir gemici olmadığım için, hatta bir subay olmadığım ve sadece bir yolcu olduğum için Tanrıya şükrettim. Sonra dönüp pupaya doğru çıkmaya başladım. İki ışıltılı serdümeniyle dümen çarkının arkasında ve üstünde, güvertesinin tırabzanına dayanmış Kaptan Anderson duruyordu. Kafasında geniş kenarlı bir şapka vardı ve sırtına da yıpranmış bir muşamba geçirmişti. Ve başkaları bir kap suya ne kadar ilgisizce bakarsa o da fırtınanın gözüne aynen öyle bakıyordu. Dikkatli bir şekilde serdümenlerin çevresinden dolaşmaya çalıştığım sırada kaptan beni gördü. Beni görünce gülümsedi! Korkunç bir manzaraydı, çok kısa bir an için bir dizi diş gördüm, sanki birisi kaptanın asık suratına birkaç sarı çakıl taşı atmıştı. Ben de karşılık vermek üzere ağzımı açtığımda çoktan arkasını dönmüştü bile. Onu yakalamak için çabucak merdivene atılıp yukarı çıkmaya başladım, ama ben kıçüstü güvertesine çıkıncaya kadar kamarasına giden kapıya ulaşıp gözden kayboldu. Mesaj gayet açıktı. Uzak dur! Yine de bana gülümsemişti, gerçi kısacık ve yapay bir tebessümdü, ama daha önce bilmediğimiz bir şeydi.

Rüyadaymış gibi sarı saçlar, genç bir yüz hayal ettim ve Bay Benet'in sesini duyar gibi oldum: *İzninizle bir öneride bulunmak istiyorum efendim. İçinde bulunduğumuz zor koşullarda yolculara daha neşeli görünmelisiniz. Kaptanın ta kendisinin endişeli olduğunu hissederlerse başımız dertten hiç kurtulmaz!*

Buna cesaret edebilir miydi? Elbette edebilirdi, kocası sadece beş on adım uzaktayken Leydi Somerset'le "ilgilenmeye" kalkan bir subayın cesareti umursamazlık boyutunda olmalıydı!

Vardiyayı ufak tefek navigasyoncu Bay Smiles almıştı. Kaptan aşağı kamarasına indiğinden sancak tarafından ayrılıp rüzgara karşı durdu.

"Selam, Bay Smiles. Gördüğünüz gibi iyileştim ve milyon verseler başka yerde olmayı istemem!"

Bay Smiles her zamanki soğuk bakışlanyla, sanki ufku izliyormuş gibi yüzümü inceledi. Serpinti yüzünden gözleri kıpkırmızı olmuştu. Sessiz olmamı ister gibi parmağım dudaklarına götürdü.

"Ne demek istiyorsunuz, Bay Smiles? Milyon verseler, dedim ya. Şunu söylemeliyim ki, birkaç kez başımı vurduktan sonra tamamen aklımı yitirdiğimi sanıyordum, fakat aşağıda gerçek bir deli var ve tüm bu tuzlu kargaşalık içinde güvenliğini satın alabileceğini sanıyor!"

Bay Smiles parmağım dudağından çekti.

"Bay Talbot, kimi gemilerde tek bir aklı başında insan dahi bulunmaz."

"Aslını isterseniz günden güne daha çok inanıyorum bu korkunç sonsuzluğu mekan seçen, meslek edinen bir kişinin aklının başında olamayacağına, bu açıdan haklı olduğunuza kuşku yok! Nasıl da sarsıyor... lanet olsun, oradan oraya tutunmaktan maymuna döndüm. Sizin yere böylesine sağlam basabilmenize ve geminin baş-kıç vurmasına tamamen kayıtsız kalmanıza hayran kalıyorum.

“Navigasyoncu cevap vermedi. Öbür yana dönüp denizi izlemeye başladı. Enginlere uzanan dalgalı suların üstünde bir patika bulmayı umuyormuş gibi dikkatle inceliyordu çevreyi. Neden sonra, bu adamla konuşmamın kaptanın Daimi Emirler'inin yanlışlıkla ihlali değil, onların doğrudan tuzla buz edilmesi anlamına geldiğini hissettim. Belki de bu yüzden adam parmağını dudaklarına götürmüştü! Hem zaman, hem de iklim değişmişti artık! Fakat durumumuzu olduğundan daha karmaşık bir hale getirmek istemiyordum. Bay Smiles'a bir baş hareketiyle selam verdikten sonra, açık havanın tazeliğinden yeterince faydalandığım kanaatiyle koridora indim.

Daha koridora girdiğim sırada Wheeler”ın kamarama sessizce süzüldüğünü gördüm. Bugünlük bu adama daha fazla katlanmak istemediğimden, koridordaki tırabzanlara tutuna tutuna salona vardım. Ne var ki bizim komite orada değildi, bir tek Bay Pike kalmıştı geriye. İtiraf etmek zor, ama derhal büyük kıç penceresinin dibindeki sıraya çöktüm ve kafamı masaya dayayıp öylece kaldım.

"Siz de en az diğerleri kadar hastasınız, Bay Talbot."

Cevap olarak hırıldadım. Adam sözlerine devam etti:

"Sizin bu kadar rahatsız olabileceğinizi bilmiyordum, Bay Talbot. Fakat yaralanmış olmanız durumu değiştiriyor galiba. Umarım başınız artık daha

iyidir. Gemi büyükçe bir dalgayı aşarken ben de kafamı üst söveye vurdum ama şimdi daha iyiyim. Bay Summers'la görüştünüz mü?"

"Komitenin geri kalanı nerede?"

"Geminin bu kadar baş-kıç vurmasına dayanamadılar ne yazık ki. Bay Prettiman çok kötü düştü. Ama isterseniz gidip

onları çağırabilirim."

Başımı iki yana sallayarak reddettim.

"Buraya gelebilecek kadar iyi olmalarım beklemeyi yeğlerim. Aslında Bowles'un çok daha sağlam olduğunu sanıyordum. Hani şu Romalıların *'gravitas'* dedikleri şeyden var onda. Çok şaşırdım."

"Şaşırmanıza gerek yok, beyefendi. Onun eğitimi hukuk üzerine."

Küçük Pike'ın başkasının canını sıkmaktaki hızı gerçekten inanılmazdı.

"Siz de diğerleri gibi dinlenmelisiniz, Bay Pike."

"Yok canım. Ben başkaları gibi sağa sola yuvarlanmam. Küçük ve hafif olduğumdan, ayaklarım yerden kesilse bile bir şekilde dört ayak üstüne düşmeyi beceririm. Ama mesela zavallı Bay Broclebank böyle havalarda ranzasından kalkmaya cesaret edemez... Neden burada oturuyorum sizinle konuşuyorum da ailemin yanında kalmıyorum biliyor musunuz? Çok korkunç, gerçekten kötü bir şey bu yaptığım, farkındayım, ama bir süre sonra tüm endişeme ve onlara olan sevgime rağmen dayanamamaya başladım."

"Endişe mi? Ne endişesi?"

"Aslında yataklarında uzanmıyorlar. Bay Talbot. Sürekli kalkıp yatakta... ranzada, her iki taraftaki üst ranzalarda oyun oynuyorlar. Dediğim gibi, oyun oynuyorlar, ama sonra ağlamaya başlıyorlar ve daha kötü oluyorlar. Birkaç saniyeden uzun sürmüyor oyunları, ardından yataklarına yıkılıp inlemeye başlıyorlar. Yani ben buna inlemek diyorum, ama Bayan Pike bu kelimeyi pek sevmiyor. Karım da pek iyi değil. Ne yapacağız biz şimdi? Bayan Pike bir şeyler yapabileceğime inanıyormuş gibi görünüyor, o yüzden buradayım ama elimden bir şey gelmiyor. En çok acı veren de bu çaresizlik."

Charles'ın talimatlarım hatırladım.

"Herhalde size bu kadar güvenmesi koltuklarınızı kabartıyordur, Bay Pike."

"Hiç de değil."

"Şunu söyleyebilirim ki, milyon verseler başka yerde olmayı istemem!"

"Sakıncası yoksa bana Dicky deyin, Bay Talbot. Romalıların Bay Bowles'da olduğunu düşündükleri şeyden bende olmadığını biliyorum, neydi o?"

"Gravitas. Bunun için üzülmenize gerek yok, kimilerinde vardır kimilerinde yoktur. Olmayınca eksikliğini hissedeceğiniz bir şey değil. Ben de bu Özelliğe sahip olacak biçimde eğitildim, ama işte insanın kanında olmalı. Şey, Bay Pike, sizi mutlu edecekse bundan sonra Richard diyebilirim size."

"Teşekkürler, Bay Talbot. Peki ben size Ed mi demeliyim, yoksa Eddy mi?"

"Bay Pike, isterseniz bana Edmund da diyebilirsiniz, ne de olsa hayatiyet... yani ne zamandır tanışıyoruz. Hadi biraz neşelen be adam!"

"Deniyorum, Edmund. Fakat tüm çabalarımıza rağmen çocukların durumu bir türlü düzelmiyor."

"Balon bu konuda içiniz rahat olsun. Benim küçük kardeşlerim sürekli kollarım ya da ayaklarım, kimi zaman her ikisini de kırarlar... hatta iki kollarım, iki ayaklarını kırdıkları bile olur! Enikler gibi buruntu basar, isilik olurlar, üşütürler. Çocuklar böyle büyür, Bay Pike... pardon, Richard'dı değil mi? Bana sorarsanız her koşulda zorlu ve acı verici bir süreçtir bu!"

"Dediklerine göre rüzgar ters taraftan esiyormuş. Geminin bu kadar baş-kıç vurması da..."

"Rüzgar her an dönebilir! Daha biz nerede olduğumuzu bile anlayamadan posta arabaları gibi uçmaya başlayabiliriz! Hadi yapmayın, İngiltere dalgalara hükmeder, biliyorsunuz! Milyon verseler..."

"Korkarım gerçek şu ki..."

"... başka yerde olmayı istemezdim."

"gemimiz batıyor..."

"Daha neler! Subaylar beni temin etti..."

"Bakın gerçekten batıyor, diyorum, kalasları her geçen gün daha fazla esniyor, sarsılıyor. Yapabileceğimiz hiçbir şey yok mu, Edmund? Doktordan bizi diğer gemiye aldırmasını rica etmiştim, oysa Hindistan'a

gidip de ne yapacağımız hakkında en ufak bir fikrim yok... beni dinlemedi. Hem o zaman hava iyiydi."

"Rüzgar sonsuza dek ters yönden esecek değil ya. Güney Denizi'ne vardığımızda..."

"İyi ama gemi ilerlemiyor ki, haksız mıyım?"

"Yavaş yavaş da olsa oraya varacak. Gemiciler çekme halatını kullanarak karinaya yapışan yosunlan temizleyecek ve hızımızı arttıracaklar. Tüh... bunu söylemeyecektim... Bakın gördünüz mü? Endişeye mahal yok, her şey yoluna girecek."

"Bir şey daha var, Edmund. Geminin her geçen gün biraz daha suya battığını hissedebiliyorum. Kuşkularımdan Bayan Pike'a söz etmedim, fakat daha bu sabah göz göze geldik... o zaman anladım, Edmund! O da aynı şeyi düşünüyordu!"

"Ne enteresan bir adamsınız, Pike! İtiraf etmeliyim ki hasta olduğum ve kendimi cansız hissettiğimde geminin de aynı durumda olduğunu sanıyordum! Fakat bugün gemiciler Spithead'te demirli olduğu sırada pompaladıklarından daha fazla su pompalamadılar, bunu adım gibi biliyorum."

"Bunu ben de biliyorum, Edmund, söylediğin her şey doğru. Ama Bates'e bakılırsa geminin içindeki su artmış."

"Bizzat birinci subayın pompalanan suyun her zamanki kadar olduğunu bana söylediğini bilmek seni rahatlatır mı? Daha fazla su olmasının nedeni yağmur ve serpinti. Tulumbaların ulaşamayacağı yerlere birikiyor -biraz can sıkıcı ama hiçbir şekilde tehlikeli değil! Bunu aklınızdan çıkarmayın... gerçekte olduğundan daha kötüymüş gibi sesler çıkarmasının tek nedeni de dalgaların bu enlemde daha büyük olması. Aşağıya indiğinde alışkın değilsen sağdan soldan akan yağmur suyunu gemiyi baştan başa dolaşan gerçek bir dalga sanabiliyorsun!"

"Gerçekten dalga olsa birinci subay bunu sana söylerdi, değil mi? Demek istiyorum ki, onun işi herkesin sakin kalmasını sağlayarak sorun çıkmasını engellemek. Fakat bunları bana anlattığın için sana müteşekkirim, Edmund. Sana daha fazla güveniyorum ve Bayan Pike'a da iyi haberleri vereceğim.”

"Bana kalırsa kümes... kamaranıza dönmeden önce... yani demek istiyorum ki, hay Allah, yahu sen tavşan mısın nesin? Hah, otur şöyle... şimdi sana sert bir içki ısmarlayayım."

"Yok, sağ ol Edmund. Daha önce söylediğim gibi hem boğazımı yakıyor, hem de beni aptala çeviriyor. Edmund, diz çöküp dua ettim ama hiçbir şey olmadı. Hiç durmadan 'Çile çeken çocuklar' üzerine düşündüm. Onların genç ve küçük olmalarının bir faydası olmuyor. Yani demek istiyorum ki, onların kendilerini savunmaları daha zor. Senin de geçen gün söylediğin gibi, hani diğer geminin Fransız gemisi olduğunu sanıyorduk ya, onlar Fransızlar için fazla küçük. Ama bir türlü kafamdan atamıyorum onların Rabbimiz için fazla küçük olmadıklarım. Bu şeytani yerde ellerimizden kayıp giderlerse, bu ıssızlıkta onları yitirirsek, burada ölüp gitmelerine izin veremem... mutlaka ben de peşlerinden giderim..

"Pike! Topla kendini artık! Richard! Richard diyorum! Saçmalamayı kes be adam! Bu söylediklerini duyan olsa seni sümüklü bir kız çocuğu sanacak, lanet olsun!"

"Onu teselli etmeye mi çalışıyorsunuz, Bay Talbot?"

Zorlukla ayağa kalktım. Tepemde dikilen kişi Bayan Granham'dı. Bir elini öne uzatmıştı, diğeriyle de sular içindeki zeminde ıslanmaması için eteğini tutuyordu. Masanın öbür yanına doğru sendelediysem de hiç önemsemeden kapıya en yakın masaya doğru ilerledi ve sıraya oturdu. Geminin kıçının aniden yükselmesiyle ben de zorunlu olarak o yana gidip karşısına oturuverdim.

"Bayan Granham, gerçekten bunu yapmamalısınız! Bir hanımefendi. .. Bay Prettiman nerede? O da..

Bayan Granham bitkin bir sesle cevap verdi:

"O da hasta ben de hastayım. Ama o yaralandı. Hem de kötü yaralandı.”

"Ne yapabilirim? Onu ziyaret etsem?"

Bay Pike gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü bana çevirerek kıs kıs gülmeye başladı.

"Edmund hasta ziyaretinde!"

"Komik olduğunu ben de kabul ediyorum. Ama içinde bulunduğumuz durumda gülmeye ihtiyacımız var."

Pike en sondaki masanın ucuna kadar gelip benim oturduğum sıraya doğru atıldı. Fakat gemi de en az benim kadar ondan rahatsız olmuş gibi birden irkildi, dalgalı ufuk kıç penceresinde tuhaf bir açıya geldi ve küçük

Pike sıraya oturmayı beceremeyip bana çarptı. Özürler dileyerek geri çekildi. Bayan Granham şefkatle onu izliyordu.

"Biraz daha iyiler mi, Bay Pike?"

"Hiçbir değişiklik yok. Onların yanına gidecek misiniz?"

"Daha sonra, Bay Pike. Bayan Pike'dan beni davet etmesini isteyebilirsiniz herhalde. Çektiği acılan anlayabildiğimden her şeyi bağışlayabilirim... ama gerçekten!"

"Kendisi çok üzgün, Bayan Granham. O talihsiz sözlerden dolayı da pişmanlık duyuyor. Bunu bizzat söyledi. Çok rica ediyorum!"

Bayan Granham derin bir nefes aldı.

"Ne yapabileceğimize bir bakarız, ama daha sonra. Şu anda Bay Prettiman'ın yarası..."

"Bunu kendisine ileteceğim. Senin söylediklerini de, Edmund."

Pike oraya buraya tutunarak ayağa kalktı. Bir çatının üstünde durmaya çalışan bir adamı andırıyordu o haliyle. Üzerinde durduğu çatı şeytanca öbür tarafa meyil verinceye kadar bekledi. Sonra hızla kapıdan geçti ve sonra da bir şekilde kapıyı ardından kapatmayı başardı. Bayan Granham arkasına yaslanmış, ellerini masanın üstünde kenetlemişti. Gözleri kapalıydı, ya gözyaşları ya da ter damlacıkları yanaklarından süzülüyordu.

"Biraz sıcak su istemek için gelmiştim, ama ne yazık ki sesim bile çıkmıyor..

"Bu hiç sorun değil, hanımefendi, benim sesimi ödünç alabilirsiniz. Bates! Bates! Neredesin be adam? Çık artık şu lanet deliğinden... bağışlayın-sen değil, Bates- hanımefendi. Hemen sıcak su istiyoruz."

"Hiç sıcak su yok."

"Benimle konuşurken 'efendim' diyeceksin."

"Wheeler'ın da size söylediği gibi, efendim, hiç sıcak su yok."

"Şimdi görürüz! Wheeler! Wheeler! Wheeler diyorum! Ah, işte buradasın. Bayanların ihtiyacı olduğunu söylemeden bir beyefendiye sıcak su vererek ne yapmaya çalışıyorsun be adam?"

"Bayan Granham koridorun benim ilgilendiğim tarafında değil, efendim."

"İyi de kamaramı değiştirdiğimden beri ben de değilim."

"Evet, efendim, ama..."

"Sıcak su bul, Wheeler, elini de çabuk tut! Gerekirse kahrolası ateşi de tekrar yak ve bir şey söyleyen olursa da bunun benim... benim..."

"Size zahmet oluyor, Bay Talbot, ama lütfen!"

"Meraklanmayın, hanımefendi. Wheeler, suyu Bayan Granham'ın kamarasına bırakacaksın."

"Sıcak su bile yetiyor, insanın ağzına alması, şöyle bir dolaştırması. Çay yapmaya çok düşkündüm, hiç aklıma gelmezdi çay olmadan sıcak su içebileceğim!"

"Çay yok mu... yarabbim, ben son derece, ne kadar da, inanılmaz bir düşüncesizlik benimkisi..."

Güverte bir an için doğrulmuştu. Ayağa fırlayıp koridora çıktım ve kamarama girdiğimde hemen dizlerimin üstüne çökerek en alt çekmeceyi dışarı çıkardım. Paketi çekmeceden alıp güverte yeniden meyil vermeden önce Bayan Granham'a ulaşmayı başardım. Pek zarif sayılmasa da çevikçe bir zafer kazanmıştım ve yaş tahtadan kutumuzu bir kereliğine de olsa kandırdığım ve kendimi aptal durumuna düşürmediğim için memnundum.

"İşte, hanımefendi, özürlerirole birlikte."

"Çay!"

"Gemiye bindiğim ilk gün eşyalarımın arasına koymuştum ve doğrusunu isterseniz o zamandan beri hatırlamamı gerektirecek bir durum olmadı. İnşallah bu vahşi okyanusun iklimi tamamını berbat etmemiştir. Hava daha sakin olduğunda siz bayanların çay demliğinin çevresine toplandığınızı görmüştüm; eminim bir fincan çay neşenizi yerine getirir ... "

"Bunu alamam."

"Bayan Granham, Tanrı aşkına!"

Bayan Granham başım öbür yana çevirmişti bile. Paketin ipinin altından çekip çıkardığı bir kağıt parçasını bana uzattı. Kağıttaki yazıyı hemen tanıdım. " 'yaşlı Dobbie'den "Küçük Dük'e sevgilerle, daha sert bir içki içmemesi şartıyla.

"Yarabbim, hanımefendi, ben... Yüce Tanrım. Şey... inanın bana... ah şu aptal kadın! En azından kağıdı katlayabilirdi, hay ben onun... işte arabacılar gibi küfretmeye başladım. Kusuruma bakmayın, hanımefendi, ben çay sevmem aslında, sırf kibarlık olsun diye içerim. Bayan Dobson çok kızardı, eğer bilseydi... tam bir disiplin düşkünüdür diyebilirim! Beni bir

saat boyunca köşede tek ayak üstünde bekletirdi eğer... herhalde burada direkbaşında bulurdum kendimi, yani eğer direkbaşımız olsaydı; gerçi bana varmış gibi geliyor, çünkü genç Willis neredeyse zamanının tamamım orada geçiriyor. Tahmin edebileceğiniz gibi Dobbie çok candan bir insandır, ama biraz fazla duygusaldır işte...

"Bay Talbot."

"... ancak bir çılgın küçük bir çocuğa Sör Charles Grandison okutmaya kalkabilirdi! Herhalde onun gibi mükemmel bir Hıristiyan'ın tavırları hakkında bilgi sahibi olmanın benim açımdan faydalı olacağını düşünmüştü, ama sizi temin ederim, hanımefendi, o masal, yani tüm o ciltlerde anlatılan şey bir masalsa, hayatım boyunca aklımdan çıkmayacak!

Bir an Bayan Granham'm gülmemek için kendim zor tuttuğunu sandım. Ama durum daha kötü gibi görünüyordu.

Kendini tutma çabasıyla yüzü çarpılmıştı, ama yine de birdenbire gözlerinden yaşlar boşandı. Hani hüngür hüngür ağlamaya başladı desem yeridir. İlk defa ve muhtemelen son defa bir bayanın dişlerini sıktığını görüyordum! Ama yaşlar gözlerinden akmaya devam ediyordu. O anda duyduğum utanç bir yana, şaşkınlığımı nasıl gizleyeceğimi bilemedim. Yumruğunu masaya vurmaya başladı.

"Buna izin veremem! Dayanamam bana böyle..."

Bonesi, omuzları, her yanı sarsılıyordu. Bir bayanın böyle sinirlendiğini hiç görmemiştim!

"Yarabbim! Durun, hanımefendi! Lütfen böyle yapmayın... Sör Charles Grandison'ın tamamını okumak zorunda kalmadım elbette! Öyle olsaydı bana acıyabilirdiniz! Bizzat Panjandrum'ın dahi hepsini okuduğundan şüpheliyim! Hiçbir kitabı sonuna kadar okumadığım söyleyen o değil miydi? Kalıbımı basarım ki bunu söylerken kastettiği kişi Richardson..."

Bayan Granham gülmeye başladı. Tam anlamıyla bir histeriye tutulmuş olduğunu düşündüm ve bunun da tek çaresi yüzüne bir tokat akşetmekti. Ama ne yalan söyleyeyim, cesaret edemedim.

"Lütfen size kümesinize... yani kamaranıza kadar eşlik etmeme izin verin hanımefendi..."

"Tanrım, tam bir budalası..."

"Yok canım... tek yapmak istediği beni Sör Charles tarzında yetiştirmekti, fakat gördüğünüz gibi başaramadı. Wheeler size suyunuzu getirecek. İzin verin. Bir bayanın geminin baş-kıç vurmasına karşı koyması doğal olarak daha zordur, üstelik kıyafetleri de işini iyice zorlaştırır, hatta tehlikeye yol açar. İzninizle, hanımefendi."

Artık uysallaşmıştı. Ona kolumu verdim, fakat bunun yeterli olmayacağı ortadaydı. Bu yüzden elini de tuttum, ama daha koridora yeni girmiştik ki geminin ani bir silkinişi yüzünden sağ kolumu onun incecik beline dolamak ve gövdesini biraz havaya kaldırmak zorunda kaldım.

O ani hareketle birlikte beklenmedik bir gerçek gün ışığına çıktı. Belki otuz kırk yaşındaydı fakat bunca yılın sonunda vücudu hiç deforme olmamıştı. Üstelik hayret verici bir gerçek daha ortaya çıktı, Bayan Granham korse kullanmıyordu. Bundan hiç kuşkum yoktu. Yüce Tanrım, beli, göğsü, genç kızlarınkinden farksızdı! Böylece utancım had safhaya ulaştı ve bir an önce ondan kurtulmaktan başka bir şey düşünemez oldum. Ama kaderimiz başka türlü yazılmış olmalı. Diğer dişi, yani gemimiz, hatırladığım kadarıyla bir şairin dediği gibi, yeni gözler önüne serilen bu kadınsılığı kıskanmıştı ve dişlerinin arasında tavşanı silkeleyen av köpeği gibi bizi silkeleyiverdi. Ansızın başının sulara gömülmesi ve kıçının yükselmesi beni koridorun ilerisine doğru öyle bir itti ki ayakta kalmam -ayakta kalmamız- için tüm gücümü ve o ana kadar farkında olmadığım çevikliğimi kullanmam gerekti. Başı tekrar yükselince kendimizi bir dağın yamacında, gürül gürül akan bir derenin ortasında bulduk. En azından geçici olarak aşağısı olan yere doğru yuvarlanmamak için tırabzana tutundum. Ama hemen ardından tekrar öne fırladık ve bu kez kendimizi yerde bulduk, ama bunun nedeni tırabzanın da bizimle birlikte gelmesi, daha doğrusu tüm perdenin ya da duvarın, yani ince kontrplaktan bir tabakanın yerinden kopmuş olmasıydı. Mizana direğinin gövdesine yaklaşmış olduğumuzdan dönüp omzumla direğe çarpmam zor olmadı, böylece Bayan Granham'a da yastık görevi gördüm. Devetüyü rengindeki kocaman kontrplak tabakası yolumuzu tıkamıştı bu kez. Tırabzanı bırakmak zorunda kaldıktan sonra geminin kıçı bu kez de arşa ulaşmaya kalkınca tıpkı kuklayla gösteri yapan bir soytarı gibi bir duvarı eksik kamaranın önüne fırladım. Geminin kıçının tekrar sulara vurmasıyla oradan uzaklaşmadan önce içeride yaşlı bir kadının kaldığını görecek kadar zamanımız oldu. Kırlaşmış saçları terden donuklaşmıştı, ağzı açık kalmıştı, derin ve renksiz göz çukurlarının içinde gözleri dehşetle bize bakıyordu! O

an nasıl eğilip de geminin kıçı aşağı inerken bizi de alıp götürmeden önce özür dileyebildiğimi bilemiyorum. Az önce başımıza gelenlere neyin sebep olduğunu bir anda unutarak koridorun öbür tarafındaki tırabzanı kavradım ve Bayan Granham'ı sağ salim kamarasma ulaştırana kadar da bırakmadım.

İzninizle, hanımefendi. Dalgalar iyice azıttı galiba. Gerçekten çok üzgünüm... artık tamamen güvendesiniz. İzninizle şimdi gitmeliyim.

Onu kamarasından içeri soktum ve kurtulduğuma şükrederek kapısını kapattım. Kendi kümesime giderken de az Önce duvarını yıktığımız kamaraya bakmamaya çalıştım, ben de en az içerideki kişi kadar dehşet içinde ancak anlamaya başlamıştım, o kamarada benim eski *inamorata*'ın Zenobia Broclebank vardı!

Perdeyi hemen tamir etmeleri söylendiğinde gemicilerin nasıl homurdandığını, tekrar perdenin arkasına gizleninceye kadar Zenobia’nın attığı çığlıkları, işin yapılması için zorunlu olan çekiç seslerinin beynimde yankılanışını geçiyorum. Öfke ve kararlılıkla yeniden salona döndüm, ne gemiye ne de iklime yenilecektim. Uşağa seslenip yiyecek ve içecek sipariş ettim. Yemek olarak tuzlu biftek geldi, ama yanında turşu ve yutmaya yardımcı olacak bira da vardı. Yiyecekler hakkında şikayet eden denizcilere asla inanmayın! Dişleri hâlâ çenesinde olan bir adam için kral sofrasından farksızdı bu, ama yine de yenmemek için epeyce direndiğim itiraf etmeliyim. Gerçeği söylemek gerekirse, bifteği bitirdiğimde ve tabağım alındığında sağ elim turşudan leş gibi olmuştu. Dahası, büyük bir oburlukla o elimi yaladım. Nasıl oldu bilmiyorum, ama Bayan Granham'la aramızda geçen gülünç konuşmalar beni neşelendirmişti ki aslında bu benim normal halimdi de *mal de mer* geçici olarak derinlere itmişti! Bu arada Bayan Chumley'i de büyük bir özlemle hatırlayınca, onun anısı bile her şeyi yapma kararlılığına dönüştü! iyileşmenin de ötesinde bir şeydi bu. Eskisinden daha iyiydim! Kümesime geri döndüğümde dengede kalmak için büyük çaba harcayarak geceliğimi, takkemi giyip ranzama yattım ve güzel güzel uyumaya karar verdim. Hayret verici bir biçimde, bu sefer hiçbir mide bulantısı hissetmeden, bedenimdeki tüm ağrıların engelleyemediği -kahrolası mizana direğine çarptığım omzum fena halde hassaslaşmıştı- derin bir uykuya daldım.

(14)

Gözetleme deliğinden içeri sızan ışık bile uyanmama yetti. Toparlanmış olmanın şaşkınlığı içinde bir süre ranzada uzanmaya devam ettim. Anlaşılan şu hastalar için söylenen "vartayı atlatma" aşamasını geçmiştim ve beyin sarsıntısının etkileri de hemen hemen kaybolmuştu. Kendimi enerji ve kararlılıkla dolu hissediyordum. Hatta üstümü giyinmeden önce bu kapağın başına oturdum ve yaktığım mum bitene kadar yazdım: Bay Askew, Bay Benêt, Charles, Bayan Granham ve Bay Gibbs! Ben yazarken loş koridordan içeri sızan ışık arttı ve bitmeye yüz tutmuş mumu söndürdüm. İyileşmenin etkisini hâlâ hissedebiliyordum, fakat üstümü değişip muşambalarımı da sırtıma geçirdikten sonra biraz hava almak için dikkatle dışarı çıktığımda, artık tuzlu sudan hayli yorulmuş bir insan için neşelendirici bir manzarayla karşılaşmadığımı belirtmeliyim! Sanki dört bir yandan serpinti geliyordu. Kaptan Anderson'ın kıçüstü güvertesinde volta atmakta olup olmadığını görmek için yukarıları gözden geçirdim, ama onu hiçbir yerde göremedim. Onun yerine muşambalar içinde başka bir adam kıçüstü güvertesinin ön korkuluğundan bana el salladı. Rüzgarın içinden belli belirsiz bir ses ulaştı kulaklarıma:

"Günaydın!"

Sesin sahibi Yüzbaşı Benêt' ti.

"Ne günaydını! Berbat bir sabah bu!"

"Şimdi yanınıza geliyorum."

Cumbershum geminin karnından yukarı çıkıyordu. Bana doğru homurdandığında ben de ona doğru homurdandım. Bu adamla anlaşmak için başka bir şeye ihtiyaç yoktu. Kıçüstü güvertesine doğru tırmandığı sırada geminin kampanası sekiz kere çaldı. Merasim kısa sürdü. Beyefendiler genelde şapkalarını çıkarmalıdır, fakat bu berbat hava

yüzünden "çene ipi" dedikleri bir şeyle geniş kenarlı şapkalarını kafalarına tutturmuşlardı. Bu yüzden yaptıkları şey şapka çıkarmanın sembolik halinden ibaretti, yani sağ ellerini kaşlarına kadar kaldırmakla yetiniyorlardı. Dümen çarkındaki adamlar yeni subaya rotayı bildirdiler. Benêt merdivenden aşağıya indi. On tırabzanı her iki eliyle tutuyordu, üstüne doğru da abanmıştı.

"Yukarı gelin, efendim."

"Bu sabah çok neşelisiniz, Bay Benêt."

"Herhalde dışarıdan bakınca öyle görünüyorum."

"Ayrılık, gün geçtikçe farkına varıyorum ki..."

"Sizi anlıyorum. Wilson! Kahrolası orsa yakasından gözlerini ayırma! Evet, Bay Talbot, size daha önce okumuş olduğum iki dize üzerinde vardiya boyunca uğraştım ve onları gerçekten geliştirdiğimi sanıyorum. *'Esas Güzellik, bir kadından daha tatlı, hem namı hem endamı insan denemeyecek denli farklı...'* Nasıl, ilerleme var mı?"

"Ben şair değilim."

"Bunu nereden biliyorsunuz, efendim? Öğrendiğim kadarıyla Bayan East şarkı söylerken ağlıyormuşsunuz..."

"Yarabbim! Onlar nereden kaynaklandığını bilemediğim göz yaşlarıydı... üstelik başımı çarpmıştım, belki de ondan boşalmıştı yaşlar!"

"Sevgili Bay Talbot. Varlıkların en duyarlısı, en nefisiyle iletişim kurma zorunluluğuyla karşı karşıya kaldınız mı, yalnız şiirle kurabilirsiniz aradaki bağı. Bu onların dilidir. Onların dili de geleceğin dilidir. Kadınlar için şafak söküyor, Bay Talbot. Düzyazının sınırlarım aştılar mı, o dudaklardan nasıl hecelerin dökülebileceğini bir kez anladılar mı, kadınlar tıpkı güneş gibi ihtişamla yükseleceklerdir."

"Hayretler içinde kaldım, Bay Benêt."

"Düzyazı ha? Tüccarların dilidir, savaşın dilidir, alış-verişin, idareciliğin dilidir."

"Ya şiir?. "

"Düzyazı insanları ikna etmeye yarar. Daha dün rotamızın biraz değiştirilmesinin iyi olacağına kaptanı ikna etmeyi başardım. Ya gidip de dizelerle ifade etseydim kaptana yanılmakta olduğunu..."

"Halen hayatta olmanız beni şaşırttı doğrusu."

"Hayır... Hayır! Geminin baş-kıç vurmasının daha katlanılabilir bir hal aldığını fark etmediniz mi?"

"Oysa ben iyileştiğim için rahatça ayakta durduğumu ve böyle neşeli olduğumu sanıyordum."

"Rüzgardan bir derece uzaklaşarak hızımızı artırdık, çok az ama yine de mesafenin artışım karşılamaya yetiyor. Ah, ama o Sevgili Varlık'ın yokluğu..."

"Leydi Somerset'ten mi söz ediyorsunuz?"

Yüzbaşı Benêt geniş kenarlı şapkasını çıkarıp altın buklelerini savurdu.

"Başka kim olabilir?"

"Düşünmüştüm ki" dedim gülerek, "belki aklınızda Başka biri vardır..."

"Başka biri yok ki!"

"Size öyle geliyor, ben pek öyle görmüyorum..."

Yüzbaşı Benêt başım iki yana sallayarak bir hatıranın şefkatiyle gülümsedi.

"Başka biri olamaz."

"Bana öyle geliyor ki belki de fırsatınız olmuştur Bayan Chumley'in karakteri konusunda fikir edinebilmek için."

"Onun karakteri yok."

"Anlayamadım?"

"Onun karakteri olamaz zaten. O daha öğrenci, Bay Talbot."

"Bayan Chumley..."

"Öğrenciler hakkında fikir edinmem. Onlardan sempati, anlayış ya da başka herhangi bir şey beklemek son derece anlamsızdır. Onlar her esintiyle farklı yerlere uçabilirler. Benim kendi kız kardeşlerim karşılarına çıkan ilk kırmızı ceketlinin peşine takılırlardı, tabii sevgili annem onlara göz kulak olmasaydı."

"Bayan Chumley bir öğrenci değil artık!"

"Size hak veriyorum, gerçekten sevimli, hatta kıvrak bir zekaya sahip olduğu bile söylenebilir..."

"Söylenebilir ha?"

"Ama ağaç yaşken eğilir..."

"Bay Benêt!"

"Ne oldu... sorun nedir?"

"Yüzbaşı Deverel şu an *Alcyone'*da... onun kötü şöhreti..."

"Tam bir horoz, Bay Talbot. Onu çok kısa bir an için görmem hakkında olumsuz fikirler edinmeme yetmişti."

"Bay Askew dedi ki... Bay Askew bana Yakışıklı Jack'in..."

"Fakat en azından bu melankolik sürgünü seçmemi sağladığı için müteşekkirim ona !"

"Ama, Bay Benêt... beni affedin. Sürgün! Yine de mutlu görünüyorsunuz! Haliniz tavırlarınız, yüzünüzdeki ifade... neşeli gibisiniz."

Yüzbaşı Benêt önce hayretler içinde kaldı, sonra yüzünü ekşitti. Geniş kenarh şapkasını tekrar başma geçirdi.

"Ciddi olamazsınız, Bay Talbot. Ben mi mutluyum?"

"Kusura bakmayın ama!.."

"Geniş düşünemeyen bir insan olsaydım şu anda sizin durumunuzu kıskanmam gerekirdi. Bayan Chumley'e aşıksınız, değil mi?"

"Öyle."

Bay Benêt'in yüzü sırılsıklamdı, fakat bunun nedeni gözyaşları değil yağmur ya da serpintiydi. Altın bukleleri rüzgarla alnının üstünde uçuşuyordu. Koltuğunun altındaki dürbün karakterinin öyle mekanik ve mesleki bir parçası gibi görünüyordu ki aniden dürbünü çıkarıp kıçüstü güverteye koşarken böcek ayağı gibi kolunun altına katladığı bir uzvunu çıkarmış gibi geldi bana. Cumbershum'a bir şeyler söyledi ve her ikisi birden dürbünlerini aynı noktaya çevirdiler, bir yandan güvertede dik durmaya çalışırken bir yandan da hayranlıkla onları izledim. Bay Benêt dürbünü tekrar koltuğunun altına sıkıştırıp koşarak aşağı indi.

"Bir balina avcısı, Bay Talbot. Yardım çağrısı yapsak bile yaklaşmayacaktır bize."

"Bay Benêt... benim durumumdan söz ediyorduk."

"Mektubu diyorum, efendim. Doğrudan size teslim etmem gerekiyordu ama çok hastaydınız. Bu yüzden ben de uşağınıza verdim."

"Wheeler!"

"Hayır, hayır... öteki. Seni onun bunun çocuğu! Gözlerini ufuktan ayırma yoksa derini yüzerim! Bu yelkenliyi bildirmedin!"

Bu gürleme Kaptan Anderson'ınkine çok benziyordu, ama Yüzbaşı Benet'in boğazından yükselmişti. Başım arkaya atmış grandi direğimizden geriye kalanın en tepesine sesleniyordu. Sonra bana dönüp normal sesiyle devam etti.

"Bu adamın kafası hiç çalışmıyor. Daha sonra sizinle tekrar sohbet etmek isterim."

Elini kaldırıp çabucak selam verdi ve karşılık vermeme kalmadan merdivenlerden koşarak inip gözden kayboldu. Ben de hemen koridora koştum ve Phillips'e seslendim. Sonunda gelebildi ve ondan mektubu istediğimde avucuyla başına vurarak kalbura dönmüş olduğu için başını azarladı. Ama hastaydım ve o da şunu yapmış sonra bunu yapmış... ya sabır çekerek bahanelerini anlatıp bitirmesini bekledikten sonra mektubu bulsun diye onu gönderdim fakat bu da hayli uzun sürdü. Yine de bu sayede pusulanın ne gibi hazineler içeriyor olabileceğine dair sayısız varsayımda bulunabildim! Belki de Bayan Chumley'den gelen uzun bir mektuptu, balo sonrası uykusuz geçen bir gecede yazılmıştı! Benimkinden daha dürüstçe olan âşıkane bir itirafın ardından günlüğünü veriyordu belki de bana. Günlüğü de benimkinden daha dürüstçe olacaktı, ne de olsa benimki bir tür eril bakış açısıyla sınırlıydı! Belki de sevgili annesinin ölümünün yürek parçalayıcı hikayesini anlatıyordu! Wilton House'un bahçelerinden koparılıp günlüğün arasında kurutulmuş bir çiçek, müzik öğretmeninin, o yaşlı, kocamış adamın kabataslak çizilmiş sevimli bir portresi! Ah, aşık bir delikanlının iyimserliği ve fantezileri! Böyle bir bekleyiş ateşe konmuş bir kap su gibi kayna tabilirdi her ölümlünün içini! Fakat Phillips uzun süre aradıktan sonra mektubu getirdiğinde ne kadar küçük olduğunu görünce biraz hayal kırıklığına uğradım; incecik, pahalı kağıttan ve parfümle yıkanmış gibiydi. Yüreğimde ani bir sancıyla tanıdım bu mektubu gönderen kişiyi. Gerçi hangi aptal bekleyebilirdi ki Bay Benet'in 'tapılası kadın'ından gelen bir nottan daha fazlasını?

Çabucak kümesime girdim.

“Çık dışarı, Wheeler! Çabuk çık!

Kağıdı açtığımda parfüm kokusuyla neredeyse boğulacaktım. Kokunun keskinliğinden gözüme dolan yaşlardan kurtulmak için gözlerimi kırpıştırdım.

"Leydi Somerset, Bay Edmund FitzHenry Talbot'a iyi dileklerini sunar. Leydi Somerset, Bay Talbot ile Bayan Cholmondeley arasındaki yazışmaları ancak Leydi Somerset'in denetimi altında kabul edecektir. Karşılıklı mektuplaşmaların yalnızca tanışıklığa dayandığı ve herhangi bir tarafın dileğiyle sona erdirilebileceğini ya da geçici olarak durdurulabileceğini kabul eder ve Bay Talbot'ın da kendisinden daha fazlasını beklemeyeceğini düşünmektedir."

Yoksa bu kadın izin verse de vermese de benim yazmayacağımı mı sanıyor? Fakat böyle bir şey... o zaman! Hemen önümde, ranzanın üstünde başka bir kağıt parçası duruyordu. Hiç kuşku yok ki büyük mektubun içinden oraya düşmüştü. Pahalı kağıttan ambalajından bulaşanlar dışında ayrıca parfümlenmemişti. Kendimden hiç beklemeyeceğim bir akılsızlık ve hevesle kağıdı daha okumadan dudaklarıma bastırdım. Ardından titreyen parmaklarımla açtım. Böyle bir haber alınca kalbi heyecanla çarpmış olan hangi erkek ya da kadın o an hissettiğim sevinci anlamaz?

Genç bir şahıs hayatının sonuna kadar unutmayacaktır iki geminin yan yana gelmesini; günün birinde her ikisinin de aynı limana demirlemesi için dua etmektedir.

Aptalca bir şaşkınlık, hatta gözyaşları! O sevgili, o uzak tasavvurun aklıma gelmesiyle dudaklarımda beliriveren cömert, bereketli, içten gelen beklentileri sayıp dökmeyeceğim. Herhalde yaşamın zirvesi dedikleri budur, başka tasvirlere hayatta inanamam!

Genç bir şahıs hayatı boyunca unutmayacaktır... Yazmıştı... muhtemelen gözyaşları içinde... kağıdın arka tarafında da bir takım izler vardı. Daha mürekkebi kurumamış başka bir kağıdın üstüne konmuş olmalıydı. Sözcüklerin hiçbiri açık seçik okunabilecek türden değildi, çünkü hem birbirlerine karışmışlardı, hem de kağıdın arkasına ters çıkmışlardı. Onun dışında lekeler de vardı. Bunlara bakarken ona karşı eksiksiz ve yürekten bir yakınlık hissettim. Narin parmaklarına bulaşan mürekkebi öpmek için neler vermezdim! Aynamı alıp kağıdın üstüne tutarak yazılanları okumaya çalıştım. Zihnim tek bir harften ya da lekeden tüm bir kelimeyi çıkartmak zorundaydı, akademisyenlerde bile nadir rastlanan bir tutkuyla çabalamam gerektiğini tahmin edersiniz! En sonunda ilk satırı çözmeyi başardım. *"Kusurları bir lejyon ve erdemleri kıtmış."* ("erdem" kelimesini ben çoğul yaptım. Bayan Chumley'in onun yaşındaki bir hanıma hiç yakışmayacak şekilde bir bayanın "erdem"i, yani tekil kullanıldığında namusla

karıştırılabilecek bir özelliği hakkında yorum yapmış olabileceğini hiç düşünmüyordum çünkü.)

Hatta rivayet odur ki aslında hiç yokmuş.

Beyefendiler çıkınca ortaya hemen başlarmış

Yüzünü çevirmeye sanırsınız ki günebakanmış

Ve eğer...

Burada el yazısı hiç okunamayacak bir hale geliyordu. Fakat o şahane ellerden çıkan bu birkaç satır dahi yeterince büyüleyiciydi. Yemin ederim ki ilk kanaatim bizzat Papa'nın dahi daha incelikli hicivler yazamayacağıydı! Onun sesini işitmiş, gülümseyişini görmüş gibi oldum. Tıpkı Yüzbaşı Benêt gibi o da bir şiir tutkunuydu. Benêt değil miydi dişilerin kalbine giden en kısa yolun ilham perisinin kanatları altından geçtiğini söyleyen?

Ondan sonra başıma gelenleri tasvir etme cesaretini gösterebilecek miyim bilemiyorum. Ben daima ve maalesef haklı olarak, kendimi düzyazıya yatkın görmüşümdür! Oysa şimdi, hem de fazla çaba harcamadan, öte yandan tüylerimi diken diken eden bir duyguyla, adeta utanarak başka denizlere akıyordum! Ya da en azından deniyordum! Onun kalbine giden en kısa yol şiirdi ve ne yapardım bilemiyorum bu büyük boşlukta, bu zaman okyanusunda, hayatı katlanılır kılan her şeyden uzakta bu ezici yaşam nedeni olmasa! Şerefim üstüne yemin ederim ki, ayaklarımın altında döşemenin esneyip doğrulması, yani ağır ağır yok oluşa gittiğimizin nişanesi, içimde, benimle arzu ettiğim şey arasında duran böylesi saçmalıklara karşı bir sabırsızlıktan başka bir şey yaratmıyordu.

Fakat tabiri caizse ilham perisiyle yaşadığım ilişki Latince ve Yunancanın derinliklerinde kalmıştı; mersiyeler, beşlikler, altılıklardan ibaretti. Yine de -hatırası bile kendime şaşarak kızarmama neden oluyor, ama doğrusu bu-belli belirsiz bir his var bu günlüğün senin için, evet sevgilim, benim akıllı meleğim, senin için yazıldığına dair. Muşambalarımı çıkardım, kapağımın başına oturdum, onun mektubunu birkaç kez daha dudaklarıma götürdükten sonra -bu noktada artık itiraf etmek zorundayım- bir aşk mektubu yazmaya koyuldum! Ah, çok doğru, Bay Smiles çok haklı! Hepimiz deliyiz! Bu doğru... ben de şahidim buna, çünkü şiir değilse bile şiir yazma çabası sevgilinin varlığının yerini az da olsa tutabiliyor. Kendi varlığımın üstüne çıktım ve bir dağ doruğundan seyredermişçesine apaçık gördüm her şeyi. Artık neyle kıyaslanır bilemiyorum, Milton'un "Tanrı"sı

ya da Shakespeare'in gizemli "Esmer Kadın"ı ve ondan da gizemli "Delikanlı"sı... hatta *Lesbia*, *Amaryllis* ya da her ne haltsa, belki Corydon; ama ne olursa olsun, bu esin perisi zihni öyle bir düzeye taşıyor ki orada ancak dilde akıldışı olan bir anlam taşıyabiliyor, işte böylece yarı utanarak, sonsuz bir budalalık ama mutlak bir zorunlulukla, sanki aynı anda hem rahatlama hem de başarıyı bulacakmışım gibi boş kağıda gözlerimi dikip bakmaya başladım. Artık gerçek tutkunun belli belirsiz izlerini görüyordum kağıtta... lekeler ve karalamalar, düzeltmeler, alternatifler, işaretlemeler, uzunlu kısalı tireler, ona ya da kendime notlar... bu işten anlayanlara beceriksizlik gibi görünse de benim tutkumun gerçek şiiri olacaktı!

"Beyazlık" için *Candida*. Gerçekten de bir beyazlık sarıyordu onu, tıpkı bir hale gibi, ne güzel de uyuyordu güzelliği başkalarınca takdir edilen fakat kendisi tarafından bilinmeyen masum bir kıza! *Candida*, ah, daha beyaz bir şey yoktur... *Candidior lunâ*, bu yüzden, bana göre bir ışık, mea lux... vector bir yolcudur yok, hayır, bu kadar tatsız, bu kadar kasvetli, puella, nympha, virgo, bir de *nypmhe* yok muydu?

Ve birdenbire kaynağı belirsiz bir altılık ölçü buluverdim!

Candidior lunâ mea lux O vagula nymphe!

İyi ama *nymphe* bir gelin değil miydi? Gerçi bir farkı yok. *Öyleyse* -Pelle mihi nimbos et mare mulce precor- beşlik ölçü bir anda ortaya çıkmışta ama onu pek sevmedim, akıcılığı yoktu, çok kaba ve sıkıcıydı. Marmora blanditiis- daha iyi; öyleyse:

Marmora blanditiis fac moderare tuisl

Hayır... *Moderare mihi.*

İşte böylece bir altılık bir de beşlik ölçü elde etmiştim, sanıyorum buna bir mersiye beyiti de diyebiliriz. Harcadığım inanılmaz çaba geçici olarak Latincemi değilse de yaratıcılığımı tüketmişti. Bayan Chumley'e benim hatırım için denizlere göz kulak olsun diye yalvardıktan sonra ondan istenebilecek çok az şey kalıyordu, tabii...

Hayır. Onun masum hayalini bedensel arzuların en uzak imasıyla bile kirletemem.

Karaya ulaşmayı başarırsak ve günün birinde bu defteri yeniden okumaya kalkarsam... hatta birlikte okumaya kalkarsak, ah, bunun için neler vermezdim! Acımasız gerçeklik olarak önüme koyduğum şeye inanmalı mıyım? Çünkü ancak arkama yaslanıp şiirsel çabalarımın gerilimini biraz

attıktan sonra hatırladım Bayan Chumley'in bana sözünü ettiği beceriler arasında Latincenin olmadığını! Ancak ve ancak İngilizce'yi kullanabilirdim, çünkü Fransızcam da şiir yazacak kadar iyi değildi!

Ey, *mehtaptan ak bakire, düş yollara,*

Durulsun deniz bakarken endamına!

Şiir yazma konusundaki ilk denemelerim İngilizceye dönünce biraz daha zayıf göründü gözüme. Zihnimin aşırı rasyonelliği ve soğuk yaradılışım nedeniyle bana kapalı olduğunu düşündüğüm bir yaşantıyı anlama çabası içinde çok sayıda şiir okumuştum! Sanki dizelerin çokluğu amacıma ulaşmamda bir işe yarayacakmış gibi başkalarının dizelerini üst üste yığmış sonra da onları biz gemicilerin deyimiyle "ambara tıkmıştım". Şimdi ise, şiirin gerçek doğasının ilk belirişinde, kaderim beni ölü bir dilin parçalarım bir araya getirmeye terk etmişti, hem de ancak yaşayan bir dil işime yarayacakken. Bunun neticesi de Latince dizelerimden kolayca anlaşıla bilir durumdaydı. İşte şimdi anlıyordum edebiyat dersinde ödevlerimin neden eleştirildiğini ve onları kabullenip düzeltmeyi aklımdan bile geçirmemekle yaptığım hatayı:

"Hayır hayır, Bay Talbot. Dizeler kurallara uygun olarak kurulmuş, fakat Propertius asla yazmazdı bunları!"

Bu kadar kural yeter. Anlayışımın uyarılmasıyla artık anlamıştım şiirin bir büyülenme meselesi olduğunu. Evet belki budalalıktı, ama ilahi bir budalalık.

Ah o, meşalelere daha parlak yanmasını belleten!

Bu olanaksız, bu saçmalık, ama olan biten bundan ibaret yine de, işte yıldırımla vurulmuş her genç aptalın berrak ve anlaşılmaz sesi, tüm önceki inançları yok olmuş, silinmiş; artık listenin sonuna yeni ismi ekleyelim: Edmund FitzHenry Talbot, MAGISTER ARTIUM!

Şiirsel okumu atmış olduğum ortadaydı. Ancak ondan sonra başka bir şeyi fark ederek ahmaklar gibi gülmeye başladım. Yazdığım şiirde Bayan Chumley'den denizi yatıştırmasını istiyordum, hem de zavallıcık *mal de mer* yüzünden benden daha kötü bir durumdayken! Herhalde bu dizeleri benim ona değil onun Sör Henry"ye yazması gerekirdi! Tekrar onun mektubuna dönerek yazdığı cümleyi bir daha okudum. Kağıdın arkasını çevirip uzun süre uğraşarak ne olduğunu anladığım diğer sözleri de gözden geçirdim.

Ansızın başka bir takım kelimeler gözüme çarptı. Bunlar mürekkep izlerinden oluşmuyordu. Anladığım kadarıyla -sanki benden kaçmak ister gibi tekrar yok oldular- başka bir kağıda gümüş ya da kurşun uçla yazılmış ve bu kağıda da izi çıkmıştı ve bu yüzden ancak belli bir açıda tutulduğunda okunabiliyordu.

O gemiden gitti ve ben

Kim gitmişti gemiden? Gemiden giden iki kişi vardı, biri Wheeler'di, öteki de Benêt! Yoksa o... olabilir mi... olabilir miydi?

Benêt yakışıldı bir adamdı. Benden çok daha yakışıklıydı. O bir şairdi... saçları... sevimli yüzü... çevikliği...

Kolay etkilenir bir kız... yumuşak başh... geleceği de yok, ancak ve ancak evlilik kurtarabilir onu!

Ayağa fırladım. Aşkımdan deli divane olmuş ve apaçık göz önünde olan gerçeği fark etmemiştim demek! Ama yine de her şeyden vazgeçip bu üzücü süreci unutmadan önce başvurabileceğim, meseleye ışık tutabilecek tek bir kişi vardı. Derhal çukur güverteye çıktım. Bulutlar dağılmıştı ve Bay Benét'in önerisiyle tutulan yeni rotada gemi dalgalarla savaşmaya devam etse de daha düzenli ilerliyordu. Ufka baktığımda laciverde dönmüş olduğunu ve tırnak makasıyla kesilmiş gibi küçük kavislerle dolu olduğunu gördüm. Bay Benêt yemek molasından dönmüştü ve grandi direğinin yanı başında durmuş bir gemiciyle konuşuyordu. Güvertenin tamamı halatlar ve savlolarla kaplıymış gibi görünüyordu, bunların büyük bir çoğunluğu baş kasara güvertesindeydi ama bir kısmı da oradan taşmış ve çukur güverteye sarkmıştı. Bay Benêt diyalogunu sona erdirdikten sonra dönüp de beni görünce her zamanki çevikliğiyle koşarak yanıma, kıç güvertesinin altına geldi. Mutluluktan yüzü ışıldıyordu sanki.

"Her şey yolunda gidiyor, Bay Talbot. Çok yakında çekme halatını deneme şansını elde edeceğiz ve ardından da Bay Summers'ın tutturma önerisini yerine getirmeyi deneyeceğiz.

"Bay Benêt, sizinle konuşmam gereken önemli bir mesele var."

"Elbette, efendim. Hizmetinizdeyim."

"Bir kız öğrenci, demiştiniz..."

"Öyle mi demiştim? Kusura bakmayın, Bay Talbot. Fakat zihnim çekme halatıyla meşguldü o yüzden hatırlayamadım. Kız kardeşlerimden mi söz

ediyorduk?"

"Hayır."

"Hah... şimdi hatırladım! Genç Marion hakkındaki fikirlerimi soruyordunuz, değil mi? Kesinlikle olgunluğa erişememiş bir kızdır, efendim. Gösterişli bir tip olduğunu kabul ediyorum. Ama erkek erkeğe konuşmak gerekirse" -bunu söyledikten sonra şöyle bir çevresine bakınıp devam etti- "küçük Marion son seferinde eniştesini geciktirmiş olmasaydı, yani kararlaştırıldığı gibi geminin baş-kıç vurmasından şikayet etmek için onu çağırmasaydı -bazı yelkenlerin indirilmesini istemişti galiba- size söylemekte sakınca görmediğimi anlamalısınız tabii, tam iş üstündeyken yakalanma ihtimalim hayli yüksekti!"

"Biliyordu! Anlamıştı! Suç sayılacak bir ilişki!"

"Bizim için erketeye yatmaya alışkındı."

Kaptanın kamarasına giden yoldan mutedil bir kükreme geldiğinde Yüzbaşı Benêt en az beni cevaplarken olduğu kadar neşeyle ve vakit geçirmeden cevap verdi:

"Başüstüne, efendim!"

Elini çabucak alnına kaldırıp indirerek hızla "seyir halindeyken verilecek türden selam" haline gelen hareketi yaptıktan sonra her zamanki neşesiyle seke seke uzaklaştı yana yatmış güvertede.

Ben de bir elimi havaya kaldırmıştım. Bayan Chumley'in mesajının yazılı olduğu kağıt parçası parmaklarımın arasından kayıverdi. Rüzgarda biraz uçtuktan sonra çarmıklara yapışıp kaldı, içimde yanıveren bir ateşin etkisiyle ondan kurtulmak istedim... git., git! Fakat bir gemici emir almaya gerek duymadan elindeki bezi bıraktı Bay Benêt gibi hızla çarmıklara tırmanıp kağıdı bana geri getirdi. Bir baş selamıyla ona teşekkür ettim ve elimde kağıtla oracıkta dikilmeye devam ettim. Resmen pireyi deve yapmıştım! Daha doğrusu pire için yorgan yakmaya kalkmıştım! Bu durum benim gibi aklı başında, hatta kurnaz bir adamı aptalca işler yapmaya itiyordu... şiirler yazmak... Yüzbaşı Benêt gibilerinden gerçekleri söküp almaya çalışmak... belki de (ve bu da kalbimi yaralayan yeni bir hançerdi) kız ona delicesine aşıktı ve adam anası yaşında bir kadına aptalca tutkunluğu nedeniyle farkında bile olmamıştı!

"Çık dışarı, Wheeler! Kahretsin, sürekli ayağımın altında dolaşmak zorunda mısın be adam?"

"Efendim."

"Hem zaten koridorun bu tarafına Phillips'in hizmet etmesi gerekmiyor muydu?"

"Hayır, efendim. Phillips'le yaptığımız anlaşmaya Birinci Subay da onay verdi ve siz kimseden izin almadan kamaranızı değiştirdiğinizden eski sisteme göre devam etmemizi söyledi."

"Senin lanet olası suratım görmekten bıktım artık!"

Hışımla kamaradan fırladım, mizana direğine toslamaktan kendimi son anda kurtardıktan sonra Phillips'e seslendim. Fakat buna gerek yoktu, çünkü hemen arkamdan elinde süpürgeyle salona doğru geliyordu.

"Phillips, yeniden bana hizmet etmeye başlayabilirsin."

Adam başını çevirip salonda bir göz gezdirdi.

"Sizinle özel olarak konuşabilir miyim, efendim? Orası onun öldüğü kamara, efendim."

"Yüce Tanrım... bu eski geminin her yerinde insanlar ölmüş olmalı!"

Phillips kaygılı kaygılı başını iki yana salladı.

"Ama efendim, Bay Colley bir Latinceciydi."

Böyle dedikten sonra alnındaki teri sildi ve süpürgesini alıp salondan çıktı. Ben de karmakarışık bir halde sıralardan birine çöktüm. Bay Smiles'in haklı olduğuna giderek daha çok inanıyordum. Bu da başka bir deliydi işte. Wheeler da ondan farksızdı. Bir an için üçüncü bir delinin de ben olduğum aklımdan geçti. Ufuk bana şöyle bir dişlerini gösterdikten sonra tekrar kayboldu. İçimde gerçekten de çılgınca bir his vardı! Ben de bir "Latinceci"ydim ve belki de Colley"in huzur bulamamış ruhu, budalaca hayallere dalmamıza neden olan pis bir koku gibi geminin içinde dolaşıp duruyor!

Bates'e seslendim ve bir bardak daha konyak aldım. Ardından yeni bir tabak daha soğuk biftek istedim; ve bir kez daha, öğle molasında hırsla azığını yiyen bir işçi misali turşuyu her yanıma bulaştırarak yemeğimi bitirdim. Genç kara subayı Oldmeadow da gelip benimle beraber yedi ve bu şuada hayatın anlamı üzerine karmakarışık bir tartışma yapmaya bile vakit bulabildik. Zavallı adam, benim gibi sağlam bir kafası olmadığından tamamen kendini kaybetmişti. En sonunda ona kümesine gitmesi için yardım ederken ikimiz de uzuvlarımızı oraya buraya çarptık. Kendi

kümesimde bir süre çürümüş dirseğimi ovduktan sonra ("hepsi bu kadar, Wheeler") ranzama yatmamda yardımcı olmasına ses çıkarmadım. Yine de içkinin etkisiyle pek kendimde olmadığımdan onunla biraz konuştum ve böylece kamaramdan çıkmamasının sebebini de öğrenmeyi başardım. Billy Rogers”ı ihbar etmemişti, ama baş taraftakiler öyle sanıyordu. Beyefendilerin yakınında durmazsa onun hesabını göreceklerdi. Bu yalnızca bir yanlış anlaşılmadan kaynaklanıyordu elbette. Hayır, onu denize kimse atmamıştı. Gerçekten de ayağı kaymıştı ve kendisi düşmüştü. O kimseyi suçlamıyordu. Peki subaylar geminin batacağını düşünüyorlar mıydı? Ne olursa olsun daima bana yardımcı olmak için civarda bulunacaktı...

Hizmetkarların en sadığı ve güveniliriyle olan ilişkilerimdeki sakınganlığı bir yana bırakacak kadar içkinin etkisinde kalmış olduğum için kendi kendime kızıyorum. Ona bir söz dahi verdim... benim kamarama "dadanabilirdi" ama önce Colley'in başına gerçekten ne geldiğini anlatacaktı! Kendisi gemide olduğu sürece bu bilginin kimseye aktarılmaması şartıyla anlatmaya razı oldu. Fakat olup biteni duyunca öyle midem bulandı ki bu günlüğe o konuda tek kelime yazmak gelmiyor içimden.

(15)

Yukarıdan gelen bağırış çağırışla uyanarak sabah erkenden çukur güverteye çıktım.

"Yisa beraber. Billy Rogers aval aval bakma!"

Sonra baş taraftan başka bir haykırış geldi:

"Agonta! Yavaş olun biraz!"

Sancak tarafındaki gemiyi apaçık görebiliyordum: *Alcyone!* Bütün direkleri kırılmış çevresinde yatıyordu, bembeyaz yelkenleri suyun üstüne yayılmıştı, gemiciler yelkenleri çekerken şarkı söylüyorlardı. Şarkı suyun üstünden bize kadar ulaşıyordu.

"Gün boyunca neredeydin, ne yaptın, kimlere gittin, Billy Boy?"

Kolayca ona yanaştık. Gemicilerimiz yelkenleri indirmekte inanılmayacak kadar başarılıydılar.

"Yelkenleri söndürün!"

Sör Henri mizana direğinin sağlam parçasına tutturulmuş olan çarmıklara tırmanmıştı.

"Anderson, görüyor musun halimizi? Lanet olası birinci subayımız resmen mahvetti bizi. 'Bellamy' dedim ona. 'Kaptırma, yoksa direk mirek kalmayacak koca gemide."

Ve güvertede onu gördüm, kollarını açmıştı! Yanaklarından sevinç gözyaşları süzülüyordu! Bana doğru geldi! Sarıldık...

Hayır, bu Bayan Grahnam'dı. Korse giymemişti... ondan kurtulmaya çalıştım, ama başaramadım. Her iki gemide bulunanların hepsi kahkahalara boğulmuştu ve ben çıplaktım...

Sabah olmuştu ve Wheeler ranzamın başucunda ayakta duruyordu. Elinde bir fincan kahve vardı.

"Bu seferkini sıcak getirdim, efendim."

Kafam cendereye alınmış gibi ağrıyor ve midem bulanıyordu. Wheeler tam bir uşağa yaraşır biçimde bakışlarını belli bir seviyenin altında tutuyordu. Onu defetmek için ağzımı açacak oldum, ama sonra vazgeçtim. Giyinmeme yardım ettiyse de kendi başıma tıraş oldum. Geminin baş-kıç vurması azalmıştı, sakin sakin yükselip alçalıyorduk. Kamarayı temizlemesi için onu içeride bırakarak yolcu salonuna gittim. Bay Bowles bir köşede oturmuş bekliyordu. Komitenin geri kalanının orada olmamasından dolayı özür diledi; işin doğrusu, ben de daha önceden bir toplantı için sözleştiğimizi çoktan unutmuştum. Bay Prettiman büyük acılar içindeydi, Bay Pike ise çocuklarının durumu dolayısıyla gelemiyordu. Pek bir şey söylemedim, sadece uygun gördüğüm yerlerde birazcık homurdanmakla yetindim. Bay Bowles (gerçekten aklını kullanabilen bir adam ve Sidney Körfezi'ne vardığımızda bana faydası dokunacağı kanaatindeyim) konuşmaya çok istekli olmadığımı anlamış görünüyordu. Gemide gerçekleştirilen çok ilginç bir operasyonu kaçırmış olduğumu ondan öğrendim. İçkiyi fazla kaçırdığıma pişman oldum bu yüzden. Yüzbaşı Benêt'in neyi başardığını ya da başarılmasında aracı olduğunu görmek isterdim! Ben Oldmeadow'la kadehleri devirirken o, donanıma daha önce hiç eklenmemiş olan bir şey eklemişti! Tayfa "baş ve kıç çekme halatı" takmıştı gemiye. Bu sayede "omurganın gölgesinden" yosunları temizlemişlerdi. Öneri Bay Benêt'ten gelmişti ve nasıl yapılacağını da gösteren o olmuştu. Anladığım kadarıyla son derece ayrıntılı bir işti bu. Halatın aynı anda çekilip bırakılmasını gerektiriyordu ve "baştan kıça kaşıma" için de gemicilerin dostum Yüzbaşı Summers'ın emri altında tam bir uyumla çalışması zorunluydu. Oldmeadow ile birlikte yemek salonunda içerken dikkatimi çeken bir şey de böylece açıklığa kavuşuyordu. Zaman zaman kıç penceresinden baktığımda en az iki kez suyun yüzeyinde kara yosun (su düzeyindeki yeşil yosun değil) parçalarının uzaklaştığım görmüştüm. İçimde kıskançlığa benzer bir duyguyla Bay Benét'in başladığı gibi devam ederse yolculuğun sonunda kaptanın yerini alabileceğini düşünmeden edemedim!

Bay Bowles'un verdiği bilgileri sindirmeye çalışırken taze havaya gittikçe daha çok ihtiyaç duyuyordum. Bir süre sonra üstümde

muşambalarımla çukur güverteye çıktım ve pupa küpeştesi boyunca volta atmaya başladım. Geminin üst güverteleri hâlâ ipler, halatlarla dolu görünüyordu, hem de bu sefer yalnızca baş tarafı değildi bunların yığılı *olduğu yer.* Şurada burada başlarında birer subay olan gruplar halinde gemicilerin baş kasara güvertesine uzatılmış ve savlolar olarak adlandırabileceğim iplerle tutturulmuş halatların başında durduğunu görebiliyordum. İpten söz edilince insanın aklına bir saman balyasını ya da sazları değiştirilen çatıları bağlamak için kullanılan türden bir şeyler geliyor. Fakat benim gördüğüm bu ip tamamıyla farklı bir türdendi. Düğüm düğüm yapılmış, tuhaf bir şekilde örülmüş ve bükülmüştü ki ancak "dişli" diyebileceğim bir yapıya sahipti. Sık aralıklarla gördüğüm savloların başında ikişer kişi vardı. Halatların geminin bir yanından diğerine, cıvadranın altından, her iki yandaki donanımın dışından geçirilmesi gerektiğini anlayınca yapılacak işin pek de kolay olmadığını fark ettim. İpi aşağı sarkıtmak görünürde kolaydı tabii, fakat kıça doğru çekmenin hiçbir yolu yoktu ve şu anda tam da bunu deniyorlardı. Geminin hareketi de işlerini alabildiğine zorlaştırıyordu. Rüzgarüstüne doğru ilerleyerek yapılanları daha yalandan görmek istedim, fakat pupadan bana doğru gelen Bay Benêt, durup şöyle dedi.

"Ne yazık ki burada olmamanız gerekiyor, efendim!"

"Merakımı giderdiğim zaman geri döneceğim ve üstelik izin verin de dün içtiğim içkilerin etkisini rüzgar alsın biraz."

Qui a bu, boira.

"Lanet olsun, ne diye Fransızlar gibi konuşuyorsunuz, Bay

Benêt? Şu kız öğrenciler meselesine geri dönecek olursak...

"Ah, Tanrım, olamaz! Ne olursunuz, Bay Talbot. Tahminlerime göre iki günde iki mil daha hızlanacağız. Dip kaplamasındaki yosunları temizlemenin yarattığı farkı hissetmiyor musunuz? Ben en az bir mil fark etmiştir diyorum, ama Bay Summers benimle aynı fikirde değil. Gerçi öğleyin anlayacağız işin doğrusunu. Gerçekten çok sakıngan, değil mi? Kaptan Anderson benimle aynı fikirde. 'En az bir mil, Bay Benêt' dedi. 'Bunu seyir defterine geçmeliyim'"

"Sizi kutlamamız gerek."

"Askerliği bırakıp kendimi yazmaya adadığımda zekanın hor görülmemesi, her başarının ya da erdemin de yüksek rütbeli subaylara

addedilmemesi gerektiğini Donanma'ya göstermeyi umuyorum!"

"Erdemden söz açılmışken..."

"Rica etmiştim, efendim. Sör Henry[7]nin bu konu üzerindeki fikirlerinin usandırıcı tekrarlarım yeterince çektim. Sör Henry'den uzak kalışım tek avuntusudur ondan ayrı oluşumun!"

Bay Benêt derin bir nefes aldı. Ben de bunu fırsat bilip devam ettim: "BayanChumley..."

Bay Benêt sözümü kesti. "Kız kardeşiniz var mı, Bay Talbot?"

"Hayır, yok."

Bay Benêt bir şey söylemedi ama bir konu hakkındaki fikrini onaylar gibi başını salladı. Bu hareketi ve sorduğu soru o kadar gizemliydi ki söyleyecek tek bir söz bulamadım.

"Ve şimdi, kıç güvertesinin altına geçseniz sizin için çok iyi olacak. Az sonra burası yolcular için hiç uygun olmayan bir yere dönüşecek."

Charles Summers baş kasaradan seslendi:

"Bay Benêt! Konuşmanızı tamamladıysanız bir zahmet görev yerinize döner misiniz. Sizi bekliyoruz da!"

Bunun üzerine geri döndüm ve koridorun girişindeki tırabzana yaslandım. Karşımdaki manzara çok eğlenceli değilse de epeyce karmaşıktı. Görüldüğü kadarıyla baş kasara güvertesinin bir tarafım Cumbershum, öbür tarafım Bay Benêt idare ediyordu. Charles Summers tüm operasyonun idaresinden sorumluydu. Geminin baş tarafındaki küpeştelere gemiciler birikmiş, dışarıya doğru bakıyorlardı. Bir an için gemici kahramanlarımızdan büyük bir kısmının denize kusmakta olduğu hissine kapıldım. Tahminlerime göre çekme halatı olarak kullanılacak ipin ucunu tutuyorlardı. Ben bunu fark ettiğimde Summers bir emir verdi.

"Boş ver!"

Küpeştelere sıralanmış gemiciler ayağa kalktı. Benêt ve Cumbershum haykırarak emirler verirken gemiciler de ritmik hareketler yapmaya başladılar. Tam olarak ne yaptıklarını tasvir edemeyeceğim, çünkü o sırada hiç anlayamamıştım. Olaydan sonra aldığım bilgiler ışığında, o sırada çekme halatını testere gibi kullandıklarım söyleyebilirim. Pek bir şey olmuyormuş gibi görünüyordu. Başımı çevirip kıç güvertesine bir göz attım. Navigasyoncu Bay Smiles, Bay Taylor'la birlikte vardiyayı almıştı.

Bay Taylor normalden daha uysal görünüyordu ve bunun nedeni de büyük ihtimalle kaptanın birkaç metre arkada, ellerini arkasında kavuşturup bacaklarını açmış, tırabzanın ardında duruyor olmasıydı. Kaptan, sesini çıkarmadan kıçüstü güvertesinden olanı biteni izliyordu.

Baş kasara güvertesinde aniden bir patırtı koptu. Cumbershum'ın adamları hep beraber düştüler ve kalkmaya çalışırlarken Cumbershum'ın onlara ağız dolusu küfrettiği duyuldu. Bunun ardından uzun bir sessizlik oldu. Herhalde kullanılan halatın bir ucu elden kaçırılmıştı ve işe baştan başlamak gerekiyordu. Yüzbaşı Benêt ile durumdan pek memnun görünmeyen Charles Summers bir şeyler tartışıyorlardı. Summers'ın rüzgardan sertleşmiş yüzünün her zamankinden daha solgun olduğu izlenimine kapıldım... bunun nedeni öfke miydi? Baş taraftaki halat ve palanga yığını içinde adamlar anlayamadığım bir şeyler yapıyorlardı. Uzun bir bekleyiş oldu. Yukarı kıçüstü güvertesine çıktığımda kaptan verdiğim selamı yumuşak başlılıkla aldı diyemesem de öfkesini açıkça ifade etmedi en azından.

"Günaydın, Kaptan. Fakat gününüz pek iyi geçmiyor gibi! Söylesenize... tayfa ne yapmaya çalışıyor?"

Bir an için bana cevap vermeyeceğini düşündüm. Ama neden sonra dudaklarını aralayarak fısıldadı. Bunun nedeninin gizlilikten çok alışkın olduğu sert konuşmasını değiştirmek zorunda kalmanın yol açtığı balgam olduğunu keşfettim. Küpeşteye kadar ilerleyip denize tükürdükten sonra geri gelip karşıma dikildi ve yüzüme bakmadan cevap verdi:

"Geminin altından çekme halatı geçiriyorlar."

İyi de bunu ben de biliyordum! Anlaşılan bu enteresan işlemin ayrıntılarını ondan tek tek söküp alacaktım.

"Halatın teknenin gövdesini kazımasını nasıl sağlıyorsunuz? Halatın kazıyamadığı pek çok yer kalmış olmalı."

Farkında olmadan adamın çenesini düşürmüşüm meğerse!

"Gerçekten de kalır, Bay Talbot, hem de geminin su altında kalan kısmının hemen hemen yarım daire şeklinde olmasına rağmen. Fakat dikkatli bir subay böylesi zorlukların çevresinden dolanan bir yol bulmak için kafasını kullanmasını bilir. Çekme halatı farklı yönlerde kullanılabilir, sadece enlemesine değil boylamasına da, yani iskele sancak yerine baş kıç doğrultusunda. Bay Benêt işe yarayacağını düşündüğü bir plan önerdi. Açık

denizde ve hareket halindeyken çekme halatının kullanımı kesinlikle alışılmadık bir durum. Aslında daha önce hiç yapıldı mı bilemiyorum. Fakat bizim durumumuzda ... Bay Benêt karinanın kenarındaki yosunları temizlemeyi başardı bile... Tek başına bu bile eşsiz bir başarı."

"Subayları değiştirmek işinize yaramış görünüyor."

Kaptan Anderson bana küçümseyici bir bakış fırlattı. Fakat sonra sevdiği subay hakkında konuşma güdüsüne daha fazla dayanamayarak devam etti.

"Kanımca Bay Benêt'in niyeti Körfez'e varıncaya kadar gemimizi tamamen yenilemek. Karina temizlenecek, direkler bir şekilde eski haline getirilecek ve sağlamlaştırılacak. Bay Benêt gerçek bir denizci, sanki tüm bedeni halattan, palangadan, yelken bezinden yapılmış. Bay Benét'de buharlılardan hiç iz yok. Ne zincir, ne de tel bulaşmış bünyesine!"

"Hakikaten şu anda epeyce halat kullanıyor. Gemide bu kadar çok halat olduğunu bilmiyordum."

"Bir kaptanın iyi subaylar, halatlar, yelkenler, serenler, tüm bunların yanında gayretli bir mürettebatla yapamayacağı hiçbir şey yoktur."

"Bu konuda sizinle tartışmaya giremem kaptan. Bay Benêt gerçekten de hareketli bir delikanlı ve onun denizciliği hakkındaki görüşlerinize de güveniyorum."

Kaptan heyecanla cevap verdi:

"Yapabileceklerinin sınırı yok gibi!"

"Gerçi Fransızcasında Paris halkının şivesini sezinledim ama...."

"Bunda ne var, Bay Talbot? Anne babası göçmenmiş."

"Hakikaten genel görünümü ve tavırları pek sevimli. Altın renkli saçlan ve yüzü tuzdan hiç etkilenmiyor gibi... o tam bir deniz Adonis'i!"

Kaptan sert bir ifadeyle yüzüme bakarken bu sözcüğü ağzında geveledi."

"Adonis. Şimdi müsaadenizi rica ediyorum, Bay Talbot. Yapmam gereken işler var."

Aman Tanrım, adam beni görmezden gelme cüreti gösteriyor!

"Siz işinize bakın, Kaptan Anderson. Şu an yapmakta olduğunuz iş gerçekten çok ilgimi çekiyor."

Kaptan Anderson cevap niyetine bastırılmış bir hırıltı çıkardı, sonra döndü, baş tarafa doğru ilerleyerek söküp de sopa niyetine kullanmak

istermiş gibi iki eliyle birden tırabzanı kavradı. Orsa palangasına bir göz attıktan sonra Bay Taylor'a kükredi. Bay Taylor vardiyadakilere seslendi ve onlar da önce orsa palangasına, ardından pusula dolabına baktıktan sonra tek bir adam gibi ağızlarındaki tütünü aynı anda tükürüp dümeni biraz çevirdiler, fakat görebildiğim kadarıyla bunun gemiye hiçbir etkisi olmadı. Ben de baş taraftaki operasyonu seyretmeye devam ettim. İşler çok yavaş ilerliyordu ve bir zaman sonra kaptan bile sıkılıp iskele tarafında volta atmaya başladı. Yılların verdiği alışkanlığı ifade etmek ister gibi hiç umursamıyordu geminin dalgalarla birlikte inip çıkmasını, bir bükülüp bir bel vermesini. Bana öyle göründü ki -Tanrı korusun- gemi alabora olurken dahi asık suratıyla su üstünde kalan kısma doğru sakin sakin yürümeye devam edebilir, hatta Yüzbaşı Benet'in halatlardan, direklerden ve yelken bezinden bir alet icat edip gemiyi tekrar doğrultmasını beklerken karinanın üstünde volta atmayı sürdürebilirdi! Kaptanımız ve alışkanlıkları en az gökteki yıldızlar kadar katıydı.

Küçük Pike merdivenlerden yukan geliyordu. Gözlerinde yaşlar vardı. Hızlı bir rüzgarla yaşlar uçup gitti ve sadece gözleri kaldı. Gelirken sendeledi, tam benim üstüme düştü ve iki eliyle tutunarak karnımın üstünde ağlamaya başladı. Bir yandan da fısıldıyordu:

"Phoebe! Ah, benim küçük Phoebe'm...

“Yarabbim! Öldü mü yoksa?”

Kaptan yürümeyi kesti. Çabucak yanımıza gelip Pike'ın yüzünü incelemeye başladı.

"Kim öldü?"

"Diyorlar ki... Ölüyormuş. Ah, benim zavallı Phoebe'm!"

“Bu Bay Pike. Phoebe de onun kızıdır. Topla kendini, Pike!”

"Kızınızın ölmekte olduğunu kim söyledi, beyefendi?"

Pike önce bir burnunu çekti sonra da hıçkırdı.

"Bayan Pike ve Bayan Granham söylediler, Kaptan."

"Yapma Pike" diye araya girdim. "Onlar nereden biliyorlarmış, biz görmeden doktorluk diploması almadılar herhalde! Küçük kardeşlerimden bahsetmemiş miydim size ben? Hem savaşlarda daima..."

"Kızınız konusunda ne yapmamı bekliyorsunuz, Bay Pike?"

Pike kendini kollarımdan kurtardı, yeniden sendeledikten sonra tırabzana tutundu.

"Geminin şu hareketini biraz olsun azaltabilirseniz, Kaptan! Onları eritip bitiriyor..."

Kaptan Anderson kendisine göre yumuşak sayılabilecek bir sesle cevap verdi.

"Buna imkan yok, Bay Pike. Sebeplerini açıklamam kolay değil, fakat dünya üzerinde hiçbir kuvvetin bu geminin hareketini azaltamayacağına inanmalısınız."

Ondan sonra üçümüz de sessiz kaldık. Pike ceketinin koluyla gözyaşlarını sildikten sonra ağır ağır, bitmiş tükenmiş bir halde aşağı indi.

Birdenbire zihnimde bir şimşek çaktı.

"Kaptan!"

Fakat kaptan gözlerini ileri dikmişti.

"Kaptan! Kaptan! Nelson..."

Kaptan arkasını döndü ve hışım gibi yanımdan geçip benim ulaşamayacağım özel ve kutsal kapının ardında kayboldu!

"Hay aksi şeytan!"

Çok güzel bir fikirdi. Bunu biliyordum! Pike'ın ardından merdivenleri indim ve kamarasının kapışma doğru koştum... ama tam kapıyı çalacakken tereddütte kaldım! Normalde aklıma bir şey geldi mi yapmadan duramam, fakat o an kararsızca kapının önünde kalakaldım. Yumruğumu havaya kaldırdım... sonra tekrar indirdim. Fakat küçük kızın durumu çok kötü olmalıydı! Kapıyı sessizce açtım.

Kardeşi ranzanın bir ucunda, merdivene yaslanmış uzanıyordu. Elindeki bez bebeğin yüzünü yoluyordu ve hayli öfkeli görünüyordu. Bayan Pike ve Bayan Granham ranzanın öbür ucuna eğilmişlerdi. Fikrimi açıklamak için ağzımı açtım fakat tek kelime söyleyemedim, çünkü Bayan Granham bir şey duymuş ya da sezinlemişti. Hemen arkasını döndü... daha doğrusu bana dönüp gözlerimin içine baktı. Yüzünde bir gram et kalmamıştı, gözleri çukura kaçmıştı.

"Dışarı çıkın, Bay Talbot Tek söz etmeyin."

Anderson'ı bile yıldıracak, taş gibi bir sesle söylemişti bunu. Sanki kolum bana ait değilmiş gibi kapıyı kapattığımı fark ettim. Ses çıkarmamaya çalışarak yolcu salonuna gittim. Bay Pike kıç penceresinin altındaydı. Hâlâ burnunu çekiyordu ama nispeten sakinleşmişti. Bu gemide sadece tek bir kişiye tam olarak güvenebileceğimi hatırladım. Hemen salondan çıktım, alçalıp yükselen güvertede tehlikeli bir yolculuktan sonra Charles Summers'ı kolundan yakaladım.

"Charles, seninle konuşmalıyım..."

"Edmund! Bay Talbot!"

"Pike"ın çocuğu... Nelson..."

"Bay Talbot, bu kadarı fazla artık! Derhal kamaranıza dönün yoksa sizi zorla gönderirim!"

"Charles!"

Bir silkinişte kolunu kurtardı ve bana manalı bir bakış fırlatarak emirler yağdırmaya başladı.

Rüzgarüstünde kalmaya çalışarak geriye döndüm.

Hâlâ fikrimin çok güzel olduğunu düşünüyordum. *Mal de* mer'den çok çekmiş olan Nelson hamak ya da zembil gibi başaltına asılı duran bir karyolada uyurdu. Küçük kız için bir hamak ayarlanabilirdi, küçücük bir hamak iş görürdü, ondan sonra asteğmen kamarasındaki sarhoş Bay Gibbs gibi derin ve huzurlu bir uykuya dalacaktı! Böylece gereğince dinlenecek, istediği kadar uyuyarak gücünü toparlayabilecekti. Bir an aklıma bu konuyu Bay Benet'e açmak geldi... ama o da halatlarla ve sağa sola emirler vermekle meşguldü. Ne olursa olsun, Charles'ın talimatına uyarak kamarama dönmek yerine kıç güvertesinin altında operasyonun gidişatını izlemeyi tercih ettim. Ama işler çok yavaş gidiyordu. En sonunda sıkılıp kamarama döndüğümde kaçınılmaz Wheeler'i elinde bir bezle döşemenin üstünde uğraşır buldum, güya deniz suyunu dışarı atıyordu ama her seferinde daha fazla su giriyordu içeri.

"Çık dışarı, Wheeler!"

Sarhoşken ona verdiğim sözü unutmuş ve alışık olduğum emri vermiştim. Ama emrime uyacak yerde elinde bezle kalktı ve yanıma yaklaştı.

"Geminin salınımı arttı, değil mi efendim?" diye fısıldadı.

"Sen aklım kaçırmışsın, Wheeler. Defol git şimdi hemen!"

"Bir daha boğulmak istemiyorum, efendim. Tekrar olmaz, yapamam."

Söylediği tüm saçmalıklara karşın hayli aklı başında görünüyordu. Aklıma söyleyecek bir şey gelmeyince benim de bilmediğim bir şeyler mırıldandım. Bu yüzden karşılıklı dikilmeye devam ettik, sanki bir beklenti, hatta bir umutla gözlerini dikmiş yüzüme bakıyordu. Fakat böyle bir durumda ona ne faydası vardı "Lort Talbot"un?

Gemi kampanası çaldı ve hem başta hem de kıçta gürültüler başladı: Bir yandan bağırış çağırışlar geliyor komuta veriliyor, vardiya değiştirilen tarafta da çizme sesleri duyuluyordu. Wheeler derin bir nefes aldıktan sonra dönüp gitti. Böyle-sine açık bir ihtiyaç karşısında çaresiz olmak ve bir yandan da kimsenin dinlemediği değerli bir fikre sahip bulunmak, gemimizin parçalanmasa da yavaş yavaş dağılmakta olduğunu hissetmek ve Charles Summers, Wheeler ve Bay Gibbs'in hep birden, sanki içlerinde aynı mekanizme işliyormuş gibi değiştiklerini görmek... İngiltere'deki şimdi çok uzak gelen o eski günlerde, yapacağım işin içeriğini öğrendiğim sırada, tahmin ettiğim ya da planladığım her şey çocukça "varsayımlar" gibi görünüyordu artık, önümüzde duran tehlike dolayısıyla şimdi hepsi koşullara bağlıydı ve bu tehlike tarafından ortadan kaldırılmaları da hayli güçlü bir olasılıktı. Gelecekteki işim dahi beklediğimden daha sert ve daha karmaşık çıkan bir dünyanın keyfine kalmıştı.

Ani hava değişimlerinde olduğu gibi vücudumu saran bir ürpertiyle anımsadım "tutturma"nın ne olduğunu. Demek ki Charles Summers gerçekten de gemiyi bağlayarak bir arada tutmayı önermişti. Gemide bulunan bütün halatları kullanarak kalasların dağılmasını önleyecekti! Subaylar ikna edici

sözlerle beni avutmaya kalkmışlardı! iyi olduğunu düşündükleri bir nedenden ötürü yalan söylemişlerdi! Kesinlikle ölümcül bir tehlikeyle karşı karşıyaydık!

En sonunda derin bir nefes aldım, alnımda biriken ter damlacıklarını sildikten sonra yazı-kapağımm başına oturdum. Biraz düşündükten sonra bu günlüğü alıp sayfalarını karıştırdım, Edmund Talbot'ın, karşılaştığımız zorluklara çözüm olabilecek parlak fikirlerini bulabilecekmişim gibi bazı yerleri okudum. Günün birinde bu defter de güzelce sarılıp sarmalandıktan sonra rafa kaldırılacak, yani torunlarım kaldıracak, adına da *Talbot'ın Günlüğü* mü denecekti? Fakat bu defterde Colley' in ve

tüm diğer olayların önceki deftere verdiği rastlantısal anlatı biçimi eksikti! Bu defterin belki de Jack Deverel’ın maceraları etrafında dönmüş olduğunu düşündüm. Fakat sahnenin tam ortasına geldiği sırada bir anda silinip gitmişti! Bu tiyatronun sahnesini terk etmiş, bir başkasına geçmişti, ne var ki onu takip etmem mümkün değildi. O zaman bu günlük genç Bay Talbot' ın nasıl aşık olduğunun acı tatlı hikayesi olmuştu... ama tutkumun sevgili Nesne'si deyim yerindeyse acımasızca benden koparılıp alınmış, ondan geriye yalnızca düşler ve Latince dizeler kalmıştı! Bu ilişkinin geleceği ya da bir şekilde meyve vermesi o kadar uzak bir geleceğin işiydi ki, bir an nevrim döndü tüm ilişkimizin bir yemek ve bir baloda yapılan kurlardan ibaret kalabileceği düşüncesiyle! Fakat bu ihtimali yok sayarak zihnimden kovmayı başardım. O umutsuzluk anı içinde her şeyden kıymetli Nesne'nin -Esin Veren'in- düşüncesi, yüzü ve görüntüsü belleğimin kalıplarında yeniden kıvılcımdandı ve tahtım geri aldı. Bana son kez bakışı ve fısıldadığı son sözler... Ah olamaz, düşlediğim her şey onda vardı! Yine de, şürsel bir hayalin değil de etten kemikten, nefes alan, duyumsayan ve konuşan bir genç bayanın, zeki ve canlı bir genç bayanın anısı aklıma geldikçe, onun da benzer bir ruh hali içinde olduğunu düşünmeden edemiyorum, mutlaka kafasında tartıyordur benim uygunluğumu, olanaklılığımı, yakınlığımı, uzaklığımı... Kendimi onun gözleriyle görür gibi oldum, *apaçık aşık bir genç adam,* denizin üstünde yalpalayan direksiz bir gemide, üstelik başka bir limana giden bir gemide bıraktığı bir genç adam! İnsanı yalnızlaştıran bir düşünce olmalıydı bu.

Öte yandan, Leydi Somerset mektuplaşmanın herhangi bir tarafın isteğiyle sonlandırılabileceğini yazmıştı! Kimsenin bir mecburiyeti yoktu.

Önüme koyduğum neydi? Sidney Körfezi'nde bir makam, valilikte geniş bir çalışma odası. Orada delice çalışacak, sistemli bir yaklaşımla, ne kadar karmaşık ya da yeni olursa olsun her konunun uzmanı olabilecektim - ya da en azından diğer herkese göre uzman olacaktım! Sonra Majestelerini saran topluluğun içinde, bir konuda uzman kesilmeme rağmen, uzun saatler boyunca çalıştığımı hiç belli etmeyecektim! Majesteleri Kraliçe Elizabeth'in danışmanı Burghley gibi olacaktım.

(16)

Budalalıktan başka bir şey değildi bu! Ayağa fırladım, fakat kümesimin içi volta atılıp kafa toparlanacak türden bir yer değildi. Bu yüzden geminin hareketinin izin verdiği kadarıyla hızlı ve kazasız belasız yolcu salonunun ferahlığına çıktım. Ama daha içeri yeni girmiştim ki kapı ardına kadar açıldı ve Kara subayı Oldmeadow'la salonu paylaşmam gerekti. Kendini büyük masanın rüzgarüstü tarafında bir sıranın üstüne attı. Sivil kıyafetler içindeydi ve daha iyi görünüyordu; iyi yetişmiş ve aklı başında bir genç.

"Talbot, eski dostum..."

Fakat tam bunu söylerken büyük bir dalganın etkisiyle geminin pupası hızla yukarı kalkıp bir de sancak tarafına yalpa yapınca önündeki masaya iki eliyle birden yapışıverdi.

"Denizin de donanmanın da şeytan canım alsın!"

Ben de aynı masanın öbür tarafında, kopmamak için sıkı sıkı tutunmaktaydım.

"Ellerinden geleni yapıyorlar, Oldmeadow!

“Evet, ama yeterli olmuyor, ben bunu bilir bunu söylerim. Yolculuğun bu kadar uzun ve zor olacağım bilsem ordudan ayrılmayı tercih ederdim!”

"Ne yapalım, başa gelen çekilir."

"Çok güzel, Talbot. Fakat siz de biliyorsunuz ki batmaktayız, batacağız ya da batabiliriz... bundan hiç şüpheniz olmasın. Askerlerim bunu gayet iyi biliyorlar. Doğrusunu isterseniz benden çok daha önce öğrenmişler! İşte, askerlikte hep böyle olur."

“Peki siz onlara ne dediniz?”

"Ne diyebilirim ki? Onlara asker olduklarım ve geminin durumundan Donanmanın sorumlu olduğunu, onları hiç mi hiç ilgilendirmediğini söyledim." Çenesini içeri çekti ve yine karga gibi gaklayarak gülmeye çalıştı. "Eğer boğulmaları gerekiyorsa ayakkabıları boyalı ve tüfekleri temizlenmiş olarak boğulacaklarını söyledim. Ayrıca Onbaşı Jackson'a geminin battığını fark ederse adamları hizaya sokması ve emirlerimi beklemesi talimatım verdim."

"Peki bunun ne faydası var?"

"Daha iyi bir öneriniz var mı?"

"Benim bildiğim kadarıyla... Summers geminin batmayacağı konusunda beni temin etti."

Tam bu konuda detaylara girecektim ki dalgalı havalarda hep olduğu gibi kapı hızla açıldı ve Bay Broclebank'in irikıyım gövdesi göründü, bir koluna Bayan Broclebank, öbür koluna da Phillips girmişti. Onu benimle Oldmeadow arasındaki bir sıraya kadar bırakıp çekildiler. Zavallı adam kilosunun yarısını kaybetmiş gibi görünüyordu. Yağlı yanaldan tanınmış bir Kraliyet Üyesi'nin yanakları gibi sarkmıştı, ama yine de aşın şişkin göbeği o şahsına münhasır zatla kıyaslanamaz durumdaydı.

"Bay Broclebank! Sizin ranzanızda kalmaya zorlandığınızı söylemişlerdi bana! Gelin iyileşmenizi birlikte kutlayalım!"

"İyileşmedim, Bay Talbot. Sadece biraz hareket etmenin iyi geleceğini düşündüler. Gerçekten can sıkıcı bir durumdayım. Fakat Bayan Broclebank'in söylediğine göre gemimizin durumu da benden farklı değil. Çekme halatı işine yemden başlayınca hazır bulunmak için kalan gücümü toplamaya çalışıyorum. Bir sanatçı bakışıyla..."

"Sanata adanmışlığınız beni gerçekten etkiliyor, fakat gemimiz kötü durumda değil! Bu konuda birinci subaydan teminat aldım! Hem zaten batmak üzere olsak benim bu denli neşeli olmam biraz tuhaf kaçmaz mıydı?"

Neşeli bir kahkaha atmaya çalıştım, fakat o kadar başansız oldum ki Oldmeadow ile Broclebank içtenlikle gülmeye başladılar ve bu beni de güldürdü... Şu halimize bakın, kıç penceresinden görülen deniz çılgınca çalkalanıyor, yeni doğan güneşin ışıkları geminin hareketiyle birlikte salonun duvarlarında oynaşıyor ve hepimiz tımarhane sakinleri gibi kahkahalar atıyoruz.

"Pekala" dedi Oldmeadow sonunda, "biz askerler şanslıyız aslında, çünkü ne yapacağımızı biliyoruz!"

"Size söylüyorum, batmayacağız!"

Broclebank beni duymazdan geldi.

'İçinde bulunduğumuz durum üzerine uzun uzun düşündüm, beyler. Ranzamda yatmaya mahkum olmuş, hiçbir şey yapmadan zaman geçirirken geleceği düşünmek için epeyce zamanım oldu. Sonunda ulaştığım şey bir soruydu. Büyük sorunun ne olduğunu bulmayı başardım."

Bay Broclebank'in her zamanki gibi aşın alkolden saçmaladığı konusunda benimle aynı fikirde olup olmadığım anlamak için Oldmeadow'a bir göz attım. Ama Oldmeadow hiç sesini çıkarmadan onu dinliyordu. Yaşlı adam sözlerine devam etti:

"Söylemeye çalıştığım şey şudur beyler: Gemilerin nasıl kaybolduğunu hepimiz biliyoruz. Bilirsiniz işte, kıyıya ulaşmaya çalışırken falan filan. Kimileri de savaşlarda batar. Herhalde bunu anlatan pek çok resim görmüşsünüzdür... muharebenin neden olduğu duman bulutları güzelce yerleştirilmiştir, ön planda kırılmış bir direk ve ona tutunmuş üç adam görürsünüz. Bir filika onları kurtarmak için yaklaşmaktadır, Sör Henry Somerset halatlara tırmanmış bir asteğmenken... Uzaklarda, uygun bir şekilde kompozisyona yerleştirilmiş dumanlar arasında Majestelerinin gemisi Bilmemne ateş almış yanarken... hepsi tek tek görüldü, hepsi kayda geçti."

"Ben bundan pek emin değilim..."

"Peki ya soru? Soru şudur: Bir gemi görülmemişse ya da kayda geçmemişse nasıl batmış olabilir? Her yıl -siz gençler barış zamanını hatırlamazsınız, fakat o zamanlar da durum aynıydı- bir sürü geminin kaybolduğu bildirilir. Kayalara çarpmamışlardır, kumla dolu bir halde suyun dibinde yatmıyorlardır. Hapishaneler ya da liman taşımacılığı için kuru tekneye dönüşmemişlerdir, omurgaları bir haliçte çürümeye terk edilmemiştir. Onlar ufukta kaybolurlar ve sırra kadem basarlar, anladınız mı beyler? 'Rötarlı' sayılır bu gemiler. Kimse denizde yapayalnız, kaybolmakta olan, okyanus tarafından yutulan bir *Jean and Mary*'nin resmini yapmaz..."

"Kahretsin, Broclebank. Dedim ya, birinci subay..."

"Denizin herhangi bir yerinde, diğer yerlerinden farkı anlaşılmayacak bir su kütlesinin üzerinde sonlarına kavuşmuşlardır..."

"Bakın, onlar da bizim gibi afallamış olabilir, fakat bizim gibi babafingo çubuklarını kaybetmek yerine alabora olduklarından denizin dibini boylamışlardır, ah... hem de çaresizce dualarla ve küfürlerle, feryat figan, yardım bekleyerek, hem de çevrede hiç kimse..."

"Fakat siz de görüyorsunuz, Bay Talbot, hava rüzgarsız, deniz de çarşaf gibi dümdüz olabilir. Deniz o haliyle içine çeker gemiyi. Yorgunluktan bitap düşünceye kadar pompalayacaklar ve en sonunda mutlaka su kazanacak. Derler ki, su hep kazanır."

Ayağa kalkmış olduğumdan sendeledim.

"Son bir kez söylüyorum, Bay Broclebank, batmayacağız! Bu şekilde konuşmamalısınız, ayrıca olayın resmini yapmanın bir yolunu bulamamanız konusuna gelince, üzgünüm ama doğrusu buna hiç de..."

"Beni yanlış anladınız, Talbot. Resim yapmaktan söz eden kim? Evet, gerçekten de yapılması gereken büyük, dehşetli bir resim var; gemi bir yerlerde suyla dolarken, öyle herhangi bir yerde, tüm tayfası kayıp, alabora olmuş, deniz, gök ve gemi... ama bu resmi yapacak olan ben değilim efendim. Üstelik hangi müşteri bana para verecektir böyle bir tablo için? Böyle bir resmi kim almak ister? Hayır, hayır. Mesele resimde değil idarede."

Oldmeadow yine gakladı.

"Yüce Tanrım, duydunuz mu Bay Talbot, tam üstüne bastı!"

"Bay Oldmeadow beni anladı. Hakikaten uzun uzun düşündüm bu meseleyi. Bir insan göz göre göre boğulabilir mi? Bu, insanın saygınlığıyla ilgili bir sorundur, Bay Talbot. Saygınlığımı korumak zorundayım. Nasıl boğulmalıyım? Lütfedip uşağınızı buraya çağırabilir misiniz, Bay Talbot?"

"Wheeler! Wheeler diyorum! Kahretsin, neden cevap... hah, geldin mi?"

"Affedersiniz efendim. Beni mi çağırmıştınız?"

Broclebank benim yerime cevap verdi.

"Seninle konuşmamız gerekiyordu, Wheeler. Gerçekten üzücü olan o deneyimi geçirmiş senden başka canlı kimse yok çevremizde. Lütfedip bize tarif edersen..."

Onun sözünü kestim.

"Broclebank, kendinize gelin! Adamın tamamen iyileştiğini sanmıyorum ve belki de hiç kurtulamayacak o olayın etkisinden!"

Wheeler önce bana sonra ona baktı.

"Hayır, Wheeler! Bay Broclebank düşünememiş... kendisinin şaka yaptığından hiç kuşkum yok!"

Oldmeadow'un da yüzü gölgelendi.

"Yarabbim! Birinin ruhunu çağırıp öldükten sonra neler olduğunu tarif etmesini istemekten hiç farkı yok bunun!"

Wheeler'i baştan ayağa bir titreme aldı.

"Tarif etmek mi?"

Broclebank umursamazca elini salladı.

"Boş ver be adam. Ne de olsa azınlıkta kaldım."

Wheeler bana döndü.

"Hepsi bu kadar mı, efendim?"

"Şey... ben çok üzgünüm. Evet. Hepsi bu kadar, teşekkür ederim."

Wheeler daha önce hiç görmediğim bir şekilde eğildikten sonra çıktı gitti.

O çıkar çıkmaz Broclebank'e döndüm.

"Sözünüzü kestiğim için kusura bakmayın, fakat gerçekten de!.."

"Sizi anlamakta hâlâ güçlük çekiyorum, Bay Talbot. Oysa eşsiz bir fırsat yakalamıştım hayatı anlamak için... hatta daha da önemlisi ölümü anlamak için!"

Ayağa kalktım.

"İlham perisine sizin tarzınızda bir tutkum olmadığından, Bay Broclebank, oturup beklemek beni fazlasıyla tatmin edecektir herhalde."

Dışarı çıktım ve Wheeler'i bulup sanatçımızın ona sorduğu sorunun beklentisini yaratmış olabileceği *douceur'u* eline tutuşturmaya niyetlendim.

Fakat Wheeler ne koridorda bekliyordu, ne de kümesimin içindeydi. Kamaramın ortasında durdum, yazı-kapağımm üstünde duran bu deftere bir bakış fırlattım. İşin doğrusu Wheeler'ın hal ve tavırları beni öyle korkutmuştu ki soğuk soğuk terlemiştim. Şiir alemine kısa bir süre önce yaptığım akının etkisi mi, yoksa sadece Wheeler için varolan bir şeyin yol açtığı sert bakışlar mı?.. Fakat belki de sadece onun için varolan bir şey olmayacak! Kim bilir, yakın gelecekte ben de onunla aynı kaderi paylaşacağım! Bu son fikir zihnimin iyice karışmasına, aklıma bin bir türlü

şey gelmesine neden oldu. İsyan... filikalarda son kalan yerler için birbirini ezen insanlar, korumaları insanları sopalarla püskürtürken Bay Jones'un sakin sakin özel sigortasına ilerleyişi!"

Zihnimde oluşan bu görüntülerin beni beklediğimden çok daha fazla etkilediği ortadaydı, çünkü resmen kendimi koridorda bulmuştum. Kapımın hemen yanındaki tırabzanı tutuyordum ve muşambalarım üstümde değildi. Kapıyı açıp açmadığımı hatırlayamadım. Sadece kendimi durduğum yerde ayakta buldum. Sanki uzun bir koşuyu henüz bitirmişim gibi kalbim hızla çarpıyordu.

Bay Jones'un ta kendisi çukur güvertede duruyordu. Üzerinde muşambalar vardı, gerçi en azından bu defalık pek gerekli görünmediler bana. Yol boyunca dörtnala giden bembeyaz atların doldurduğu lacivert bir denizle çevriliydik.

"Evet, Bay Jones, yosunları söküp almayı becerdiler mi?"

"Galiba evet, Bay Talbot. Kimileri kopup giden yosun parçalarını gördüklerini de söylediler, fakat ben şahsen bir şey görmedim."

"Önceki gün pupadan uzaklaşan biraz yosun görmüştüm. Yanlış hatırlamıyorsam Bay Benêt dip kaplamasının yüzeye yakın kısmını kazıttığı sıradaydı bu."

"Cahil bir dükkancının anlayamayacağı kadar karışık bir cümle kurdunuz."

"Demek istiyorum ki çekme halatıyla giriştiği iş beklenmedik bir başarıya ulaştı."

"Yatırımlarıma gösterdiği özeni takdir ediyorum."

"Diğer her şey gibi geminin de mi sahibisiniz?"

Sesimdeki öfkeyi ve nefreti gizlemeye hiç çaba göstermedim. Ama veznedar uysallıkla cevap verdi.

"Hayır, hayır. Gemi hâlâ krala ait. Fakat ambarda bulunan mallarım var ve içerideki su daha fazla yükselirse hepsi bozulacaktır."

"Birinci subay..."

"İçerideki suyun yükselmediği konusunda sizi temin etti. Evet, bunu biliyorum. Ama ne olursa olsun, biraz dükkana kafasıyla düşünürseniz, Bay Benét'in şevkle geminin gövdesinden temizlemeye çalıştığı yosunların

aslında suyu dışarıda tuttuğundan şüphelenmemi anlayışla karşılayacaksınız."

"Bay Benêt..."

"İkna kabiliyeti yüksek bir delikanlı. Eğer kafasına koyarsa her şeyi satabileceğine güvenim tam. Bozukmuş, bayatmış hepsini kakalayabilir."

"Yosunu temizlemenin nelere yol açabileceğini çoktan hesaplamışlardır. "

"Birinci subayın işbirliği yapmasına rağmen aslında bu işleme karşı olduğu dikkatimi çekti."

"Evet. Ama o da aslında..."

Gerisini getiremedim. Aksi takdirde Charles Summers'a neredeyse kadınlara has bir zayıflık addetmiş olacaktım. Veznedar kalın boynunun üstünde başını çevirerek gözümün içine baktı. Usulca dudaklarım aralayarak sordu:

"Neden?"

Cevap vermedim. "Kıskançlık" tehlikeli bir sözcüktür. Baş kasara güvertesinde yürüyen işleri seyretmeye devam ettim. Tırabzana tutunmayı bırakıp ayaklarımı açarak ayakta durdum, çünkü Bay Benét'in rotayı değiştirmesi sayesinde güvertede ayakta durmak nispeten kolaylaşmıştı. Geminin her iki tarafındaki ekipler ahenkli bir şekilde sırayla hareket ediyorlardı. Sonra, biz onları seyrederken, bir komuta verildi ve her iki ekip de halatları bırakmaksızın durdu. Sorunun ne olduğunu görebiliyordum. Geminin donanımı geminin her iki tarafındaki küpeştelere bağlı olduğundan zaman zaman çekme halatım dışarı çıkıp tekrar içeri almak zorunda kalıyorlardı. Bu kısa molalardan biri verilmişti, ama beklenmedik bir şekilde uzadı, çünkü önce gemi kampanası sonra da bir düdük çaldı ve "Fıçı başına!" nidasıyla kalaslar titredi. Nuh'un Gemisi'nden kalma, zamanla kemikleşmiş acayip bir alışkanlık yüzünden hızımızı artıracak olan hayati bir işlem yanda bırakılabiliyordu demek! Tayfa her şeyi unutup fıçıların önünde sıraya girdi ve Colley'in yarı ayıpladığı yarı hayran olduğu tavırlarla içkilerini yudumladılar. Geminin her iki yanındaki ekipler de baş kasara güvertesinin merdivenlerinden aşağı inip subaylannı, Cumbershum, Benêt ile Summers”ı terk edilmiş halatların başında sabırsızca beklemeye bıraktılar. Haftalar önce "çekme halatı" sözünü ilk duyduğumda marangozun ne dediğini hatırlamaya çalıştım: *Gemiyi*

karina edemeyeceklerini anlayınca çekme halatıyla yosunun birazını aldılar. Sonra topçu Bay Askew devam etmişti:

Yosunun tamamını almaya kalksalardı kaplama da beraberinde gelirdi.

"Bu işlemin limanda yapılması gerekir."

Bu sözün bana söylendiğini fark ettiğimde biraz şaşırdım. Bay Jones devam etti:

"Bu öyle bir şey ki en ufak bir hatayı dahi kaldırmaz, Bay

Talbot."

"Hakikaten öyle. Ben de el yazmalarım için su geçirmez ve hafif bir sandık satın almayı düşünüyordum, böylece en azından onlar herhangi bir okura ulaşmayı başarabilirler."

Bu bir şakaydı elbette, fakat öylesine alaydan yoksun bir sesle konuşmuştum ki Bay Jones ciddiyetle başım salladı.

Tekrar adamları seyre koyulduk. Tayfa halatların başına geri döndü. Aniden Charles Summers"ın Bay Benet'e dönüp kendisinden hiç beklenmeyecek bir kızgınlıkla bir takım hareketler yaptığını gördüm. İki beyefendi ateşli bir tartışmaya giriştiler. Veznedar huzursuzca kımıldandı.

"Sizce de ortada yanlış giden bir şeyler var mı, Bay Talbot?"

Bu sırada aklıma Charles Summers"ın dostum olduğu ve herhangi bir nedenle onun arkasından konuşmamın hiç yakışık almayacağı geldi. Omuz silkerek öbür yana döndüm ve kıçüstü güvertesine giden merdivenleri tırmandım. Kaptan Anderson ön taraftaki tırabzana ellerini koymuş düşünceli bir halde gemisini gözden geçiriyordu.

"Bu işlemin limanda yapılması gerektiği doğru mu kaptan?"

Beni şöyle bir tepeden tırnağa süzdükten sonra dudaklarını araladı, ama sonra tekrar kapattı. Bu kez onunla birlikte seyretmeye başladık adamları. Bu yükseklikten bakınca çekme halatının tek bir parçadan oluşan dümdüz bir halat olmadığı açıkça görülebiliyordu. Her iki ucuna başka ipler eklenmişti ve bu iplerin bir kısmı da güverteye uzatılmış ya da halka halka yığılmıştı. Fakat denizcilik bilgim ya da tasvir yeteneğim bu karmaşayı ifade etmekte yetersiz kalıyor.

"Su düzeyindeki büyük parça gerçekten de yosun mu, kaptan?"

Kaptan homurdandı: "Bir kısmı karinanın altından söküldü. Ama biraz daha var."

"Böylelikle hızımız artacak, değil mi?"

"Öyle olacağını umuyoruz."

"Ne kadar artacak?"

Kaptan Anderson pek çok kimsenin ürkütücü bulacağı bir yüz ifadesiyle memnuniyetsizliğini gösterdi. Yani çenesini ileri çıkardı ve öfkeli suratım onun üstüne bindirdi.

"Ah, cevap vermenize gerek yok, Kaptan! Elbette beni ilgilendiren bir konu değil... Gerçi biraz düşününce ben de herkes kadar bu işe bağlamış durumdayım!

"Bağlamak mı? Neyi bağlamış durumdasınız?"

"Hayatımı."

Kaptan Anderson bu kez dimdik gözlerimin içine baktı. Fakat gözlerindeki ifade biraz küçümseyiciydi. Adeta baş kasarayı aşıp geçen dev bir dalga çukur güverteyi sular içinde bıraktı ve kıçüstü güvertesinin de sarsılmasına neden oldu. Hayal gücüm beni yanıltıyor muydu, yoksa kıçüstü güvertesi geminin geri kalanından bağımsız bir şekilde mi sarsılmıştı? Rüzgar ve soğuk iliklerime işleyince muşambalarımı almadığıma pişman oldum. Yine de dalgaları ve geminin baş-kıç vurma hareketlerini elimden geldiğince dikkatle takip ettim, ama o tuhaf sarsıntıyı bir daha hissetmedim.

"Geminin gereğinden çok bel verdiği söyleniyor."

Kaptan Anderson bir tıslamayla soluğunu bıraktı. Tırabzanı sıkan parmaklan kirli beyaz bir renk almıştı. Boğazından bir kükreme yükseldi: "Bay Summers!"

Charles durdu ve konuşma borusunu aldı. Kullandığı tuhaf aletin etkisiyle sesi geminin bir başından öbürüne tuhaf, doğal olmayan bir yankılanmayla ulaştı.

"Efendim?"

"Gecikmenin sebebi nedir?"

"Halat takıldı, efendim. Kurtarmaya çalışıyoruz."

"Ne demek 'çalışıyoruz'?"

"Çalışıyoruz."

Charles başını öbür yana çevirdi. Bay Benet'e bir şeyler söyledi ve o da selam verip koşarak pupaya geldi. Çukur güverteden bize seslendi.

"Bunun bir mercan olduğunu düşünüyoruz, efendim. Gemi son görevinde Batı Hint Denizi'ndeymiş. Aşağıdaki ölü mercanın yalnızca adamların gücüyle yerinden kopacağım pek sanmıyoruz efendim."

"Biz' mi dediniz, Bay Benêt?"

"Bay Summers da bunu ihtimal dahilinde buluyor. Halatın baştaki bocurgata bağlanmasını önerdim, ama kendisi birtakım nedenlerden dolayı bunu doğru bulmuyor."

"Ya siz ne diyorsunuz, Bay Benêt?"

"Önce palangalarla bir deneme yapmanın iyi olacağım düşünüyorum."

Kaptan Anderson bir süre düşündü. Geviş getiriyormuş gibi çenesini oynatıyordu. Bunun dışında bedeninin tek oynayan yeri sağ ayağı, yani sancaktaki ayağıydı ki onu da eminim farkına bile varmadan esnetip doğrultuyordu. "Bununla birlikte, benim sancaktaki ayağım da, Bay Benêt"in ayağı da... bir dakika. Bay Benét'in yüzü pupaya dönük olduğuna göre onun iskele ayağı değil miydi? Demek ki insanın nerede ya da ne yönde durduğuna bağlı aslında. Bu gemici saçmalıklarından bıktım usandım artık! Hepimiz ilgili ayaklarımızı esnetip düzleştiriyorduk ve oturduğumuz ya da yattığımız zamanlar dışında bunu sürekli yapıyorduk. Artık bir parçamız haline gelmiş, bilinçsizce bir hareketti ve sanıldığı gibi kendimizi daha iyi hissetmemizi de sağlamıyordu.

Kaptan Anderson başını sallayarak onayladı. "Çok iyi, Bay Benêt. Fakat..."

"Dikkatli mi olalım, efendim?"

Kaptan Anderson gülümsedi! Evet, gerçekten! işaret parmağını delikanlıya doğru salladı.

"Yaa, yaa, Bay Benêt! Kesinlikle katılıyorum! Evet. Dikkatli."

"Baş üstüne."

Yüce Tanrım... muziplik değil de neydi bu!

Ondan sonra adamların halatları çekmekten başka hiçbir şey yapmıyormuş gibi göründükleri, zaman kavramının unutulduğu

kesintilerden biri yaşandı. Galiba halatın iki kere dolaştırılması gerekiyordu. Sanırım Bay Summers baş kasaranın orada bir güverte babasını kullanarak... Ah, Tanrım! Palangalardan ve halatlardan bir keşmekeş... sonra ateşli bir tartışma başladı. En sonunda adamlardan bir kısmı bir ipin ucuna toplandı ve "Yisa beraber!" komutasıyla birlikte çekmeye başladı. Bunun görünür bir faydası olmayınca bırakmaları talimatı verildi, ardından bir "Agonta!" nidası, son olarak da gerçekten hedefine ulaşan, "Asılın dedim ulan" haykırışı duyuldu. Tabanca ateşlenmiş gibi bir patlama sesi geldi, fakat bu sesin nedeni kopan bir ipti. Çünkü bir anda adamlar boşta kaldı ve arka arkaya gidip sırtüstü düştüler. Halat ve palanga keşmekeşini eski haline getirmeleri uzun sürdü. Ben de bu arada tek başıma yolcu salonuna giderek biraz daha soğuk biftek yiyip geri geldim. Düzen tekrar sağlanmıştı ve adamlar yeniden çekmeye başladılar. Çekme halatının kılavuz ipi gerildi ama hareket etmedi.

Bay Benêt tekrar pupaya koşturdu.

"Bocurgatı kullanmamızın iyi olacağına kanaat getirdik, efendim."

Kaptan Anderson birdenbire dikleşti. Ellerini arkasına kavuşturup güvertede volta atmaya başladı. Yüzbaşı Benêt aşağıda beklemeye devam etti. Altımızdan başka bir büyük dalga geçti...

Bu defa hiç kuşkum yoktu. Kaptan benden uzaklaşırken ayaklarını biraz daha fazla açtı, kıç güvertesi hareket etmişti ve bu öyle bir hareketti ki ne baş kasara ne de çukur güverte tarafından tekrarlandı!

Kaptan en nihayetinde dönüp sordu.

"Bay Summers da size katılıyor mu?"

"Kendisi emri sizin vermeniz gerektiğini düşünüyor, efendim."

"Bu konuda haklı, Bay Benêt. Peki halatı pruvaya doğru hareket ettiremiyor musunuz?"

"Ben... biz halatın mercana dolaşmış olduğunu ve pruvaya ya da pupaya doğru hareket ettirilemeyeceğini düşünüyoruz."

"Peki Bay Gibbs ne düşünüyor?"

Bay Benêt gülümsedi.

"Şöyle diyor: 'Belki mercandır, belki de değildir."

"Çok iyi. Birinci subaya sevgilerimi sunun ve buraya kadar gelmesini rica edin."

Hayal gücüm beni yanıltıyor muydu, yoksa Kaptan Anderson'ın "birinci subay" deyişinde Yüzbaşı Benét'le ortak bir tim, ortak bir anlayış mı sezmiştim? Ama artık bunun ne kadar korkunç bir hata olacağım fark edecek kadar öğrenmiştim donanmanın adetlerini! Hayır, hayal gücüm beni yanıltıyor olmalıydı, çünkü Kaptan Anderson yeniden suratını asmış ve Yüzbaşı Benêt her zamanki gibi koştura koştura baş kasaraya doğru uzaklaşmıştı. Summers çabuk geldi, ama koşmadan. Yüzü tamamen ifadesizdi. Kaptanla birlikte benden uzaklaşarak geminin en sonuna gittiler ve orada durdular. Esintiyle kulağıma erişen kırık dökük birkaç kelime dışında konuştuklarından hiçbir şey anlamadım. Baş tarafta Yüzbaşı Benét'in artık alışmaya başladığım canlılığıyla adamlardan bir kısmım bir araya topladığını görebiliyordum.

"Sorumluluk."

Bu sözcük rüzgarla uçup gitti. Biraz yüksek bir sesle söylenmiş gibiydi, sanki Charles Summers bu sözcüğü daha önce söylemişti ve şimdi vurgulayarak yineliyordu.

Mercam sökerken ya da kırarken ahşabın da onunla birlikte gelmeyeceğinden nasıl bu kadar emin olabiliyorlardı? Bu kez kaptanın sesi aynı sözcüğü yineledi:

"Sorumluluk!"

Yine rüzgara karışıp kayboldu.

Bay Summers geri geldi. Hiçbir şey söylemeden yanımdan geçip yoluna devam etti. Yüzü taş kesilmişti, fakat yürüyüşü endişeli ve hatta öfkeli olduğunu ele veriyordu. Hepimiz ne kadar da değişmiştik! Daima soğukkanlılığım koruyan Charles şimdi aklını yitirmiş gibi davranıyordu; Anderson önceleri çok soğuk bir insandı, ama şimdi Bay Benet'e gülücükler gönderiyordu, ya ben?.. Kabul etmek gerekir ki, Edmund Talbot'ın geleceğini tehlikeye sokacak kadar çok şey yazdım buraya.

Çekme halatı ve destek halatlarının hepsinin bağlandığı bir kılavuz halat çukur güvertedeki küçük bocurgatlardan birine değil, baş kasara güvertesindeki devasa bocurgata bağlanmıştı. Adamlardan bazıları bocurgatın kollarını yerine takıyorlardı. Soğuk bir rüzgar esti ve deniz yüzeyine belli bir açıyla, tuzlu suyla yıkanmış ve serpintilerle ıslanmaya devam eden güvertede yürütülen bu işlemin; kulakları küpeli, saçlarını at kuyruğu yapmış adamların yürüttüğü bu işin hayatımla ilgili olduğu

aklımdan geçti, bu öyle bir işlemdi ki, vaftiz babamın elimden tutmasıyla ilerlediğim kıymetli kariyerin sonunu hemencecik getirebilirdi!

Kafamda dolaşan bu fikirlerin etkisiyle kıçüstü güvertesindeki yerimden ayrıldım ve çukur güverteye inip küpeşteye yaklaştım, aşağı bakıp çekme halatının suyun altında kaybolduğu yeri görmeye niyetliydim. "Bir şeyler yapmayı!" istememe neden olan yepyeni bir aciliyet duygusu dışında beni bunu yapmaya iten bir şey var mıydı bilemiyorum. Gerçi bu sadece bana özgü bir durum değildi. Yolcularımız, en azından ranzalarından kalkabilenler koridorun girişine birikmiş, daha doğrusu yığılmıştı. Bowles bir paltoya sarınmış, saçları darmadağınık, şapkasız başında her esintiyle çırpınan kapkara bukleleriyle dimdik, baş tarafı seyre dalmıştı. Deniz ressamımız Bay Broclebank de daha ranzasına dönmemiş, diğerleriyle birlikte bekliyordu, hem de hava kötüleştiğinden beri ilk defa ayağa kalkıyor olmasına rağmen! Aman Tanrım, ne kadar da değişmişti! Bir zamanlar göğsünden başlayıp dizlerine kadar iniyormuş gibi görünen göbeği şimdi büzüşmüş ve karnıyla kalçası arasında kabuk benzeri bir şişkinliğe dönüşmüştü. Sırtına bir şal ya da battaniye, belki de refah günlerinden kalma bir araba halısı almıştı. Kastor şapkasını başına tutturmak için kuşak benzeri bir şeyi tepesinden ve çenesinin altından geçirmişti. Yüce Tanrım, gözlerim beni yanıltmıyorsa bu bir bayanın çorabından başka bir şey değildi! Çorabın eski sahibi Bayan Broclebank kocasının kanadı altına girmeye çalışıyordu. Ben yanlarından geçerken araba halısını açıp kocasının sağ koltukaltına sığışmaya çalıştı ve kısa bir uğraştan sonra başardı. Sevimli yüzünün rengi uçmuştu. Kimse bir şey söylemedi. Herkesin gözü pruvadaki bocurgattaydı.

Ardından, sanki sessizliğimiz göçmenlerin mümkün mertebe yaşamlarını sürdürdükleri baş tarafı gürültüden durulmaz hale getirmiş gibi onlar da çukur güverteye doğru akmaya başladılar ve çok geçmeden güverteyi hınca hınç doldurdular. Subaylardan öfkeli nidalar yükseldi. Summers baş kasara güvertesinden inip göçmenlere bir şeyler söyledi. Halatları işaret ediyordu. Arkamda kıçüstü güvertesinin ve pupanın merdivenlerini inen sert adımlar işittim. Bu gelen Kaptan Anderson'dı elbette, heybetli adımlarla sular içindeki güverteden geçerek baş tarafa doğru ilerledi. Anderson kısık sesle Summers'a bir şeyler söyledikten sonra Summers yeniden göçmenlerin yanına gidip devam etti. Kovanlarına giren arılar gibi baş kasara girişinde gözden kayboldular ve operasyon boyunca da bir daha ortaya çıkmadılar. Kaptan Anderson halatların arasından dikkatle yürüyerek

baş kasara güvertesine tırmandı ve bocurgatı geçip iskele tarafındaki küpeşteye yaklaştı, sonra da halatın takıldığı yerin hizasında durup aşağı bakmaya başladı. Ben de iskele tarafındaki yükseltilmiş küpeşteye tırmandım ve aşağı baktım.

Colley renklerden çok söz etmişti! Gördüklerimin renklerini unutmamalıyım. Denizin yüzündeki kurşun rengi silinip gitmişti artık. Gökyüzü koyu maviye dönmüş, deniz ise üzeri oynaşan beyaz atlarla dolu lacivert bir çayıra dönmüştü. O neşeli küheylanlar ta ufka kadar uzanırken güneş, orasına burasına pamuk gibi bulutlar oyulmuş bir gökten bize gülümsüyordu. Geminin bordası bir savaş gemisine yakışacak şekilde sarı siyah eşekarısı rengindeydi. Çekme halatıyla yapılan operasyon halatın takılmasına kadar iyi gitmiş olmalıydı. Bunun delillerini görmek hiç de zor değildi. Geminin bordasından birkaç metre uzakta yosunlardan bir halı yüzüyordu. Gemi yalpaladığı esnada su düzeyindeki yeşil yosun yükseldi ve daha alt kısımlara yapışmış koyu renkli yosun biraz battı. Koyu renkli yosunlar hâlâ gemiden ayrılmamıştı fakat hızımız artarsa ya da çekme halatı pupaya doğru çekilebilirse temizlenmemesi için hiçbir sebep yoktu. Daha önce aklımdan geçirdiğim gibi, bu yosundan halı gerçekten iğrenç bir manzara oluşturuyordu. Zaman zaman halının saçaklarından küçük pavuryalar ve denizyıldızları kopup ayrılıyor ve nazlı nazlı uzaklaşarak gemimizin tüm yalpalamalarına, bel vermelerine, silkinmelerine, sarsılmalarına rağmen denizin ortasında hareketsiz olduğumuzu ele veriyordu. Ne olursa olsun, çekme halatı bir kez işe yaramıştı ve yine yarayacaktı. Karinadaki yosunun temizlenmesi bir ihtimal olmaktan çıkmıştı.

Biri derin bir nefes aldı. Dirseğimin dibinde duran ve denize değil bana bakan Wheeler'di bu.

"Demek doğru, efendim?"

Fısıldayarak cevapladım... hem de tüm o esintiye, serpintiye, gürültü patırtıya rağmen!

"Nedir doğru olan be adam?"

"Şanslarını deniyorlar, değil mi, efendim? Siz subaylarla konuşmuştunuz, haksız mıyım?"

Bu adam artık dayanma sınırlarımı zorlamaya başlamıştı.

'Tanrı aşkına, Wheeler! Sen de diğerleri gibi gördüklerinle yetinsen olmaz mı?"

Wheeler çekilip gitti.

Baş kasara güvertesinde Bay Gibbs kaptanın önünde uysalca başmı eğerek aşağı indi. Başka bir kopmuş yosun parçası ağır ağır uzaklaştı.

Fakat Bay Broclebank bulunduğum yere yaklaşıyordu. Adımlarını özenle atarak küpeşteye yaklaştı ve Wheeler'ın dirseğimin dibinde bıraktığı boşluğu doldurdu.

"Fırçanız için uygun bir manzara, Bay Broclebank."

"Bana bir resim siparişi mi veriyorsunuz, Bay Talbot?"

"Ben mi? Yüce Tanrım! Ben sadece..."

Kocasıyla birlikte gelmiş olan Bayan Brodebank araba halısının içinden söze karıştı:

"Gemi biraz daha az hareket etseydi Bay Brodebank'in, yani Wilmot'ın portrenizi yapmaktan zevk duyacağına hiç kuşkum yok, Bay Talbot!"

Bu kadar aptalca ve gereksiz bir konuşma olabilir mi? Cevap vermek yerine kaderimizin belirlendiği baş tarafı izlemeyi tercih ettim. Benim ne kadar sinirli olduğumu ve tüm yolcuların ne kadar gergin ve endişeli olduğunu göstermek için bu olay yeterdi herhalde. Gemiciler adına bir şey diyemem, fakat onların da hepsi insandı ve kaybetmek istemedikleri bir hayatları vardı. Benim endişemin boyutları da Bayan Brodebank'i duymazdan gelmemden anlaşılabilir, ne de olsa şeker gibi, ufak tefek, sevimli bir varlık ve onunla yaptığım her konuşmadan büyük bir zevk alıyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, direklerimizi kaybetmemizin öncesinde... fakat bu hiç hoş değil.

Veznedar yeniden ortaya çıktı ve gelip Bay Brodebank ile benim aramıza sıkıştı.

"Çok yavaş gidiyorlar, Bay Talbot, şu tembel köpeklere baksanıza."

"Belki de elde edecekleri geliri umursamadıklarından felaketi geciktirmeye çahşıyorlardır, Bay Jones."

"Borç içinde sefih yaşamlar. Böyleleri için gelirin ne gibi bir anlamı olabilir ki?"

"Şişledin de kanamadık mı?"

"Kusura bakmayın, ne demek istediğinizi anlayamadım!"

Bay Brodebank ona doğru eğildi.

"Bay Talbot *Venedik Taciri'* nden bir alıntı yaptı. Hayır, hayır, Bay Talbot. Zaman zaman onların arasında yaşamış olan benim gibi bir insandan daha iyi tanıyor olamazsınız bu ayak takımını. Üst sınıftan insanlar arasındaki çürümenin ve ahlâksızlığın sözünü etmek son yıllarda moda oldu. Oysa ayaktakımının çürümüşlüğünden ve ahlâksızlığından kimsenin söz ettiği yok! Şu ya da bu şairin söylemiş olabileceği gibi, günahkârların daima aramızda olduğunu hiç unutmamalıyız. Hatta bu gemide... resmen soyuldum efendim. Hem de acılar içinde yatağımda kıvranırken..."

Bayan Broclebank tekrar lafa karıştı.

"Wilmot, hani bu konuyu hiç kimseye açmayacaktık, üstelik ben seviniyorum bile o lanet nesneden kurtulduğumuza!"

Bocurgatın çevresinde yerini alan adamlar dönmeye başladı.

"Yavaş!"

Charles Summers küpeşteden sarkmış çekme halatına bakıyordu.

"Yüklen!"

Adamlar biraz daha hızlı dönmeye başladılar. Güverteye yayılmış durumdaki ipler ve halatlar havaya kalktı, büklümleri yavaş yavaş kayboldu. Ya gemiden ya halattan ya da bocurgattan, ya da üçünden birden ürkütücü bir gıcırtı yükseldi. Ben de küpeşteden aşağı baktığım sırada bir dalga geldi ve geminin bordası yosunlarıyla birlikte deniz yüzeyinden yükselip sonra tekrar indi. Çekme halatının güverteden yosunlara kadar uzanan kısmı görülebiliyordu. Hareket etmiyordu, ama gerilimden dolayı üzerinden sular sızdığım görebiliyordum. Bocurgatın orada aniden bir karmaşa yaşandı. Adamlar birbirlerinin üstüne düştüler. Çekme halatı yerinden oynamıştı.

O anda gördüğüm ve daha sonra göreceklerim pek çok kez kabuslarıma girecekti. Kabuslarda nesneler daha büyük görünür ve insanın karşısında ürkütücü bir ihtişamla yükselir. Uyanıkken olduğu gibi rüya görürken de korkuyorum bir gece o şeyin tekrar ortaya çıkacağına ve bir yüzün yarısını gizleyen yosunlarla karşıma dikileceğine. Bu yüzün kime ya da neye ait olduğunu bilmiyorum ve artık bu ürkütücü düşünceyi kafamdan atmak istiyorum. Ne olursa olsun, o sabahın rüzgarlı ve tuzlu havasında, sarsılıp

yalpalayan geminin küpeştesinden bakarken bir insan kafasının tepesine benzeyen bir şeyin yosunlar arasından yüzeye çıktığını gördüm. Yanı başımda birisi feryadı bastı, bir erkeğin gırtlağından çıkan korkunç bir feryat. Yüzeydeki nesne çevresine dolaşan yosunlarla birlikte kımıldadı. En az Leviathan kadar büyük bir şeyin başı, yumruğu ya da bileği olmalıydı bu. Geminin hareketiyle uyumlu bir şekilde yosunların içinde yalpaladı, çıktı, battı, tekrar çıktı...

"Bırak!"

Bunun kesinlikle aptalca ve gereksiz bir emir olduğunu şimdi fark ediyorum. Çünkü çekme halatının aniden boşa çıkmasıyla yerlere serilen adamlar, sanki suç işlemiş gibi hızla bocurgattan uzaklaşmışlardı. Söylendiğine göre astsubaylar kırbaçlarını kullanmak zorunda kalmışlar ve gemi baştan başa kargaşaya boğulmuş. Ama ben bunlardan hiçbirini görmedim. Bilinmeyen diyarlardan yükselen o korkunç yaratıktan bir türlü gözlerimi ayıramıyordum. Görünümü derin denizlerin güvenilmez "gerçeklerini" tümden ortadan kaldırmış ve onun yerine korkunç bilinemezi getirmişti. Her ne kadar olanaksız gibi görünse de, geminin ansızın yalpalamasıyla deniz gözlerimin önünde yükseldi ve o nesne de en tepede benden bile daha yukarıya çıktı. Ardından yan döndü, bir parça ziftle kendisine yapışmış olan çiftlik ambarı kirişi büyüklüğünde kayboldu.

(17)

"Susun!"

Kaptanın ünlü kükremesiyle verdiği emir bu kez biraz geç kalmış olsa da ölüm pahasına yerine getirildi. Bu emri çukur güverteden vermişti. O nesnenin görülmesiyle hipnotize olduğum sırada bir şekilde oraya inmeyi başarmış olmalıydı. Biz yolcular dahi bu kükremenin etkisiyle olduğumuz yerde donup kaldık.

Kaptan Anderson aynı yüksek sesle konuşmaya devam ediyordu.

"Bay Summers, çeneye takılmış bir leşti gördüğünüz, öyle değil mi?"

"Çekme halatı çeneyi geçmişti efendim. Gördüğüm kadarıyla o parça karinadan koptu."

Kaptan hırlayarak cevap verdi.

"O bir leşti diyorum! Leş! Duydunuz mu?"

"Baş üstüne."

"Benimle gelin."

İki subay bize doğru geldiler. Kaptan Anderson bizi görmezden gelerek emirlerini sıralamaya devam etti.

"Adamlar hazır beklesinler. Pozisyonu bozmayın."

"Baş üstüne. Bay Cumbershum..."

Ondan sonra merdivenlerden yukarı çıkarken Summers öfkeyle konuşmaya başladı. "Gerçekten de karinadan kopan bir parçaydı, efendim. Gözlerimle gördüm. Geminin baş tarafı çürümüş olmalı, bu yüzden halatı çok güçlü çekince kalaslardan biri parçalandı."

"Hayır, Bay Summers, hiç alakası yok! Ayrıca bu kadar yüksek sesle konuşmayın!"

İçinde bulunduğumuz durumda eğitimli ve kafası çalışan bir adamın aklına en az o tahtadan canavar kadar tuhaf ve hatta ürkütücü bir fikir gelebilir, içimize kök salmış bir asalet duygusu doğanın tesadüfi güçlerine karşı, "Ben bir insanım. Ben doğanın üstündeyim!" diye haykırma ihtiyacı doğurur. Bu ilginç zorunluluk hissini ya da içimden gelen buyruğu fark ettiğimde, onu ifşa etmek için zihnimi araştırmaya başladım:

"Şu leş dedikleri suda yüzen gemi enkazı değil mi? Bizim gemiye takılmış da olsa, gemimizden kopmuş da olsa adı değişmiyor kanımca."

Omuz başımdaki Bay Jones boğazını temizlemeye çalıştıysa da ilk seferinde başaramayıp bir daha denedi. Yüzünü bana çevirmeden, o yıpranmış kalasın suyun yüzünde görünüp kaybolduğu yere bakmayı sürdürerek cevapladı:

"Buna nasıl leş denebilir, Bay Talbot. Resmen batıp gitti."

Ona hak verircesine başımı salladığımı sonradan fark ettim. Fakat sözlerinin manasını geç de olsa anladığımda, top atışım ya da daha biraz önce kaptanın kükremesini duyduğumda olduğu gibi ayaklarım güverteye mıhlanıp kaldı. Bu korkunç duygunun pençesinde, bir şeyler bulmak umuduyla çevreye bakınmaya başladım... belki de bir dosttu aradığım. Gemiciler hiçbir iş yapmadan öylece dikiliyorlardı, ama en azından seslerini kesmişlerdi. Göçmenler baş kasaranın içinde bekliyorlardı, fakat kasara girişinde solmuş yüzlerini görmek mümkündü. Bay Benêt, yanında Bay Gibbs ile baş kasaranın derinliklerinden çıktı. Bizim bulunduğumuz yere doğru ilerlerken, Bay Benét'in yanındakine ayak uydurmakta biraz zorlandığını, fakat bunu bir oyun haline getirdiğini ve onun gibi adımlar atmakta olduğunu fark ettim. Çevremizde, parlak güneşin altında bembeyaz köpüklü dalgalar seke seke ilerliyordu, tıpkı Bay Benét'in geminin bir ucundan diğerine giderken yaptığı gibi. Dalgaların tepelerindeki köpükten sorguçlar bir tabloyu andırıyordu ve ufuk gerilmiş bir halat gibi dümdüzdü. Bay Gibbs biraz gücenmiş gibi konuşuyordu:

"Ne olacak sanıyordunuz, Bay Benêt? Tek bir cıvata bile çıkmamış yerinden, ama kırılmış olması da yeterince kötü değil mi zaten?"

"İşiniz ne, tamir edin!"

"Siz benim aşağıda ne yaptığımı sanıyordunuz? Tekne her yerinden su alabilir, ama artık oradan bir damla sızmayacak!"

Bay Jones, ayakları tıpkı benimkiler gibi güverteye mıhlanmışçasına şöyle bir sallandı. Tekrar boğazmı temizledi.

"Evet, Bay Talbot. En azından ben gereken her türlü önlemi aldım." Sonra da hayran hayran başım iki yana salladı. "Görüyorsunuz işte, biraz tuhafımdır ben. Filikam yukanda bumbaların üstünde ve gerekli her şey içine yerleştirilmiş durumda."

"Maalesef benim bir filikam yok, beyefendi! Üstelik kadınlar ve çocuklar için de yeterince filika olduğunu sanmıyorum!"

Bay Jones, sanki başından beri bu eksikliğin farkındaymış gibi ağır ağır başını iki yana çevirdi. Sonra da yine ağır ağır omuzlarını kaldırdı.

Bay Benêt hoplayıp zıplayarak merdivenlerden indi ve aynı neşeli tempoyla, bu berrak havanın, rüzgarın ve denizin kişileşmiş haliymişçesine baş tarafa doğru devam etti. Bay Gibbs, sıkıntılı bir karşı çıkış gibi onun peşinden gitti. Son olarak da beti benzi atmış, dalgın dalgın yürüyen Charles Summers göründü. Yanımdan geçerken ona adıyla seslenmeme rağmen, düşüncelere dalmış olduğundan beni işitmedi. Kamarama giden yolu tıkamakla meşgul olan Bay Brodebank de ne dediğimi duymuş gibi görünmüyordu.

"Kesinlikle eminim onu bana geri verdiklerinden ve benim de en alt çekmeceye koyduğumdan. Şans eseri siz görmüş olabilir misiniz, Bay Talbot?"

Bayan Brodebank onu kolundan tutmuş sarsıyordu.

"Ah, unut gitsin Wilmot, sevgilim! O korkunç şeyin gittiğini görmekten gerçekten çok memnunum."

Benim önümden sular içindeki koridora girdiler. Bay Broclebank, özellikle zor koşullar altında karısıyla konuşurken ne kadar sabırlı ve anlayışlı olduğunu göstermek ister gibi açık seçik ve sözcükleri vurgulayarak konuşuyordu.

"En alt çekmeceye koymuştum, yatağımın altında duruyordu. Gerçi yatak denmez ona, ranza demek daha iyi, ne de olsa hiçbir yatak o kadar rahatsız değildir... Ve şimdi yerinde yok. Gemide bir hırsız var ve ben bunu Bay Summers'a bildireceğim."

Bu sırada hiç durmadan konuşan, daha doğrusu şakıyan Bayan Broclebank onu kümeslerinin kapısından içeri itip kapıyı arkalarından

kapattı.

Ben de kendi kümesime doğru, daha önce merhum Muhterem James Colley tarafından kullanılan kamaraya doğru yollandım.

Hayat insana deneyim kazandırmak için birçok ders alınacak olay çıkarır önüne. Bir engeli geçer, düz yola alışır, ondan sonra bir sonraki engele varırız. Arada bir soluklanmak, düşünüp taşınmak, dinlenmek isteriz. Fakat hayatın seyri bizim keyfimize göre devam etmez, aynı anda birden çok engel çıkarıverir önümüze, iki, üç, hatta bazen illallah dedirtecek kadar çok. Benim başıma gelen de... bizim başımıza gelen de bu oldu. Şimdi elimden geldiğince eksiksiz anlatmaya çalışacağım olup bitenleri. O ürkütücü tahta parçası, Colley"ın top güllelerinin üstünde dinlenmekte olduğu deniz dibine doğru giderken ben de kamarama... kamarasına yaklaştım. Hâlâ gözümün önüne geliyor ve olanları değiştirmek istiyorum, ama buna imkan yok. Wheeler içerideydi. Onun Wheeler olduğunu kel kafasından ve iki yandaki bulut misali beyaz saçlardan anlamıştım, kapıdaki delikten görebildiğimin hepsi buydu çünkü. Temizlenmesi gerekmediği halde kamaramda durduğu için tam onu bir küfürle kovmak için ağzımı açmıştım ki başı sarsıldı ve havaya kalktı. Gözleri kapalıydı, yüzünde huzurlu bir ifade vardı. Altın ya da pirinçten bir kadehi dudaklarına kaldırdı. Sonra kafası patladı ve yok oldu... aynı anda bir ışık parladı. Gözetleme deliğinden yoğun bir duman fışkırdı ve hiçbir şey göremez oldum. Sol gözüm sızlıyordu ve içine ıslak bir şeyler dolmuştu.

Hiçbir şey duymadım. Ne tuhaf, değil mi? Benden başka herkes karabinanın patlamasını duymuş olmasına rağmen, patladığını gözlerimle gören ben, hiçbir şey duymamıştım.

Gördüklerimi mantıklı bir sıraya sokmak için tekrar tekrar çaba harcıyorum, ama her seferinde çıldırma noktasına varıyorum. Wheeler'in huzurlu yüzüne doğru kaldırdığı pirinç kadeh, aslında Bay Brodebank'in karabinasıydı, ama bunu çok sonra anlayabildim. O sırada gördüklerim huzurlu bir yüz, patlayan bir kafa, şimşek çakması, duman... ve sessizlikti!"

Sendeleyerek kapıdan uzaklaştım, dumanı dağıtmaya çalıştım, sol gözümü silmek için elimi kaldırdım...gözümden elime bulaşan şeyin rengini görünce koşarak çukur güverteye çıktım, Bay Jones'un durduğu yere, yani küpeşteye varır varmaz da kusmaya başladım.

"Yaralı mısınız, Bay Talbot? Vuruldunuz mu yoksa?"

Cevap yerine bir daha eğilip kustum.

"Neden cevap vermiyorsunuz, Bay Talbot? Yaralı mısınız? Neler oldu?"

Ardından, avukat yardımcısı Bay Bowles'un sesini işittim.

"Uşak Wheeler” dı, Bay Jones. Bay Talbot'ın şu an kullanmakta olduğu kamarada kendini vurmuş."

Bay Jones'un önemsemez ve sakin sesi cevap verdi:

"Bunu neden yapsın, Bay Bowles? Denizden kurtarılmıştı. O çok şanslı bir adam. Tanrıların onu gözettiğinden dahi şüphelenmeye başlamıştım."

Dizlerimin bağı çözüldü. Güverteye yığıldım ve çevrem kararırken sesler de yavaş yavaş azaldı.

Kendime geldiğimde sırtüstü yatıyordum ve başım birinin kucağında duruyordu. Birileri soğuk suyla yüzümü yıkıyordu. Önce bir sonra iki gözümü açıp ahşap bir tavandan gelen titrek ışığı incelemeye başladım. Yolcu salonundaydık ve bir sırada yatıyordum. Bayan Granham'ın sesi yukarıdan bir yerlerden bana ulaştı.

"Zavallı çocuk. Göründüğünden çok daha duygusal biri aslında."

Sonra uzun bir sarkaç hareketi yaptığımızı hissettim. Ceketim çıkartılmıştı, çoraplarım sıyrılmış ve gömleğimin önü açılmıştı. Ağır ağır doğruldum. Kucağında durduğum kişi Bayan Broclebank'ti.

"Biraz daha uzansanız iyi olur, beyefendi."

Kalkmaya davrandım, ama şaşırtıcı bir güçle omuzlarımdan bastırarak beni engelledi.

"Teşekkür ederim, Bayan Granham, fakat inanın kendi başıma dönebilirim artık."

"Dönmek mi dediniz?"

"Yani kümesime... kamarama döneceğim!"

"Şu anda bu hiç uygun olmaz. En azından biraz şöyle oturun."

Elime bulaşan şeyler aklımdan bir türlü çıkmıyordu. Yutkunarak elime baktım. Ben baygınken yıkanmış olmalıydı, ama kurumuş kan ve beyin parçaları olduğunu sandığım şeyler hâlâ avucumda gibi geliyordu. Bir daha yutkundum. Artık tamamen evsiz kalmıştım anlaşılan! İşin tuhaf yanı bu "yuvasızlık" beni gerçekten bunaltıyordu ve göz yaşlarımı zorlukla tutuyordum... uzun saatlerimi harcadığım o kümesin ya da bir öncekinin

rahatlığını düşününce -aman neler söylüyorum?- haftalar, aylar boyu sıkıntıdan patlamıştım aslında! Önceki kamaramda artık Zenobia kalıyordu ve Çöllerin kamarası da kullanılmaz hale gelmişti.

"Anlaşılan kendimden geçmişim, ama bunu gerektirecek bir yara almadım! Hanımlar, inanın bana, gerçekten de..."

"'İyiyim' mi diyecektiniz, Bay Talbot?"

Bu sesin sahibi Charles Summers'dı.

"Tamamen kendime gelmiş bulunuyorum, teşekkürler."

"Hayır, daha kendine gelemedi, Bay Summers!"

"Ama kendisine soracaklarım var, Bayan Granham."

"Olmaz efendim!"

"Üzgünüm ama buna mecburum. Bu tür durumlarda resmi olarak soru sorulması gerekir ve gecikmesine müsaade edilmez. Evet, Bay Talbot. Kim yaptı?"

"Bay Summers, gerçekten!"

"Bağışlayın, Bayan Granham. Cevabınızı bekliyorum, Bay Talbot. Soruyu duydunuz. Tekrar sormama gerek var mı? Ne kadar çabuk cevap verirseniz Colley'in kamarası... yani sizin kamaranız o kadar çabuk toparlanacaktır."

"Karacılar gibi konuşmaya başladınız. Kamaramın neta edileceğini söylemenizi beklerdim oysa."

"Gördüğünüz gibi tamamen kendine gelmiş, hanımefendi. Evet, Bay Talbot. Dediğim gibi, 'Kim yaptı?'"

"Yüce Tanrım. Bilmiyorsun sanki. Kendisi yaptı!"

"Olayı gördünüz mü?"

"Evet. Ama hatırlatma ne olur!"

"Bakın, Bay Summers, daha yeni uyandı..."

"Lütfen, Bayan Granham. Tek bir sorum daha var. Adam en başından beri sizin uşağınızdı. Belki size bir şeyler anlatmıştır... zavallı adamın bunu neden yaptığı konusunda bir fikriniz var mı?"

Bir an düşündüm. Fakat bu kahrolası gerçeğin yanında düşüncelerim değersiz ve tutarsız kalıyordu.

"Hayır. Hiçbir fikrim yok."

Tam bu sırada yuvasızlığımın acı gerçeği ortalığa saçılıverdi:

"Yarabbim! Şimdi ne yapacağım? Nereye gideceğim?"

"Artık o kamarayı kullanmasını beklemiyorsunuz herhalde, Bay Summers! Bu imkansız!"

Charles Summers tepeme dikilmiş beni süzüyordu. Bir kaybın üzüntüsü ve bu duygunun acıya döneceğinin önsezisiyle birlikte, açık bir nefretin izlerini gördüm yüzünde.

"Sizin için yine özel ayarlamalar yapmam gerekecek, Bay Talbot. Bugüne kadar subay salonunu yolculara hiç açmadık. Ne de olsa orası sadece biz yüzbaşılar için. Fakat sizinki gibi olağandışı durumlarda bir istisna yapılabilir. Geminin hareketine dayanacak kadar toparlandıysanız benimle birlikte gelin. Size bir ranza bulalım."

"Ne olur dikkatli olun, Bay Talbot!"

Charles Summers önüme düştü, ani yalpalamaların inişi zorlaştırdığı yerlerde durup bekledi. En sonunda subay salonunun kapısını açarak içeri girmemi işaret etti. Burası duvarlarında pek çok kapı olan geniş bir odaydı, uzun bir masa dikkatimi çekti, onun dışında ise incelemek için ne zaman bulabildiğim ne de özellikle merak ettiğim ıvır zıvır vardı içeride. Tahminlerime göre büyük kıç penceresinin en alt katından gelen ışıkla aydınlanıyordu içerisi.

"Fakat burası gemideki tüm subayları alacak kadar büyük ve siz, yalnızca sen, Cumbershum ve Benêt mi kullanıyorsunuz?"

Cevap vermeden kapılardan birini açtı. Kapının açıldığı odadaki ranza boştu ve incecik döşeğin üstünde battaniyeler katlı duruyordu.

"Burası benim için mi?"

"Şimdilik."

"Çok küçük."

"Ne sanıyordunuz, Bay Talbot? Eski dostunuz Bay Deverel ve yeni dostunuz Bay Benêt hiç şikayet etmiyorlar. Gelecek beklentisi olmayan, umudu olmayan zavallı bir yüzbaşı için yapılmış bu kamaralar ya da hak ettiği mevkiden indirilmeye çalışılan..."

"Ne diyorsunuz, Bay Summers?"

"Hiç şaşırmayın beyefendi. Hamilik yapacak yeni bir arkadaş bulduğunuza göre gönlümce konuşmama izin verin bari!"

"Ne yapacak?"

"Bir zamanlar bana söz verdiğiniz hamilik, şimdi de geri çektiğiniz, açıkça görüldüğü gibi..."

“Nedir bu hamilik hikayesi? Korkunç bir hata var bu işte! Ben size hiçbir zaman hamilik önermedim, zaten önersem de elimden ne gelir?”

Birinci subay kesik kesik, öfkeli bir kahkaha attı.

"Anlıyorum. Bu meseleyi kısa yoldan kapatmak için ne güzel bir yol. Tamam. Demek her şey onun artık."

Kapı kolunu yakaladım ve geminin ani bir hareketinde subay salonuna fırlamamak için asıldım.

“Her şey kimin artık?

“Bay Benêt."

"Ne demeye şifreli konuşuyorsunuz? Bay Benet'in bizimle ne alakası var? Bir gemiye kaptanlık ya da başka bir mevki sağlama kudretine sahip olduğumu da nereden çıkardınız?"

"Hatırlamıyor musunuz? Yoksa hatırlamamak işinize mi geliyor?

“Açıklamaya çalışsanız iyi olacak galiba. Hangi sözüm bir şeyler söz verdiğimi düşündürdü size?"

"Kendi sözünüzü unuttuğunuza göre, onları tekrarlamak benim için bir utanç kaynağı olacaktır.”

“ilk ve son kez, aklımı kaçıracağım yoksa... benim ne söylediğimi sandığınızı açıklayın!"

"Eski kamaranızda oturmuş Colley hakkında konuşuyorduk. Ben size, 'hamim yok benim' demiştim. Siz de hemen, 'O kadar emin olmayın, Bay Summers!' demiştiniz. İşte aynen böyleydi! Varın dilediğinizce inkâr edin şimdi!”

"Fakat ben size hamilik sözü vermemiştim ki! Sadece size değer verdiğimi, sizi dost bildiğimi söylemek istemiştim! Sizin benim hamiliğimin çok üstünde olduğunuzu düşündüğümden dediğiniz gibi bir şeyi aklımdan bile geçirmemiştim!"

"Başka bir şey demeyin. Her ikimizi de yanılttım. Size iyi günler dilerim."

"Bay Summers! Geri dönün!"

Uzun bir sessizlik yaşandı.

"Neden döneyim?"

"Beni siz zorladınız... her ikimiz de utanç içindeyiz. Hem de batmak üzere olan bir gemide, Yarabbim! Ne kadar gülünç bir durumdayız, değil mi? En iyisi itiraf etmek. Vaftiz babam için tuttuğum ve sevgili kaptanımızın adaletsizlikleriyle dolu olduğunu sandığınız günlük... dilerseniz getiririm okursunuz. Ülkemizin her alanında etkin bir aristokrat olan vaftiz babam tarafından okunacak. Satır satır bütün defteri okuyacaktır. İsterseniz siz de yelken bezinden kılıfım yırtın, her kelimesini okuyun. Okuduğunuz zaman size düzülen övgülerden başka bir şey bulamayacaksınız. Sizin adınızın, yaptıklarınızın, kişiliğinizin hayranlıkla, hatta saygı ve sevgiyle yazılmadığı tek bir sayfa dahi yok o günlükte. Sizin için yapabileceğimin hepsi buydu ve ben de yaptım."

Bu kez daha uzun bir sessizlik yaşandı. İkimizin de gözleri yerdeydi. Nihayet sessizliği bozan Summers'ın kısık sesi oldu.

"Pekala, artık beni gerçekten tanıyorsunuz, Bay Talbot. Hayranlığınıza ya da kadirşinaslığınıza değecek bir adam değilim."

"Böyle şeyler söylemeyin!"

Bu kez göz gözeydik ve bir yandan da geminin hareketiyle birlikte önce bir bacağımızı, sonra ötekini esnetmeye devam ediyorduk. O anki bakışmamızdaki ciddiyete rağmen, durumumuzdaki gülünçlüğü tekrar düşünmeden edemedim. Ama bunu ifade etmenin zamanı değildi. Bay Summers söze başlamıştı. Titrek bir sesle şöyle dedi:

"Ailem yok, evlenip yuva kurma hayallerim de hiç olmadı Bay Talbot. Ama yine de sevgim derin ve güçlüdür. Halatlar gibi erkeklerin de bir kopma noktası vardır. Yerimi benden genç bir adama, bana hiç tanınmamış şanslara sahip bir adama kaptırmak, hayalini bile kuramayacağım yerlere varmasına..."

"Dur, dur! Benim ahlaksızlıklarımı, çıkarlarım için başkalarını kullanma girişimlerimi, ancak şimdi kabul ettiğim kibirliliğimi bir bilseniz... Kendimi daha nasıl ifade edebilirim ki? Son derece değersiz bir adamım ben, işin

gerçeği budur! Fakat dostum olmaya devam etme lütfunu gösterirseniz bana şeref vereceğinizi de bilmelisiniz."

Beklenmedik bir anda öne doğru adım attı.

"Bekleyebileceğimden ya da hak ettiğimden çok daha fazlasını sunuyorsunuz bana. O kadar sıkıntılı bakmayın bana! Bu bulutlar geçecek bir gün. Yaşadığınız berbat deneyimler yüzünden çok kötü durumda olmalısınız, ben de tutmuş daha çok bunaltıyorum sizi."

"Aslını isterseniz, tüm bu zaman içinde çok şey öğrendim. Erkekler ve kadınlar... Ne olur gülmeyin şimdi söyleyeceklerime; uzun zamandır her iki cinsin doğası üzerine gözlemler yaparak siyasi sonuçlar çıkarmaya çabalıyordum, fakat size, gemiye ve zavallı Wheeler'a aşina olmam... Bu göz yaşlarımın hiçbir anlamı yok, kafamı vurduğumdan beri sık sık oluyor. Bu gözyaşlarını görmezden gelmenizi rica ediyorum. Yüce Tanrım, benim gibi!,,"

"Kaç yaşındasınız siz?"

Cevap verdiğimde boğazından bir hayret nidası yükseldi:

"Daha o kadar mı?"

"Neden o kadar şaşırdınız? Siz kaç yaşında olduğumu sanıyordunuz?"

"Çok daha yaşlı olduğunuzu düşünmüştüm."

Yüzündeki soğukluk ve yabancılık tamamen kayboldu, yerine bambaşka bir ifade geldi. Duraksaya duraksaya ona elimi uzattığımda her iyi kalpli İngiliz gibi iki eliyle birden sıkıca sardı elimi.

"Edmund!"

"Sevgili dostum!"

Halimizdeki gülünçlüğün halen farkında olmama rağmen, artık ihtiyatlılığın mümkün olmadığı bir andaydık ve ben de onun ellerini sıktım.

Ek

Günlüğümün birdenbire bitişinin sebebini açıklamak ve özür dilemek için bu deftere bir ek yapmayı uygun buldum. Muhtemel okuyucu -sevgili okuyucu- bu sebepleri öğreninceye kadar gereksiz yere kafa yorsun

istemem. Artık yazmayı bırakmamın nedeni önemsiz, hatta rahatsız ediciydi, fakat aynı zamanda hayli gülünçtü. Şu anda karaya ulaşmış bulunuyorum ve karada yürümeye de alıştım. Belki biraz acımasızlık gibi görünecek ama, söz konusu gülünçlüğün aslında gemidekilerin deliliğiyle alakalı olduğunu, bu konuda Bay Gibbs'e hak verdiğimi söylemek zorundayım!

Yine de kısaca anlatayım.

Ben ve sevgili dostum Charles Summers aramızdaki aptalca yanlış anlaşılmanın izlerini silerken Cumbershum vardiyadan döndü. Bu arada olup bitene bizzat şahit olmamıştım, çünkü Wheeler”ın gözlerimin önünde intihar etmesi beni çok kötü etkilemişti ve karabina Wheelef”ı öldürmekle kalmayıp beni yaralamış gibi, Charles”ın ayarladığı kümeste uzun süre titreye titreye oturmuştum. Ama neler olduğu eksiksiz gediksiz anlatıldı.

Veznedar Bay Jones, aşağı inmekte olan Cumbershum'ın yakasına yapışmıştı. Artık gemideki mülkü için endişelenmeye başladığından, önce Bay Cumbershum'dan bir iki dakika durup kendisini dinlemesini rica etmişti. Bay Cumbershum aralarında geçen konuşmayı daha sonra Charles Summers ve diğer subaylara gülerek anlatıyordu:

“Bay Cumbershum, ne olur cevap verin. Gemi batacak mı?”

Aslında talihin kötü bir oyunu neticesinde bu soruyu sorduğu kişi ona en fazla borçlanmış olan subaydı. Cumbershum bir kahkaha patlatıp ardından cevap vermiş.

"Evet, bu kahrolası gemi batacak, piç kurusu seni. Cesedimden alırsın artık paranı!"

Bunun üzerine Cumbershum'ın hiç beklemediği bir şey olmuş. Bay Jones hırsla uzaklaşmış, sonra da bir avuç borç senediyle dönerek hepsinin derhal ödenmesini talep etmiş. Cumbershum kabul etmemiş ve senetleri şimdi burada yazamayacağım bir şekilde kullanmasını tavsiye etmiş. Adam bu sefer iyice paniğe kapılmış. Geminin tehlikeli bir biçimde yalpalamasına aldırmadan güvertede koşturmaya başlamış, öyle ki, zaman zaman boğulma tehlikesi geçiriyormuş. Onu gören de kendi güvenliğinin hayatta düşündüğü son şey olduğunu sanırmış. Bunu yapan başkası olsa aptallık ya da kahramanlık ya da her ikisi birden yakıştırılırmış. Geminin her yanında yakaladıklarından borç senetlerini ödemelerini talep etmiş ve kimi zaman

Cumbershum'ın sözlerinden bile daha ağır hakaretler eşliğinde reddedilmiş. Ekvatoru geçtiğimizde yapılan Kral Neptün şenliği ya da *Alcyone*'la yan yana geldiğimizde düzenlenen eğlence gemide bu kadar çok kişiyi güldürmüş müydü bilemiyorum. Bir süre için gerçekten de "mutlu bir gemi" olmuştuk!

Tuhaf hastalığımdan ya da rahatsızlığımdan kurtulup biraz kendimi topladığımda sıra bana gelmişti. Bay Jones şişirilmiş bir mum ve ağrı kesici faturasıyla tepeme dikildi. Benim de havam yerindeydi tabii! Ona hiçbir borcum olmadığım söyleyerek adamı dut yemiş bülbüle çevirdim hemencecik. Benim borcum artık ölmüş olan Wheeler'aydı. Ancak ve ancak Wheeler'ın varislerine ödeme yapabilirdim.

Bay Jones epeyce bir itiraz sıraladıktan sonra nihayet geçen günkü konuşmamızı hatırlattı.

"En azından benden istediğiniz mahfazanın parasını borçlusunuz bana, Bay Talbot!"

"Mahfaza mı?"

"Günlüğünüz için... suda yüzebilsin diye!"

"Hmm, şimdi hatırladım. Ama niye para vereyim ki size?

Borç senedi yeterli değil mi?

Adamın gırtlağından bir nevi kişneme yükseldi.

"Para yoksa mahfaza da yok, Bay Talbot!"

Bir an durup düşündüm. Okuyucunun da hatırlayacağı gibi yazdıklarımı koyup dalgalara bırakmak için ondan bir mahfaza istediğim doğruydu, ama bunu şaka yollu söylemiştim. Gerçi Bay Jones'un bu sözü hatırlaması, ciddiye alıp buradan kâr etmeyi umması gayet doğaldı. İnsanlık'ın İnsanlıkdışı'dan öç almasının bir yolunu bulduğumu fark ettim!

"Pekala, Bay Jones. Sizden bir mahfaza alırım... ama tek bir şartım var. Onu filikanıza alacaksınız."

Bunun üzerine ateşli bir pazarlık başladı. En sonunda Bay Jones mahfazayı kıyıya kadar taşıma ve gerekli adrese postalama işini üstüne almayı kabul etti. Bana getirdiği ilk mahfaza bir testiydi. Hayli küçük ve topraktan yapılmış olduğunu görünce itiraz ettim.

“Diyelim ki filikanız kayalara çarptı. Siz suda şişen koyunlar gibi yüzebilirsiniz, peki testi yüzebilecek mi?

Bay Jones'un yüzü yeşile dönmeye başladı. Bana bir *firkin* satabileceğini bildirdi.

"Neymiş *şu firkin?"*

“Tahtadan küçük bir fıçı.”

“Çok iyi."

Firkin dediği şeyi getirdiğinde en az otuz litrelik koca bir fıçı olduğunu gördüm.

"Tanrı aşkına! Bunun içine ben mi gireceğim?"

Fiyat hayli yüksekti. Pazarlık edip yarıdan fazla indirttim

ve bunu yaparken de Bay Askew'i hayli sinirlendiren "kibirliliğimi" kullandım.

“Şimdi de *bu firkin'i* kıyıya çıkaracağınıza ve doğru adrese göndereceğinize yemin edeceksiniz, Bay Jones. Unutmayın ki bu müstesna anda her ikimiz de tüm insanları bekleyen ebedi yargı gününe daha yakınız... Yüce Tanrım!

İtiraf etmeliyim ki son sözler benden çıkmış olsa da kişiliğimin bir parçası sayılmazdı. Aslında yıllar boyu aldığım din dersleri, katıldığım binlerce kilise ayini ve kilisenin tüm gücü ardımda yükselmişti ve hatta boşta kalmış bir iskota gibi kafama inmek üzereydi. Öylesine ağzımdan çıkan yargı günü beni bile etkilemişti ve bundan hiç hoşlanmamıştım.

"Yemin edin."

Muhtemelen benimle benzer duygular içinde olan Bay Jones ürkek bir sesle cevap verdi.

"Yemin ederim."

Lanet olsun, işte bu *Hamlet'te*n bir sahneydi ve ben de düpedüz tedirgin olmuştum. Colley'in hayaletinin gemide dolaşmakta olduğunu düşünmeden edemedim. Ölümcül tehlikelerle yüz yüzeydik ve bu da zihnimizin bize oyunlar oynamasına neden oluyordu işte.

"Ayrıca canlı kurtulursak fıçıyı bana sattığınız fiyata geri alacaksınız... tuhafımdır da ben biraz!"

Gemimiz tehlikeli, ben de tuhaf bir durumdaysam, geri kalanlar iyice tuhaf bir haldeydiler. Bay Jones ile Cumbershum, bir an önce yakalanıp kapatılması gereken tuhaf bir mahluğu serbest bırakmışlardı sanki, "mutlu

gemi"mizin mutluluğu giderek nitelik değiştirerek ortak bir histeriye dönüştü, üstelik histeri kelimesinin çağrıştırdığı kadınsılık da yoktu işin içinde. En önemsiz şeylere bile uzun uzun gülünmesi bunun artık gerçekten hastalık derecesine vardığının göstergesiydi. Daha iyi durumlarda ise İngiliz tarzı komiklikler ortaya çıkıyordu. Bunların içinde biraz soğukluk da vardı, hayatı hor görme, hatta vahşilik de seziliyordu. Bana öyle geliyordu ki, en ılımlı yaklaşımla ele alındığında, Fransız Terörü'yle şehit düşürülenlerin de hemen öncesinde böyle bir ruh haline girdiklerini söylemek mümkündü. Daha sert yaklaşımlar küfür, sefahat, öfke gibi kelimeleri çağrıştırabilirdi ve ruh halimizi de cezaları açıklanan Newgate Hapishane Gemisi mahkumlarının ruh haline benzetmek mümkündü. Bazı erkek ve kadınların dua ettiğinden eminim. Çünkü içinde bulunduğumuz berbat durumun bilincinde olmayan tek bir erkek, kadın ya da çocuk kalmamıştı gemide. Çekme halatı biraz daha yosun temizledikten sonra operasyon tamamlanmıştı, fakat yolcuların ya da göçmenlerin bunu umursadıklarını hiç sanmıyorum. Artık gerçekleri bütün açıklığıyla görebiliyorduk.

Geminin durumu hakkındaki bilgiler sadece subaylara açıklanan bir sır olmaktan çıkmıştı artık! Ben de bu şakaya bir son vermeye niyetliydim, ama bir anda işler çığırından çıkıverdi. Bakırcı Bay Gilland bedavaya *firkin'* in kuşaklarını gevşetti ve kapağını açtı. Vaftiz babama yazdığım günlüğü ve bu defteri *firkin'in* içine koydum. Meğerse gemideki herkes bu anı kolluyormuş. Yarabbim, neredeyse bütün yolcular ve göçmenler bir mesaj, küçük bir paket, bir hatıra, yüzük, takı, kitap -hatta bir günlük!-, yani hayatından bir iz saydığı herhangi bir şeyi fıçının içine koymak istedi. İnsanlar böyledir işte, ama gözlerimle görmesem hayatta inanmazdım buna. Aslında fıçımın içindeki boşluğa talep o kadar fazla oldu ki Charles Summers karşı çıktı, tabii ki şakacıktan.

"Sevgili Edmund! O kadar çok müşterin var ki subay salonuyla ilgilenmesi gereken Webber senin kapıcılığını yapmaya başladı!"

"İyi de elimden ne gelir? Onları kıracak halim yok ya."

"Şu anda geminin en sevilen adamısın."

"Halktan insanların bu kadar kolay değişebileceğine inanmamı sağlayabilecek bir şey varsa..."

"Yani benim gibi halktan insanlar..."

"Bu kadar alçakgönüllü olma Charles! Bir gün amiral olarak çıkacaksın karşıma, bundan hiç kuşkum yok!"

"Bir çığırtkan çıkaracağım gemi boyunca, Bay Talbot'ın sadece birinci vardiya sırasında mektup ya da hatıra kabul ettiğini söyleyeceğim. Emin ol bir iki günde her şey unutulur."

Ardından "tutturma" işlemi için hazırlıklarına devam etmek üzere çıkıp gitti.

Ondan sonra Matta gibi gümrük kapısında günde iki saat oturmaya başladım. Anladığım kadarıyla bir güzel paylanmadan önce Webber gelenlerden komisyon bile alıyordu! Tıpkı Colley'in hayaleti gibi Bay Jones'un ruhu da gemide dolaşıp duruyordu. Ne olursa olsun, gelenlerin büyük bir kısmı halktan insanlardı. Birbirinden kesin bir çizgiyle ayrılan iki gruptan oluşuyorlardı. Birinci grup kıkırdayarak geliyor ve Bay Jones'a yaptığım şakaya katılmak istiyorlardı. İkinci grup ise gayetleri samimi ve hüzünlüydü. Grandi direğinin orada güverteye çizilmiş beyaz çizgi artık silinmiş gibi görünüyordu. Bir süre sonra bunun ardında yatanı keşfettim... aslında durumumuza çok uygun bir mecazdı! Fakat bu konuya daha sonra geleceğim. Şimdilik ziyaretçilerimin çok sayıda ve çeşitli sınıflardan olduğunu söylemek yeterli. Bir elinde şapkası ötekinde mektubuyla yoksul bir göçmen de geliyordu, *"o* maymunu daha çok korkutmamı" söyleyerek saç kuyruğundan bir tutam keserken kıs kıs gülen bir gemici de. Benim fıçı gittikçe Noel Baba'nın çuvalma benzemeye başlamıştı. Gerçekten de o sırada biraz olsun gülebilmek için her türlü maskaralığa katlanabilirdik!

içinde bulunduğumuz tehlikenin bilinciyle ortaya çıkan saçmalıklar yanında bir takım yeni deyişler de türemişti. Vardiya nöbetindeki bir gemici, astsubayın bir ipi tutması için verdiği komutayı şöyle cevaplıyordu mesela: "Baş üstüne, biraz tuhafız işte!" Hatta öyle bir şey vardı ki... ve burada hanımlardan, sonraki birkaç paragrafı okumamalarını rica etmeliyiz, ne de olsa onların alışkın oldukları şey sadece şiirdir ve düzyazı onlara hiç de ilginç gelmeyecektir.

Bay Taylor her zamankinden daha büyük bir gürültü çıkararak bana doğru geliyordu. Onu omuzlarından tutup sarsana kadar kahkahaları dinmedi. Artık onu tanımaya başladığımdan birinin başına korkunç bir şey geldiğini duymaya hazırlandım, çünkü ona en komik gelenler bu tür olaylardı... ama yanılmışım. En nihayetinde onu sakinleştirmeyi

başardığımda ve o da sarsılmanın verdiği sersemlikten kurtulduğunda neye güldüğünü sordum.

"Bir bilmece, efendim!"

"Bilmece mi?"

"Evet, efendim! Gemiyi..." ama bilmecenin komikliği yine aklına geldiği için tekrar gülme krizine girdi ve onu bir daha sarsmam gerekti.

"Hadi evlat, seni küpeşteden atmadan önce başladığın sözü bitir."

"Bilmece şöyle: 'Gemi niye yuvarlana yuvarlana gidiyor?'

"Eee, niye yuvarlanıyormuş?"

Yeni bir gülme krizinin ardından nihayet cevap vermeyi başardı:

"Lort Talbot'ın *firkin*'i yüzünden!"

Çocuğu bırakıp kümesime geri döndüm. Tehlike hissi gemideki espri anlayışını bu kadar alçaltıyorsa, batmasından korkmaya gerek yoktu, çünkü çoktan batmıştı.

Bir vardiya boyunca boş yere "müşteri" bekledikten sonra bakıra Bay Gilland'ı ve Bay Jones'u çağırdım. Geldikleri zaman Bay Gilland'a kapağı yerine takmasını ve kuşakları sıkıştırmasını söyledim. Onlar mahfazanın güvenliğine şahitlik edeceklerdi. Fıçıyı eski haline getirttim, ama tapasmı açık bıraktırdım. Bay Jones'a gemi batmaya başladığında, kendisi gemiyi terk etmeden önce belki son isteğimi bir kağıda yazıp fıçıya atmak isteyeceğimi söyledim. Gerçi bu şakanın tadının benim için de kaçtığını itiraf etmeliyim. Edmund Talbot'tan kalan tek şeyin Güney Pasifik'te dalgaların insafına kaldığını ve istenen hedefe ulaşma olasılığının hayli düşük olduğunu aklıma getirince iyice can sıkıcı olmuştu! Dahası, beklenmedik bir biçimde günlüklerimden ayrı düşmüştüm ve denize gittikçe daha çok düşman kesilen bir teknede insanların maskaralıklarına katlanmak dışında yapacak bir şeyim kalmamıştı.

Okuyucu, en azından bu deniz yolculuğundan sağ salim kurtulduğumu anlamış olmalı. Fakat herhangi bir okuyucu gibi yazdıklarımı tekrar okuduğumda, günlüğümün -ya da ikinci kitap diyelim- ansızın bitmesinin beni tedirgin ettiğini ve hâlâ da etmekte olduğunu söylemeliyim. Aslında buna bir "günlük" demek de pek doğru sayılmaz. Dikkatli bir okuyucu, günlüğün başlayıp bittiği süreç içinde geçen birbirinden bağımsız olayları takip etmeyi bilecektir. Genellikle olayları günü gününe değil, üzerinden

epeyce zaman geçtikten sonra yazıyordum. Ayrıca günlüğümün sonuyla bu ek arasında da ciddi bir zaman aralığı var. Sanki gemide yazmaya devam ediyormuşum gibi bir ek yaparak günlüğün ani sona erişinin getirdiği sorunları gidermeyi de düşündüm. Ama aradaki zaman farkı gerçekten büyük. Böyle bir çabaya girişmek pek akıllıca olmayacaktı. Dahası... dürüstçe de değildi. Daha da kötüsü, böyle bir şey yapmaya kalksaydım ortaya çıkardı çünkü üslup -açık seçik ortada olmasa da bir üslubum olduğunu söylemek zorundayım- farkı hemen göze çarpardı. Metnin akıcılığı da kaybolabilirdi. Birinci kitabı tekrar elden geçirdiğimde -sonraki kitapta bunu ne zaman ve neden yaptığımı öğreneceksiniz!- Colley'in etkileyici ama bitmemiş mektubunu okuduktan sonra büyük aşamalar kaydetmiş olduğumu gördüm. Zavallı adam her ne kadar rahiplik yeteneğinden yoksun olsa da ana dilini akıcı ve canlı bir şekilde kullanmakta gerçek bir deha sahibiydi. Öte yandan ikinci kitap başka insanların sözlerini aktardığım yerler haricinde üslup olarak tek başıma durduğum bir metin. Şimdi baktığımda yüreğimin içtenlikle kağıda dökülmesi olarak gördüğüm bu günlüğün çok daha sonra okuyuncaya kadar farkına bile varmadığım bir kuvvetin eseri olduğunu da kabul etmem gerek. Metnin arkasına bir ek koymak da bu zorluğu gidermede en akıla çözüm gibi göründü gözüme.

Yolculuğumuzun geri kalanının daha düzgün ve ayrıntılı bir tasviri hâlâ bir ihtiyaç olarak duruyor. Belleğimi yokladığımda yolculuğun başlangıca, ortaya ve sona sahip bir bütün olarak zihnimde kalmış olduğunu görüyorum. Daha sonra yaşadığımız maceralar öncekilerden daha az ya da çok tehlikeli sayılmazdı. Dürüstlüğüm beni daha sonraki bir tarihte yolculuğu sonuna kadar anlatan başka bir anlatı yazmaya zorluyor, bu da "üçüncü kitap" olur belki kim bilir. Colley'in yeteneğine sahipmiş numarası yapamam, olayların tuhaflığının ve tehlikelerin, metnin sadeliğinin yarattığı açığı kapatacağmı bekleyemem.

Başka bir şey daha var. Bu defterleri yayınlamak da bazen aklımdan geçiyor! Bu sayede yazdıklarım sadece sevdiklerime değil, çok daha geniş bir okuyucu kitlesine ulaşabilir. Bu yayıncılık fikri her geçen gün biraz daha güç kazanıyor. Vaftiz babamın isteğiyle başlayan bu iş büyüdükçe büyüdü ve bugün artık kendimi neredeyse sıradan bir yazar olarak görüyorum ve yazarların tüm dertlerini değilse de en azından tutkularını hissediyorum. Neşemizin doruğunda olduğumuz günlerde konuyu Bay Broclebank'e açtım, ama yazarlık mesleğini icra etmek için yeterince sefih bir yaşam

sürmediğimi de itiraf ettim. Bunun üzerine şeytanca bir cevap verdi: "Sevgili dostum! Bu şekilde içmeye devam ederseniz yakında bu işin kompedaru olursunuz!" Bunları söylerken körkütük sarhoş olduğunu eklemeye gerek görmüyorum. Ama bazen düşünüyorum da, eğitimli ve kafası çalışan bir kişinin, kiralık yazarların yerle bir ettiği şeref payesini bu mesleğe geri verememesi için bir sebep yok.

Bu işin dertlerini bilemem! Ama tutkularını tanıyorum artık. Kitabım bastırmak bunların en önemsizi! Sen de bilirsin, sevgili okuyucu, birilerine okutma niyeti olmadan yazan tek bir kişi var mıdır yeryüzünde? Okuyucunun varlığını reddettiğimizde dahi onun varlığını önkoşul sayarak yazarız. Hatta daha da ileri gideyim. Bir okuyucu kitlesini etkileme arzusuna gittikçe daha çok kapılmadan yazan tek bir kişi var mıdır dünyada? Tüm yazarlarda olduğu gibi benim içimde de, Milton'ın "soylu aklın son zafiyeti" dediği şeyden var, daha fazla kişi tarafından tanınmak, daha büyük bir hayran kitlesi kazanmak, okuyucuların yazılanlardan çok yazarın kişiliğiyle ve cesaretiyle ilgilenmelerini sağlamak istediğimi kabul etmek zorundayım. Bu yüzden, sadece kendim için yazdığımı zaman zaman belirtmem ve sık sık düşünmeme rağmen, kime yazdığım da gittikçe daha büyük bir soruna dönüştü... Sevgili Annem'e mi, başka bir hanımefendiye mi, yoksa yüzünü hatırladığım, adını unuttuğum eski bir okul arkadaşıma mı? Zaman zaman hayalini kuruyorum *Talbot'ın Yolculuğu* ya da *Dünyanın Bir Ucu!* adlı üç muhteşem cilt halinde basılmış kitabımı hayran hayran seyretmenin. Bu vesileyle özür dilemek isterim "ikinci Kitap"ın ani sona erişiyle irkileceğini, ama üçüncü kitabın müjdelenmesi sayesinde hem yatışacağını, hem de hevesleneceğini sandığım farazi okurdan!

İkinci Kitabın Sonu